

ARGK fırtınası kentleri sarsıyor HALKIMIZ PKK ÖNDERLİĞİNDE BAĞIMSIZLIĞA YÜRÜYOR

Foto: Berxwedan

Güney Kürdistan'da hızlanan gelişmeler

- ★ Hudut boylarında denetim adım adım ABD'nin eline geçiyor
- ★ Kürdistanı Cephe temsilcileri Bağdat'ta
- ★ Güney'de ARGK gerillalarının faaliyetleri ve prestiji artıyor

Berxwedan Haber Merkezi

ABD'nin denetimindeki "tampon bölge" de çadır kentler oluşmaya başladı

Emperyalizmin "güvenlik kuşağı" adıyla oluşturmaya çalıştığı tampon bölgede çadır kentler boy vermeye başladı. TC-İrak sınırlarının her ilde yakasında ve Güney'de 36. enleme kadar olan bölgede denetim de süren adım adım ABD'nin eline geçiyor.

Kuzey'de Çel (Çukurca)'ın Yekmal ve Deştan mevkiinde, Qibabhan (Uludere)'ün Beleh (Işıkveren) köyünde, Gîrge Amo (Silopî)'daki hac kuraklama tesislerinde ve ayrıca Güney'de de Zaxo yalınlarındaki Tilkeber'de kurulan kamplarda yüzbinlerce kişi çadırlara yerleştiriliyor. Bunlardan başka daha birçok ırılı ufaklı kamplarda çok sayıda insanımız yaşam savaşı vermektedir.

Barındırma, besleme ve yaşatma adı altında emperyalistler

aslında halkımızın geleceğini kurtarmak planlarını yapmaktadırlar. Çeşitli emperyalist odakların sözcükleri zaman zaman yaptıkları açıklamalarda bu niyetlerini açıkça da dile getirmektedirler. Örneğin emperyalist sözcüklerin "Güvenlik kuşağında silahlı güç bulundurulmasına izin vermeyeceğiz" ya da daha açık bir ifadeyle "Bu bölgede gerilla faaliyetlerine izin verilmeyecektir" tarzındaki sözleri, onların asıl amaçlarını çok iyi açığa vurmaktadır. Gerçekte emperyalistler, bağımsızlık direnişinin zemini olmaya aday bu alanları, devrimci ve dirençli engellemenin bir alanı haline getirmek istemektedirler.

Bunun için de her geçen gün denetimi daha çok ele alan emperyalistler, bu amaçla bölgeye askeri güç aktarma işlemlerini de giderek hızlandırmaktadır. Şu anda Kürdistan'ı bölen sınırların hem güneyi hem de kuzeyinde denetimi artık tamamen ABD ve diğer emperyalist askeri güçler sağlıyor. TC ve Irak askerlerinin işlevleri giderek ortadan kalkıyor.

20 Nisan'da Irak'tan 36. enlemin kuzeyindeki bölgeden askerlerini çekmesini isteyen ABD emperyalistleri, ertesi gün de Xabur (Habur)'dan birliklerini Güney'e sevk etmeye başladı. Karadan zırhlı birliklerin ve havadan da helikopterlerin desteğinde Güney'e giren ABD askeri birlikleri, Amed (Diyarbakır) ve Gîrge Amo üzerinden İncirlik'ten gelmektedir. İncirlik'te normalde iki bin olan asker sayısının bu amaçla 20 bine çıkarıldığı bildirilmektedir.

Sınır boylarındaki muhabirlerimizin bildirdiklerine göre 20 Nisan tarihine kadar bölgeye gelen yabancı askeri güçler ve miktarları şöyledir:

Toplam ABD güçleri: 7002 asker, 71 helikopter, 56 kargo uçağı ve İskenderun'da 3 gemi.
İngiltere: 726 asker, 10 helikopter.
Devamı: 11. sayfada

● Gerillanın kent baskınlarına yenileri ekleniyor. Pazarcık ve Dêrika Çiyayê Mazî'den sonra ARGK fırtınası bu kez Midyad ve Bangilan'da esiyor. Bangilan baskınında kaymakam, savcı ve iki görevli; Midyad'da 4'ü Polis 9 kişi öldürüldü.

● PKK IV. Ulusal Kongresi'nin çıkardığı Af Yasası'ndan yararlanarak silah bırakmak isteyenlerin sayıları çoğalıyor. Hezex'te silah bırakan 20 korucu gözaltına alındı.

● Orta Eyalet'te yoğun gerilla saldırıları ve çarpışmalar devam ediyor. Mûş-Çewlik-Amed üçgeninde iki haftadan beri

yer yer devam eden çarpışmalarda sömürgeci birliklere 100'e yakın kayıp verdirildi.

Germav'da askeri konvoy pusuya düşürüldü: 24 asker öldürüldü. Cunek (Yayladere) ve Numak'taki karakol baskınlarında düşmana ağır kayıplar verdirildi. Uçê'de gerillayı pusuya düşürmek isteyen özel tim darbe yedi: 4 tim elemanı öldü, 20 kadan da yaralandı.

● Sêrî'e bağlı Suskê köylüleri sömürgeci baskılara karşı direnişe geçtiler. Farqîn'de öğrenciler ve halk 23 Nisan'ı protesto ederek törenlere katılmadı.

Haberleri 3-7. sayfalarda

Arunqa'da yarıstemer etkinlikleri

Güney Kürdistan'daki soykırımı protesto sürüyor

ERNK'nin çağrısıyla yurtdışındaki Kürdistanlılar eyleme kalktı

Yazma: 16-18. sayfalarda

Emperyalizme karşı savaşılmadan kurtuluş olmaz

Kürdistan'da yer kapma ve Kürt halkını denetim altına alma savaşı tüm hızıyla sürüyor. Her türlü riyakârlık, yalan, aldatma, baskı, terör açık ve selâlet devam ediyor. Olaylar öyle hızlı ve öyle ilkesiz gelişiyor ki, kimin ne yapacağı ve yann ne olacağı adeta merakla beklenir oluyor.

Son günlerde yaşanan önemli bir olay var. Bir, ABD ve mütteliklerinin Kürdistan'a asker çıkarması ve "insani yardım" adı altında Kürdistan'ın ortasında bir karp-devrim üssü kurmaya çalışmasıdır. Diğer bir, kendisine "Kürdistanı Cephe" diyen güçlerin Irak Baas rejmiyle görüşmesi ve "düşük ottonomi"de anlaşmaların imzalandığıdır. Kuzgusuz bu olaylar, Kürdistan için olduğu kadar bölge ve dünya açısından da önemlidir. Bu olayların nasıl seyredeceği ve ne tür sonuçlar ortaya çıkaracağı ise yeterince belli değildir. Bu tür yönelimlerle ve politikalarla kim ne yapmak istiyor? Keaca bu durumu idarelemeye çalışmak yararı olacaktı.

Kürdistan'da ABD legal

Olaylar bir film serisi gibi öyle gelişti ya da geliştirildi ki, neredeyse insan "hepsi önceden planlanmış bir oyunla mı karşı karşıyayız" diye kuşku duyar hale geliyor. Böyle olmasa bile, karşılaştığımız ve politikalar, burdan doğan politik-askeri mücadele böyle bir film alıyor. Ortaya bir Saddam heyulası çıkartılıyor, böyle ABD olmak üzere bütün emperyalistler ve diğer güçler döne döne bundan yararlanmak istiyor.

ABD, en ilginç iliyüşlüğü ve saldırganlığını kamufle etmeyi başararak, halo "Saddam'ın düşürülmesi gerektiğinden" söz edebiliyor. Peki, Bağdat'a yürüyen ordularını yarı yolda niçin durdurdu? Çünkü, Bağdat'a girerse tam bir çıkmaz içine de girecekti. Yeni bir Irak rejimi örgüleyebileceği durumu yoktu, o zaman herkes kendisine karşı çıkacak ve ABD'nin

Irak'ta gerçekleştirdiği vahşetli yıkım ve katliamlardan söz edecekti. Böylece durumları karşılamak için, Irak'taki rejim muhaliflerine ve kitlelere yeşil ışık yakıldı. Kürdistan'dan ve güneyden ayıklanmanın büyük bir güç olarak geliştiği görüldü. Bu sefer ayıklanmaya kalktı. Saddam'a ise yeşil ışık yakıldı ve hıpla Kuveyt alanında olduğu gibi Saddam rejiminin kitlelere saldırmasını sağlandı. Neden? Çünkü, Irak'ta iç savaş gelişiyor, devrimci mücadele ortamı derinleşiyor, bölgede İran ve Suriye'nin etkisi artıyor. ABD'nin ise azaltıyordu. Saddam rejiminin kuzeye ve güneye yönelik artan saldırılarıyla, bu sefer yine "zalim, canî, büyük diktatör" Saddam oldu, her tarafta bu caninin durdurulması için feryatlar yükseldi ve ABD bu caniyi durdurabilecek ve durdurması gereken "kurtarıcı" olarak yeniden sunuldu. ABD'nin kırk gün boyunca Irak'ta ve Güney Kürdistan'da gerçekleştirdiği dünyanın en ağır ve vahşetli yıkım, bu biçimde kamufle edilerek unutturuldu, adeta yaşanmamış hale getirildi. Airdından, hıpla Kuveyt alanında olduğu gibi, ABD'nin karadan ve havadan Kürdistan'a asker çıkarması gerçekleştirildi. Oynanan oyun, işte bu kadar açık ve basittir.

Güney Kürdistan'da halkın ayaklanması gelişince TC bir telaşa kapıldı. Gerçi Barzani ve Talabani ile anlaşmalar vardı, fakat halkın ayaklanmasının durumu belli olmazdı, oca geçen güçlerin gelişmelerine ne kadar egemen olabileceği belli değildi. Saddam'ın ordusu karşısında bu güçler hiçbir varlık gösteremeyip anında dağılınca ve geniş kitleler dağılara çıkıp sınırlara dayanınca, ortaya çıkan büyük "tehlikeyi" en önce TC gördü ve feryatı baştı. Bu durumu keca sürede terk edenler İngiltere ve Fransa oldu. Gerçi ABD de fark etmişti, ancak Kürdistan sorununa doğrudan karışmaktan korkuyordu. İçin içine sağlam girip de sağlam çıkamama tehlikesi vardı, bu nedenle ağzından amayı ve gelişmeleri görmeyi yeşeledi.

Devamı 2. sayfada

İÇİNDEKİLER

Direnış kahramanımız:
M. Emin YAVUZ / s. 2

Adım adım Kürdistan:
ERZİNGAN / s. 20

Kürt aydınları!
Bir adım ileri
kaç adım geri?
A. Dikili / s. 10

**Direnış
kahramanlarımız**

Seydi Berxwedan

Hareketimizin bugün yaratılan değerlerinde, zindanlarda yaratılan insanca yaşam koşullarında M. Emin YAVUZ yoldaşın kanı, emeği ve canı vardır.

Emin yoldaş, yoksul bir ailenin üçüncü çocuğuydu. Yoksul olması, onu daha küçük yaşlardan itibaren, ailesinin geçimine katkıda bulunmak için çalışmak zorunda bırakmıştı.

Üretimle çok yakından ilişkili olması, onun, dünya, ülke ve toplum sorunlarına ilgi duymasını sağlamıştı. Özellikle feodal-komprador Süleymanlar çetesi-nin Cürne Reş (Hilvan)'da halk üzerinde baskı ve terör estirmesi onu, halkın yanına itmiş ve devrimci düşüncelere sahip olmasına neden olmuştu.

**"Evet, biliyorum,
bünyem çok zayıf ama
iradem çok güçlü"**

Devrimci düşüncelere sahip olunca, dünya, ülke ve toplum sorunlarına daha fazla ilgi duyar. Daha kapsamlı bilgilere sahip olmak ve bilgisini derinleştirmek için araştırmaya ve okumaya başlar. Düşüncelerini, beraber olduğu arkadaş çevresine de aktararak onların da devrimcileşmesinde önemli bir etki de bulunur. Cürne Reş (Hilvan)'a bir grup arkadaşla birlikte çalışmalarını sürdürerek, devrimci bir grubun oluşumunda önemli katkısı olur.

Araştırıp öğrenmeyi sürdürmekle birlikte bu ona yeterli gelmemektedir. Başka bölgelerdeki gruplarla ilişkiler kurar, geliştirir. Hareketimizin Riha (Urfa) bölgesinde de çalışmaya başlamasını duyar duymaz, hemen harekete geçip ilişki kurar.

Hareketimizin saflarına katılığını, "Hizimle ilk konuşuklarında sanki kafamızın içinden geçmeleri okuyorduk. Tüm duygu ve düşüncelerim bir başkası tarafından dile getiriliyordu. Artık aradığımızı bulmuştuk. Bu nedenle hareket saflarında yerimizi almakla geçtiklerimiz" diyerek dile getiriyordu.

Emin yoldaş hareketimiz saflarında yer aldıktan sonra, devrimci faaliyetlerinde bir patla-

manın yaşandığı dönem oldu. Ailenin devrimci mücadeledeki yeri, önemi ve Kürdistan devriminde oynayacağı rolü bilincinde olduğundan, devrimci düşüncelerini ilk önce aile ortamına taşıdı. Aile bireylerinin hemen hemen hepsini devrimci mücadele saflarına kattı. Ailesinin maddi manevi tüm olanaklarını devrimci mücadelenin kullanımına soktu. O, bir devrimcinin ilk yapması gereken şeylerden birini yaparak işe başlamıştı. Geceyi gündüze katar, okuyor, araştırıyor ve devrimci düşüncelerini halk kitleleri içinde yaymaya çalışıyordu.

Emin yoldaşın, dürüst kişiliği ve yorulmak bilmeyen azmiyle devrimci faaliyetlerini sürdürmesi, kısa bir süre sonra ürün vermişti. Cürne Reş'te, hareketimiz o günün koşullarında önemli sayılabilecek bir kitle potansiyeline erişmişti. Hatta Cürne Reş, o dönemde Riha bölgesinde sürdürülen devrimci faaliyetlere önemli bir destek ve katkı sağladı. Bu destek ve katkıda Emin yoldaşın çabası az değildi.

Sömürgeciler, Cürne Reş'te ha-

landı ve tutuklanarak cezaevine gönderildi.

12 Eylül faşist-sömürgeci darbesinin ardından, 5 Nolu Cezaevi'nde tutuklulara karşı ihanet estirme politikası başlatıldı. Emin yoldaş da bu politikadan nasibini aldı. Sömürgeciler, onun Cürne Reş'te Süleymanlar çetesi-ne karşı oynamış olduğu öncül rolünü biliyorlardı. Bu yüzden ona karşı geliştirilen işkenceler çok acımasızca ve vahşice oldu. Bir keresinde zorla detarjan yedirilerek, mide ülseri olmasına neden olundu. Amaç, onu işkencelerle yıldırap ihanetçi yapmaktır.

O dönemde 5 Nolu Cezaevi'ndeki direniş yenilgiye uğratılmış, koyu bir teslimiyet ortamı oluşturulmuştu. Örgütlü yapı tamamen dağıtılmıştı. İhanetçi Şahin Dönmez, O'nu da kendisine benzetmek için az uğraşmadı. Fakat hiç bir sonuç alamadı. O, hiçbir zaman yılmak göstermeyerek, davaya olan bağlılığını korudu.

Böyle bir ortamda küçük-burjuva reformistleri ona; "Emin, sen dahil tüm ailenin tutuklandı. Hapiniz veril oldu-

kıran kırana süren direnişte de Emin yoldaş yerini aldı.

Tutsaklık yaşamını sürdürdüğü 19 Şubat 1988 yılına kadar, 5 Nolu'da sürdürülen irtil-ufaklı tüm direnişlere katıldı.

Tutsaklar, 5 Nolu Cezaevi'nde varolan sosyal hakları geliştirmek, ziyaretlerde "Ana dil" serbestçe konuşabilmek için yeni bir direniş örgütlenmesi çabasına girdiler. Bu direniş, gündüze kadar sürdürülen direnişlerden çok daha büyük kapsamlıydı. En başta, bu direnişte "Ziyaretlerde aradilde konuşma" serbestisi diye bir talep vardı. Bu talep siyasal bir talepti. TC'nin yıllardan beri sürdürdüğü sömürgeci politikası anlaşırsa, böyle bir talebin ne derece önemli ve kapsamlı olduğu anlaşılır.

Direnış en ince ayrıntısına kadar planlandı, programlandı. TC'nin böyle bir isteğe çok kısa sürede taviz vermeyeceği ve eylemin çok uzun süreceği düşünüldüğünden, Emin yoldaşın mide rahatsızlığından dolayı açlık grevi eylemine katılmaması ısrarla belirtildi. Fakat Emin yoldaş, bu ısrarı bitmi reddederek cezaevi kitleleriyle birlikte açlık grevine katıldı.

Açlık grevine katıldıktan üç gün sonra, mide kanaması geçirmeye başladı. Daha önce mide ülseri olduğundan dolayı, hastalığı azmış. Kanama giderek artmaya başlamıştı. Buna rağmen açlık greviden vazgeçmiyor, inançla sürdürüyordu.

Aradan geçen sürede de, açlık grevini devam ettirdi. Mide kanaması her geçen gün artarak sürüyordu. Artık her gün kanama geçirmeye başlamıştı. Çok kan kaybediyordu. Ayakta duracak hali kalmamıştı. Doğal ihtiyaçlarını bile hücrede bulunan arkadaşlarının yardımıyla gideriyordu.

Emin yoldaşın durumunun aşırlaştırıldığını gören Cezaevi İdaresi ve 7 Kolordu yetkilileri ona, "Emin, bünyen çok zayıf, gel açlık grevini bırak. Biz seni tedavi edelim" biçiminde telkinlerde bulununca, O da, "Evet, biliyorum, bünyem çok zayıf ama iradem çok güçlü" diyerek cevap veriyordu. Sömürgecilerin bu tür telkinleri defalarca tekrar etmesine rağmen, O, bir an için de olsa, kararlılık göstermedi. Her defasında karşı çıkarak açlık grevini sürdürdü.

Durumu aşırlaştırıp bilincini kaybedince cezaevi idaresi tarafından -kendisi isteği dışında- hastaneye kaldırıldı. Hastanede de tedavi kabul etmesi için yapılan tüm telkinleri geri çevirip açlık grevini sürdürdü.

Şubat direnişi, tahmin edilen süreden daha long sürdü. TC devleti çaresizlik içinde kalarak, tutsakların istemlerinin büyük bir bölümünü kabul etti. Şubat direnişi zafere sonuçlanmıştı. Ama, Emin yoldaş, 19 Şubat 1988 gecesi şehit düşerek aramızdan

ayrılmıştı.

Emin yoldaş, şehit düşmüşü ana kadar, düşman karşısında onurlu bir tavır ve militanca bir mücadele yürüttü. Partimize olan bağlılığını ölüm anına kadar sürdürdü. Mücadeleye olan bağlılığını yaşamıyla ödeyerek, direniş zincirinin halklarına yeni birisini daha ekledi. 5 Nolu zindan şehitleri kervanına katıldı. Mücadele ve zafere olan bağlılığıyla bizlere yeni bir örnek daha yarattı.

Anamdan doğarken üryan
Esir düşmüştü bu vatan
Dolu dolu kanda yıkandım
Kurşundu sığınak yağan
O zamanlar yaralandı yüreğim
Oy

İki büküm gördüm
kadınlarımızı
Oluk gibi yarılmıştı topukları
Bir dilim kara ekmeğe sevinir
Günay akşam ederler
Yannılar hoyratça çalınmış
Vebalsız günahazdı
Bu diyann çocukları

Kelebek kadar sümmeliydi
ömrüm
Anamdan doğarken üryan
İlk öğünü Kurtluğuma yaktım
Kimseler duymamıştı
daha sesimi
Sessiz sessiz
insanlarımızı eğledim

Adım gibi EMIN'dim
Yannılar biz kurmalıydık
Her gün her saat
vurmalıydık

Kömür karası gözlerine
vuruldu
Ver ellerini be çocuk
Hiç arakesiz sümmeli kavgamız
Kervanımız düşmek üzere
yollara
Diyarbakır'da konaklayacak
ölümler

Biz de yetişelim
Dur senden önce
ben gideyim
İnadım inat önce ben öleyen
Saflar kalabalık araya gireyim
Ölüme de sabır
Diyarbakır'da öğrenayım
Adım gibi EMIN'im
Bu kavgaya artık benim

reketimizin güçlenmesini durdurmak için harekete geçmekte gecikemediler. İşbirlikçi-uşak Süleymanlar çetesi aracılığıyla, hareketimize karşı saldırıya geçip Habi ÇAVGÜN yoldaşı katlettiler. Bunun üzerine hareketimiz, Süleymanlar çetesi-ne karşı saldırı kararı alınca, Emin yoldaş da en ön saflarda bu çetelere karşı savaştı. Bu savaşa ailesinin tüm bireyleriyle birlikte katıldı. Engin fedakarlıklarda bulundu. Bu çetelerin yenilgiye uğratılmasında çok büyük katkılar sağladı.

Emin yoldaşın bu çabaları, kısa bir sürede Cürne Reş'te sömürgecilerin ve Süleymanlar çetelerinin boy hedefi haline gelmesine yetmişti. Her tarafta a-ranır olmuştü. Bu nedenle 1979 yılında Cürne Reş'te yapılan genel bir operasyon sonucu yaka-

nus. Ailenin yanık oluyor. Artık ortada örgüt de kalmadı. Herkes başının çaresine bakıyor. Sen de başının çaresine bak" diyerek telkinlerde bulununca, O da, "Öyle olsa gerektirizce yapayacağımıza ölümün yeğlerim" diye cevap veriyordu.

5 Nolu Cezaevi'nde başlatılan direnişlerde yerini almakta gecikmedi. 1 Eylül 1983'te başlatılan ölüm orucu eylemine yoldaşlarıyla beraber en ön saflarda katıldı. Ölüm orucu eylemi zafere sonuçlanıncaya kadar, davaya bağlılığın en büyük örneklerini vererek ölüm orucunu sürdürdü.

1983 Eylülü Direnişi'yle yenilgiye uğratılan sömürgeciler, kaybetüklerini kazanabilmek ve 5 Nolu'da teslimiyet ortamını oluşturmak için, 1984 yılının Orak ayında saldırıya geçtiler. Üç aylık

Berxwedan

Neşredeniye Kurdi u Türkî

Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 12
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÜCEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirla: Agri Verlag Köln

Avusturya 3.00 \$ / Avusturya 16.00 s.
Belçika 80.00 bfr. / Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 fl. / Hollanda 3.00 hfl
İngiltere 0.80 £. / İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.80 sfr. / Norveç 10.00 nkr

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi Almanya dışı
6 ay 30.- DM 6 ay 35.- DM
12 ay 60.- DM 12 ay 70.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Gerilla saldırıları yoğunlaşıyor HALKIMIZ PKK ÖNDERLİĞİNDE BAĞIMSIZLIĞA YÜRÜYOR

Kürdistan'da tek direniş gücü ve tek otorite PKK'dir

1991 yılına yönelirken sergilediği yürüyüş tarzı, Kürdistan halkının yakın bir gelecekte zafere ulaşacağını göstermesi niteliğindedir. Dünya ve Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler de, ilkel ve küçük-burjuva milliyetçi ya da reformist önderliklerden kaynaklanan bütün olumsuzluklara rağmen, halkımızın bu yürüyüş devindirici ve hızlandırıcı bir rol oynamaktadır. Körfez krizi ve savaşıyla birlikte ortaya çıkan yeni durum ve koşullar Kürdistan devriminin bölgedeki yeri ve önemini bir kat daha artırmıştır. Halkımızın da bu gerçekliğin bilinciyle yürüyüş tarzını yetkinleştirdiğini görmekteyiz.

Güney'de yaşanan ve bir trajedi niteliğine bürünmüş bulunan acılar var. Bu bir realite olarak karşımızdadır ve halen de dinmiş değildir. Ama bu acılardan Doğu'su, Batı'sı, Güney'i ve Kuzey'i ile halkımızın çıkardığı önemli dersler de vardır. Öyle dersler ki, devrimin zaferi için ne pahasına olursa olsun mutlaka bilincine varılması gereken tardendir.

Bu çerçevede en başta yıllar yılıdır halkımızın kanını akıtan ama bundan gerekli sonucu çıkarmak, buna dayanarak ileri mevziler kazanmak şurda kalsın, önemini bile idrak etmemiş görünen Güney'deki klasik önderliklerin ilpliklerinin iyiden iyile pazara çıkması durumundan söz etmek gerekir.. Öyle ki, şu ya da bu biçimde bunların peşine takılmış bulunan ve az da olsa bir kurtuluş umudu olabileceğine inanan kitlelerin nezdinde hiçbir inandırıcılıkları ve itibarları kalmadı. Dahası, bağımsızlıkçı mücadeleyi engellemek için hesaplarını çeşitli biçimlerde bu güçlere dayandıran sömürgeci ve emperyalist çevreler bile, bu tükeneşten ürkn-tüye kapıldılar. Örneğin, sömürgeci Türk burjuvazisinin temsilcileri herkesten önce feryat ederek, bu durumdan bağımsızlıkçı hareketin, hatta daha da somut biçimde ifade ederek PKK'nin güçlenerek çıkacağını endişe ile dile getirdiler.

Gerçekten de PKK-ERNK-ARGK önderliği Kuzey'de olduğu gibi Güney'de de etkinliğini artırarak yegane otorite durumuna geçmiş ya da hızla gelmektedir. Bu önderliğin yol göstericiliği ve yönlendiriciliği altında Kürdistan halkı birliğini her geçen gün pekiştirerek, hem de bunu tarihinde ender görülen bir düzeye vardırıarak güçlü bir direniş ve gökemi bir yürüyüş tarzı tattırıyor. 1991 Newroz süreciyle birlikte yaşanan yaygın seribikandanlar, bu güçlü birlik ve yürüyüşün en somut kanıtı ve göstergesi oluyor. Güney Kürdistan halkına yardımda sergilenen birlik ruhu ve kararlılık diğer bir gösterge olarak anılabilir.

Yüzbinlerce insanın sınır boylarında halen çekmekte olduğu acılardan halkımızın çıkardığı önemli bir ders ve sonuç da, doğacak tarihi fırsatlardan nasıl yararlanılabileceğini kavraması ve bu bağlamda kendi öz gücüne güvenin anlam ve önemini bilince çıkarması olmuştur.

Bu bilinçle PKK-ERNK-ARGK öncülüğü etrafında kenetlenerek güçlü bir tarafa yürüyüşe geçen Kürdistan halkının bu yönelimi karşısında en çok etkilenecek güçlerin başında sömürgeci TC'nin geleceği açıktır. TC, gerçekten de İslas bayrağını iyice yükseltmiş, bu gökemi direnişle artık tek başına başa çıkamayacağını çok iyi anlamış ve kendisini ABD ve diğer emperyalistlerin kollarına bırakmıştır. Bugün Kuzey ve Güney Kürdistan'da bulunan emperyalist askerî güçler, gerçekte Kürdistan halkına yardım için değil, TC'nin tek başına başa çıkamayacağını itiraf etmek zorunda kaldığı PKK önderliğindeki özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini engellemek için bulunmaktadır. Kürdistan'daki emperyalist güçlerin varlığının nedeni ve anlamı budur. Tampon bölge ya da güvenlik kuşağı gibi adlar altında geliştirilmek istenen planlar da, devrimci direnişin engellenmesi planlarıdır. Ancak Başkan APO'nun deyişleyle bu sinsi planların dayandırılmak istendiği alanları bir direniş kuşağına çevireceğimize ve dolayısıyla bu planların sahipleri ile bunların iştirakçilerini bir kez daha hüsana uğratacağımız kesindir.

Bir yandan kitlesel gösteri ve ayaklanmalar, bir yandan da gerilla saldırılarının Kürdistan'ı boydan boya sarması bu gerçeğin somut kanıtıdır. TC özel savaşının birinci görev olarak önüne koyduğu "gerilla savaşını Botan'la sınırlama" planı, ARGK'nin son aylarda Kuzey ve Güney-Batı eyaletlerinde gerçekleştirdiği yoğun saldırılarla boşa çıktı. En yaygın kitlesel gösteri ve eylemlerle de desteklenip beslenen bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz, dengeli ve kararlı bir tarzda hızla zafere yürüyor.

ARGK gerillaları Kurlardan kentlere doğru...

Foto: Berzwedan

Bongilan

ARGK fırtınası bu kez Bongilan'da esti

İLÇE MERKEZİNE BASKIN:

KAYMAKAM VE ÜÇ GÖREVLİ ÖLDÜRÜLDÜ

Çewlik / Bongilan (Berzwedan): Son dönemlerde Çewlik-Mûş yöresinde fırtına gibi esen ARGK gerillaları, karsal alanda gerçekleştirdiği bir dizi saldırılarla sömürgecilere ağır kayıplar verdirdi. Bu saldırıların bir zirvesi niteliğindeki Bongilan (Solhan) ilçesinin başkanı ise sömürgeci-faşist TC için tam bir hezimet oldu. Sömürgeci otoritenin ilçedeki temsilcisi olan kaymakam, savcı ve diğer 2 görevli ARGK gerillalarının sel gibi kabaaran hınc ve öfkesinden kurtulamayarak imha oldular. Çok sayıda devlet yetkilisi de ağır yaralandı.

Sömürgeci TC devleti, ulusal kurtuluş kuvvetlerimizden aldığı bu ağır darbe ve yenilgi karşısında çok geçirmişçesine sarıladı ve kendi varlığını tartışmaya başladı. İnönü ve Demirel gibi muhalefet liderlerinin "Kendi kaymakamını bile koruyamayan bir devletin varlığından bahsedilemez" tarzındaki sözleri, sömürgeci otoritenin Kürdistan'da nasıl yerle bir edildiğinin itirafıdır.

TC'yi adeta beyninden vurulmuşçasına sarıyan baskın olayı şu şekilde gelişti:

28 Nisan günü saat 18.30 mularında kalabalık sayıdaki ARGK birlikleri Bongilan ilçesine çeşitli kollarından süratle girerek, ilçenin denetimini ele geçirdi. Olayda halkın zarar görmemesi için gerillaların aparı derecede lütfına gösterdikleri dikkat çekti. Önceden tespit edilmiş bulunan sömürgeci hedefler kısa sürede planlandığı biçimde ele geçirilerek etkisizleştirildi. En başta gelen hedef ise, TC'nin ilçedeki en üst düzey temsilciliği olan kaymakamlık

binasıydı. Binayı derhal sararak içeri dâlen gerilla birliği kaymakamın içeride olmadığını farkettiler. Burada gerillaların başarısı için herşeyi yapmaya hazır halktan biri, kaymakam ile diğer sömürgeci yetkililerin Kaymakamlık Binası'nın hemen karşısındaki lokalde toplantı halinde olduklarını bildirir. Gerillalar derhal söylenen noktaya yönelirler. Kaymakam başta olmak üzere TC'yi temsil eden hemen tüm kurumların müdür ve temsilcileri orada toplanıdadır. Bir anda halktan kişilerin bu kan emikiler topluluğundan ayrılması emreden gerillanın sert komutu ile karşılaştıran sömürgeci yetkililer, pis canlarını kurtarmak için kendilerini masaların altına atmaya ve yalvarmaya başladılar. Ancak nafile. Kürdistan halkına çekti oldukları bütün acıların hesabı onlardan sorulacaktır. Ve halkımızın kahredici öfkesi ARGK gerillalarının namuslarından TC sömürgecilerinin üzerine boğalı.

İlçe Kaymakamı Ersin Ateş, Savcı Mehmet Türksever, Orman İşletme Şefi Ahmet Yener ile adını öğrenemediğimiz bir orman muhafaza memuru olay yerinde öldüler. Aralarında emniyet müdürü, hakimler ve diğer dâire amirleri ve polislerin bulunduğu çok sayıda kişi de yaralandı. Yaralılarından birkaçının durumlarının ağır olduğu ve bunların Çewlik (Bingöl) ve Amed'deki hastanelere kaldırıldıkları bildirilmektedir.

ARGK komutanı: "Halkımıza çektirilen acıların hesabını sormaya devam edeceğiz"

Büyük bir başarı ve ataklıkla baskını gerçekleştiren gerilla birlikleri hiçbir kayıp vermeden, düzenli bir biçimde geri çekilerek ösklerine doğru uzaklaştı. İlçe merkezinden ayrılmadan önce biriken halka hitaben kısa bir konuşma yapan gerilla komutanı: "Sizlere çektirilen hiçbir acı karşılıksız kalmayacak. Bu acıların hesabını, sömürgecileri id-

hai olarak güzel Kürdistan'ımızdan koruncaya kadar sormaya devam edeceğiz" dedi. Bu sözler ve fırtına gibi esen gerillanın başarılı eylemi, halk üzerinde büyük bir etki bıraktı. Olayın çevre il ve ilçelerden duyulması ile birlikte bu sevinç dalgası geniş alanlara yayıldı.

Çewlik merkezinde olayı duyan bir yurtsever, duyularını şöyle dile getiriyordu: "Avacımın içi gibi düzde bulunan Bongilan'a ordumuz gündüz gözüyle böyle girdiyse, artık sıra büyük şehirlerde ve vilayetlerdedir. Şu TC'nin valisi ne zaman kaçacak acaba?"

Olayda yaralı olarak kurtulan bir hakim de TC kolluk kuvvetlerinin ARGK karşısındaki zayıflığını şu sözlerle itiraf ediyordu:

"Lokalde bulunanların hepsinde silah vardı. Ayrıca saldırı sırasında lokalde 8 koruma görevlisi de yarımızda bulunuyordu. Ancak kimse silahını kullanacak fırsatı bulamadı. Silah sesleri duyunca kendimi masanın altına attım. O-muzumdan yaralandım. Her iki kapıdan dışı çapraz ateşe tutular."

Faşist uşak Abdulkadir Aksu, uğranan hezimetin etkisini gidermek için Bongilan'a gitti

İçişleri Bakanı faşist uşak Abdulkadir Aksu, olaydan sonra sömürgecilerin uğradıkları hezimetin acısını gidermek üzere Bongilan'a gitti. Efendilerine yaranmak için çırpanan bu uşak, ARGK gerillalarını karalamak için çırpınıp durdu, ancak ilçe halkı, sömürgecilik, gerillaların cezalandırıldığı kaymakam Ersin Ateş'in şahsında çok iyi tanıyordu. Özellikle son dönemlerde ilçe halkı ve çevre köyler üzerinde tam bir faşist terör estirmekteydi. Çok sayıda kişi gıyaltına alınarak ipkenceye tabi tutulmaktaydı. 70 yağındaki insanlarımızı bile gerillalara yardım ediyor gerekçesiyle iş-

kence tezgahlarına göndermek-
teydi. Faşist kaymakam Erkin
Ateş'in uygulamaları halkı öyle-
sine canından biktırmıştı ki, ulu-
sal kurtuluşçu çevrelerle pek il-
ligisi olmayan apolitik bazı yok-
sul kişiler, her türlü baskını göz-
alarak bir süre önce onu Çewlik
valiliğine şikayet etmişlerdi.
Sanki itü ile şikayet etmekle bir
sonuç alınabilirmiş gibi.. Böyle-
ce halkımızın en bilinçsiz kesim-
leri bile sömürgecilerden hesap
soracak mercinin neresi ol-
duğunu, devrimci adaletin kim-
ler eliyle icra edeceğini öğrenmiş
oldu.

Baskın olayından sonra sö-
mürgeciler ARGK gerillaları kar-
şısındaki acizlik ve yenilgilerinin
acısını halktan çıkarma yoluna
giderek, çok sayıda tutuklama-
lara giriştiler. Faşist uşak Ab-
dülkadir Aksoy'un alana gelme-
siyle tutuklamalar daha da art-
tırıldı. Edindiğimiz bilgilere göre
baskının hemen ertesi gününde
ilçede 23 kişi gözaltına alındı.
Bunlardan 9'unun tutuklandığı
bildirildi.

Çewlik merkezinde askerler çocukları taradı:

13 yaşındaki bir çocuk katledildi

Bongilan baskınının gerçek-
leştiği 28 Nisan tarihinde, bas-
kından birkaç saat önce Çewlik
merkezinde, sömürgeci askerler
top oynayan bir grup çocuğu
acımasızca taradı. Açılan ateşle
13 yaşındaki Murat Ardic olay
yerinde can verdi. Bu olay bile,
birkaç saat sonra gerçekleşen
Bongilan baskınının ne denli hak-
lı olduğunu göstermeye, sömür-
gecilerin halkımıza nasıl acılar
yağattığını görmeye ve buna mut-
laka karşılık verilmesi gereğinin
kavranmasına yetmektedir.

Çewlik'in Kıbrıs Mahallesi'n-
de oyun oynayan çocukların top-
ları yakındaki subay lojmanları-
nın bahçesine düştüğü gerekçe-
siyle, lojmanların önünde nöbet
bekleyen askerler çocukları sı-
raya koyup üzerlerine otomatik
silahlarla ateş açarlar. Açılan
ateş sonucu Murat Ardic adında
13 yaşındaki bir çocuk olay ye-
rinde ölüyor, çocuklardan bazı-
ları da yaralanır. Büyük bir deh-
şet ve korku ile sağa sola kaçan
diğer çocuklar katliamdan kur-
tulurlar.

Midyad

ARGK'nin kent baskınlarına yenileri ekleniyor:

Midyad baskınında sömürgecilere korkulu anlar yaşatıldı

Midyad (Berzwedan). ARGK'n-
nin son dönemlerde giderek sık-
laşan kent baskınlarına bir yeni-
si daha eklendi. Bu kez baskın
sırası Midyad'daydı. 15 Nisan
1991 tarihinde Midyad ilçe mer-
kezinde baskın düzenleyen ARGK
gerillaları, sömürgecilere korku-
lu anlar yaşattı. İlk belirlemelere
göre baskın sırasında 4'ü polis, 6'sı
de bir işbirlikçi ajan ve yakınları
olmak üzere toplam 9 kişi öldü-
rüldü.

Olayı yaşayanların ve görgü

taruklarının anlatımına göre
baskın şu şekilde gerçekleşti:

15 Nisan gecesi saat 23.00
sıralarında ARGK birlikleri ilçe-
nin çevresini kuşatırlar. Gerilla-
ların bir kesimi kenti tamamen
sararak giriş çıkışları kontrol al-
tına alırken, diğer gruplar da ilçe
merkezinin çevresinde belli noktala-
ra baskınlar düzenler. İlk hedef
noktası ise polis karakoludur.
Roket ve bombalar da kullanıla-
rak karakol yoğun bir ateş-
te tutulur. Bu sırada çevredeki
halk büyük bir patlama olduğu-
nu belirtmektedir. Muhtemelen
pencerelerden giren bomba ve-
ya roket mermisinin içerdeki cep-
haneye isabet etmesinden doğan
bir patlama olduğu söylenmek-
tedir. Bunun sonucunda içerde-
kiler büyük kayıp verirler. Kesin
durum öğrenilememekle beraber,
bu saldırı esnasında 4 polisin
öldüğü, 2 polis ve bir bekçinin de
ağır yaralandığı bildiriliyor.

Aynı anda başka bir grup da,
azıllı MIT ajanı Ekrem Mitrin'in
polis karakolundan aşağı yukarı
500 metre mesafedeki evine sal-
dın düzenler. Daha önce bu faa-
liyeti terketmesi için defalarca
uyarılan bu ajanın sağ kurtul-
maması için ev yoğun bir ateşle
tutulur. Ekrem denen ajanla bir-
likte evde bulunanlardan 4 kişi
daha ölü. Bunlardan ikisinin a-
janın kanıları olduğu söylenmek-
tedir. Öte yandan ilçeye baskın
olduğu ve evin saldırısına uğradığı
anda içerde bir grup işbirlikçi
ajanın daha bulunduğu, bunlar-
dan saldırı sırasında dışarıya
kaçmak isteyen ikisinin gerilla-
lar tarafından yakalanarak bir-
likte götürüldüğü tarzında ha-
berler de yayıldı. Ancak bu ha-
ber kesinlik kazanmadı.

Ekrem denen ajanın evine sal-
dını gerçekleştirildiği sırada, a-
janın çocuklarından biri arka pen-
cereden kaçmayı başarır. Kara-
kolun da abluka altında oldu-
ğundan haberi yoktur. Yardım
istemek üzere hızla karakola doğ-
ru koşar. Ancak gece karanlığın-
da kendisini tanımayan polisle-
rin içerden açtığı ateş sonucu
ağır yaralanır. Gerilla kuşatması
altında zaten korku ve panik
içinde beklemekte olan po-
lisler, karakola doğru koşanın
kim olduğunu soracak halde de-
ğildirler.

Olayı yaşayan bir görgü tanığı
şunları anlatıyor:

"Baskın düzenleyen gerilla-
ların sayılarını bilmiyorum,
ama Midyad büyük bir ilçedir.
Ve gerillalar tüm ilçenin etra-
fını sarmışlardı. Karakoldaki
büyük patlamanın ardından
çok silah sesleri duyuluyordu.
Çok ateş ediliyordu, her yerden
ateş ediliyordu. İlçe merkezi-
nin her yerinden silah sesleri ge-
liyordu. Bu boyutlardaki bir
saldırıya ancak çok büyük bir
gerilla birliği gerçekleştirebi-
lir."

Gerçekten de baskını düzen-
leyen birlik kalabalık bir birlik-
tir. Gerillalardan başka çok sa-
yıda halk milisi de bu saldırı
eyleminde yer almıştır. Gerilla
ve milislerin etkin saldırısı kar-
şısında, sömürgeci kolluk kuv-
vetleri bir varlık dahi göster-
mediler. Gerilla ateşine karşılık
vermekten ziyade canlarını kur-
tarmanın telaşı içindeydiler. O-
layda sadece bir milis yaralandı.
O da karakol binası ile Ekrem
ajanının evi arasındaki yüksek
bir binada bulunan bir potisin
açtığı ateşle yaralandı. Yaralı
kişinin olay yerinden uzaklaşa-
rak bir eve sığınmayı başardığı,
ancak gerillaların geri çekilme-

sinde sonra başlatılan operas-
yonlarda düşmanın eline geçtiği
öğrenildi.

Saldırı sırasında karakolda
kaç polisin öldüğü veya yaralan-
dığı konusunda sömürgeciler hiç-
bir açıklamada bulunmadılar. Ka-
rakoldaki ölülerin gizliiden çık-
arılıp memleketlerine gönderildiği
bildiriliyor. Ancak öldürülen
Ekrem adlı ajanın cenazesini 16
Nisan'da sömürgeciler toprağa
verdiler. Mezarlığa ajanın birkaç
akrabası dışında hiç kimsenin
gitmediği dikkat çekti.

Baskından sonra yoğun tutuklamalara girişildi

Sömürgeciler, gerilla karşısın-
da yaşadıkları acizliği ve yenil-
ginin etkisini halk arasında yo-
ğun tutuklamalar yaparak gi-
dermeye çalışıyor. Olaydan son-
ra Midyad merkezi ile bazı çevre
köylerde yapılan operasyonlar-
da çok sayıda kişi gözaltına alın-
dı. Gözaltına alınanlar arasında
7 de kadın vardı. Ancak kadınla-
rın ertesi gün serbest bırakıldığı
bildiriliyor. Şu anda Ewotê, Ar-
nas, Mîzîx ve Bawerê köylerin-
den toplam 20 kişi gözaltında
bulunmaktadır.

Gözaltında bulunanlardan kim-
lerini öğrenemediklerimiz şun-
lardır:

Ewotê köyünden; Hanna Aa-
lan (Köy muhtarı), İsa Akay
(Aza), Miran Akbulut (Aza),
Süleyman Turay, Süleyman Ba-

duş, Mehmet İnan, Abdullah İ-
nan, Latif Baduş, Salih Ürek, La-
tif Demir ve Mehmet Demir.

Arnas köyünden; adını öğre-
nemedikimiz köy muhtarı ile Ab-
dülkadir Kaplan.

Mîzîx köyünden; Hîseyin De-
mir, Ramazan Demir, Hasan
Demir, M. Ali Akgül, Rıdvan
Önen ve Fahrettin Şahin. Fah-
rettin Şahin'in, Midyad baskını
sırasında yaralanan ve daha son-
ra sömürgecilerin eline geçen ki-
şi olduğu bildiriliyor.

Bawerê köyünden ismini he-
nüz öğrenemediğimiz bir mini-
büs şoförü de, eylemi yapanlar-
dan bir grubu minibüsü ile taşı-
dığı gerekçesiyle gözaltına alın-
mıştır. Ayrıca bu kişiye alt araçta
da el konulmuştur.

Hexex

PKK IV. Ulusal Kongresi'nin çıkardığı Af Yasası'ndan yararlanmak isteyen 20 korucu silahlarını bıraktı

Hexex (Berzwedan): Kürdis-
tan'ın birçok alanında, PKK IV.
Ulusal Kongresi'nin çıkardığı Af
Yasası'nı büyük bir fırsat olarak
değerlendirip silahlarını bira-
karların sayıları hızla artmakta-
dır. En azlı düşman konumun-
daki aşiretlerden bile bu doğ-

rultuda talepler gelmektedir.
Gerilla kaynaklarından aldığımız
bilgilere göre, çeşitli düzey-
deki gerilla komutanlıkları, Af
Yasası'ndan yararlanmak iste-
yen çevrelerin hiçbir ikircikliğe
düşmeden, ulusal kurtuluş kuv-
vetlerine güven duymalarını ve
bir an önce harekete geçerek es-
ki ohumsuz konumlarından kurtul-
malarını isteyen yaygın sözleri ve
yazılı açıklamalar yapmaktadır.

Bu çağrılara olumlu karşılık
veren alanlardan biri de Hexex
(İdül)'tir. Hexex'te ayrıca halk
da bir süreden beri korucuları
silah bırakmaya zorlamak ama-
cıyla "Koruculara Ambargo Kam-
panyası" başlatmıştı. Bir süre-
den beri devam eden kampanya-
nın asıl sonuçlarının bayramdan
sonra ortaya çıkacağını geçen
sayılarımızda belirtmiştik. Ger-
çekten de ambargo kampanyası
sonuç vermeye başladı.

Hexex'e bağlı Xirabê Nêriyan
(Teke) köyünün 20 korucusu, 22
Nisan günü ilçe merkezine gele-
rek daha önce almış oldukları
silahları sömürgeci yetkililere
geri verdiler. 1987 yılından beri
koruculuk yapan bu kişilerin si-
lah bırakma olayı o kadar kolay
gerçekleşmez. Sömürgeciler bu-
nu engellemek için olmadık yol
ve yöntemlere başvurur. Ancak
köylüler silah bırakmakta ka-
rarlıdır.

Tabur komutanı Ahmet Kara-
tan, silahları geri vermek isteyen
köylüleri, "silahları bırakarsa-
nız hepimizi vururum" diyerek
tehdi eder. Daha sonra hakaret,

'91 Newroz ve serîhildan kıvılcımını yakan kahramanlarımız

Nisêbîn ile Mehsert (Ömerîl) arasında bulunan Kersivan
(İdtepe) köyü yakınlarında, 14 Mart 1991 günü sömürgeci
birliklerle girdikleri çarpışmada, kahramanca direnerek ve
düşmana ağır kayıplar verdirerek şehit düşen ARGK gerillala-
rı, bu kahramanca direnişleri ve anlamlı şahadetleriyle New-
roz ayaklanmalarının ilk kıvılcımı oldular. Nisêbîn halkı bu
kahraman evlatlarının cenazelerini almak üzere ayaklandı ve
bu ayaklanma Newroz serîhildanı ile bütünleşerek Kürdis-
tan'ın her alanına yayıldı. Onlar gencecik yaşamlarını feda
ederek, Kürdistan halkına gerçek kurtuluşun yolunu gösterdi-
ler. Kürdistan halkı da onların gösterdiği kutsal yoldan
kurtuluşa ve zafere yürümeye kararlı olduğunu 1991 serîhil-
danlarında bir kez daha kanıtlayarak, sömürgeci düşman
üzerine yürüdü.

Geçen sayılarımızda, haber olarak verdiğimiz çarpışmada
şahadete ulaşan yoldaşlarımız şunlar:

Adı: Terfa YILDIRIM (Bojin)
Doğum Yeri: Cîbîlîcînê köyü/
Nisêbîn
Doğum tarihi: 1978

Adı: Şemseddin YILMAZ
Doğum yeri: Talatê köyü/
Nisêbîn
Doğum tarihi: 1978

Adî Sadîye BAYSAZ (Cihan)
Doğum yeri: Gêrîk köyü/
Nisêbîn
Doğum tarihi: 1974

Adı: M. Salih KOÇ
Doğum yeri: Menderîyê
köyü/Nisêbîn
Doğum tarihi: 1973

Ayrıca çarpışmada grubun komutanı olduğu bildirilen, Nisêbîn/Badîbê köyünden Ömer
YADEL (Mirza) yoldaş da şehit düştü.

küfür ve dayakla onları korkutup caydırmak ister. Ancak bütün tehdit ve baskıya rağmen köylüler istemlerinde diretirler. Bunun üzerine binbaşı başka bir yol dener. Bu kez "peşin aldığınız maaşları geri vermeniz" dayatmasında bulunur. Köylüler durumu avukatlarla görüşürler, avukatlar bu parayı geri vermek zorunda olmadıklarını söyler. Buna rağmen onlar, "Bu gereksizliğe daha fazla dayanamayız, parayı verip bu berbat konumdan kurtulacağız. Yoksa halkımızın yüzüne bile bakacak halde değiliz. Uyanımsız çocuklarımızı bile taşıyamıyorlar artık" diyerek, sömürgecilerin istemiş oldukları 7 milyon 540 bin TL'yi aralarında toplayıp binbaşıya götürürler.

Bu durum karşısında öfkeden kuduran faşist binbaşı, toplu olarak bulunan 20 korucunun da hemen orada gözaltına alınması emrini verir. Faşist binbaşı, aslında tutuklama ve işkence ile de bu işleri kararluluklarından caydıramayacağını anlamıştır. Ama Hezex'te sayılan 400 kadar olan korucuların tümünün de aynı yola bagvurmak üzeri olduğunu sezdiğinden, bu ilk kafiyle tutuklatıp işkence yaptırır.

Gözaltına alınanlardan 10'u daha sonra serbest bırakılır, geri kalan 10 tanesi ise halen gözaltındadır. Silah bıraktıkları için gözaltında bulundurulmuş korucular şunlar:

Mehmet Üklü, Mahmut Üklü, Muhittin Üklü, Halim Ögel, Medet Ögel, Ata Ögel, Abdullah Çakar, A. Rahman Ongün, A. Rahman Denli ve A. Rahman Alış.

Gözaltına alındıktan kısa süre

sonra serbest bırakılanlar ise; Salih Alış, Fahrettin Argün, Kerem Üklü, Hacı Demir, Salih Demir, Hamit Demir, Halil Öget, Sadık Denli, Ahmet Arğın ve Ahmet Ongün'dür.

Bütün korucularının silah bıraktığı Xirabe Nêrtyan köyü, Hezex'e bağlı yaklaşık yüz hanelli bir köydür. Köylülerin korucu yapılması 1987 yılında sömürgecilerin tehdit ve vaatleriyle gerçekleşir Köylüler isteyerek bu işe buluşmazlar. Ancak bir kez buluştukları için de nasıl kurtulacaklarının sıkıntısıyla dört yıl kıvranırlar. PKK IV. Ulusal Kongresi'nin Af Yasası çıkardığını duyup, onlar için büyük bir sevinç ve umut kaynağı olur. Hezex halının da tam bu dönemde kasbetli bir kararın uygulamaya başladıkları "ambargo" korucuların silah bırakma girişimlerini daha da hızlandırır.

Sömürgecilerin zorla eline alılabili tutuşturup kendi halione karşı 4 yıl savaştırdığı koruculardan biri, 22 Nisan günü silahını geri verdiği gerekçeyle gözaltına alınıp serbest bırakıldıktan sonra Berzwedan muhabirine şunları söyledi:

"Koruculuk hayatı zehir etmişti bize. Çoğu zaman karılarımızın ve çocuklarımızın yüzüne bile bakamıyorduk. Ya tam 4 yıl bu cehennemden 'araba nasıl kurtulabiliriz' diye hep kendimize soruyorduk. Hele son zamanlarda, kimse artık bize selam bile vermiyordu. Şoförler minibüslerine almıyor, enaf mal satmıyordu. Yakınlarımız bile bizimle ilişkilerini kesti. Evde çocuklarımız aç kalıyordu bu gidişle."

"Partinin af çıkardığını duyunca, tamam dedik. Allah yü-

Büyük gerilla birlikleri artık her eyalette görünüyor

Foto: Berzwedan

"rümüz" bakılı, bu cehennemden kurtulmak umudu doğdu herhal. Biz başında da istediğimizde korucu olmamıştık. Köylümüşe gelen Latif başçavuş, 'koruluğu kabul etmeyenler ölecektir' diyerek tehdit etti ve bize zorla silah verdi. Ama yine de Parti ve gerillalar birlikteliği için çok sevinçliyiz. Artık biz de insanların arasına çıkabileceğiz. Silahları geri vermek istediğimizde binbaşı Ahmet Karatan bizi yine tehdit etti. Ancak bir ölüme razıydık, böyle kesin silah bırakmakta kararlıydık. Zaten biz silah bırakmaya gidersek başımıza neler geleceğini biliyorduk. Ama ne yaparsa yaparsınlar kesinlikle silahları bırakacağız. Çünkü artık akraba ve tanıdıklarımızın yüzüne rahatça bakabiliyoruz. Diğer köylülerin korucularına da diyeceğim, bu gereksizlikten bir an önce kurtulsunlar, gerillaların tanıdığı bu fırsatı kaçırmayınlar."

Sömürgeciler silah bırakan koruculara işkence ve baskıyla gözdağı veriyor, arsa halk ambargoyu Hezex'te tek bir korucu kalıncaya kadar sürdüreceğini söylüyor

bölgeci. Bu bölge Pasür sınırına da çok yakın bir konumdadır.

Keran'daki çarpışmalarda sömürgecilerin kesin kayıpları 6'dır. Bunlardan 3'ü subay, 2'isi özel tim elemanı ve 1'i de köy korucusudur. Bu çarpışmada ARGK birliklerinin herhangi bir kayıpları olmamıştır.

Sömürgeci birlikler ARGK pusularında ağır kayıplar veriyor

15 Nisan'dan bu yana Mûş ile Pasür arasındaki alanda, sömürgeci askeri birlikleri birçok kez pusuya düşüren ARGK gerillaların, düşmana onlarca kayıp verdirdi.

Hemen her gün çarpışmaların yaşandığı Pasür alanında, 22 Nisan günü bir düşman askeri birliği pusuya düşürüldü. İlk belirlenmelere göre olayda toplam 12 asker öldürüldü.

TC yetkililerinin ağır kayıplar verdiği bu olaylar hakkında hiçbir açıklama yapmadığı bildiriliyor. Oysa bu olaydan bir hafta önce yine aynı bölgede meydana gelen bir olayda da TC birlikleri önemli kayıplar vermişti.

Yine Muş'un Çüngür (Varto) yöresinde 17 Nisan'da başlayan ve aralıklarla üç gün devam eden çarpışmalarda toplam 50 civarında düşman askerinin öldürüldüğü ve çok sayıda da yaralının bulunduğu bildirilmektedir. 20 Nisan tarihinde çarpışmalar halen sürüyordu ve belirlenen kayıplar sömürgecilere o tarhe kadar verdirilen kayıplardı. Çarpışmaların kesin sonucu henüz öğrenilemedi, ama yöredeki halk son derece coşkulu bir anlatımla ARGK'nin kahramanlıklarından söz etmekte, gerillaların bu çarpışmalarda başarıyı dilden dile dolaştırmaktadır.

Çewlik

Germav'da askeri konvoy pusuya düşürüldü: 24 asker öldürüldü, çok sayıda yaralı var

Çewlik / Bingöl (Berzwedan): Son bir aylık sürede gerilla saldırılarının yoğun biçimde ya-

şandığı alanlardan biri de Çewlik (Bingöl) alanıdır. Öyle ki, gerillaların sömürgeci hedefleri dövmeyeği gün yok gibi. Her gün bir alanda ve bazen birkaç alanda birden mutlaka düşman hedeflere yönelik gerilla saldırısı gerçekleşiyor. Karakol başkanı, pus, çarpışma vb. eylemlerde sömürgecilere ağır kayıplar verdiriliyor.

Ulusal kurtuluş mücadelesinin bu alanda gelişip kök salması, gerilla savaşının oturtulması için ARGK büyük çaba ve fedakarlıklar sergiledi. Yıllarca süren amansız bir mücadelede birçok değerli komutan ve savaşçıları bu alanda şehit verdi. Bunca çaba ve fedakarlığın anlam ve önemi bugün daha iyi anlaşılabiliyor. Sömürgeci özel savaşın gerilla savaşını Botan'da kuşatma ve o alanla sınırlama taktiği, günümüzde Çewlik vb. alanlarda yoğun ve yaygın bir gerilla mücadelesi sergilenerek boşa çıkarılıyor. Düşman taktiğinin bu biçimde boşa çıkarılarak, gerilla savaşının bu alanlarda yükseltilebilmesinde, sömürgeci ettiğimiz çaba ve fedakarlıkların ve şehitlerimizden mücadelesinin rolü belirleyicidir.

Bu alanda sömürgecilere önemli kayıpların verildiği eylemlerden bir 19 Nisan günü Germav (Hamamlar)'da meydana geldi. Çewlik merkezine yaklaşık 20-25 km. mesafedeki Germav mülkasında, bir düşman askeri konvoyu ARGK gerillalarının pususuna düştü. Düşman konvoyu gerillaların yoğun ve etkili ateşi altında kısa sürede büyük hasara uğradı. Hafif maktinalı silahlar dışında, roket vb. ağır gerilla silahlarının da etkili bir biçimde kullanıldığı saklarda, düşman birliğinden toplam 24 askerin öldürüldüğü bildirilmektedir. Kalanların hemen hemen tümünün de çeşitli derecelerde yaralandığı, yara almadan kurtulmanın olmadığı düşman konvoyunu saldırıdan sonra gören görgü tanıklarınca dile getirilmektedir. Sömürgeci askeri birliği pusuya düşüren gerilla birliği, kayıp vermeden üssüne çekildi.

Olaydan sonra karadan ve havadan büyük bir güçle alana yığılan sömürgeciler hantal birlikleriyle hiçbir sonuç alamadılar. TC yetkilileri bu olay hakkında da hiçbir açıklamada bulunmayıp suskunluğu tercih etti

ARGK'nin efsaneleşen gerillası: Yıldız CENGİZ (Sultan) yoldaş

Sert'in Çakmak Mahallesi'nde 4-6 Şubat gecesi, kasklı evi saran faşist ordu ve polis sürülerine karşı tek başına kollarını açarak direnen Yıldız CENGİZ (Sultan) yoldaşın kahramanlığına karşı tek başına savaşı. Yıldız CENGİZ (Sultan) yoldaşın kahramanlığına karşı tek başına savaşı. Yıldız CENGİZ (Sultan) yoldaşın kahramanlığına karşı tek başına savaşı.

Sultan yoldaş bu kahramanca direnişle Sert halkının nezdinde efsaneleşti.

Mûş - Pasür

Mûş yöresindeki çarpışmalar devam ediyor.

Keran bölgesinde düşmana verdirilen kayıp: 3 subay, 2 özel tim elemanı ve 1 korucu

Amed / Mûş (Berzwedan): Mûş - Çewlik - Amed üçgeninde yaklaşık iki haftadan beri yaşanan yoğun çarpışmalar halen yer yer devam ediyor. Bu çarpışmalarda ARGK gerillalarının sömürgecilere ağır kayıplar verdirildiği bildiriliyor.

Geçen sayımızda Zengok-Pasür (Kulp) arasında meydana gelen, ancak kesin sonucu belli olmayan çarpışma haberini duyurmştuk. Söz konusu çarpışmanın geçtiği alan Mûş'un Keran

Cunek'te karakol baskını: 9 asker öldürüldü.

Cunek (Yayladere)'de kısa süre içerisinde sömürgecilere ikinci bir ağır darbe vuruldu. Hattırlanacağı gibi 11 Nisan tarihinde Cemê Zeyne (Sürmelikoc) köyü yakınlarında bir TC taburu ARGK gerillalarınca pusuya düşürülmüş ve büyük bölümü imha edilmişti. Bu kez de aynı yörede bir jandarma karakoluna gerillalarca baskın düzenlendi, 9 asker öldürüldü, birçoğu da yaralı olarak saaf dışı bırakıldı. Edinilen bilgilere göre kalabalık sayıdaki yaralıları helikopterlerle çevre il ve ilçelerdeki hastanelere taşındı.

Sömürgeciler aynı alanda kısa süre içerisinde üstüste yediği darbelerle şaşkına dönmüş durumda. ARGK, sömürgecilerden nasıl intikam alacağını güçlü ve aralıksız saldırılarıyla ortaya koyuyor.

Çewlik yöresinde daha pek çok gerilla saldırıları ve TC ordu sürüleriyle girilen çarpışmalar olduğunu haber aldık. Ancak bunların ayrıntılarını ve sonuçlarını henüz öğrenememiştir değiliz.

Xoşkar (Sancak) alanında son günlerde ARGK gerillalarıyla sömürgeci birlikler arasında yer yer çarpışmalar oluyor. Kayıplar konusunda henüz bir bilgi edinemedik.

Ayrıca 20-21 Nisan gecesi Dara Hênê (Genç) ilçesine bağlı Sivan (Servî) bucağı yakınlarında da büyük çarpışmalar meydana geldiği ve bu çarpışmalarda düşmana büyük kayıplar verildiği bildirilmektedir.

Yöredeki gerilla faaliyetlerinin yoğunlaşmasıyla birlikte, sömürgecilerin gözaltına alma, tutuklama girişimlerine hız verdiği gözlenmektedir. Örneğin, Bongilan (Solhan) ve köylerinde son birkaç gün içerisinde 30'un üzerinde kişi gözaltına alındı. Günlerce süren işkencelerden sonra çoğu serbest bırakılmak zorunda kaldı. Bunlardan 4'ü, ARGK gerillalarına yardım ve yataklık suçlamasıyla halen gözaltında ve işkence görmektedir. Halen yoğun işkence altındaki-lerden çoğu yağlı ve hasta insanlar. Bunlardan Xortiyân köyünden Sêddîk Ar, 50 yaşındadır. Daha önce çeşitli yerlerinden tam beş kez ameliyat geçirmiş olan bu yurtaşver, halen işkence altındadır. Diğer üç kişi; aynı köyden Nalim Ar (23), Sêddîk Hîdar (22) ve Liç köyünden İbrahîmê Beşîr (56)'dır. Bunlardan Nalim Ar'ın 22 Nisan'da Çewlik merkezine sevk edildiği diğerlerinin halen Bongilan'da tutuklandıkları bildirildi.

Nurhak

ARGK Nurhak'ta da eylemden eyleme koşuyor

Meledî-Nurhak (Berxwedan): Kürdistan'ın bir ucundan diğerine dalgalandıran ARGK bayrağı, son dönemlerde Kürdistan'ın batıdaki sınır boylarında, Nurhaklar'da da dalgalandırılmaya ve etkisini göstermeye başladı. Dîreniş bayrağını bu şekilde dalgalandıran ARGK, aynı zamanda 20 yıl önce bu alanda çarpışarak gâhî düşen Türkiye devriminin

önderlerinin intikamını da faşist-sömürgeci rejimden almış oluyor. Bu Türkiye halkına ve devrimcilerine verilebilecek en anlamlı devrimci selamdır.

27 Mart 1991 tarihinde, Nurhak dağlarında ARGK gerillaları ile sömürgeci birlikler arasında meydana gelen bir çarpışmada, 6 düşman askeri öldürülürken çok sayıda asker de yaralandı. ARGK birlikleri çarpışmada hiç bir kayıp vermedi.

Bundan kısa bir süre sonra 1 Nisan günü de, Nurhak kasabası merkez karakolu ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği tarafından basıldı. Roketlerin de kullanıldığı bu saldırıda, düşman karakolu ağır hasar gördü. Karakolda bulunanlardan çok sayıda ölü ve yaralı olduğu bildirilmektedir. Kendi kaynaklarımızdan düşman kayıplarının kesin sayısını henüz öğrenemedik. Ancak TC yetkilileri yaptıkları açıklamada, sadece 1 asker kayıpları oldu-

Kürdistan dağlarının şenâ'etir gerilla

Foto Berxwedan

ğunu belirtti. Yöre halkı ise sömürgecilerin kayıplarının çok daha fazla olduğunu söylemektedir.

Saldırını başlarıyla gerçekleştiren gerilla birliği kayıp vermeden üstüne çekildi.

Bundan bir gün sonra, yani 2 Nisan tarihinde, Nurhak'ın güneyinde Engizek dağları tarafına düşen Umudlu köyüne bağlı Çatalardıç mezrası, ARGK gerillaları tarafından basıldı. Köyü denetim altına alan gerillalar, köylülere yönelik konuşmalar yaptı. Daha sonra Muştafa Vural adındaki ajan evinden alınarak köy meydanına getirilip işlediği suçlar hakkında köylülere bilgi verildi. Köylülerin de onayıyla aç geçen ajan köy dışında kurşuna dizilmek suretiyle rezalandırıldı.

Licê

Gerillaları pusuya düşürmek isteyen sömürgeci birlikler ağır kayıplar verdi

Licê (Berxwedan): Amed'e bağlı Licê ilçesinin kırsal kesimlerinde, gerillaları pusuya düşürmek isteyen sömürgeci birlikler, ARGK gerillalarının üstün savaş yeteneği karşısında bozguna uğrayarak ağır kayıplar verdi. Ava gitmek isteyen faşist ordu sürüleri, gerillaya av olmaktan kurtulamadı. 22 Nisan günü akşam saatlerinde Licê'nin Şeqlat (Şakland) köyü yakınlarında başlayıp, Hênê ilçesinin

alt kesimlerine doğru sabaha yakın saatlere kadar yer yer devam eden çarpışmalarda, 4 özel tim elemanı, 2 usman çavuş ve bir assubay olmak üzere toplam 7 kişi öldürüldü, 20'ye yakını da yaralandı.

Sömürgeciler bir süreden beri Şeqlat köyüne yönelik tam bir terör estirmekteydi. Licê'ye 30 km. mesafedeki bu köy, son olaydan kısa bir süre önce askerler tarafından otomatik silahlarla taranmıştı. Kurşunlanan birçok ev hasar görmüş, bu duruma tepki gösteren ev sahipleri gözaltına alınarak işkenceye tabi tutulmuştu. Ayrıca köydeki bazı evlere arama bahanesiyle girip evlerdeki bütün eşyaları kırıp dökmüşlerdi. Mehmet Dâiger ve Hasan Özkaya adlı köylüler, köyde terör estirildiği gün gözaltına alındılar. Köy muhtarı ve köylülerin ısrarı üzerine bu kişiler tekrar serbest bırakıldılar. Daha sonra köye gelen bir askeri

diğini, ancak bunlarla temas kurma olanağı olmadığından nereden getirildiklerinin anlaşılmadığını bildirdi. Bunlar Licê çarpışmasında yaralananlar olabileceği gibi, Çewlik veya Mûş yöresinden de gelmiş olabilirler. Bunlardan Fatih Atç adlı bir askerin komada olduğu öğrenildi.

Licê halkı, sömürgecilerin halka hep baskı ve terör uygulamasının, gerillalarca hâyle anında karpışk görmesinin besinleri oldukça azalttığını vurgulamaktadır. Halk, baskıların geçen yıllara oranla azalmış olmasını hem gerillanın alanda etkinliğinin son derece artmış olmasına ve hem de kitlesel eylemliliğin ilçede gelişkin boyutlara varmış olmasına bağlamaktadır.

Gerillalar Amed--Licê karayolunu birkaç saatliğine denetime aldı

24 Nisan tarihinde, Amed-Licê ana karayolunun denetimi birkaç saatliğine ARGK gerillalarının eline geçti. Yoğun bir trafiğin işlediği karayolunda yüzlerce aracı durdurarak kimlik kontrolü yapan gerillalar, zaman zaman da birkaç aracı durdurup içindekileri indirerek toplu propaganda yaptılar. Halk bu uygulamadan büyük bir sevinç ve gurur duydu. Sömürgeci birliklere değil de, kendi öz ordusunun elemanlarına kimlik ibraz ettirmenin, yoldan geçen kitleleri oldukça etkilediği ve duygulandırıldığı görüldü.

Kerboran

Gerillalar bir düşman pususunu daha boşa çıkardı

Kerboran (Berxwedan): ARGK birlikleriyle girdiği her çarpışmada yenilgi ve bozgun- dan kurtulamayan, sayı ve teknik açıdan büyük avantajlara sahip olmasına rağmen her seferinde ağır kayıplar veren sömürgeciler, artık pususu eylemleriyle sonuç almayı denemektedir. Bu amaçla pek çok alanda girişimlerde bulunmakta, ne var ki bu yöntemle de pek bir sonuç alamamaktadır. Sonuçta ya yine kendileri kayıp vermekte ya da günlerce pususu noktalarında beklemekten moralleri sifıra inen askerleri gerillalarla karşılaştığında bir varlık gösteremeyerek yine hayal kırıklığına uğramaktadır.

Sömürgeciler benzer bir denemeye de 24 Nisan tarihinde Kerboran (Darğecît)'da girişir. Kerboran'ın Amara köyü yakınlarında pusuya düşürülen gerilla birliği, düşmanın pususunu kolaylıkla boşa çıkartıp hiçbir kayıp vermeden alandan uzaklaşırlar. Bir kez daha başarısızlığa uğrayıp sonuç alamayan düşman birlikleri, havaya saktığı binlerce mermi ile moral açıdan uğradığı çöküntüyü atlatmaya çalıştılar.

Öte yandan 21 Nisan günü akşam saat 23.00 civarlarında Kerboran merkezinde yaklaşık yarım saat kadar silah sesleri duyuldu. Sömürgeci yetkililer bu konuda bir açıklama yapmaktan kaçındı. Daha sonra ısrarlar üzerine ise, askerlerin tatbikat yaptıklarını söylediler. Ancak bu açıklamalar halka hiç de i-

nandırıcı gelmemektedir. Halk arasında, muhtemel bir gerilla saldırısında sömürgecilerin darbe yediği ve bunu gizlemeye çalıştığı söylentileri dolağımaktadır.

7 ve 15 Mart serhildanında gözaltına alınanlardan 37'si tutuklanarak Amed Cezaevi'ne gönderildi

Mart ayı Kerboran'da baştan başa serhildanlarla geçmişti. 7 ve 15 Mart serhildanlarında bu küçükük ilçede gözaltına alınanların sayısı 300'e ulaştı. Bunlardan aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 41 kişi daha sonra Merdîne gönderildi. Yaşı çok küçük olan bir çocuk orada serbest bırakıldı. Kalan 40 kişi bir ay boyunca Merdîn Tugay'ndaki işkence tezgahlarında yoğun işkence yaşadılar. Bir aylık işkenceli gözaltıdan sonra bunlardan üç kişi daha serbest bırakılarak, kalan 37 kişi tutuklanıp Amed Cezaevi'ne gönderildi.

Amed Cezaevi'ne gönderilenlerden 8'i, 7 Mart tarihindeki ayaklanmada, 29 kişi ise 15-16 Mart tarihlerindeki ayaklanmada gözaltına alınmışlardı.

7 Mart günü serhildanda yaralı olduğu halde gözaltına alınan ve daha sonra tutuklananlar şunlar:

M. Şîrin Çelebi, Ekrem Alp, Lokman Çetiner (13 yaşında), Nezir Altun, A. Kadir Akyâz (16 yaşında), Tûrkan Şahin, Mahrem Akbaba (bu, yaralıları hastaneye taşıyan şofördür, suçu ise yaralıları taşımaktır).

15-16 Mart olaylarında tutuklananlar:

Abdûlaziiz Ağırman, Mehmet Kılıç, Beşîr Turan, Felek Çelebi, Osman Sıyahkoç, Hedîye Çelebi, Hêseyîn Gencl, Resul Özkan, Mecit Çelebi, Mezbah Akse, Ali Yeşîlmen, Musa Şen, Salih Doğan, Beşîr Dolagmaz, Şêkrî Darsun, Sâleyman Seyhan, Sârenn Seyhan, Yılmaz Şahin (16 yaşında), A. Celil Akdoğan, A. Nasır Akdoğan (bu ikisi kardeşler). 16 Mart günü Kerboran merkezinde cezalandırılan ajan M. Ali Akdoğan'ın çocuklarıdır. Yurtsever ve dürüsttürler. Babalarının hak ettiği bir cezaya çarptırıldığını söylemektedirler. Avrupa'da da kardeşleri vardır, cephe taraftarlarıdır.) Kadri Alın, Latîf Turan, Hêseyîn Akınca, Nurettin Turan, Bedrettin Çiçek, Abdullâh Macit, Celal Gökmen ve Hayrettin Ok.

Merdîn Tugay'ında bir ay kaldıktan sonra serbest bırakılan üç kişi ise; Reşîr Bêyşîkkaya, Abdullâh Gezer ve Nevzat Kêçûkkaya'dır.

Farqîn

Öğrencilerin 23 Nisan'ı protesto eylemi

Farqîn (Berxwedan): Ulusal kurtuluş mücadelesinin içinde bulunduğu aşamada kitlelerin yaygın olarak başvurduğu eylem biçimlerinden biri de, sömürgeci siyasi otoriteye itaatsizliktir. Halkımız artık hiçbir alanda sö-

mürgeci otoriteyi tanımak istemiyor. TC'nin bayram veya ulusal günler diyerek kutladığı ve halkımızın da kutlamasını istediği ve dayattığı günler, aslında istenimsiz tümü de Kürdistan'ın üzerindeki kölelik statüsünün daha da pekiştirildiği günlerdir. Yıllar yılı halkımıza kendi ölüm fermanının yazıldığı günler "bayram" olarak kutlatıldı. Bu durum da, Kürdistan'da değerlerin nasıl alt üst edildiğinin tipik bir örneğidir.

Ancak PKK-ERNK-ARGK önderliğinde geligen bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz bütün tersyüz edilmiş değerlerimiz nasıl adım adım düzeltilip ayaklarının üzerine oturtuluyorsa, "bayram" diye halkımıza dayatılan aldatmacaların da bir bayram olmadığını kitlelere kavratıyor. Ve halkımız artık sömürgecilerin bayramlarını tanımıyor, törenlerine katılmıyor, bunları protesto ediyor.

Benzer bir protesto eylemi Farqin'de yaşandı. Öğrenciler ve halk 23 Nisan'ı protesto etmek amacıyla okullara ve sömürgecilerin yaptıkları törenlere katılmadı. Öğrencilerin okullara ve bayram törenlerine katılmamasına çok öfkelenen ve daha da önemlisi bundan müthiş derecede ürken sömürgeci yetkililer, öğrenci vekillerine baskı yapmayı denediler. Çocuklarını okula ve törenlere katılmaya göndermeleri için tehdit ettiler. Ancak halk da çocuklarının ve gençlerinin bu onurlu eylemlerinin yanında yer alarak onlara destek oldu. Sömürgecilerin tehditlerine kulak asmadı.

Bunun üzerine asker, polis ve özel ümlerden oluşan ekipler Farqin'de ev ev dolaşıp öğrencileri zorla götürmek istediler. Karşı çıkanlara vahşice saldırdılar. Ancak bütün bunlara karşı insanlarımız kararlıydılar, sömürgecilerin bu zorbalığına sonuna kadar direndiler. "Neden bayram törenlerine katılmak istemiyorsunuz?" diye soran TC yetkililerine halk şu yanıtı veriyordu:

"Bu bizim bayramımız değildir ve gelmek istemiyoruz. Bizim bayramımız daha kısa bir süre önce kutladığımız Nowroz'du. Bu yakında gelecek diğer bir bayramımız da 1 Mayıs'ır. Onu kutlayacağız."

Bu eylem ülkemizde sömürgeci otoritenin artık geçerliliğini yitirdiğini ve yakın bir gelecekte tümüyle silinip atılacağını göstermektedir.

Seri

Suskê köylüleri sömürgeci baskılara karşı direnişe geçtiler

Sêrt (Berxwedan): Sêrt merkezine bağlı Suskê (Yokuşbağlar) köyü halkı, son günlerde artan sömürgeci baskı ve işkence uygulamalarına karşı direnişe geçti. Şehir merkezine doğru yürüyüşe geçen kadın-çocuklu kitlelerin üzerine askerler tarafından ateş açıldı. Köylüler taş ve sopalarla kendilerini savunmak isteyince çatışma çıktı. Ölü veya yaralıların olup olmadığı bilinmiyor.

Suskê köyüne yaklaşık 4 km. mesafedeki Çemê Pirê (Eğilence) karakolunda görevli sömürgeci subay ve erler tarafından 20 Nisan günü baskın düzenlenir.

Köyde bulunan kadın ve çocuklar da dahil herkese küfür ve aşağılayıcı sözler eşliğinde dayak atılır. Bu işlemiden sonra Ömer Sinan (60), Tahir Aalan (70), Sabri Taş (56), Kemal Beksal (60) ve Hamza Taş (65) adındaki köylüler gözaltına alınarak Çemê Pirê karakoluna götürülürler. Adı geçen yağlı kişiler ild gün boyunca aç ve soğukta bekletilirler. Bu olaydan üç gün sonra, yani 23 Nisan tarihinde aynı ekip tekrar köye gelip ayrı işkenceleri bir kez daha uygular. Ve bu kez de Lokman Gölün adındaki 10 yaşında bir çocuğu gözaltına alırlar. Bunca zulme daha fazla dayanamayan Suskê köylüleri, 24 Nisan günü şehir merkezine doğru yürüyüşe geçerler. Çoğu çocuk ve kadınlar tarafından oluşan 257 kişilik kitle 3-4 km. yürüdükten sonra adı geçen karakoldaki askerler tarafından yolları kesilir. Köylülerin yürümekte kararlı olduklarını gören sömürgeci askerler ateş açarak onları durdurmaya çalışır. Köylüler yılmadan slogan ve zılgıtlar eşliğinde faşist askerlerin ateşine taş ve sopalarla karşılık verirler.

Köylülerin direnmede kararlı olduklarını gören sömürgeciler geri adım atmak zorunda kalırlar. Olay yerine gelen alay komutanı köylülerle pazarlığa başlar. Lokman Gölün adındaki çocuğu köylülerin yanına getirir, diğerlerini de hemen buraktıracığını söyler. Ayrıca köylülere, yollarının yapılacağı ve diğer bütün isteklerinin de yerine getirileceği yolunda vaatlerde bulunur. Zulme karşı sessiz kalmayacaklarını dirençleriyle kanıtlayan Suskê köylüleri, isteklerinin yerine getirilmesi üzerine köylerine geri dönerler.

Olaydan sonra köy muhtarı Mahbûlê Aalan şöyle diyor: "Eğer köylüler zulme ve baskıya karşı direnmemiş, bu eyleme geçmemiş olsalardı, daha başka birçok insan da zerk için gözaltına alınacak ve işkenceden geçirileceklerdi."

Çeteleri taşıyan araca saldırın:

4 çete öldürüldü

Elbistan (Berxwedan): Elbistan'a bağlı Karahasanoğlu köyü çetelerinden bir grubun bündüğü araç ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Olayda 4 çete öldürüldü, olaya müdahale etmek isteyenlerden de iki kişi öldü, birkaçı yaralandı.

Olayın ayrıntılarını gerilla kaynaklarından henüz öğrenemedik. Ancak başka kaynaklardan aldığımız ve kesin olmayan bilgilere göre olay şöyle gelişti:

Karahasanoğlu köyünden bir grup çetenin bindiği minibüs Elbistan merkezinden köye dönerken, Kantarma köyü yakınlarında gerillalar tarafından durdurulur. Yolcular araçtan indirilen gerillalar, aralarından çeteleri ayırmak amacıyla kimlik kontrolü yapar. Tespit edilen 4 çete diğer yolcuların arasından çıkarılır. Bu çetelerin içtikleri suçları açıklayan gerilla sözcüsü, bunların ölümlü cezalandırılacaklarını belirtir. Bu sırada araçtaki diğer yolculardan bazıları aracın yanında sayıları üç kişi olan gerillaları tutmaya ve etkisizleştirmeye yeltenir.

ARGK birlikleri hızla büyüyor...

Foto: Berxwedan

Oysa gerillalar onlara herhangi bir zarar gelmemesi için çeteleri onlardan ayrı tutmuştur. Beklenmedik bu hareketle karşınca çeteleri hemen kurşuna dizilen gerillalar, diğerlerini de durdurmak için ateş etmek zorunda kalır. Düşüncesiz bir davranışla gerillaları tutup etkisizleştirme sevdasına kapılan bu kişilerden ikisinin de açılan ateş sonucu öldüğü ve birkaçının da yaralandığı bildirilmektedir.

İşkence ve özel savaşı yasallaştırma yasası

Ankara (Berxwedan): 12 Nisan 1991 tarihinde çıkarılan "Terörle Mücadele Yasası", kamuoyuna bir af ve infaz yasası biçiminde sunulmak istendi. Bu yasa önünde bir özel savaş ve işkenceyi yasallaştırma yasasıdır. Üstelik o denli adaletsiz ve eşitsiz değer yargılarıyla hazırlanmıştır ki, 12 Eylül faşist cuntanın anayasasındaki "eşitlik ilkesiyle" bile bağdaşmadığı gerekçesiyle SHP tarafından Anayasa Mahkemesi'ne başvurularak, yasanın iptal edilmesi isteniyor.

Bu yasayla herşeyden önce işkence ve özel savaş yasallaştırılıyor. İşkenceciler devlet tarafından korunup ödüllendiriliyor. İşkence suçları, sonunda ölüm gerçekleşmediyse, memurların görevini ihmalî gibi değerlendiriliyor, dolayısıyla işkencecilerin cezalandırılması önleniyor.

Ayrıca, faşist rejimin resmi görevlileri dışında kalan ajan ve muhbirlerin devlet korumasına alınacağı ve ödüllendirileceği yolunda hükümler içeriyor. Şöyle:

"...Suçlarını aydınlatılmasında yardımcı olan tanık ve işbarıcılar hakkında gerekli koruma tedbirleri devlet tarafından alınır. ...1481 sayılı kanun hükümlerine göre para ödülleri verilir. Tulep halinde estetik cerrahi yoluyla fizyolojik görünümünün değiştirilmesi dahil, nüfus kaydı, ehliyet, evlenme cüzdanı, diploma vb. belgelerin değiştirilmesi, askerlik işleminin düzenlenmesi, mevkul ve gayrimenkul mal varlığıyla ilgili hakları, sosyal güvenlik ve diğer haklarının korunması hususlarında düzenleme yapılır."

Sözümüne düşünce suçlarının kaldırıldığı sadece terör olayının suç sayıldığı iddia ediliyor. Ama aslında düşünce suçu kaldırılmış olmuyor, tam tersine terör suçu kavramına konuyor ve daha sert yaptırımlara tabi tu-

luyor. Örneğin "Devlet bölünmezliği aleyhine propaganda" başlığı altındaki şu hüküm:

"Madde 8- Hangi yinlem, maksat ve düşünceyle olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletini bölünmez bütünlüğünü bozmayı hedef alan yanlış ve sözde propaganda ile toplantı, gösteri ve yürüyüş yapılamaz. Yapanlar hakkında 2 yıldan 5 yıla kadar ağır hapis ve elli milyon liradan yüz milyon liraya kadar ağır para cezası hükümlenir.

Yukarıdaki fıkrada belirtilen propaganda suçunun merkeziyetler (gazete, dergi vs. -bn) vasıtasıyla işlenmesi halinde... bu merkeziyetlerin sorumlu müdürlerine ve sahiplerine verilerek para cezasının yarısı uygulanır ve altı aydan iki yıla kadar hapis cezası hükümlenir."

Görüldüğü gibi düşünce suçu kalkmıyor, katmerleşiyor. Ayrıca zaten var olmayan basın özgürlüğü kavramı iyice siliniyor. Artık para cezası yerine gazete ve dergi sorumlu müdürlerine hapis cezası da getiriliyor.

Kürtçe'nin serbest bırakılmasından söz ediliyor, ama bu maddenin birinci fıkrasına göre, örneğin bir Kürtçe pankart taşımak bile 5 yıl ceza almaya yetiyor.

Yine savunma hakkı faşist cuntanın getirdiği kısıtlardan daha da kötüleştiriliyor. Bir anlamda ortadan kaldırılıyor. Tamamen gardiyanın denetimine bırakılıyor. Bu konuyla ilgili fıkra şöyle:

"Tutuklu sanık veya hükümlü avukatıyla tutukevi veya cezaevi görevlilerin nezaretinde görüşürülebilir."

Kısacası hangi yünden bakılırsa bakılırsa devlet terörü ve işkence yasal hale getiriliyor. Yasanın özü budur.

Öte yandan "af" adı altında

Nisêbîn

Hergün onlarca kişi gözaltına alınıyor

Nisêbîn (Berxwedan): Nisêbîn'de işbirlikçi ajan Kerim Kerimoğlu'nun saldırıya uğraması üzerine, sömürgeciler ilçe ve köylerinde yoğun bir gözaltına alma furması başlattı. Son birkaç gün içerisinde gözaltına alınanların sayısının 120'ye ulaştığı bildirilmektedir.

Yörede TC'ye aidiyetiyle tanınan ve halkın büyük nefretini kazanmış bulunan Kerim Kerimoğlu, 17 Nisan günü devrimci halk millileri tarafından tarandı. Alınan bilgilere göre ajan Kerimoğlu Weyalê köyünde Çiko-Birtik Tesisleri'nin yanında inşa ettiği tavuk çiftliği inşaatından ayrılmak üzereyken, milliler tarafından kendisine saldırı düzenlendi. Ancak açılan ateşten isabet almadan kaçmayı başardı.

Sömürgeciler bunun üzerine yoğun tutuklamalara başladı. İlçe merkez ve Weyalê köyünden toplam 120 kadar kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında Weyalê köyünden çok sayıda kadın ve çocuk da bulunmaktadır.

sahverme işlemleri de tamamen keyfî ölçülere göre olmaktadır. Sağ kesimden onlarca cinayet işleyerek idama mahkum edilmiş olanlar bile yasadan yararlanıp çıkabiliyor. Sol kesimden ise, ancak siyasi kimliğinden ve düşüncesinden vazgeçenler bir daha politika yapmamak kaydıyla yasadan yararlanabiliyor. Başta PKK davası tutukluları olmak üzere 126 ve 146. maddelerden yargılanıp hüküm giyenler ise içinde tutulmaya devam ediliyor. Üstelik bundan sonradı tutukluluk koşulları da çok daha kötüleştiriliyor. Örneğin hücre tipi cezaevlerinde tek tek hücrelere konmaları hükme bağlanıyor, açık görüş hakları ellerinden alınıyor pek çok hakları kısıtlanıyor.

PKK davaları tutuklu ve hükümlülerinden de çok az bir kesimi bırakıldı. Bunlar çoğu beş-on yıl yatmış ve cezalarını hemen hemen bütünüyle tamamlamış kişilerdir. Hatta içlerinden cezaları bitip de çeşitli şifatermelik bahanelerle fazladan tutulanlar da vardır.

PKK davaları tutuklularından çeşitli cezaevlerinden burakılanlardan isimlerini öğrenebildiklerimiz şunlar:

Antep Cezaevi'nden; Hüseyin Poyraz, Haydar Geçilmez, Bedri Açıkça, Ferhan Gölü.

Aydın Cezaevi'nden; Hüsnü Altın, Hasan Özen.

Amanya Cezaevi'nden; Cahide Şener.

Nazilli Cezaevi'nden; A. Akker Özdoğan.

Bursa Cezaevi'nden; Fethi Yıldız.

Dişarbakır Cezaevi'nden; Celal Özalp, Serdar Karakoç, Bekir Mumyak, Fikri Demir, A. Kadir Şahin.

Bartın Cezaevi'nden; M. Selim Çarıkçaya, Bayram..., Abdullah Acar, Hüseyin Gedik.

Niğde Cezaevi'nden; Güler Çelik.

Devletin kesin kararı:

“Ya işbirlikçi-ajan olacak ya da rahat yaşamasına izin verilmeyecek”

Ahmet Tekin, sömürgeci Türk devletinin insanlık dışı uygulamalarına maruz kalan Kürdistanlı yurdseverlerden bir tanesidir.

Silri İHD Şube Başkanı Evin Aydar, Ahmet Tekin'in uğradığı vahşi uygulamaları kamuoyuna duyurmak amacıyla yaptığı röportajı, hiç bir yorumu girmeden olduğu gibi yayınlıyoruz.

Evin Aydar: Şimdiye kadar kaç kez gözaltına alındınız?

Ahmet Tekin: 8 kez gözaltına alındım.

E. A.: Nereelerde gözaltına alındınız?

A. T.: Bir kez kendi köyümüz olan Nivla (Çizmeli)'de. İlk gözaltına alınışım 12 Mart 1978'de, ikinci 21 Mart 1987'de Mersin'de, bana ait olan karo döğeme atölyesinde gözaltına alındım. Polisler gelip beni sormuşlardı. Ben Mersin 1. Şube'ye kendim gittim.

E. A.: İkinci kez kendin gidip teslim oluyorsun. Kendin güliğin için yapılan işkenceye bir değişiklik oldu mu?

A. T.: Hayır olmadı. Zaten kendileri hazırladıkları evraklarda "korkutarak yakaladık" diye yazıyorlardı. Zaten emniyete akrahım Nurettin Nas ve ağabeyimle birlikte gittim, "İfadem var mıyım onun için geldim" dedim. Kapıda görevli olan polis bir üstünü çağırdı. Heyecandan kelepceyi bana takacakları yerde abime taktılar. Ağabeyim, "Ben Ahmet değilim, o, kapıda bekliyor" diye diyor. Bunun üzerine onu getirip beni götürdüler.

E. A.: Neyle suçlanıyordun, evinde yapılan aramada onlara göre suç teşkil edecek birşey rastladılar mı?

A. T.: Zaten sordukları seçme sapan sorulardı. Kendi kendileriyle çelişiyorlardı. Bir yandan Kürdistan İçişleri Partisi-PKK üyesi olduğumu, bir yandan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Örgütü üyesi olduğumu söylüyorlardı. Canlarının itediği kadar işkenceyle başı bacakları beni.

E. A. 1989'u anlatır mısınız?

A. T.: 9 Haziran 1989 sabaha karşı kapı çalındı. Açar açmaz karşıdaki polisler "İbo'dan aldığın dokümanları getir" dediler. Böyle birşeyin olmadığını belirttim. Biz 24 nüfusuz. Hepimizi kaldırdılar. İnce arama dedikleri yöntemle evi alt üst ederek, her yeri aradılar. Birşey bulamadılar. Beni dışarı çıkardılar. Polis minibüsünün içinde arka koltukta battaniye içine sarılı, yüzü ve vücudu kanılar içinde olan bir kişiyi bana göstererek, "tanıyor musun?" dediler. Ben, "bu insanıdan başka herşeyi biliyorum, kimdir bunu ne hale getirmişsiniz" dediğimde "tam dayaklı adamı

bulduk haydi götürülm" dediler. Beni emniyete götürdüler. Aynı sabah bayıluncaya kadar cinsel organlarımı sıktılar. İki kez bu işlem tekrarlandı. Ondan sonra elektrik ve falaka işlemine başladılar.

En fazla 10 dakika dayanabiliyordum. Bayılıyordum. Bayıldığımda götürüp su döküyor, 15-20 dakika bekletiyorlardı. Biraz ayılmamla birlikte tekrar bağlıyorlardı. O bekletme sıralarında bir yakınımın çığlık sesleri kulaklarımı yırtıyordu. Mersin'den bizi Tarsus'a götürdüler. Orada bomba indirirken kolu kopmuş olan bir polis sürekli bize bağırıp küfür ediyordu. Oradan bizi Adana'ya götürdüler. Cehenemin ne demek olduğunu orada anladık. Sarı Kemal miydi, Sarı Murat mıydı, bu adam elinden gelen her şeyi bize karşı uyguladı. Elektrik çekti, ameliyat masası, Filistin askısı, fırın, ters düz asilo, makata cop sokma, çıplak vaziyette cinsel organlarımıza ince çubuklarla vurma, üstümüze işeme vb. işkence yöntemleri üzerimizde uygulanırdı. Biz 24 kişi 16 Haziran 1989'da savcılıkça tutuklandık. 29 Haziran 1989 da Malatya Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından serbest bırakıldık. Beraat ettik.

E. A.: Sonraki gelişmeler

A. T.: 6 Kasım 1989'da yine evim sarıldı. Beni alıp emniyete götürdüler. Bu sefer benim birşeyin yok. Bize yardımcı olacağını söylüyorlardı. Beni hücreye attılar. Düşünmemi söylüyorlardı. Kendileriyle işbirliği yapmamı teklif ediyorlardı. Bir sonuç elde edemeyince ertesi gün bıraktılar.

E. A.: Ajanlık teklifleri ve rahatsız etmeler bitti mi?

Ahmet Tekin: 29 Ocak 1990 geçesi tekrar evim sarıldı. Bir çocuğum daha olmuştu. Bana "nüfusun artmış, baş çocuk yetti, biz seni öyle yapacağız ki, bir daha çocuk ashibi olamayacak" dediler. Bütün aile ayaakta çocuklar titriyorlardı. Beni emniyete götürdüklerinde, Demirtaş Mahallesi'nde oturan bütün köylülerimizin orada olduğunu gördüm. Yine beni somut birşeyle suçlayamadılar. Sürekli kişiliğimi satın almaya çalışıyorlardı. Zor durumdaydılar. Acıların bir işbirlikçiye ihtiyaçları vardı. İçinde bulundukları durumu çok iyi anlamaya başlamıştım. İki gece bu şekilde beklettiler. Kafamı bir yere çarpıtm, kırıldı. Çünkü gözlerim bağlı öndümü göremiyordum. Beni doktora götürdüler. Doktor "Bir şey olmaz unutursun" dedi. Rapor vermedi. 2 Şubat günü bizi serbest bıraktılar.

E. A.: Sürekli Mersin polisiyle mi yüzleşme kaldınız?

A. T.: Yıllardır memleketim olan Sirt'i ve köyümü görmemişim. Haziran 1990'da Sirt'e geldim. Köyüme gittim. Patık ağam için kalem aldım. Köylülere destek olmaya çalışıyordum. Köye vardım. Bir arkadaşın evinde oturuyorduk, ev askerlerce sarıldı. Köydeki karakol komutanı içeri geldi bizimle birlikte oturdu, çay içti kalkarken, benimle geleceksin dedi. Durumu sonradan anladım. Dayımın oğlu ve

aynı zamanda kayınım olan kişi korucu idi, bu beni şikayet ediyor, koruculuğu karşı olduğumu, kendileriyle tartıştığımı askerlere iletiyor. Eruh Tabur Komutanı Binbaşı Recep'de köye gelmişti. Köyün okulu karakol olarak kullanılmaktaydı. Beni oraya götürdüler. Binbaşı sorgulamaya başladı: "Sirt'ten Mersin SHP başkanına telefon etmişsin, partideki ve İnsan Hakları Derneği'ndeki üyelikten ayrılacağını. Zübeyir Aydar ile gzmeye rekalin, köyün 3 kilometre yakınında koruculara ait olan traktör niye yandı? 20 senedir gelmediğin köye niye geldin? Bir daha köye gelmeden seni kendi elimle öldürürüm, koruculara niye karşısın vb." sorular sordu. Ben bu sorular karşısında tepki gösterince; "derdini mahkemede anlatırsın" diyerek üstegmeni çağırıldı "Götürün bağlayın" dedi. Beni çocukların oturduğu sıraya bağladılar. Temmuz sıcaklığında ellerim ayaklarım bağlı odaya atıldım. İçerisi fırın gibi sıcak. 2 er ve bir onbaşıyı da nöbetçi olarak başıma diktiler. Elime bağladıkları ip naylondur. Cebimde çıkmamışımı almayı unuttum. Ben kendimi zorladım çıkmamış çıkıp ipi yaktım. Bunu gören asker çok oldu. Üstegmen Filizet'i çağırdı. O da çağırıldı, "Bunu nasıl bağardın" diyor. Ayrıca binlik "binbaşı görürse bizi mahveder" dedi. Dışarı çıktı ikide bir kontrole geliyordu.

Bir ara baktım koluma iki tane muska takmış, dua okuyup duruyordu. Beni kendi elleriyle bağlayıp gitti. Ben ipi masanın kenarına taktım. Asker tekrar üstegmeni çağırdı. Üstegmen "bismillahi rahmanirrahim" çekip duruyordu. Dışarı gitti geldi baktım muska sayısı 5 olmuş. Heyecandan mı, korkudan mı beni tutuyordum bilemiyorum. Beni tekrar bağladı. Gidecekti, o zamana kadar dedi. "Yahu sen bunu nasıl yapıyorsun" diye sordu. Ben "çinker çözülüyor" deyince, üstegmen, "bismillahirrahmani rahim" diyerek dua okumaya başladı. Beni o sıcak ve dar yerden alıp askerlerin kaldığı yere götürdü. 80-90 asker in kaldığı yerde beni masanın üstüne yatırarak vücudumu sıralara bağladılar. Erişlere de, "yaklaşmayın silahlarımızın uzak tutun" diyerek, silahlarımızın uzak bir köpüde bırakmalarını tembihledi. Fakat uykusu gelmiyordu. Her on dakikada bir gelip bakıyordu.

E. A.: Orda köylülere yapılan küfürleri anlatır mısın?

A. T.: Gece boyunca bağlı kaldım. Ertesi gün bütün köylüler ders odasına topladılar. Recep binbaşı odaya girdi. Sürekli köylülerini suçlayıp kendisini haklı gösteriyordu. Basına saldırıyor, küfrediyor, "Bunlar partilere üye oluyorlar, İnsan Hakları Derneği'ne üye oluyorlar, bunlara inanmayın hepisi Kürdistan İçişleri Partisi taraftandılar" diyor. Köylülere tek tek yemin ettirmeye başladı. Muhtar son gidip PKK'lıları arar mısın diyor. Muhtar da arayacağımı belirtiyordu. Aynı şeyi imama ve diğerlerine de yaptırdı. Bana döndü "Sen gidip arar mısın, gördüğün yerde haber verir misin?" diye sordu. Ben, "İçim göcüm

var, evim burda değil" dedim. Bana "Ben biliyorum sen gitmezsin" dedi. Ben, "Korucu, asker, polis değilim, ayrıca koruculuğa da karşıyım" dedim. Bana "Kes lan Erdal İnönü'nün ağzıyla konuşma" dedi.

24 saatten beridir aç olduğumu, hangi nedenlere dayanarak beni aldıklarını sordum. Küfür ederek beni askeri araca bindirip ellerimi arkadan bağlayıp Eruh taburuna götürdüler. 12 Temmuz 1990 gününe kadar hücrede tutuldum. Mahkemede serbest bırakıldım. Ben Eruh'ta gözaltında iken, polis gidip beni Mersin'de soruyor. Amaç sürekli tedirgin etmek. Ben Mersin'e gittim bu sefer Sirt'e soruyorlar. Ben tekrar Sirt'e geldim. Köye gittim. Karakoldakiler beni gördüler hiçbir şey söylemediler. Ben ayrıldıktan iki gün sonra köyde bütün evleri tek tek arayarak nerde olduğumu tespit etmeye çalışmışlar. Mersin'e döndüm. Fuarda kendime iş yeri açtım. Polis sürekli beni takip ederek filme alıyormuş. İş yerimin karşısında karakol kurarak işyerime gelenlerin hepsini filme almışlardı.

E. A.: Filme almalar nasıl sonuçlandı?

A. T.: Cezaevlerini desteklemek amacıyla Mersin'de Halkın Emek Partisi binasında açık grev vardı. Annem ve kızkardeşim de oradaydılar. Ben de yanlarına gidip geliyordum. Binanın önünde iki polis birden üzerime çullandı. 12 Aralık 1990 günü idi. Beni Mersin emniyetine götürdüler. Burada gördüğüm işkence ne Arjantin, Şili ve ne de Saygon zindanlarında uygulanmaktaydı. İşkencelerde saat kalanlar ölenler oldu, ama, böyle sapık uygulamalarla yüz yüze kalanlar oldu mu acaba? Benim erken bayıldığımı biliyorlardı. Bundan dolayı Filistin askısına alındım. Ayaklarım yukarda, başım aşağıdaydı. Su hortumu üzerimdeydi. Su akıyor gelip on dakika kapatıyorlar, tekrar açıyorlardı. Bu arada elektrik hem penisime hem de sağ ayağıma bağlanıyordu. Soğuktan donuyordum. Gelip elektrikli bağlayıp vücudumu ısıtıyorlardı. Elektrik verince çırpınmalar sonucu vücut ısımıyordu. 6 gün ve 6 gece askıda kaldım. Polis arada bir "haydi bayıl sana saatlerdir askıdasın" diyor. Taşakçı İbo dedikleri polis eline ince bir çubuk alır bayılıta kadar cinsel organlarıma vurur, "Senin 5 çocuğun var, bunları sana lazım değil" der ve elleriyle cinsel organlarımı çekerdi. Ben bağırırken o kahkaha atardı. Bana üç soru soruyorlardı: Birinci: "Sen kaç kişiyi daha gönderdin?" İkinci: "Kimlere mabruz verdin?" Üçüncü: "İlişkilerini açıldı"ydı. Hazırladıkları belgelere imza atmamı istiyorlardı. Gerçi imza atsaydım da ceza almazdım. Söyledikleri şeyler birbirini tutmuyordu. Sözde, ben 25 Ekim 1990'da Sirt'e Botan durağında Atıdn Eldinci ile görüşmüşüm, parke, mekap ayak kabı ve para göndermişim gerililere vermesi için. Halbuki adı geçen kişi o tarihten 45 gün önce Eruh jandarması tarafından gözaltına alınmış, bana sorduklarından 18 gün sonra Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi ta-

rafından serbest bırakıldı.

6 gün askıda kaldıktan sonra, 4 gün 4 gece ameliyat masası dedikleri tahta üzerine bağladılar. Sürekli elektrik verip, cinsel organımı sıkıyorlardı. Birbirlerine nöbet devredenler, "uyutmayın" diyerek ayrılıyorlardı. 12 gün boyunca bir damla su ve yiyecek vermediler. Askıda iken kızkardeşimi yanıma getiriyor bana küfür etmesini istiyorlardı. Ben konuşsam kızkardeşimi ve diğer yakınlarımı bırakacaklarını belirtiyorlardı. Bağrularından yapılan işkenceyi temini anlıyordum. Koridorlardan çığlık sesleri ekiliyordu. Bir ara Ahmet Ekinci ile beni birbirimize bağladılar. Siz Karadeniz oyunu bilir misiniz dediler ve elektrik vermeye başladılar. İnsanun isteği dışında vücutta titreme ve gerilim oluyor. Kendileri yorulana kadar bu işleme devam ettiler. Daha sonra fırın denilen yere atıldılar. Burada dayanmak mümkün değil. Roumen insanı eritiyor. 14 günde 80 kilo-dan 50 kiloya düğtüm. Doktora rapor vermesini söyledim, ancak, doktor "unutursun" diyerek rapor vermedi. Bizi cezaevi-ne götürdüler. Cezaevi müdürü küfredip duruyordu. Oradan bizi Eruh'a getirdiler. Tuvaletin önüne koymuşlardı. Kardeşlerim ve başka insanlarda vardı. Gelip geçen askerler üzerimize işliyorlardı. Beni Eruh'a götürdüklerinde çavuşlardan biri yanıma gelip, "Sen Ahmet Tekin olamazsın, ben onu Mersin'e kadar takip ettim. O çok iri birisi, seni yanlış yakalamışlar" diye söylendi. Üstegmeni çağırıldı. Üstegmen de gördüğüne inanmıyor, "Seni nasıl bu hale getirebildiler" diyerek durumum karşısında hayretini dile getiriyordu. Ben mide kanaması da geçirdim. Eruh'tan Sirt'e jandarmaya getirdiler. Orada üst düzey bir yetkili tekrar bana işbirliği teklif etti. Bana "Sen PKK'ı çok iyi tanıyorsun, bize yardımcı olmalısın, bu işi iyi bilenler yardımcı olmadıktan sonra biz birşey yapamıyoruz. Önemli olan orduyu çözmek, her şey orduya bağlı, seni mil-yarder yaparsın, bütün ihaleleri sen alırsın" diyor. Ben tekliflerini reddederek, "Siz çalışın gidip şehir merkezinde fişli livata yapın daha da iyidir" dedim. Bunun üzerine bana küfretti. Mersin'de savcıya işkence gördüğümü söyleyememe rağmen ciddiye almadı. Sirt'de bir şey söyleme gereği duymadım. Bir anlam ifade etmeyeceğini biliyordum. Tutuklanıp Diyarbakır'a gönderildik. İşkence görmediğimi söylemem üzerine adeta savcı gışardı ve bir anlam veremedi. Kimi kime şikayet edecektim 29 Ocak 1991 günü serbest bırakıldım ve beraat ettim.

Ahmet Tekin gördüğü işkenceden dolayı erkeklik gücünü yitirdi. Artık çocukları olamayacak. Biz İnsan Hakları Derneği olarak kendisini Ankara'ya tedavi etmeye göndermek üzereyken, şubat ayı sonunda Sirt'de tekrar gözaltına alındı. Halen gözaltında. Devletin kesin kararı "Ya işbirlikçi ajan olacak ya da rahat yaşamasına izin verilmeyecek"

EMPERYALİZME KARŞI SAVAŞILMADAN KURTULUŞ OLMAZ

Raptorial 1. sayfada

Fakat TC, denetimi kaybettiğini, duruma PKK'nın egemen olmakta olduğunu, kendisinin gücünün yetmediğini ve kaybeder hale geldiklerini açıklayıp dayatınca, ABD, müttefikleriyle birlikte askerî hareketina başladı. Ayrıca Kürî kitleleri, başta Saddam ve TC olmak üzere bölge güçlerine artık güvenmiyorlardı, bu durumda ABD ve Avrupa güçleri belki daha çok güven verici olabilirdi. Bunun sonucunda, halkların kavgaları "kurtarıcı" pozisyonuyla Kürdistan'a üyüşmeye başladı.

Şimdi Türk-İrak devletlerinin sınırının iki tarafına NATO üyesi devletlerin askerleri yaşıyor. Herkes Kürdistan'ın bir vadisini, bir dağına kapmaya ve orada ölenmeye çalışıyor. Peki, bu güçler ne yapmak istiyorlar? Bütün bunlar ne anlama geliyor?

Kürdistan'a yerleşmeye çalışan devletlerin hepsi, "insani yardım" adına gittiklerini söylüyorlar. Sözümona sömürgecilikler-zulüm gören Kürt halkına yardım edeceklermiş(!) Bu yardımı da TC üzerinden ve Saddam rejimiyle işbirliği içinde yapacaklarmış. Peki Kürt halkına zulmedenler kimler? Bu, kurttan kuzuya ot-götürmesizli bilmeyen ve bunu beklemeye benzeyen. Kürt halkının ulusal iradesini tanımayan ve onu dağıtmak için her türlü çabayı harcamaktan geri durmayanlar Kürt halkına hangi yardımı yapabilirler? İyi biliyoruz ki, bütün emperyalistler ve sömürgeçler, işgal hareketlerini "yardım" ve "koruma" adı altında yapmışlardır ve yaparlar.

Olanları iyi anlamak gerekiyor. Kürt halkının kendi topraklarında birkaç bin gerillayı alınlılandırmamasına "terörizm" diyen ABD, yirmibinden fazla askerlikle Kürdistan'a giriyor. Irak'ın güneyinden geçtiği askerlerini, bölgenin en stratejik noktasına, Kürdistan'ın ortasına sokuyor. TC'nin ve Kürt işbirlikçilerin Kürdistan'da denetimi kaybettikleri ve egemen olmaya güç getiremedikleri noktada ABD'nin müdahalesi geliyor. Kürdistan ulusal kurtuluş devriminin canalıcı alanlarına, gerillanın, halk kurtuluş ordusunun üç alanlarına ABD askerleri yerleştirilmek isteniyor. "Güvenlik kampları" adı altında Kürt halkı denetim altına alınmaya çalışılıyor. Her gün dağdan inip kamplara gelmeleri için kitlelere çağrı yapılıyor. ABD, egemenliği dışına çıkmış olan kitlelerimizi yeniden egemenlik altına almaya çalışıyor. Zaten özenleldiği operasyonun adını "hızır sağlama operasyonu" koymuş; bu, ABD'nin egemenliğinin sağlanması ve halkımızın denetim altına alınması anlamına geliyor. Öncülüğünü ABD'nin yaptığı BM'den, öncülüğünü TC'nin yaptığı sömürgecilere ve yine öncülüğünü Barzani'nin yaptığı işbirlikçilere kadar hepisi elbirliği içinde Kürt halkını denetim altına almak ve kendi denetimleri dışında insan bırakmamak müy. Bunların anlamı açıktır. Bu, ABD'nin geliştirdiği bir işbirliği; ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik yürüttüğü saldırganlığın bir parçası ve TC'nin yürüttüğü özel savaşın daha üst bir evreye çıkarılmasıdır. Bütün bunlarla, PKK öncülüğündeki devrimci ulusal kurtuluş mücadelesi hedefleniyor. PKK, dola-

yaıyla Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ezilmek ve tasfiye edilmek, Türk sömürgecilik ve Kürt işbirlikçilik yapıdadıkları can çekime durumundan kurtarılacak isteniyor. Temel amaç budur.

İkinci olarak ABD, Kürdistan'ın ortasında tüm Ortadoğu'ya yönelik kullanılarak bir karşı-devrim üssü oluşturmak istiyor. Ortadoğu halk devrimlerinin en temel üssü haline gelmekte olan aları, bir karşı-devrim üssü haline getirmeye çalışıyor. Üçüncü ve özel bir durum olarak da, bu biçimde Saddam'ı sıkıktırmaya ve Baas rejimi değiştirmeye Saddam'ı iktidardan uzaklaştırmaya mecbur bırakmaya çaba harcıyor. ABD, Irak'ta bir rejim değişikliği istemiyor, çünkü çok çeşitli nedenlerle bu çıkarına uygun düşmüyor, sadece kılı olarak Saddam'ın görevden uzaklaştırmasını istiyor. Ve mevcut durumda Saddam'ı oldukça da sıkıktırmış bulunuyor.

Talabani Bagdat'ta

Güney Kürdistan'da halkın ayaklanması gelişince, Saddam Kürtler'e görüşme ve anlaşma önerisinde bulundu. Ancak, o kuşullarda Barzani ve Talabani tarafından dikkate alınmadı. Her taraftan kuşatılmış olan Saddam rejimi için bundan başka yapacak bir şey yoktu. Önerisini kabul ettirmek için taarruza geçti ve sonunda da kabul ettirmeyi başardı. Bir ay önce Washington, Londra, Paris arasında mekik dokuyan, ardından Ankara, Şam, Tahran üzerinden sansasyonel görüşmeler yapan ve Saddam'ı ipe çekmek ve bir daha terk etmemek amacıyla Kürdistan'a girişini söyleyen Talabani ve beraberindekiler, daha on gün bile geçmeden ve milyonlarca Kürt insanı Kuzey'e ve Doğu'ya doğru dağlara düşmüşken, soluğu Bağdat'ta alarak, dünyanın karşısına Saddam'la kolkola çıktılar. Ve "Irak'a demokrasi, Kürdistan'a özerklik" konusunda anlaşıklarını dünyaya ilan ettiler. Henüz kesin ve ayrıntılı sonuçlar ortaya çıkmamış olsa da, biraz da bu durumun ne anlama geldiğine bakalım.

Her şeyden önce, bu olay, dün-yada çok geniş çevrelerde hayret ve şaşkınlık yaratmıştır. Sad-dam rejimi "verdim", Talabani'ye "anlattık" diyor, fakat buna hiç kimse inanmıyor. Kürt hal-ka bu durumu ciddi ve güven-verici bulmuyor, çok haklı ola-rak bu gülere inanmıyor. Bu güc-lerin kendi adamları, dostları ve-müttefikleri bile olanlara güven-uyamıyorlar. Çünkü, ne Sad-dam rejiminin, ne de Barzani ve Talabani'nin güven duyulup cidi-diye alınacak bir yarıları bulu-nuyor. Geçmiş pratik bu konuda herkes için ciddi bir ders olu-yor.

Bu açıdan, bu anlayışın ne kadar süreceği, nereye varacağı ve hangi sonuçlara yolaçacağı belli değildir. Pratikte gerçekleşip gerçekleşmeyeceği kuşkuludur. Çünkü, hem anlaşılan taraflar güven verici değildir, hem de anlaşıma sağlam temellerde ortaya çıkmamaktadır. Güncel politik gelişmelerin ve zorlamaların bir sonucu olduğu açıktır. Bu nedenle, sonuçları değerlendirilmek yerine tarafların politikalarına bakmak daha yararlıdır.

Saddam rejimini için mevcut yânelim oldukça anlaşılırdır, ayrıca kendi çıkarlarına uygun ve akıllı bir politikaadır. Büyük bir savaşta yenilmiş ve teslim olmuş bir güçtür. Savaş koşulları ve kendi üzerindeki zorlamaları hala sürmektedir. Saddam ve Baas rejimi her taraftan kuşatılmış durumdadır, ılığısı ve dostu yok gibidir. dünyada ve bölgede hemen herkes Saddam'ı yıkmak istemektedir. Bu konuda son olarak herkesin dayandığı güç ise Kürtler olmuştur. Kürtler vesile edilerek kuşatma sürdürülmekte ve geliştirilmektedir. Bu durumda, Saddam rejiminin, üzerine atılan topu alıp rakiplelerine üzerine atılmaktan başka bir çaresi yoktur. Rejimin Kürtler'e karşı izlediği son politika işte böyle bir yaklaşım olmaktadır. Saddam rejimi, Kürtler'le anlaşarak, Kürt sorununu kendisine karşı kullanıp kendini yıkmak isteyen güçlerin elinden bu yanağı almak, içerde kendi durumunu düzeliip güçlendirmek, Kürtler'in desteğine sahip olmak, getiriliği çözümlerle Kürt sorununu rakipleri üzerine atarak TC, İran ve ABD'yi zorlamak istemektedir. Gerçekten de, eğer anlaşmayı gerçekleştirir, sadık kalır ve uygularsa, bu durum kendisine epeyce rahat nefes aldıracak, güçlendirecek, ABD'yi Kürdistan'ı terk etmeye zorlayacak, TC ile İran'ı Kürt sorunu karşısında zor bir duruma sokarak kuşatılmışlığı kısmen hafifletebilecektir. Görüldüğü gibi, Saddam rejimi açısından bu politika son derece akıllı ve çıkarlarına uygun olan bir politikaadır. Daha önceden ABD'yi ve müttefiklerini zorlamaya başlamıştır. TC ve İran büyük bir kaygı duyar hale gelmiştir. Nitekim, İran Cumhurbaşkanı Suriye gezisine çıkmıştır ve 29 Nisan'dan itibaren dört günlük ziyaret amacıyla Türkiye'de bulunmaktadı. Bu ziyaretin en temel konusunun "Kürt sorunu" olduğundan hiçbir kuşku yoktur. Saddam'a karşı Kürt komzıyla mücadele eden bu üç devlet, aralarındaki bütün çelişkilere rağmen, anlaşma girişimleri karşısında gincb sorunu birlikte düşünür ve tartışır hale gelmişlerdir.

Bazıları ve Talabani'nin durumu ise çok daha kötü ve kışkırtıcıdır. Bir kere, onlar da çaresizlik sonucu, Saddam kuvvetleri karşısında bozguna uğrayınca böyle bir anlagmaya yanaşmak zorunda kalmışlardır. Bir güç olarak değil, Saddam'ın karşısında güçsüzlükleriyle yer almışlardır. Kürt halkı küçülmüş ve güven duyulmaz hale gelmişler, teşhir ve tecrit olmuşlardır. Milyonlarca insanın yerlerinden ve yurtlarından edilmesinin, açlık, sefalet ve kuruma yüzüne biraşılmasının bağ sorumlusu onlardır. Hem emperyalizm ve hem de Saddam nezdinde tüccarlık yapabilmek için, yaydıkları korku ve paniğe bilinçli olarak bu kadar insanı göçmen hale getirmişlerdir. Hatta bunun ABD planının bir parçası olma ihtimali bile vardır. Anlagmaya işte bu koşullarda gitmişlerdir. Bir yandan Saddam rejimiyle anlagmaya varıp yönetim gücü haline gelmek, diğer yandan ABD ve TC'ye dayanarak egemenliklerini güçlendirmek istemektedirler. Özellikle

Balkanlar için bu durum çok daha geçerlidir ve tamamen bu tür hesaplar içindedirler. Mevcut ilişkileri bunun için olanak sunmaktadır. ABD ve TC'nin PKK'ye karşı mücadelelerinin temel gücü olmaları olasılığı çok güçlüdür ve bu durum çok önemli bir tehliktir. Tüm devrimci ve yurtseverler, bütün halkımız bu duruma karşı son derece uyanık olmak zorundadır. Çok iyi bilinmeli ki, birinci planda TC ve ikinci planda ABD'den Kürt halkına yönelik hep düşmanlık gelir. Kim ki bu güçlerle işbirliği yaparsa o da Kürt halkının en büyük düşmanlarından biri olur ve mutlaka lanetlenmesi gerekir.

Yanlış anlamalara meydan vermemek için şunları da belirtelim. İçinde bulunduğumuz dönemde, Güney Kürdistan'da, demokratik bir Irak yönetimiyle federasyon veya İleri düzeyde bir bölgesel özerklik temelinde anlaşılmasına karşı değiliz. Böyle bir anlaşma, ABD, TC ve bölge gerçikliğine karşı olma temelinde yapılır ve Kürdistan ulusal kurtuluşununun çözümü doğru tutusunda kullanılsa, yararlı ve ilerici bir işlev görür. Gündümüzde Bağdat'ta yapılmaya çalışılan anlaşmada işte bu özellikler bulunmamaktadır veya çok zayıftır. Bir kere, bugün anlaşmayı yapan güçler, özellikle Kürt tarafı, Barzani ve Talabani, ABD ve TC ile sıkı ilişki içinde bu sonuca ulaşmaya çalışmaktadır. Barzani güçleri, bir yandan Saddam rejimiyle anlaşmaya giderek, diğer yandan da Türk ordusuna kulavuzluk yaparak ve TC ile birlikte PKK kamplarına karşı saldırıda bulunabilmektedir. Bu nokta çok önemlidir ve bu güçlerin esas durumunu ortaya koymaktadır. Ayrıca bu güçler, son otuz yıldır defalarca Bağdat'a gidip anlaşma yapmışlar, fakat kalıcı hiçbir sonuç ortaya çıkaramayarak güvenilirliklerini tamamen kaybetmişlerdir. Irak'taki rejimin durumu da benzerdir. Irak rejimi ABD'ye karşı direnmiyor, bölgede çok kötü bir teallimiyetçiliğin yayılmasına vesile oluyor. Eğer Saddam rejimi ABD'ye karşı gerçekten direniyor olsaydı, daha savaş başlamadan önce Kürtler'le anlaşması ve demokratik açılım sağlanması gerekiyordu. Bunları yapmaması ABD'ye karşı savaşması gerektiğinin açık bir göstergesiydi ve nitekim sonuç da böyle oldu. Bu nedenle, gündeki koruma çabası, ABD'ye karşı olma temelinde değil, daha çok kendini koruma temelinde ortaya çıkmaktadır. Bu temelde ABD ve TC ile anlaşmaya çalışmaktadır. Nitekim T. Aziz Ankara'ya gitmek için bir süreden beri araya girmiş bulunmaktadır. Fakat diğerleri kişi olarak Saddam'ı kabul etmiyorlar ve yönetimden düşürülmesini istiyorlar. Dolayısıyla bu durum da önemli bir çelişki olma özelliğini sürdürüyor ve bölgede mücadele ortamının gelişmesine hizmet ediyor.

Devrim cephesini güçlendirelim

TC, PKK öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı yürüttüğü özel savaş ABD ve NATO birliklerini de doğrudan katabilmek için bir yıldan beri yoğun çaba harcıyordu. Bu yılın ocak ayında NATO-Cevik Kuvveti'ni Kürdistan'a ge-

tırtırmayı beğardıysa da, bundan kalıcı bir sonuç ortaya çıkaramadı. Şimdi "İnsani yardım" adı altında önemli miktarda bir NATO askeri gücünü Kürdistan'a getirmeyi sağlamış görünüyor. Bunun da ne kadar kalıcı işlev göreceği henüz belli değildir, ama yine de önemli bir güç ve çok önemli bir olaydır. Güney Kürdistan'da yaşanan olayların, böyle bir sonucu ortaya çıkarmak için tezgahlanmış bir provokasyon olma özelliği de vardır.

Kürdistan'a onbinlerce ABD askerinin yığılması ne anlama gelir? Bir kere bu, TC'nin Kürdistan'da yürüttüğü özel savaşın daha da geliştirilmesi ve özel savaşa askeri açıdan ABD'nin doğrudan katılması demektir. Bu nedenle, Türk özel savaşının başarısızlığı ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ise önemli bir gelişmeyi yaşadığını gösterir. Bu, emperyalizm, sömürgecilik ve yerli gericiilik ittifakı ile Kürdistan halkı arasında süren mücadelede yeni bir aşama anlamına gelir. Karşı-devrim için gerilemeyi, devrim içinse ilerlemeyi ifade eder Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ABD'nin doğrudan müdahalesiyle karşılaşmadan zafer kazanacağını sanmak bir hayattır. Bu durumun bugün gerçekleşiyor olması, sadece ulusal kurtuluş mücadelesinin günümüzde ulaştığı gelişme düzeyinin bir göstergesi olabilir. ABD askerleriyle doğrudan çatışmalar yaşanmasa bile, bu durum bugün artık gerçekleşmiş demektir. II. Dünya Savaşı'ndan günümüze kadar gerçekleşen bütün devrimlerin tamamı yakını ABD'ye karşı savarak zafer kazanmışlardır. Bu durum, hem günümüz dünyası için, hem de Kürdistan devrimi için çok daha geçerli olan bir durumdur. ABD'ye karşı savanmadan devrimde zafer kazanılamaz, kurtuluş olmaz. TC'ye karşı savaşan Kürdistan devrimi, zaten ABD'ye karşı savıyor olma özelliği de taşıyordu. Bu durum, günümüzde çok daha açık ve doğrudan hale geldi. Aynı zamanda, Kürdistan'ı parçalayan, paylaştan, sömürgeleştiren ve sömürgeciliği yapan güçlerin sadece görünen devletler değil, bütünüyle NATO ve emperyalist sistem olduğunu da iyice açığa çıkardı. Kürdistan'da sömürgeci devletlerin denetimi parçalanınca emperyalist devletlerin derhal askeri müdahaleye girişmeleri bu durumun açık göstergeleri olmaktadır.

Kürdistan'daki emperyalist askerî varlık, sömürgeci özel savaşın bir parçasıdır. Her özel savaş yöntemi gibi üslûbî bir karakter taşır. Devrimci direniş, bu durumu dikkate alan ve bunu boşa çıkarmak yarattığı yöntemlerle sürdürülürse, ABD ve müttefiklerinin Kürdistan'a asker çıkarmaları karşı-devrimin daha da aleyhine bir olay haline getirilebilir. Bu durum, askerî açıdan karşı-devrim için fazla bir güçlenme özelliği taşımaz. Siyasal açıdan ise, onlara yıldır süren sömürgeci devletlerin egemenliğinin parçalanması, duruma çok daha fazla gücün bulanması, sorunun bütünüyle ulusalıyken bir sorun haline gelmesi anlamını taşır. Bu, sömürgeci devletler için çok ciddi bir siyasal gerileme, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi için önemli bir

siyasal ilerleme demektir. Bu durumda devrimin siyasal gelişme ve manevra yapma olanakları çok daha fazladır.

Mevcut durumda Kürdistan halkını denetim altına almak ve devrimi boğmak isteyen güçlerin tümünün birbirleriyle çok önemli çelişkileri vardır. Herkes kendi çıkarları doğrultusunda hareket etmek durumunda olduğundan bu çelişkileri gidermek de mümkün değildir. Örneğin, Bağdat'ta anayasa yapan güçler, her ne kadar şu an için anlaşıyor olsalar da, aslında birbirlerine büyük güvenlelikleri ve düşmanlıkları vardır. Emperyalist devletlerin her biri kendi çıkarlarını geliştirme çabası i-

çindedir. Örneğin TC üzerinden fazla iş yapamayacağını anlayan Almanya, İran üzerinden çalışmayı esas almakta ve aynı bir uç olmaktadır. Birbirleriyle en iyi anlaşılan ABD ve TC'nin bile aralarında önemli çelişkiler mevcuttur. Alan tam bir çelişkiler yumağıdır ve bu ortam devrimin yararlanması için önemli olanaklar sunmaktadır.

Yine çok önemli olgulardan biri, tüm bu güçlere karşı, emperyalist ve sömürgeci devletlerle ıhtırlıkçı Kürt örgütlerine karşı Kürt halkının tam bir güvenlelik içinde olmasıdır. Bu güçler Kürt halkı nezdinde iyice teğir ve tecrit olmuşlardır. Bütün çabalarına rağmen kitleler nezdinde

inandırıcı olamamaktadırlar ve devrimci çalışmaya sürdükçe olmaları mümkün de değildir. Bu duruma karşılık, halkın devrimci harekete karşı güven, umut ve inancı çok büyük boyutlarda gelişmiştir. PKK'nın programı ve devrimci sloganları halk kitleleri tarafından tamamen benimsenmiştir. Halkımızın bilinçlenme düzeyi, tarihinde hiçbir zaman yaşamadığı çok ileri boyutlara ulaşmıştır. Artık doğru ile yanlış seçebilmekte, en ince aldatmaları derhal farkedeabilmekte ve bilinçli bir hareket içinde bulunmaktadırlar. Ulusal kurtuluş mücadelesinde halkımıza öncülük eden Parti, Cephe ve Ordu güçlerimiz de önemli bir gelişme dü-

zeyini yaşamaktadır. O halde, ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişme olanakları, şimdiye kadar olanlarla karşılaştırılamayacak kadar çok ve elverişli bir düzeydedir.

Tüm bunlara dayanarak devrimci mücadele cephesini hızla güçlendirelim! Gerilleyi, Halk Kurtuluş Ordumuzu hızla büyütelim, ülkemizin merkezinde kökleştirelim ve tüm ülkeye yayalım! Kitlelerin örgütlenmesini ve serümlerini geliştirelim, emperyalizmin esaret kumpırlarını direniş ocakları haline getirelim! Kürdistan'ın Kuzey'i ile Güney'i birleşmiş gibidir, Güney'de halkımızın devrimci siyasal örgütlenmesini ve direnişini yarata-

lımı Ulusal kurtuluşumuzun bağışmanları ABD ve TC'dir! ABD ve TC'nin oyunlarını bozalım, buna alet olan güçleri teğir ve tecrit edelim! Kürdistan'ın merkezini Ortadoğu'nun devrimci mücadele merkezli haline getirelim.

Halkımız, bu görevleri yerine getirme ve bu gelişmeleri yaratma olanaklarını yakalamıştır. Bugün Kürdistan, dünyanın en önde gelen devrimci mücadele merkezidir. Devrim cephesi güçlendirildikçe, ABD ve uçaklarına karşı Ortadoğu halklarının birliği ve dayanışması gelişecek, Kürt halkı dünya insanlığında bağlanmış olduğu yeni bir coşku ve heyecan dalgasını büyüterek sürdürecektir!

Kürt aydınları

Bir adım ileri, kaç adım geri? (!)

A. Dikili

Bir dönemin Kürt liderliğine aday görülen ve gösterilen kuşağı Uğur Mumcu'ya, Arız Nesin'e, İlhan-Turhan Selçuk'a, daha kaba deyimle Bülent Ecevit'e, gazete memurluğu yapan devlet yazarları, kemalist aydınlar İsmail Beşikçi'ye karşı muhbirlik yarışına girmişlerdir. Beşikçi'yi en çok ihtar eden ve en fazla anti-Kürt geçinen en iyi aydın sayılıyor, önüne yücelme basamakları unatılıyordu.

Bu muhbirler artık İsmail Beşikçi'nin vazgeçmişler durumundalar. Beşikçi, onların üzerinde hareket ettiği zemini yerle bir etti. Bunu, yaşamını da feda etmeyi göze alarak, Türk sömürgeci devletinin Kürt ve Kürdistan politikasını yılmaz bir iradeyle Kürtler lehine tavizsiz bir savunma sergileyip bütün insanlığa olan borcunu ödeme düzeyinde yaptı. Beşikçi, bulunduğu yolda hiç bir sarsıntı geçirmedi, hep karşıındakileri sarıntıya uğrattı. Bu haliyle dostunun yanında düşmanının da sayısını kazandı. Beşikçi, yolunda hala ilerliyor ve doğru bildiklerini bilimsel bir metanetle savunuyor. Bir dönem taviz vermediği için belirli insanlarla saygın bir yere oturtulan Beşikçi, günümüzde aynı insanların bir bölümü tarafından hemen hemen taviz vermediği için suçlanmaya maruz kalıyor. Dost olduklarını da sürekli vurgulamayı ihmal etmeyen bu insanlar, Beşikçi'nin düşmanı altıdan keskin iradesi ve bilincinin dostluk yoluyla lütfen değişmesini istiyorlar. Bunlar, bir dönem "destekledikleri" bu bilinci; şimdi onların lider olma heves ve zeminlerini tuz ve buz eder duruma geldiği için olacak ki, kabul etmez bir şekilde karşı duruyorlar. Beşikçi'yi eleştirerek var olmaya çalışıyorlar. Sanki bu duruma gelmeleri, bir şey yapamaz halde olmaları Beşikçi'nin düşünceleriyle ilintilidir. Kendi var olan gerçeklerini görmeye çalışıp, ayaklarını yere basacaklarına, olmayan bir durumu suçlamaya "haklı" zeminlere çekilmeye çalışıyorlar. Bütün eleştiri ve suçlamaları kendilerine yönelteceklerine, kendilerini yaralayacaklarına, hastalığı dışarı atıyorlar. Kendilerinin hastalığı için geçerli olan ilaçlarla sağlanırlar. Ellerindeki ilacı günbegün bitirginin farkında bile değiller. Bu şekilde

bulundukları zemini de yok etmeye, dolayısıyla kendilerini yok etmeye çabaladıklarını bir türlü anlamak istemiyorlar, kabullenmek ise akıllarında bulunmayan bir uzaklık.

Bu arkadaşların bir türlü kabullenemedikleri ise Beşikçi'nin dost hatırı için de olsa düşüncelerinden lütfen taviz vermeyeceğidir. Ne düşmanın baskısı ne de dostun hatırı bilimsel yanaklarını etkilemez, bu iradenin sahiplerini tavizkar duruma getirmez.

Kürdistan içinde bulunduğu vahşetin de etki ve soruyla yolunu çiziyor. İnsanlar buna müdahale edemiyorlarsa, bunu düşünceleri doğrultusunda hareket ettiremiyorlarsa, önünde de ıktını olamamaktadırlar. Kürdistan gerçeği bütün acımasızlığıyla melankolik nostaljik serzenişleri yerle bir ederek ilerliyor. Bir yanıyla buna tutunup, bu gidişin masasında var olmaya çalışma, diğer yanıyla bunu bütün gücüyle suçlama ve karşı duruşlar gösterme insanın insan olmasıyla çelişiyor. Bazen insanın kendine sorası geliyor; ne oluyor, ne yapıyor ve ne istemektedir (?) diye. Eleştirmen arkadaşların iyi niyetli olduklarını düşünsek bile, böylesi geriye çeken bu iyiniyetin varacağı tek yer kendi bitimlidir. Bunu elbette istememek gerekiyor.

Kürdistan'da yaşanan bir gerçek var. Bu gerçek Kürt ulusunun ayağa kalkma, kendi meselesine sahip olma gerçeğidir. Buna kimin önderlik ettiğini duymamalıktan gelme, karalama, yok sayma Kürtlükle, Kürt aydını ve Kürt mücadelecisi olmayla çelişiyor mu? Sorun Kürt ve Kürdistan gerçeği ve buna katılma, bunu ilerletme sorunuydu, düşmana karşı durma sorunuydu; bugün sömürgeci düşmana karşı savayan, canını kanını veren insanlara ve bunların saygın görüşü parti ve liderlerine karşı olmak niye? Bu gerçeği görüp yaadı diye sayın değerli Hocam, bilim adamı İsmail Beşikçi'ye hakaret düzeyinde gelen "eleştiri" ve suçlamalar niçin? Eleştiri güzel ve kutsal bir haktır, bunu iletmek gerekiyor. Ama eleştirinin hak olduğu kadar insana yüklediği görevleri de var. Yalnız eleştirme hakkını kullanmak, bunun görevlerini yad etmek, eleştiriyi kime, nasıl, nerde, niçin ve ne düzeyde yapmak önemli sorunlardır. Eleştiri işle ilintilidir, görevini bilmeye, kendi sınırlarını tanımayla ilgilidir. Eğer yalnız eleştiri hakkıyla hareket ediliyorsa, iş yapmama, vazife-

den muaf tutulma önde tutuluyorsa, yapılan eleştiri, eleştiri olmaktan çıkar, suçlama, hakaret, en saf deyimle kışkırtıcı, çekememe gündeme gelir.

Avrupa metropollerinde partiler kurmak, bozmak, merkez komite ve bilim kaç büyük isimli işlevsiz kurulun üyesi bulunmak, bunlardan ülkeye hayali mücadele tasarlama, kendini Kürt halkının lideri görmek kolaydır. Bazıları sadece yüksek merkez kurullarından ibaret bu yapıların her toplantısını bir olay saymakta ve hatta bazen bir merkez kurul toplantısını, bir dergi veya gazete çıkarmayı Kürdistan için vazgeçilmez en önemli olaylardan görmektedirler. Kültüblasını bile çekilmi bozmadan ramını "Kürdistan kurtulursa falan yerde olan toplantı yapılmıştı" denmesi için çekmek ne kadar acı bir gerçeklik. Bu da Kürt ulusunun gerçeği. Bu gerçeği de vurgulamak gerekiyor. Bu, Kürt ulusunun kendi ve sorunları dışında gördüğü bir gerçeklik.

Eğer sayın İbrahim Güçlü ve benzerleri Beşikçi'yi Avrupa'da var olan bu tür gerçekleri de yansıtmamayı yazmasını istiyorlarsa, bunları yapmadığı için eleştiri getirmiş olsalar durum değildi. Beşikçi'ye destek vereceklerine, kendi hatalarını görmeye çalışacaklarına, Beşikçi'yi karalayarak kendi zaaf ve hatalarının üstünü örtmeye çalışıyorlar. PKK ve sayın Abdullah ÖCALAN'la muhatap düzeyine gelmek için onların şahsında, onların Kürdistan gerçeğinde olabilmek için, onlar tarafından ciddiye alınabilmek için olmadık iftira ve karalamalarda bulunuyorlar. Daha da ileri giderek ideolojik-politik çirkefe buluyorlar. Sayın İ. Güçlü "eleştirilerinin" hedefini direk olarak A. ÖCALAN'ı gösteriyor. Ona olmadık düzeyde, Kürt aydını olma edebini de hiçe sayarak hakaretler yağdırıyor. Çirkin sıfatlar yakıştırıyor; bununla ideolojik-felsefik çözümlere girdiğini sanarak, ilderde Kürdistan'ın "Levin'i olma umudunu taşıyor. Böylece kendini de o düzeyde büyük bir yerde göstermeye çalışıyor. Halbuki milyonlara varan Kürdistan insanı "Rijl Serok APO" diyerek sayın A. ÖCALAN'ı kendi lideri kabul etmiştir. Acaba bu eleştirmenci kesime hangi Kürt lider gözüyle bakıyor? Kaç kişi onları muhatap alıyor? Bu insanların da geçmişte saygın mücadelesi vardı. Saygın oldukları ve halklarına hizmet sınırları bildikleri ölçüde

bu insanlara hala da saygı gösteriliyor. Geçmiş mücadele günümüzde ve gelecekte de saygınlığını koruduğu ve Kürt ulus gerçeğine ters düşmediği sürece anlamalıdır. Yoksa geçmişle yaşamak ve günün önemini kavrayamamak, ve aynı noktada çakılı durup ilerlediğini söylemek uygun olmayan bir çelişkidir.

Kürt aydınları ve özellikle kendini üst düzeylerde, lider düzeyinde gören Kürt aydınları, Kürdistan gerçeğine inmek zorundadırlar. Başkalarından ilerleme, değişme bekleyip kendini değiştirmeme, ilerlememe kötü bir durum. Ülkemizde sömürgecilğe karşı mücadele, ülkeyi sömürgecilikten kurtulma, bir Kürdistan oluşturma heptimizin ortak paydası. Bu ortak paydaya hizmet eden her yapı önemli. Bugün sömürgecilğe "Ülkenin özgürlüğü ulusun kurtuluşu için" kurşun sıkanlar var. Destanlar yaratılmış, mücadeleye ciddi bir zemin oturtulmuş durumda. Bütün dikkatler ve enerji buraya yönelmelidir. Bu mücadeleyi verenler dışardan gelen, yabancı insanlar değil. Bunlar öteden beri ulaşılmasına çalışılan Kürt halkıdır. Yaşlı, çocuğu, kadınıyla bir halk. Bu halkın mücadelesine direk katılmayan Kürt aydını karşı da durmamalıdır. O güzelim "yüksek düzeyde" teorik çözümlerini kendisine saklamalıdır. Enerjisini bu mücadelenin hizmetine vermiyorsa, dışardan önermelerde de bulunmamalıdır. Bu tip davranış "kel başa şingir tarak" misali Kürt olma gerçeğine, mücadelenin yücelmesine bir katkı değil. Kürt aydını hep enternasyonalizmle değil, birakalım enternasyonalizm olmayı, kendi ulusuna karşı görevlerini bir enternasyonalist kadar bile yerine getirmemektedir. Hatta bir "burjuva enternasyonalist" bile Kürt ulusal meselesinde yapılacak düzeyde Kürt enternasyonalci aydınından ilerdedir. Çok acı değil mi? Kürt aydını bu kadar kişiliksiz duruma düşmeyi, ulusal onurdan yoksun olmayı kabul edemez. Kürt aydını PKK'ye halkında hep dıştan biri gibi baktı. Ulaşamadığı hayallerini PKK yerine geçiriyor diye suçluyor ona yöneltti. Halbuki PKK çok açık bir şekilde ulusal kurtuluş mücadelesi verdiğini hep vurguladı ve uygulamaya çalıştı. Türk sömürgecilğine sığın her kurşun bunu çok iyi kanıtıyor. Kürt aydını birakalım dayanışmayı, var olan bir gerçeği görmemek için direndi, direniyor. Başka yerlerde var

olan mücadele papazların da önderliğinde olsa göğe çıkarılırken, ülkemizde verilen anti-sömürgeci silahlı mücadele görülmez istenmiyor. Sömürgecinin emperyalist olduğu bilinç ve mantıkla hareket ediliyor. Bugün yarın bu mücadele boğulsun diye hasretle bekleniyor. Bu mücadeleye eleştiriler sömürgeci basından alınan suçlamayla ve sömürgecilerin Kürtlüğe bakışı biçiminde yerine getiriliyor. Duyarlı her Kürt aydınının onurunu lekeleyen bir durum bu. Eleştirilerin çoğu hiç bir temel dayanmıyor. Fakılaların önsözleriyle tipik aydın korkaklığı yanıtıyor. Bir eleştiri kendi halkın mücadelesini ve onun öncülerini suçluyorsa bu temelsiz bir eleştiridir.

Kürt aydını onuruna düşkündür, olmak zorundadır. Kendi kişisel onuruna değil, ulusal ve mücadelecisi onuruna düşkün olmak zorundadır. Kürt aydını, Kürdistan ve Kürdistan mücadelesini savunmak zorundadır. Ortada konkoca bir savaş var. Kürt halkının var olma savaşı. Bu savaşı omuzlayıp götürerler Kürt aydınların kutsal varlıklarıdır. Kürt aydınları, aydın olma onurlarını uluslarının dokülen kanlarına borçludurlar. Eğer Kürdistan'da kanlarını dökenler olmasa (bunlar ARGK gerillaları, pşmergeler ve Kürt ulusu toptekündür) bizim aydın olmamız, aydıncılık oynamamız bir hiçtir. Dökülen kanlar, Kürt aydınımlı ölümüne ve dünyaya taşıyor. Her damla kan, her şehit bizim için biraz daha soluk alma, biraz daha özgürce yaşama, biraz daha ilerleme ve insan olma. Onların kanı bizim kalemitize kudret, gözlerimize ışık, beynimize örün oluyorlar. Bunu mutlak hissetmek ve görmek gerekiyor.

Sayın Hocam Beşikçi'nin verdiği mesajdan da ben bunu anlıyorum. O bunu çok ciddi bir şekilde görüyor ve içten hissediyor. Kürt aydını ulusuna sahip çıkabilme, ulusunun her mücadelesine layık olma onuruna erişmek zorundadır. Kürtlüğü öne çıkarmak ulusal gerçeğin kavramak mümkün değil. Bu gerçeği kavramadan Kürt ulusu için mücadele halkasını yakalamak mümkün değil. Kürt ve Kürdistan davası kutsal bir davadır. Bunu başarıya götürecektir her yol mübahtır. Bana kalem, tutma cesaretini veren şehitlerimizi, dağlarda kanını akıtan müdafileri-mizi saygıyla anıyorum. Kuzey Kürdistan'da savaşı yürüten başkomutan sayın Başkan APO'yu saygıyla selamlıyorum.

GÜNEY KÜRDİSTAN'DA HIZLANAN GELİŞMELER

Baştarafı 1. sayfa da ter, 3 kargo uçağı. Fransa: 154 asker, 5 kargo uçağı Kanada: 120 asker, 2 kargo uçağı. İtalya: 74 asker, 3 kargo uçağı. Almanya: 177 asker, 8 helikopter, 9 kargo uçağı. Hollanda: 364 asker. Japonya: 600 asker gönderceğini açıkladı, ancak şu anda Girge Amo'da 1 lrtibat kubayı var.

Alandaki yabancı askeri güçlere ilişkin belirtilen sayılar gün geçtikçe artmaktadır. Bu güçler aşırı olarak Amed, Girge Amo ve Zaxo'da konuşlanmıştır.

ABD emperyalistleri ile TC sömürgecileri aşiret reisleri aracılığıyla kitleleri denetim altında tutmak istiyor

Emperyalistler her ne kadar Güney Kürdistanlı kitleleri tampon bölge dedikleri alanda tecrit ederek etkisizleştirmeyi planlıyorsa da, durumdan tam emin olabilmek, yani halk üzerinde sağlam bir denetim kurabilmek için başka tedbirlere de gerek duymaktadır. Bunun için de emperyalistler ile sömürgecilerin işbirliği örgütleri yoğun faaliyetler sergilemektedir. NATO gizli servisleri, CIA ve MIT arasındaki görüşme trafiğinde son günlerde gözle görülür bir artış olmaktadır. Tabii siyonist çevreler de bundan uzak değildir.

21 Nisan günü MIT Müsteşarı Teoman Koman ile MIT görevlisi Binbaşı Bönayrın Demir, Amerika'ya giderek CIA yetkilileriyle görüşmeler yaptılar. Görüşmenin konusu "Kürt sığınmacıların durumu" biçiminde açıklandı. Aynı günlerde ABD askeri yetkilileri de sınır bölgelerinde aşiret reisleriyle yoğun toplantılar yapılmaktaydı.

Şarnex muhabirimiz, 24 Nisan tarihinde, Güney'den gelen aşiret reislerinden bir grubun ABD

askeri yetkilileri ile birlikte bir İngiliz helikopteri ile Zaxo'ya gittiklerini bildirdi. Gerek Güney gerekse Kuzey halkı birtakım oyunlar tezgahlandığından kuşku duymakta ve tedirgin olmaktadır.

Özellikle Girge Amo'ya yerleştirilecek 20 bin kişinin tümüyle Sindi aşiretinden seçilmesi, halkın kuşkularını daha da artırmaktadır. Emperyalist güçler Girge Amo'yu önemli bir üs haline getirmiş bulunmaktadır. ABD birlikleri esli hacılar kampı ve TIR parkında konuşlanmış, kampın içini askeri bölge olarak düzenlemiş, kampın karşısındaki alanı ise helikopter üssü haline getirmiştir. Burada ABD askerlerinden başka İngiliz, Fransız, Hollanda ve İtalya askerlerinin de konuşlandığı bildiriliyor.

Başında Başar Axa adlı işbirliğinin bulunduğu ve yine işbirlikçiliğiyle ünlü Sindi aşiretinin buraya yerleştirilmesi, birçok çevrede, bunlar aracılığıyla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine bir komplo hazırlanmış kuşkusu uyandırmaktadır. Başar Axa denilen kişinin TC ile de son derece iyi ilişkileri vardır. TC'nin bu aşireti de, emperyalistlerin tampon bölgede kolluk kuvveti olarak görevlendirmek ve KDP güçleri gibi bağımsızlıkçı direniş mücadelemize karşı kullanmak istediği anlaşılmaktadır. Bu aşiretin yerleştirildiği Girge Amo kampına özel bir ilana gösterildiği herkeşe farkediliyor. Herkes, TC ile emperyalistlerin bunların üzerinde birtakım hesaplar yaptığı konusunda görüş birliği içerisinde.

Başar Axa'nın nasıl bir işbirlikçi olduğu, 23 Nisan tarihli Tercüman'daki şu sözlerden de rahatlıkla anlaşılıyor: "Ömer Başar, Sülopi'deki kampia sırtındaymış gibi rahat olduğunu, zaman zaman aksayan hizmetlerin de yöneticilere iletilince hemen çözümlendiğini belirterek, Türkiye'nin bize sağladığı imkânları biler ora-

dayken bile vatandaşlarımızı bağlayamazdık. Bunu açıkça söylemek gerekir dedi"

Talabani başkanlığındaki Kürdistan Cephe temsilcileri Bağdat'ta

Diktatörün kampırdaki ölüm-kahmı savap üzerinde yoğunlaştığı bir sırada, Londra'dan yapılan açıklamada, Talabani başkanlığında bir heyetin Bağdat'a gittiği duyuruldu. 18 Nisan 1991 tarihinde, Saddam'ın çağrısı üzerine Bağdat'a giden heyette KYB lideri Talabani'den başka, KDP temsilcisi Neçîrvan Barzani, Kürdistan Halk Partisi Sekreteri Sami Abdurrahman ve Kürt Sosyalist Partisi'nden Rasul Mamend de yer aldı.

Edinilen bilgilere göre, Saddam Hüseyin'in "Aynı bir devlet kurmanın dışında Kürt tarafla her konuyu görüşmeye hazır olduğunu" belirterek yaptığı çağrıyı olumlu karşılayan Kürdistan

Cephe, Bağdat'ta görüşmeyi kabul etti. KYB sözcüsü, Irak'la "Federal bir Irak rejimi içinde Kürtlere genişletilmiş özerklik verilmesi, demokrasi, çoğulculuk ve anayasal yönetim kurulması" çerçevesinde görüşmekte olduklarını açıkladı. Aynı konudaki açıklamasında KDP sözcüsü ise, "Kürtlere özerklik tanınmasını öngören 11 Mart 1970 tarihli anlaşmanın uygulanmasını isteyeceklerini" söyledi.

Bu görüşmeler üzerine şöyle nebilecek çok şey var. Her şeyden önce sıradan Kürt insanları tarafından yoğun bir tepkiyle karşılandığı görülmektedir. İnsanlarımız, biraz da duygusal yani ağır basan bir yaklaşımla, henüz barut dumanları bile dağılmamışken Saddam'ın çağrısına koşulmasını hazmedememektedir.

Diğer yandan halkımız, önderlik iddiasındaki bu güçlerin, nereden olursa olsun bir çağrı yapıldığında nasıl düşünüp taşınma, fazla ölçüp-biçme gereği bile duymadan koştuklarını bir kez daha gördük. Dünya genelinde Kür-

distan halkının kendi geleceğini özgürce belirleme hakkına en çok saygı duyulduğu, birçok çevrelerce Kürt devleti olgusuna bile olumlu yaklaşıldığı ve meşru görüldüğü bir dönemde bile Güneyli güçlerin "biz bağımsız olmayız ve bağımsız yapamayız" anlayışında ayak diretmeleleri, bu güçler hakkında daha önce yaptığımız değerlendirmeleri doğrulamaktadır. Halkı gerçek anlamda kurtuluşa götürme konumundan ne denli uzak ve gerçek anlamda önderlik vasıflarından ne kadar yoksun oldukları şimdi daha iyi anlaşılabilir.

Diğer yandan gerek Saddam'ı, gerekse Güneyli güçleri böyle bir anlaşma ve görüşmeye iten güncel durumlar ve her birinin kendi açısından karşı karşıya bulundukları güçlükleri, ciddi sıkıntıları var.

Alında denilebilir ki, her iki taraf da başka çıkar yol bulamadıkları, içine düştüğü bulundukları zor durumdan başka kurtuluş çaresi bulamadıklarından böyle bir görüşmeye yanaştılar. Gerçi ilkel ve küçük-burjuva mül-

KAMUOYUNA!

Güney Kürdistan halkı, yaşamının sık sık tekrarlanan katliamlarından, sürgün, açlık, hastalık ve ölüm trajedilerinden, vahşet düzeyinde canice uygulanan sömürgeci soykırımlardan birini daha yaşıyor. Bu gelişmelerin sorumluları, iç ve dış etkenleri, faşist sömürgecilik ve emperyalizm cephesinde ve kendi saflarından sorumluları vardır. Bu soykırımın nedenlerinden çok nasıl önlenemez, bir daha tekrarlanmayacağı koşulların nasıl sağlanacağı, bunun için görev sorumluluğu altındaki güçlerin ne yapmaları gerektiği önemlidir.

Kürdistan halkı bugün çok acıklı bir durumu yaşıyor! En büyük düşmanı, hergün kardeşlerini soykırımdan geçiren ve nasıl yok edeceğinin hesapları içinde olan faşist Türk sömürgecilerinden aman dilor duruma getirilmeyiştir. Bu kahredici bir durumdur. Bir halkın, kendi katilleri tarafından "savunuluyor" ve "korunuyor" görünümüne düşürülmesinden daha trajik ne olabilir?

ABD'nin başını çektiği emperyalist sistemin "yeni dünya düzeni" ile "barış-yumuşama" teranelerinin halklar için yeni bir kölelik cenderesi planı olduğu biliniyor. Ama herhalde yeryüzünde Kürdistan yoksulları kadar, bu riyakarlığın canlı hedefi ve emperyalist-sömürgecilerin pervasız saldırganlığının hedefi olan bir halk daha yoktur. Evet! Emperyalist-sömürgeciler kendi politik hedefleri için SSCB'yi politik paralelliğe koştular ve "revi sosyalizm" adına halkların kurtuluş hareketlerine ihanet ettirdiler. Yine emperyalistler bir çok alanda, faşist diktatörükleri halklara saklıyorlar ve korumadan geçiriyor-

lar. Sosyalizm yolunda ilerlemek isteyen halkları yalnızlaştırmak istiyorlar. Ama hiç bir yerde Kürdistan halkı gerçekliğinde yaşadığı gibi yüzbinlerin ve milyonların; kadın, çocuk, yaşlı, yaralı ölüme sürüklendikleri ve bunda bu kadar pervasız davranışları en azından dönemimizde söz konusu değildir. Kürdistan halkının bugün en acil talebi, bu acı trajik olayın bir kez daha kanlılığı gibi bağımsız bir ülke ve demokratik bir toplum hedefinden asla koparılmayacak olan yaşama hakkıdır.

Evet! Kürdistan halkının bağımsız bir ülkeye ve demokratik bir topluma ulaşmadan yaşama hakkını güveneye alması olanaksızdır. Çünkü, önderlik iddiasında olan feodal-burjuvalar, Güney Kürdistan'daki soykırım ve milyonluk sürgün karşısında "ARD niye yardım etmiyor?" diyerek hala aymaz olduklarını ve sahip oldukları haklarla gelişmelerden ders çıkaramayacaklarını göstermişlerdir. Bir halkın kurtuluşu sorununda, onun bağımsızlık ve özgürlüğü sorununda emperyalistlerden medet ummak! ne büyük gaflet!..

Evet! Bu gaflettir ki, bugün dünya kamuoyu önünde TC'ye "Kürt hanıliği"ne soyunma görünümünü kazandırmıştır. TC, umsalı gözyağlarıyla dünyayı aldatacağını düşünmektedir. Aslında o, Kürtler'in soykırımdan geçirilmesinin, milyonların açlığın pençesine düşürülmüş olmasının zevkini yaşıyor. Kendisinin tarihsel emellerini, Kürt toplumunu yeryüzünden silme hedefini faşist-sömürgeci Saddam'ın uyguluyor olmasından büyük bir hoşnutsuzluk duymaktadır. '88'de Saddam'ın soykırım suçunu gizleyerek, onun doğrudan ortağı olmakta tereddüt etmeyen rejim aynı rejimdi. Özal aynı Özal'dı. Şimdi değişen tek şey, hâlâda Saddam'la çelişki içinde

bulunmasıdır. Ve Kürtler'i himaye ediyor görünmesinin Kürtler'e acımasından olduğu bile düşünülmemelidir. Çünkü bu faşist rejim, bugün sadece Kürdistan'da sürgünlerle yüzbinlerce insanın yurtdışından etmiyor. O sadece gerillaya karşı sınır ötesi operasyonlar düzenleyip katliam yapmakla yetinmiyor. Katlettiği insanların cenazelerini bile ailelerine vermemekte diretmele yetinmiyor. O, bizzat kendi halkını; işçi, köylü, memur ve tüm emekçileri açlık içinde tutarak, temsilci olduğu işbirlikçi-tekelci burjuvazinin biraz daha palazlanmasını sağlamaya, emperyalistlere daha büyük haraç ödeyerek onların sırt sızlaması onuruna kavuşmaya çalışıyor. İnsanları işkencede katlediyor. Onun diline doladığı insan hakları, ne Kürtler'in, ne de Türk emekçilerinin haklarıdır. O, burjuvaların, feodal-kompradorların sömürü ve talan üzerinde kurdukları sefahat haklarından bahsediyor işte emperyalistlerin, sömürgecilerin suç ortaklığı içinde Kürdistan halkına yaşattıkları bu zulmü, soykırımı öfkeyle protesto ediyoruz, lanetliyoruz...

Evet! Karşımızdaki güçlerin durumu budur. Tarih bir kez daha Kürdistan halkının trajedisini kaydediyor. Ama ulusal kurtuluş mücadelemiz bu acıların toptan yok edilebileceği bağımsız ve özgür bir yaşamın müjdecisidir. Çok acı çekiyoruz, büyük bedeller ödüyoruz. Ama Ortadoğu halklarına kazandıracığımız büyük aydınlık, bağımsız bir ülkede sosyalizm yolunda ilerleyen demokratik bir toplum olacaktır. Ve bu, büyük bedellere değecek bir mevrı olacaktır. Buna ulaşmanın azmini bilinçte ve pratikte, yaşamın her alanında yaşamak bir görevdir.

Gaziantep Özel Tıp Cezaevi'nden PKK'li tutuklular
6 Nisan 1991

liyetçi akımların bağımsızlık gibi bir talepleri zaten yoktu ve öteden beri önlerine koydukları hedef otonomiden öte bir talep değildi. Ama salt zamanlama açısından bile olsa Saddam'la bu tarafta bir görüşmeye oturmalarının güncel sıkıntı ve çıkmaz durumlarıyla da yakından bağı vardır. Bu durum Saddam açısından daha da geçerlidir. O kendini ayakta tutabilme ve iktidarını sürdürme biliminin bu tür bir adımla mümkün olabileceğine inandığından dolayı böyle bir eğitim sergiliyor.

Görüşmelerin nasıl sonuçlandırıldığı konusunda henüz ayrıntılı açıklamalar yapılmış değil. Örneğin, otonomi çerçevesinde de olsa alınacak birtakım hakları koruyabilmenin araçlarını da içerip içermediği, daha somut bir ifadeyle kendi silahlı güçlerinin olup olmayacağı hususlarında ne tür bir anlaşmaya varıldığı bilinmemektedir. Yapılan açıklama sadece prensipte anlaşmaya varıldığı biçimindedir. Oysa idarelerin kaygısı önemli oranda da bu noktadadır. Kendilerinin de bu tür kaygılar taşıdığı anlaşılıyor. Bağdat'ta varacakları bir anlaşma konusunda Birleşmiş Milletler'in de güvence vermesini istendikleri bundan ötürüdür. Otonomi veya özerklik gibi bir "çözüm"ün dün olduğu gibi bugün de halkın kurtuluşu

anlamına gelmeyeceği açıktır. Bağdat'ta bu yönü bir anlaşmaya varılsa bile, önümüzdeki süreçte bunun bir çözüm olmayacağı pratikte de görülecektir. Bu için bir yanı. Diğer yandan, ABD emperyalistlerinin TC ve siyonizm ile işbirliği içerisinde

"tampon bölge" veya "güvenlik kuşağı" adı altında uygulamaya çalıştığı silahlı planlar da, bu işbirlikçi ilkel-milliyetçi güçlere dayandırılmak istenmektedir. Bu planın hayata geçmesi, salt Kürdistan halkı için değil, bölge halkları için de tehlike arz etmektedir.

Bu anlamda gerek emperyalistlerin gerekse de bölge sömürgeci güçlerinin -ki bunlar da esasında emperyalistlerin denetiminde olmaktadır- bu güçlere dayanarak geliştirmek istedikleri plan ve "çözüm"ler, Kürdistan halkının yararına gelişmeler de-

ğildir. Görülmesi gereken budur.

Kamplardaki yüzbinlerce insanın acılı durumları devam ediyor

Kürdistan'ı bölen sınır boylarında muhabirlerimizin bildirdiklerine göre kamplarda yaşam savaşı veren insanların içler acısı durumları halen devam etmektedir. Göçü insanlarının büyük bir bölümü çadırlara yerleştirilmiş durumdalar ama sorun salt bununla bitmiyor.

Özellikle gıda vb. sözlümne yardımların dağıtılış biçimi bile bağılı başına bir ağağlama vasıtasıyla haline getirilmiştir. İnsanları günlerce aç ve açıkta bırakıp daha sonra da ya havadan helikopterlerle ya da kamyon vb. araçların üzerinden topluluğun üzerine gıda, ekmek ve benzeri maddeler atıyor, daha sonra da atılan şeyleri kapmak için birbirleriyle boğuşan insanları alçakça bir keyifle seyrediyorlar. Bu durum ve düzenstlik, salt aç insanların sabırsızlıklarından kaynaklanmıyor, bu yöntemi özellikle seçen emperyalistlerle sömürgeciler böylelikle "efendi"liklerinin tadını çıkarıyorlar.

Gerek kampları dolayan muhabirlerimiz, gerekse bölgede in-

11 Mart 1970 Deklerasyonu'nun metni

1. Bölüm (Giriş)

2. Bölüm

1- Irak Cumhuriyeti, eşit haklara sahip iki başlıca ulustan, yani Araplar'la, Kürtler'den oluşan bir birleşik devlet olmalıdır.

2- Irak Anayasası, Cumhuriyetin Yüksek Yürütme Organına, Cumhurbaşkanlığı'na ve İktidarın kurulmasına ilişkin kayıtlama ve ayrıntıları açığa kapamak zorundadır. Aynı zamanda anayasa, Kürdistan'daki Kürt halkının ulusal haklarını kullanabilmelerine olanak verecek olan yasama, yürütme ve yargı organlarının kuruluş biçimini gösteren maddeleri de kapsamalıdır.

III- Aşağıdaki maddeler Merkezi İktidar'ın yetkisi içindedir:

- 1- Devlet başkanlığı,
- 2- Dağ ilşkileri kapsayan;
- a) Diplomatik, konsolosluk ve ticari temsilcilikler,
- b) Uluslararası antlaşmalar ve anlaşmalar,
- c) Birleşmiş Milletler
- 3- Savaş ilanı ve barış kararı,
- 4- Para ve emilyon (piyasa) para çıkarma),
- 5- Petrol işleri,
- 6- Gümrükler,
- 7- Limanlar ve uluslararası hava alanları,
- 8- PTT hizmetleri,
- 9- Demiryolları ve başlıca karayolları,
- 10- Vatandaşlık işlemleri,
- 11- Ulusal bütçenin düzenlenmesi,
- 12- Radyo ve televizyon istasyonlarının yayını,
- 13- Atomik enerji.

IV- 1- Kürt halkı, kendi ulusal haklarını, Kürdistan'da oturanların serbest, gizli oy ve tek dereceli seçim yoluyla seçecekleri parlamentonun atadığı bir yürütme konseyi aracılığı ile kullanır.

2- Ulusal İktidar, (yerel Kürt İktidar) II. maddesi uygun olarak, aşağıda gösterilen işlerden sorumludur: a) Yargı, b) İçişleri, c) Eğitim ve öğretim, d) Halk sağlığı, e) Tarım, f) Tütün, g)

Belediye işleri, h) Çalışma, ı) Sosyal işler, j) Sağlık planlaması ve hayvancılık, k) Özel merkezi idarede görevleri arasında sayılmamış diğer bütün işler

3- Yasama Organı, yukarıdaki belirtilen işleri, çıkarış kanunlarına uygun olarak yürütecektir. Yasama Organı (Parlamento), aynı zamanda yürütme konseyinin (yerel İktidar) başkanını da seçecek ve gerek yürütme konseyi başkanına, gerekse yürütme konseyi üyelerine, güvenirlilik açıklamak hakkı saklı tutulacaktır.

4- Yürütme konseyi, İktidarı, yukarıdaki 2. maddesi göre kurulmuş bulunan ulusal organlara ve yerel organlara, yasama organı ya da Kürdistan ile ilgili olarak merkezi İktidarın yazınıladığı karar ve kararnameye uygun olarak yürütecektir. Yürütme konseyi, aynı zamanda, Kürdistan'ın merkezi, yönetim organları, yönetim organlarını ve diğer hizmetlerini sepetme ve düzenleme hakkına sahip olacaktır.

V- Kürdistan'ın ulusal organlarının finansmanı şu yerlerden sağlanacaktır:

- 1- Kürdistan'da toplanan vergi, harç ve yerel kaynaklardan,
- 2- Irak genel nüfusunun sayısına oranla, Kürdistan'ın nüfus sayımı oranında, Kürdistan'ın payı şu yerlerden:
- a) Petrol gelirlerinden,
- b) Gümrüklerden,
- c) Hava alanlarından,
- d) Limanlardan,
- e) Kambyo ve ulusal bankalardan,
- f) Demiryollarından,
- g) PTT Hizmetlerinden.

Aşağıdaki yerler için yapılmış harcamalar çıkarıldıktan sonra:

- a) Başkanlık,
- b) Savunma,
- c) Dışişleri,
- d) Uzmanlıklar,
- e) Petrol bakanlığının, PTT

ve Liman hizmetlerinin giderleri, Irak'ın genel nüfus sayısına oranla ve demiryollarıyla karayollarının Kürdistan bölgesindeki uzun-

luklarının, Irak'ın tamamına olan oranı dışında,

3- Merkezi İktidarın aldığı dağ yardımları bağlamasından, Kürdistan'ın payı yine aynı biçimde nüfus oranında,

4- İç borçlanmalar, askeri olmayan borçlanmalar ya da yalnızca Kürdistan'a ayrılan yardımlar,

5- Tütün, hayvancılık ve ormanlara ait ithalattan,

6- Irak'ta oluşturulacak kuruluşlar, projeler ve kamu hizmetleriyle ilgili yönetme kurumları giderleri, Kürdistan ve Güney Irak arasında, nüfus oranları dışında dağıtılır ve yine aynı şekilde yatırımlar da bu temel üstünden esptir.

VI- Irak Kürdistan'ı Bölgeye, Kerkük, Erbil illeriyile, bu illerin sınırları içerisinde bulunan ve yine mahiye ve köylerin bütününden; Musul ve Diyala illerinin ise, Kürt halkının yine çoğunlukta bulunduğu kaza, mahiye ve köylerden meydana gelir. ilgili yerlerde yapılacak plebisit ile, buradaki halkın nüfus çoğunluğunun arzısına uygun tarafa bağlanır.

VII- Irak Cumhurbaşkanı yardımcısı Kürt olacak ve Cumhurbaşkanı'nun seçildiği yöntemle, Kürt halkı tarafından seçilecektir.

VIII- Anayasa, Kürdistan bölgesinde, kültürel, sosyal, ekonomik yönetime ait tüm ulusal hakları ve bunlara ilişkin yerel otonomiyi, güvence altına almak zorundadır. Aynı biçimde; Türkmen, Asuri ve Ermeni gibi toplumların etnik-dini azınlık hakları ile, Arap ve Kürtler'e bütünüyle eşit düzeyde vatandaşlık hak ve görevlerine de, anayasal olarak güvence verilmelidir. Azınlıkların kendi nüfusları oranında, gerek yasama ve gerekse yürütme organlarında temsil edilmesi de anayasadın yer alması gereken haklar arasında olmalıdır.

3. Bölüm. Genel Kayıtlar

1- Kürt halkı, genel Irak nüfusuna oranla, bir milletvekilli konseyi ile Merkezi Parlamentoda

temsil edilecektir.

2- Aynı nüfus oranına uygun bir sayı ile, Kürt halkını temsil eden bakanlar, Merkezi İktidar'da yerlerini alacaklardır.

3- Merkezi İktidar bakanlıklarının herbirindekiler memurların sayıları da aynı orana göre olacaktır. a) Bağdat Üniversitesi'ne ve bütün yüksek enstitülere, Kürt nüfus sayısının Irak genel nüfusuna oranlamasıyla Kürt öğrenci alınacaktır. b) İktidar her yıl, kendi ya da yabancı kaynakların ayırdığı buralarla, yalnız bu iş için verilen dağ yardımlardan, nüfus sayımı oranında Kürdistan'dan dışarıya öğrenci gönderilecektir.

4- Genelkurmay Başkanı'nın yardımcısı Kürt olacaktır.

5- Irak Ordusu şimdiki adını koruyacaktır. Bu lezde değişim halinde, Kürtler'den kurulmuş askeri birlik; Kürdistan Silahlı Kuvveti adını alacaktır.

6- Kürdistan'ın genç askileri, Kürtler'den kurulu askeri birlikte askerliklerini yapacaklardır. "ulusal nedenler" dolayısıyla görevlerinden uzaklaştırılmış bulunan tüm subay ve astsubaylar görevlerinin başına yeniden döndürülecektir.

7- Askeri okullara, polis kolejleri'ne, harp akademileri'ne, pilot kurslarına ve diğer tüm askeri kuruluşlara; Kürdistan nüfusunun genel Irak nüfus oranında öğrenci alınacaktır.

8- Merkezi İktidar, Irak İktidarına karşı herhangi bir dağ saldırı, ya da gerçek bir dağ tehlike söz konusu olduğu zaman, Kürdistan'a tamamlayıcı askeri kuvvet gönderilebilir. Diğer durumlarda Kürdistan Yasama Meclisi ve Yürütme Konseyi ile anlaşmaya varmak zorundadır.

9- Kürdistan içinde, Merkezi Ordunun karışmasını gerektirebilecek herhangi bir olağanüstü durum olmazsa; Merkezi Ordunun gönderilmesinden önce ya Kürdistan Yasama Meclisi'nin onayı alınmalı ya da Kürdistan Yürütme Konseyi böyle bir öneride bu-

lunmalıdır

10- Gerekçesi ne olursa olsun, Merkezi Yasama Organı, Kürt ulusal ve demokratik haklarının serbestçe kullanılmasını kısıtlayan, sınırlayan ya da ortadan kaldıran herhangi bir kanun ya da kararname çıkarmaz.

11- Kürdistan'da siyaseti, savaşı ya da gerçek ve ciddi bir dağ tehlikenin varlığını ilan edilebilir için, Kürdistan Yasama Meclisi'nin onayı şarttır.

12- Kürdistan'da geçici bir Yürütme Konseyi kurulmak ve Merkezi İktidar'da bulunan Kürt bakanlarından en az biri de bu konseyde görev almalıdır. Yasama Meclisi seçimleri, bu geçici Yürütme Konseyi'nin kurulmasından başlayarak, geçecek en geç 4 ay içerisinde yapılmak zorundadır. Yasama Meclisi'nin toplanmasıyla, geçici Yürütme Konseyi'nin görevi sona erer.

13- Merkezi İktidarın askeri kuvvetleri tarafından, iç savaş süresi içerisinde, Kürdistan'da meydana getirilmiş zarar ve ziyana, tam adalat dışı işleri içerisinde ve en azeri araçlarla giderilmesi, 4 ay aşmayan bir zaman içerisinde gerçekleştirilmelidir.

14- Irak ulusal uyruğunun Arap ulusal uyruğuna dönüşmesi halinde, doğum kayıtları, nüfus hâviyetli vatandaşları, pasaport gibi dokümanlar, diğer bunları taşıyan vatandaş, Kürdistan'da oturuyorsa, "Kürdistanlı" ya da oturmadığı halde Kürt orijini ile, "Kürt" dmi kayıtları taşımak zorundadır.

15- Eğer Irak bayrağı ya da Irak devletinin amblemi değiştirilecek olursa, bunların herbirinde Kürtleri temsil edecek birer sembol bulunmalıdır.

Baş Partisi adına
Saddam Hüseyin
EL-TEKRİTİ

Kürdistan Demokratik
Partisi adına
Mustafa BAZANI

celemeler yapan İHH heyetleri ya da yabancı kişi ve kurumların hemen tümünün önemle dikkat çektikleri bir nokta sağlık sorunudur. Mevcut durumun devam etmesi halinde kısa süre sonra bulaşıcı hastalık tehlikesinin yeni bir soykırım doğurabilecek boyutlara varacağı tahmin edilmektedir. Çünkü temizlik ve tuvalet ihtiyaçları giderilmiş olmaktan çok uzaktır. Ayrıca sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesi gibi bir olay zaten söz konusu değildir. Doktor, ilaç vb. gerekliliklerin karşılanması yok denecek derecededir. Bütün bu durumlar, havaların gılgerek zamanmakta olduğu da gözönünde bulundurulduğunda, yakın bir gelecekte büyük bir salgın hastalık tehlikesini haber vermektedir. Hatta daha şimdiden bile yer yer kolera vakalarına rastlandığı söyleniyor.

Bazı kamplarda ise temizlik yapmak pırda kabın, içmek için bile su bulmak mümkün olmuyor. Susuzluk sorununun en ciddi boyutlara vardığı kamp Belah (İpikveren)'tekidir. En kalabalık kampların başında gelen Belah'te 200 bine yakın insan bulunmaktadır. Ve bunca insana günde birkaç kez helikopterle su taşınıyor.

İHD Genel Başkanı Nevzat Helvacı'nın 11.4.1991 tarihinde yaptığı açıklamada, Belah'teki kampta susuzluktan ölen insanlardan şöyle söz edilmektedir:

"...Kadın ve çocukların çoğu galınayak. Ayaklarında yaralar var. Bir kadın kucaklarında çocuğu, bir taştan dibine oturmuş, geçmeleri acı görülmüşünü sergiliyor.

Daha ilerdeki tapeye çıkıyoruz. Susuzluktan insanların ölmekte olduğu, şu anda altı ölüsünün bulunduğu sıfır noktasına. Ölümlerin sıfır noktasında olduğunu söylüyorlar."

Diğer birçok kampın durumu da Belah'ten fazla farklı değil. En iyi halini gören kampın Sindi ağıretinin yerleştirildiği Girgê Amo kampı olduğu söyleniyor. Hatta diğerlerine göre buranın "luka" olduğunu söyleyenler oluyor. Ancak burada bile yiyeceklerin berbat ve sağlıklı olmadığından yalnızca kitlelerin bir günlük toplu açlık grevine gittikleri düşünülürse, durum daha da iyi anlaşılabilecektir.

Kırım biçimindeki yoğun ölümler devam ediyor

Kamplardaki yoğun ölüm olayları devam ediyor. Hemen her kampta büyük-küçük onlarca ölüm olayına tanık olunuyor. Kamp sayısı düşünüldüğünde her gün ölenlerin toplam sayısı yüzleri geçiyor. Öldürücü soğukların geride kalmasının ölüm olaylarını azaltacağı düşünülmektedir. Ancak beslenme ve sağlık sorunlarının çözülmemesi beklenen azalmaya olanak tanımaz.

ABD Dışişleri Bakanlığı'nın yaptığı istatistik ve çıkardığı bilançolarda bile ölü sayısı günde 500'ü aşmaktadır. Dışişleri Bakanlığı sözcüsünün 23 Nisan'da yaptığı açıklamada, TC-İrak sınır bölgesinde her gün 400 ile 1000 kişinin salgın hastalıklar nedeniyle yaşamını yitirdiğini ve günlük ortalama ölü sayısının 510 olduğunu belirtiyor.

Çel muhabirimiz, sadece Çel yöresindeki kamplarda günde 100-150 kadar kişinin öldüğü-

nü bildiriyor. Ayrıca İran tarafında ölenlerin sayılarının çok daha yüksek olduğu da belirtiliyor. İran belli ölçülerde yardım ulaştırmaya çalışıyor ama uluslararası alandan yardımlar o yöreye fazla gitmiyor. Yardımlar daha çok TC üzerinden yapılıyor, ama TC de bildiği gibi bu yardımların önemli bir kesimini o insanlara ulaştırmıyor.

TC'nin terör uygulamaları sürüyor:

Çel'de TC askerleri halka saldırdı; 5 ölü, 8 yaralı

TC sömürgecilerinin Güneyli halkımıza yönelik terör uygulamaları can almaya devam ediyor. Sadece Çel yöresindeki kamplarda şimdiye kadar TC askerleri tarafından öldürülenlerin sayısı onlarca kişiyi buldu. Hakkari Hastanesi'nin TC askerlerinin açtıkları ateş sonucu yaralananlarla dolup taşmakta olduğu bildiriliyor.

21 Nisan günü Çel yakınlarındaki bir kampta meydana gelen olayda askerlerin açtıkları ateş sonucunda 5 kişi öldü, 8 kişi de yaralandı. Yaralılar arasında durumu ağır olanlar var. Sömürgeciler bu olayı tamamen çarpıtarak, malzemenin yağmalanmasını engellemek amacıyla askerlerin havaya ateş açtığı ve seken kurşunlarla bir kişinin öldüğü tarzında gerçek dışı bir biçimde yanlışlamaya çalıştılar. Oysa olayın nereden ve boyutu tamamen farklıdır. Olay yerinde inceleme yapan muhabirlerimizin bildirdiğine göre gelişmeler şöyle oldu:

"TC askerlerinin estirdiği te-

rör artık halk tarafından seslere sinmeye çekilmemektedir, halk bu teröre karşı direnmektedir. Son olay da sömürgeci askerlerin, yapılan derme çatma banya ve tuvaletlerin çevresinde banyoların sarkıntılık yapmasını protesto eden halkın üzerine ateş açılması biçiminde gelişti. TC askerlerinin vahşi saldırılarına karşı kitleler taş ve sopalarla kendini savunuyor. Sömürgeci kolluk kuv-

vetlerinin açtıkları ateş sonucunda birçok ölü ve yaralı varmasına rağmen kitleler yılmadı, kendilerini aktif bir biçimde savunmayı sürdürdü. Çok sayıda TC askerini de taş ve sopalarla yaraladı."

Direnişle karşılaştığı her alanda ister istemez PKK'yi aklına ge-

tiren TC bu olaya da "PKK kışkırtması" demekle geçikmedi. Sömürgeci yetkililer yaptıkları açıklamalarda "sığınmacılar arasına süren PKK'lıların, peşmergelerin tarafından bırakılan çok sayıda silahı da ele geçirdiğini" hayıflanarak belirtmektedirler.

TC askerinin terörünü Güneyli bir Kürt insanı dile getiriyor: "Türk jandarmaları güvenliğimizi saqlarsa, geri dönmek yerine ölümleri tercih ederiz. Bu-

nun birinci sebebi, bu Türkiye'ye girerken Türk askerleri üzerimize ateş açtı. Çok sayıda insanımızı öldürdüler. Erzak dağıtımı sırasında çok baskı yapıyorlar. Gazetiler bunları görüntülerken filmlelerini alıyorduk." (Cumhuriyet, 21 Nisan 1991)

Dağlarda saklanan bir grupta yeni karşılaşıldı

Qilaban ile Çel arasındaki dağlık kesimde 25 Nisan tarihinde yeni bir grup tespit edildi. Yöreden alınan bilgilere göre sayıları 300-500 civarında olan bu gruba şimdiye kadar hiçbir yardım ulaştırılmamıştır. Yaklaşık dört haftadan beri dağların en sarp ve yer yer karlı kesimlerinde barınan grup, yaşamını topladığı otları yiyerek sürdürmüştür.

Aralarında çok sayıda çocuk, kadın ve yaşlıların da bulunduğu gruptan bu dört hafta içerisinde kaç kişinin yaşamını yitirdikleri tam olarak bilinmemekte birlikte, toplulukta bulunan hemen hemen yarı yarıya azadıkları sanılmaktadır.

Belirli olduğu göre Kuzey'e geçmek üzere TC sınırına varan ilk kitleler içerisinde yer alan bu kişiler, TC askerlerinin enine yarene saldırılarını sürdürmek Kürt insanında neredeyse bir içgüdü, bir doğal davranış biçimi ve bir ulusal gelişmişlik ve özellik olarak nesilden nesile geçmiştir.

Bahsedilen son olay da, Irak ve TC sömürgecilerinin dayattığı iki ölüm arasında kalan Kürt insanının kendi ulusal ve doğal özelliğine uygun olarak aldığı bir tavır alış biçimidir.

Helikopterler tarafından fark edildikten sonra ilk kez 25 Nisan günü ulaşılan gruptan birçoğu-

nun son derece zayıflamış ve çoğunun da hasta oldukları tespit edildi.

İrkçilik kendini her yerde konuşturuyor

Güney Kürdistan'dan gelenler arasında az sayıda da olsa Türkmenler de bulunmaktadır. Bunlardan yaklaşık 10 kadarı Şemzînan'dan giriş yapanlar arasında bulunuyor.

TC bunlara karşı takındığı tutumla ırkçı ve insanlık dışı karakterini bir kez daha gözde önüne sermiş oldu. Şemzînan muhabirimizin bildirdiğine göre Türkmenler daha ilk günden değerli misafirler gibi karşılandı. Kürtler'e karşı estirilen terör ve günde onlarca insanın katledilmesine karşın, Türkmenler sıcak bir ilgi ile karşılandı. Tanık olanları rahatsız edici ve öfkelenendirici bir çifte standart örneği sergiledi. Bir de TC'nin Kürtler'e nasıl yardımcı olduğu yolundaki dünyayı yanıltmak isteyen asılsız propagandayı insanların öfkelerini daha da artırdı.

Şimdi Şemzînan yöresinde bulunan Türkmenler tam bir imtiyaza sahipler. İlçe merkezinde serbestçe dolaşmakta canları istedikleri gibi hareket edebilmektedirler. Hızları büro bile kurmuş ve Türkmenler Derneği bunların her türlü sorunlarıyla ilgilenmektedir. Bir yandan da fazla açığa vurulmaya çalışarak diğer kamplarda kitleler arasında Türkmen asıllı olanlar seçilip alınmakta ve yerleşim yerlerine getirilmektedir. Daha sonra bunlardan bazıları Kayseri vb. İlçelere naklediliyor.

Türkmen asıllılar o denli imtiyazlı ki, örneğin Şemzînan merkezinde bulunanlar asker ve polislerle içi dışı davranmakta ve yaptıkları taşkınlıklarla ilçe halkını son derece huzursuz edebilecek kadar ileri gitmektedir.

Güney'de ARGK'nin etkinliği ve prestiji her geçen gün artıyor

Güneyli önderliklerin durumu son gelişmelerle birlikte daha iyi görebilen halk kitlelerinin PKK-ERNK-ARGK'de somutlaşan bağımsızlıkçı direniş hareketine ilgi, sempati ve destekleri gün geçtikçe artmaktadır. Kitleler arasında etkin faaliyetlerde bulunan ve kahramanca direniş örnekleri sergileyen ARGK gerillalarının halkla kaynaşması iletici derecededir. Son olaylar halkın ARGK gerillaları ile diğerleri arasındaki farkı somut biçimde görmelerine olanak sağlamıştır. Bu durum ilgi ve yakınlaşmayı daha da artırmıştır. Dihok'tan gelen ve göçten önce orada ilçe öğretmenliği yaptığını belirten bir bayan yurtsever, muhabirimize şunları anlatıyor:

"Ayaklanmaların büyük kısmı caşğlardı. Kenti girince büyük bir yağma ve talana giriştiler. Evlere kadar girip ne var ne yok hepsini talan ettiler. Daha sonra Celal ve Mesut'a bağlı 1000-2000 kadar peşmerge geldi. Bunların gelmesiyle birlikte radyodan sabahları akşam kadar kimyasal silahların tahribatları anlatılmaya başlandı. Halk kitleleri muazzam derecede korkutuldu. Kaçışlarda bunun çok büyük rolü oldu. Örneğin, Dihok'a daha hiçbir Irak askeri ulaşmadan hem peşmergeler ve hem de halk kızı

Iraklı Kürt doktorların Kürt mültecilerin sağlık konusuyla ilgili hazırlanan raporu

1- Kamptan Çukurca'ya, Çukurca'dan Hakkari'ye hasta havale etmek büyük güçlüklerle yapılmaktadır. Çünkü bir hastanın sevk yetkisi TC hükümeti doktorlarıyla mümkündür.

2- Kurulunun, vatandaşlar tarafından yardım çerçevesinde gönderilen ilaç ve tıbbi malzemelerine el konulmuştur. İhtiyaç duyulduğunda bu malzemelerden yararlanamıyoruz.

3- TC doktorlarının sayıları gün be gün artıyor, ancak verilen hizmet sıfır düzeydedir.

4- Hastaneye tahsis edilen bina Türk sağlık elemanlarına tahsis edilmiş ve yemekhane, yatakhane ile depoya dönüştürülmüştür. Hastanenin önünde bulunan küçük bir bina hastane olarak hizmete ayrılmış, asıl hastane kullanılmıyor. Çadır ve sağlıklı barınaklar hastane olarak kullanılıyor, bu binalarda sağlık hizmeti vermek mümkün değildir.

5- UNICEF tarafından yiyecek, süt, giyecek, ayakkabı gönderilmiş ise de, bu yardımlar mültecilere dağıtılmamış, hatta bunların bir kısmı piyasada satılıyor.

6- Irak Kürt doktorlarına ve hastalarına devlet yetkililerinin kötü muamele yapıyor. Büyük sorumluluk ve iş Irak Kürt doktorlarına ve gönüllü Türkiyeli Kürt doktorlara düşmüş durumdadır.

7- Çoğu zamanlarda hastaların hastaneye intikalleri ve başvuruları Türk malzemeleriyle engellenmektedir. Bu da hastalığın ve ölüm vakalarının artmasına sebep olmaktadır.

8- Karantina gereken hastalara gerekli karantina uygulanmıyor. Diyetli hastaların diyet programı uygulanmıyor.

9- Hastanenin yaralıların tedavi etme bölümüne ihtiyaç vardır. Açık yara, cerrahi müdahaleler, yer olmadıkça için yapılmamaktadır.

10- Yatması gereken birçok hasta taburcu edilmektedir. Bu hastalar kırık, yanık gibi uzun süre gözetiminde tutulması gereken hastalardır. Oysa ilk tedavileri yapıldıktan sonra taburcu edilmektedir.

11- Fransız sınır tanımayan doktorların Irak Kürt doktorlarıyla birlikte poliklinik yapmalarına izin verilmiyor. Bunları, sadece tıbbi ve yardımcı sağlık elemanı olarak kullanıyorlar. Oysa Kürt doktorların büyük çoğunluğu ihtisas sahibi uzman doktorlardır.

12- Hastalara, Kürt doktorlar ve bunların ailelerine yarım malzemeleri dağıtıldığında bu miktar ihtiyacı çok altında verilmektedir. Bu sebepten dolayı aç kalmaları oluyor. Bu durumda doktorlar görevlerini yapamıyor ve yiyecek bulma çabasına düşüyorlar.

Iraklı Kürt doktorlar

terketti. Çünkü lider dedikleri-
miz gelip halkı kaçışa davet
ettiler, direnmeyi öneren ol-
madı.

"Diğer yandan, çok sayıda
ve gelişkin silahlar ile geçiril-
mişti. Eğer bu silahlar kulla-
nılacak olsaydı değil bir Irak üç devlet
bizimle baydemazdı. PKK'lılar
hakkında o zaman çok olumsuz
propagandalar yapıyorlardı. An-
cak onları daha sonra tanı-
yınca halk öncülüğünün ne de-
mek olduğunu kavradık."

Hewlêr (Erbil)'den bir Kürt
yazarın anıtlarını da, lider ge-
çenlerin durumunu betzer bi-
çimde izah etmektedir:

"Hewlêr'e savaştan hemen
sonra çok sayıda Kürt örgütü
girdi. Aralarında İslamcı ör-
gütler de vardı. Duvarlara yaz-
dıkları sloganların bile bun-
ların sayılarının epey fazla ol-
duğunu anlamak mümkün. Her
örgüt resmi bir kuruluşu işgal
etti. 20 gün kadar yönetim on-
ların elindeydi... Askerler ge-
lip çatışmalar yoğunlaştı. Halk
da kenti terk etmeye çağır-
ıldılar. Şu anda dağlarda peri-
şan olan milyonlarca insan, bu
örgüt liderlerinin aldığı yanlış

kararların kurbanlarıdır."

İşte Güneyli halkımız bu tür
gerçekleri gördükçe, yanlış pro-
pagandaların etkisinden hızla
ayırmakta ve PKK öncülüğüne
meyletmektedir.

Geçtiğimiz günlerde Güney'de
bir süre kalan muhabirimiz göz-
lemlerini şöyle aktarıyor:

"ARGK gerillalarının duru-
mu çok iyidir. Güneyli halk
onlara büyük bir sempati ve
saygı besliyor. Çoğu zaman ne
yapmaları gerektiği konusunda
em ufkak bir sorunlarını bile
gerillalara danışıyorlar. Ben
iki gün önce oradan ayrıldım.
(Bu konuşma 20 Nisan'da olu-
yor) Ayrıldığım ana kadar,
son 10 gün içinde çoğunluğu
genç 150 civarında pëmerge
ARGK'ye katıldı. Katılmalar yer
yer gruplar halinde oluyor.
Bunda gerillaların doğru ve
fedakar tutumunu özellikle rol
oynuyor. Onlar kendi pratikle-
riyle adeta halk önderliğinin
nasıl olması gerektiğini halka
anlatıyor ve kavrıyorlar. Bu
durum, oradaki halka ve pë-
mergelere görmedikleri ve um-
madıkları bir örnek oluyor,
onları son derece etkiliyor."

Daha sonra 17 Nisan günü

ARGK gerillalarının Zaxo'ya yap-
tıkları baskının ayrıntılarını an-
latan muhabirimiz, bu baskında
ile geçirilen silahların miktarını
tam olarak şu şekilde belirtiyor:
8 adet BKC, 160 adet kalagnikof,
2 adet, 60 mm. lik havan topu, 2
adet 120 mm. lik havan topu ve
bolca cephanes. Ayrıca esirlerin
de pëmergelere veya TC'ye de-
ğil Kuzlhaç'a teslim edildiğini be-
lirtiyor.

Gerillaların sayısal olarak da
büyük bir artış gösterdiğini vur-
gulayan muhabirimiz, AHİ heli-
kopterlerinin ARGK gerillaları-
nın ösketini tespit etmek amacıyla
yoğun çalışmalar yaptığını da
belirtiyor ve şunu ilave ediyor:

"Ancak görüştiğim gerilla
komutanları da bu durumun
farkındadırlar. ABD uçak ve
helikopterlerinin hangi amaçla
keşif uçmaları yaptıklarının
bilincindedirler, buna karşı
önlemlerini almışlardır."

Zaxo'taki halkın duru-
muna ilişkin gözlemlerini de şö-
yle dile getiriyor:

"Bilinci kütlenin ABD'ye
ve ABD askerlerine büyük bir
tepkisi var. Fakat işbirlikçi-
liğin etkisindeki bazı çevreler
de onlara bir umut gibi baka-

biliyorlar. Genelde Bush'a du-
yulan tepki giderek bilinçli bir
anti-empiryalist tepkiye dönü-
şüyor. Gerillalardan özellikle
bu konuda da büyük bir etki-
lenme var.

"Zaxo'lu ağalardan ve eski
KDP'lerden Abdurrahman ve
Abdullah Salih'in akrabaları
çok olumsuz bir konumdadır.
Bunların TC ile işbirliğine ha-
zır oldukları her hallerinden
belli. Bunların başını mühen-
dis Mehdi Salih çekiyor. Bu
kişinin yanında bulunan ve
PKK düşmanlığıyla tanınan
pëmerge Salih Haydar ile ko-
nuştuk TC'ye uzaklık yapaca-
ğını açık söylüyordu. 'Bunu
niye yapmayalım ki? Bizim bir
amacımız var. Eğer TC bize
yardımcı olursa, biz de PKK'-
nın burada yaşatılmaması i-
çin yardım sunabiliriz'.

"Bölgede KDP'nin ciddi bir
otoritesi kalmamıştır. Zaxo'-
dan kaçan siviller daha çok
ARGK gerillalarına sığınmak-
tadırlar. Zorunlu kalmadıkça
KDP'ye gitmiyorlar. Gerillala-
rın doktoru da hasta ve yaralı-
ları ağızma kadar tedavi ed-
iyor. Halk ona ve tüm gerillala-
ra son derece büyük bir sevgi-
le bakıyor. Halkta ilişkiler ileri
düzeyde iyi ve olumludur. An-
cak çok sayıda yaralı ve hasta
var. Bu durum gerillaları da
zorluyor. Doktora 'ne kadar
hasta var' diye sor-
duğumda, 'Ben de dahil herkes
hasta' diyerek takılıyor bana.

"Halkın her açıdan gerilla-
larla ilişkisi daha fazla kay-
nağılığını bizatihi gördüm ve
yaşadım. Konuştuğum kişi-
lerin hepsi, 'Başkan APO'ya
selamlarımızı ilet' diyorlardı."

Dünya TC'nin sahtekarlığını yutmuyor

Sömürgeci-İşçist TC, beyhu-
de bir çabayla dünyayı aldat-
maya çalışıyor. Güneyli kitleler
üzerinde terör estirip katliamlar
uyguladığı herkeşce biliniyor. Di-
ğer yandan Kuzey-Batı Kürdis-
tan halkının büyük bir çaba ve
fedakarlıkla toplayıp emur boy-
larına gönderdiği muazzam bo-
yuttaki yardım malzemelerinin
oradaki insanlara ulaştırılma-
sının engellendiği de bilinmekte-
dir. Hatta TC askeri ve sivil
yetkilileri, özellikle o bölgede bu-

— İNCELEME RAPORU —

Beleh ve Silopi Kürt mülteci kampları

19-20 Nisan 1991 günleri, Saddam diktatörlüğünün
soykırımından kurtulabilen Kürt mültecilerin kaldığı
Silopi ve Behl (İşıkveren) kamplarında incelemelerde
bulunduk. İnsan Hakları Derneği'nin Diyarbakır ve Şir-
nak Şubeleri'nin öncülüğünde oluşturulan Araştırma
Heyeti'nin, yerinde yaptığı araştırmalardan sonra
aşağıdaki hususların, basın aracılığıyla kamuoyunun dik-
katine sunulması kararına varıldı.

ABD ve Batılı müttefiklerinin Kuveyt'teki petrol çıkar-
larını ve Ortadoğu'daki uzun vadeli planlarını güvenceye
aldığı bir aşamada, Irak halkları Saddam diktatörlüğüne
karşı topyekün bir ayaklanma başlattı. Kendiliğinden
gelişme yarı ağır basan bu ayaklanmalarda, Kürt, Arap,
Türkmén tüm Irak halklarının Saddam diktatörlüğüne
karşı barışa ve özgürlüğe susamışlıkları kadar, müttefik
güçlerin harekete destek olmaları yönündeki ayaklan-
ma çağrılarının da önemli etkileri oldu. Demokratik ve
federatif bir Irak için ayaklanan halklar bir kez daha ABD
ve Batılı müttefiklerinin, halkların iradesine saygısız ol-
mayan ikilyüdü tavrılarına karşısında kaldılar. Kuzey Irak'ta
Kürt halkı Halepçe'den sonra bir kez daha soykırımlar
yaşadı. Faşist Saddam birliğleri, müttefik güçlerin sesini
ve seyrini kaldığı bir ortamda çoluk-çocuk, kadın-ihitiyar
ayrımı yapmadan Kuzey'de Kürt halkı üzeri Scud füseleri,
napalm ve fosfor bombalarıyla, kitlesel imha silahlarıyla
vahşi bir saldırı başlattı. Saldırının boyutu tamamen bir
soykırım hedefliyordu. Halktan onbinlerce insan hayatını
kaybetti, yüzbinlerce insan Türkiye ve İran sınırlarına
doğru göçe zorlanarak utanç verici bir trajedi sahnelendi.
Kuşkusuz ki bu utanç tablosunda sadece Saddam dikta-
törlüğü değil, bu soykırıma seyirci kalan başta ABD ve
Batılı müttefikleri olmak üzere sessiz kalan tüm devletler,
tüm güçler sorumludur. Barış, güvenlik, insan hakları ve
uluslararası hukuk ilkelerinin gaspıyıcılığını yaparak
gerçekliğinde askeri harekatlara dahil vize veren, ama bu
korkunç soykırım karşısında ikilyüdü bir tavırla sessiz
kalan BM Güvenlik Konseyi sorumludur. Sonuç: yüzbin-
lerce insanın çok kötü koşullarda mültecileşmesidir.
Binlerce çocuğun ölümdür. Açlıktır, sefalettir...

Araştırma heyetimiz Silopi ve İşıkveren kamplarında
tam bir insanlık dramıyla karşılaştık. TC sınırları için-
deki Yekmal, Andaç, Kayadibi, Yıldız, Yemigil ve Yeğil-
ova kampları il- Hakkari ill sınırlarındaki Çukurca,
Özümlü ve diğer kampların da durumları, bunlardan
farklı değildir. Hatta İran sınırlarındaki kamplarda yüz-
binlerce insanın daha korkunç koşullarda bulunduğunu,
açlık, sefalet ve soğukun özellikle küçük çocukları
kudatıldığını biliyoruz.

İlk gün inceleme yaptığımız Silopi kampı, her konakla-
ma temellerinde oluşturulmuştu. Geniş bir alan Pakistan
yapısı çadırlarla doluydu. Her çadır bir aileye verilmişti.
Aile mevcudu fazla olanlar daha fazla skuntıyla karşı
karşıya idiler. Gördüğümüz insanlar, mevcutları ne
olursa olsun çadır başına iki ekmele verildiğinden ve
yemeklerin azlığından bahsettiler. Daha önce oluşturulan
tuvalet gibi altyapı tesisleri, kesinlikle buradaki insanla-
rın ihtiyacını karşılayabilecek kapasitede değildir. Tuva-
let ile çadırlar arasındaki mesafe bazı noktalarda 500
metreye varmaktadır. Özellikle çocukların bu mesafeyi
katetmeyeceği açıktır. Bu da acakların bağlanmasıyla

birlikte, yeni salgın hastalıkların habercisidir. Su, temizlik,
tuvalet ve çöp sorunu ile birlikte çözümlenmesi gereken
problemlerin başındadır. Mültecilere hizmet veren ekipler
kesinlikle yeterli değildir. Hatta bir doktoru kampa gelen su
bidonlarının düzenli ulaştırılması için, çadırlara verilen
fişleri dağıtmakla meşgul bulduk. Bu doktorun tavri insanı
açısından takdir edilecek bir davranıştı, ama kamp idari
yetkililerinin işbirlikçilerinin de bir göstergesiydi. Kampta
iki bir doktorun, başka görevli olmadıktan böyle bir
görevi gönüllü üstlenmesi, sorunun idari boyutunu açıklar
niteliktedir. Kampta diktatörlük çeken önemli bir hususta,
sıcakların bağlanmasıyla birlikte gündüz bu çadırlarda
kalmanın mümkün olmayacağıydı. Çadırlarda bu mev-
simde bile özellikle öğle saatlerinde oturmak iykence
boyutundaydı. Bu durum kesinlikle yeni sorunlar, yeni
sağlık problemleri doğurabilecek niteliktedir. Bu açıdan
Silopi kampı, yerleşim yerleri açısından belki de sorunlara
en çok gebe olan kamp yeri durumundadır. Üstelik etrafı
duvarlar ve tel örgülerle çevrili olduğundan dolayı, bir
toplama kampından farkı konumuyla diğer kamplardan
çok daha farklı sorunlar doğuracaktır.

Heyetimizin ikinci gün inceleme yaptığı İşıkveren kampı,
tahminen 120 bin insanı barındırıyordu. Tamamen dağlık
olduğundan, ulayın en büyük problemlerden biriydi. Gün-
lerce soğuk ve yağışların altında geçirdikten sonra nihayet
bire çadıra kavuşabiliyorlardı. Kampta aşırı olarak
Sind ve Süryanecilerle vardı. Çoğu Zaho ve Dihok'tan
gelmişlerdi. Saddam, 1988 yılından sonra köylerini boğal-
tıp yaktağı için bu insanların çoğu, Saddamla işbirliğine razı
olduktan sonra Zaho ve Dihok'ta barınabildikleri için ifade
ediyorlardı. Soykırım hareketi sırasında karşılaştıkları
güçlükleri ve kayıptıkları yakınlarını anlatmakta hem
onlar hem de bu kelimeler bulmakta zorlandık. Yaşanan
tam bir insanlık dramıydı...

Sarıdan ilk girerken 60-100 insanın Türk askerleri
tarafından öldürüldüğünü beyan ettiler. Birçok insanın,
dipçik yaralarıyla bizzat öldük. Mülteciler, sulak ve dü-
ş alanlara inmek istediklerini, özellikle su sorununun çok
büyük olduğunu ifade ettiler. Kampta ilk diktatörlük çeken
nokta, temizlik ve çöp sorunuydu. Ağır ve pis bir hava,
sıcakların bağlanmasıyla birlikte yeni bir korkunç salgın
hastalıkların habercisiydi. Kampta tuvalet sorunlarının
çözülmesi, su ihtiyaçlarının acilen ve sürekli giderilmesi
gerekiyordu. Çöplerin düzenli toplanacağı bir örgütlenme
acilen oluşturulmalıydı. En kısa süre içinde, düzenli bir
ilaçlama ekibi gerekliydi. Çocuklar ve kadınlar yağmur
suyla birkintilerinden temizlik amacıyla su taşıyorlardı. Bu
da yeni sağlık sorunlarının başlayacağına işaret sayılabil-
irdi. Kampta gördüğümüz doktorlar, özellikle devletin
işbirliğinden yakındılar. En basitinden eldivenlerinin,
maskelelerinin olmadıklarından, hasta sabunlarının dahil
bulunmadıklarından yakındılar. Bir çocuk doktoru, acil ola-
rak ishallerle karşı diyet maması ve biberon taşıyordu.
Alkol, papk kremi çocuk enjektörü ve beşerleme sondaları-
nın olmadıklarından bahsediyorlardı. Bir doktor, basit cerr-
hi müdahaleler için ipoklerinin dahil bulunmadıklarından
yakındı, diğer basitte olan bir laboratuvarın acilen
kurulması gerektiğini belirtiyordu. Kısacası, kampa 24
doktor ve 66 yardımcı personel gönderilmiş, ama, onların
hizmet verebileceği koşullar yaratılmamıştı. Acaba içe-

den ve dışardan gelen bu kadar ilaç yardımı nereleere
gitti? Devlet yetkilileri bunun hesabını kamuoyu
önünde vermediler. Kamplardaki sağlık sorunları teh-
like çanları çalıyor, önlemler acilen alınmalıdır. Aksi
takirde salgın hastalıklarla başlayacak yeni bir kitlesel
kırmın sorumluları olacaklardır.

Ulusal ve uluslararası yardımlardan sonra gıda konu-
sunda bir doyuma ulaşıldığını güledik. İnsanlar artık
açlıktan şikayet etmiyorlar. Helikopterle ulaştırılan
gıda yardımıyla belgün bir düzen oluşmuştur. Ama
kamyonlarla gelen yardımın ulaştırılması gayet düzensiz-
di. Bu konudaki örgütsüzlük ve düzensizlik, kampta
büyük itişip kakışmalara neden oluyordu. Sorunun esas
nedeni de buydu. Kamyonlarla gelen ekmele ve gıda
yardımlarının en kısa zamanda düzenli bir dağıtım
kavuşturulması gerekiyordu.

Kampta gördüğümüz Zaho'lu Kürt Avukat A.Beld
Sülvane ve yazar Hacı Cafer sorunun esas çözümün-
den topraklarına geri dönmek olduğunu, özgür, federatif
ve demokratik bir Irak yaratılmadığı müddetçe de soykı-
rımın kurtulamazıncalarını belirtiyordu. Bir siyasi
yetkili, pëmerge güçlerinin savaşa devam ettiklerini ve
kendisi de güçleri, mücadeleleri ve birlikteli sayesinde
sonuç alabileceklerine inandıklarını söylüyordu. Kısaca-
sı, umutsuzluk ve korkunç koşulların içinde bile umu-
dun fışkırdığını, ulusal onurun dimdik ayakta tutulmak
istendiğini gözlemliyorduk. Ümitli olanların yanında bazı
umursuzlar, özellikle de daha önce Saddam'la işbirliği
yapan aşiret rehalerinde tam bir umutsuzluk ve karam-
sarlık hakimdi. Onlar kurultuğu, ABD, İngiltere ve Fransız-
lar'ın kendilerini gelip kurtarmasında görüyorlardı. Kısa-
cası kamplarda, kölelik ruhuyla, ulusal onur ve özgürlük
ruhu, ümitle karışmış bir aradaydı.

Heyetimiz dünyanın tüm özgürlük ve barış güçlerini, en
vahşi soykırımlara ve en aşırılık koşullara rağmen
mücadele azmini ve ulusal onurunu ayakta tutan Kürt
ulusal güçleriyle dayanışmaya ve destek vermeye çağır-
ır. Ülkemizin ve dünyanın tüm demokratik devletlerini
Kürt mültecilerin bulundukları kamplarda gönüllü olarak
hizmet vermeye davet eder.

Heyetimiz kamplarla ilgili tüm güçlerin dikkatini özel-
likle su, temizlik ve sağlık sorunlarına çeker. Sıcakların
birlikte artacak salgın hastalık tehlikelerine karşı önlem
almaya çağırır.

Heyetimiz başta Birleşmiş Milletler'in ilgili birimleri ile
Kızılay ve Kızıhaç olmak üzere tüm insanı yardım
kuruluşlarının bu büyük insanlık dramı karşısında çetin
bir azmav verdiklerine ve dikkatli geçikmelerin daha
yüzlerce insanın ve körpe çocuğun ölümü demek olduğuna
özellikle dikkat çeker.

Heyetimiz, gerçek siyasi çözümün Kürt halkının ve
tüm Irak halkının özgür iradesiyle oluşacağına inanıyor.
Halkların iradesini dikkate almayan suri çözümlerin
kalıcı olamayacağına, Kürt halkının ulusal haklarına
ancak kendi örgütü, birliği ve mücadelesiyle kavuşa-
bileceğine bir kez daha parmak basar.

Hatip Dicle
İnsan Hakları Derneği Genel Yönetim Kurulu Üyesi
Diyarbakır Şubesi Başkanı / 22 Nisan 1991

linanlar içinden ve dışardan gelen bu yardımları bir vurgun ve talan aracı yaparak büyük vurgunlar vurmuşlardır. Dışardan gelen ilaçların bile halka ulaşması engelleniyor, ilaçlar ve çocuk mamaları bile vurgun aracı haline getiriliyor.

Durum böyle olmasına rağmen TC yetkilileri 'kendimizi dışarıya yeterince tanıtmıyoruz' diyerek yalan propaganda kampanyaları açmaya, diğ kamuoyunu da bu temelde aldatmaya yöneliyorlar. Ancak dünya bu sahtekarlığı yutmuyor. Örneğin, Kızılhaç Uluslararası Komitesi, TC'nin bu sahtekarlığını ağır bir dille suçlayarak, "Türk makamlarının Kürt sığınmacılara yardım edilmesine engel olduklarını" vurguladı. 23 Nisan tarihinde yaptığı bir açıklamasında Kızılhaç Uluslararası Komitesi, şunları belirtiyor:

"Türk askeri Ankara'nın talimatı ile hareket ediyor. Ankara Kürtlere yardım edilmesini engelliyor. Türk makamları Kürt sığınmacılar için çadır kurulmasını izin vermiyor. Yardım malzemeleri de piyasada satılıyor, dışardan gelen malzemeleri almaya gelen sığınmacıların Türk askeri ateş açıyor. Birçok kişi bu şekilde öldürüldü."

Bu açıklamalar Batılı birçok basın yayın organında genişçe

şah'ın da alması olduğu kararla Kürdistan halkının kendi geleceğini özgürce belirleme gibi en temel hakkına saygılı olmadıkları açıkça gösterilmiş oldu. Böylece o dillerinden döğürmedikleri insan hakları konusunda nasıl bir çifte standartlı anlayış taşıdıkları da daha iyi görüldü. Söz konusu kararda, salt Güney Kürdistan için değil, diğer parçalardaki durumun çözümü için de, soruna siyasal bir yaklaşım gösterilmesi gerektiğine değinildi ve "Kürt sorununa siyasal çözüm bulunmadığı sürece bölge barışı ve güvenliği açısından tehdit oluşturmaya devam edeceği" belirtildi.

Karıarda "siyasal çözüm" olarak belirtilen durum ise, her parçanın içinde yer aldığı devletler tarafından Kürt kimliğinin tanınması ve bu halka özerklik hakkı tanınması anlamındadır. Yani kendi kaderini tayin hakkı ve örneğin kendi devletini kurma durumu söz konusu edilmemektedir.

Ne var ki, bir hafta sonraki toplantısında, Avrupa Parlamentosu, bu geri karardan da daha geriye çekilerek, yaklaşımını ve gerçek niteliğini daha net biçimde sergiledi.

Bu kez daha önceki kararda yer alan "Kürtler'e bölgesel özerklik" kavramı da metinden çıkarılarak, yerine "Kürtlerin kültürel kimliklerinin korunması" biçim-

Düsseldorf'daki davada son durum:

Son kukla da oynayamayınca mahkeme artık yürütülemez duruma geldi

Düsseldorf (Berxwedan): Düsseldorf'da yürütülmekte olan PKK-Dava, davayı açanlar için artık tam içinden çıkılmaz bir maceraya döndü. Hergeyden önce Kürdistan'da yaşanan gelişmeler, böylece bir abes davayı yürütmekte olan Federal Almanya'yı oldukça zorlamaktadır. Çünkü bütün dünya şu anda Kürdistan halkının içinde bulunduğu kabul edilmez koşulları tartışmakta, herkes kendi ölçülerine göre de olsa, bu halkın bu konuda tutulamayacağı gerçeğini vurgulamaktadır. Dost ve düşman yeni duruma göre tavır ve politikalar belirlemektedir.

Kürdistan halkı ise, tam da bu aşamada ilkel ve küçük-burjuva reformist güçlerin iflasına bir kez daha pratikte tanık olmakta ve PKK öncülüğünde en geniş birliğin gerçekleştirilerek gerçek kurtuluşu, yani bağımsızlığa yönelmektedir. Milyonların PKK öncülüğünde birleşip direniş kalktığı bir dönemde, PKK'nin "Terörist"liğini kanıtlamaya kalkışmak elbetteki akılca bir iş değildir ve sahiplerini çıkmaza götürür. Davayı yürütenlerin esas çıkması buradadır. Fakat hepki bu kadar değildir.

Ayrıca mahkeme heyetinin ve iddia makamının en büyük dayanağı olan Ali Çetiner, tanıklık yapmak üzere duruşmaya getirildiği 8 Nisan'dan bu yana ancak üç hafta geçmesine ve henüz sorgulama surası savunma avukatlarına gelmemiş olmasına rağmen, kendisine güvenenleri hayal kırıklığına uğrattığını ortaya koymuştur.

Hergey aslında daha ilk günden, bu piyonun kendi hayat hikayesini bile elindeki notlara bakarak okumasından anlaşıldı. Örneğin hangi yıllarda, nerede ve hangi okullarda okuduğunu, nerede büyüdüğünü bile elindeki notlara bakmadan söyleyemeyen birinin, ne kadar yalancı olursa olsun, emperyalizme ve Kürdistan halkının çıkarlarına ne kadar hizmet aklıyla tutuşursa tutuşsun, kendisine güvenenlere pek bir hayrının dokunamayacağı açıktı.

Nitekim daha geldiğinin dördüncü gününde çuvallamaya başladı. Bir önceki duruşma günü anlatılan, poliste vermiş olduğu ifadelerden tamamen farklıydı. Piyonun iplerini ellerinde bulunduranlar bu durumu farkettiler. Söylediklerinin düzeltilmesi gerekiyordu. Bunun için diğ ağırsı hikayesi uyduruldu. Bir önceki duruşma gününde diğ ağırsı nedeniyle konsantre olamadığını, o gün söylediklerini düzeltmek istediğini ortaya attı. Ancak herkes bu diğ ve karın ağırsılarının altında yatan esas olguyu rahatlıkla görebilmekteydi. Kendisinden önceki Nusret Anlan unsuru bile hiç olmazsa avukatların sorgulamasının bir bölümüne kadar dayanabilmiş, yani mahkemeye geldikten üç-dört ay sonra bu tür sahteciler başlamıştı. Oysa büyük umutlar bağlanarak ta İsveç'ten bizzat bu davada tanıklık yapması için getirilen bu zavallı yaratık, daha dördüncü gününde tükendi sinyalleri vermeye başladı.

Diğ ağırsı bahanesiyle yalanlarını düzeltme olanağı hılamayınca, bir sonraki duruşma gününde daha ilginç gerekçeler ortaya attı. Bu kez de, kaldığı Köln Cezası'nda birtakım sesler duyduğunu, bu seslerin kendisini çok korkuttuğunu, o nedenle de mahkemeye yine konsantre olamadığını iddia etti. Ne tür sesler duyduğu sorulduğunda, Almanca olarak, "sen için kötü", "sen ölürün" ve "Hasan Hayri Güler" gibi sesler duyduğunu ve bu seslerden çok korktuğunu söyledi. Bu sözler salonda bulunan herkesin kendini tutamayıp gülmesine neden oldu.

Mahkeme salonunda PKK'nin af bildirisi okunuyor

Diğ ağırsı, garipten gelen sesler vb. yollarla yalanlarını düzeltilmesi olanağı bulunamayınca, yeni bir "tehdit unsuru" bulundu. Piyonun

avukatı mahkeme heyetine bir dilekçeyle birlikte bir yazı sundu. Bu yazının müvekkilinin duruşma salonunda ifade vermekte olduğu masanın üzerine bırakılmış bir tehdit yazısı olduğunu iddia etti ve okunmasını istedi.

Avukatların itirazlarına rağmen mahkeme heyeti bu talebi kabul ederek yazının okunmasına karar verdi. Söz konusu edilen yazı PKK-MK imzalı ve 1 Ocak 1991 tarihli, PKK IV. Ulusal Kongresi'nde kararlaştırılan Af Yasası'na ilişkin çağrıydı.

Bildiri önce Almanca olarak okundu, daha sonra da yazıldığı gibi Türkçe olarak okundu. Bildiri okunmaya başlayıp satırlar ve cümleler ilerledikçe, gerçekten de bir tehdit yazısı olabileceği umudıyla bekleyen mahkeme heyeti ve federal savcılık temsilcileri, PKK'nin yüceliş karpısında küçüldükçe küçüldü. Bu bildiriyi okutmakla hiç de iyi bir karar vermemiş olduğunu mahkeme heyeti de anladı ama, iş işten geçmişti artık. Bildiri sonuna kadar okundu.

Bildirinin okunmasından sonra buna ilişkin söz alan Selahattin Erdem, özetle şunları söyledi:

"PKK mücadelesi büyüyerek sürdüğüne ve bu davanın ipleri de PKK mücadelesini talemek olduğuna göre, bu dava sonuna kadar sürcek demektir."

"Burada o masaya konan her yazı dava konusu edilip okunduğuna göre, bizim konusmamız açısından da önemli bir olanak doğmuş oluyor. Çünkü çoğu zaman yargılanmak isteyenlere söz hakkı verilmiyor. Bundan böyle açıklamalarımızı o masaya koyarak okunmasını sağlayabiliriz."

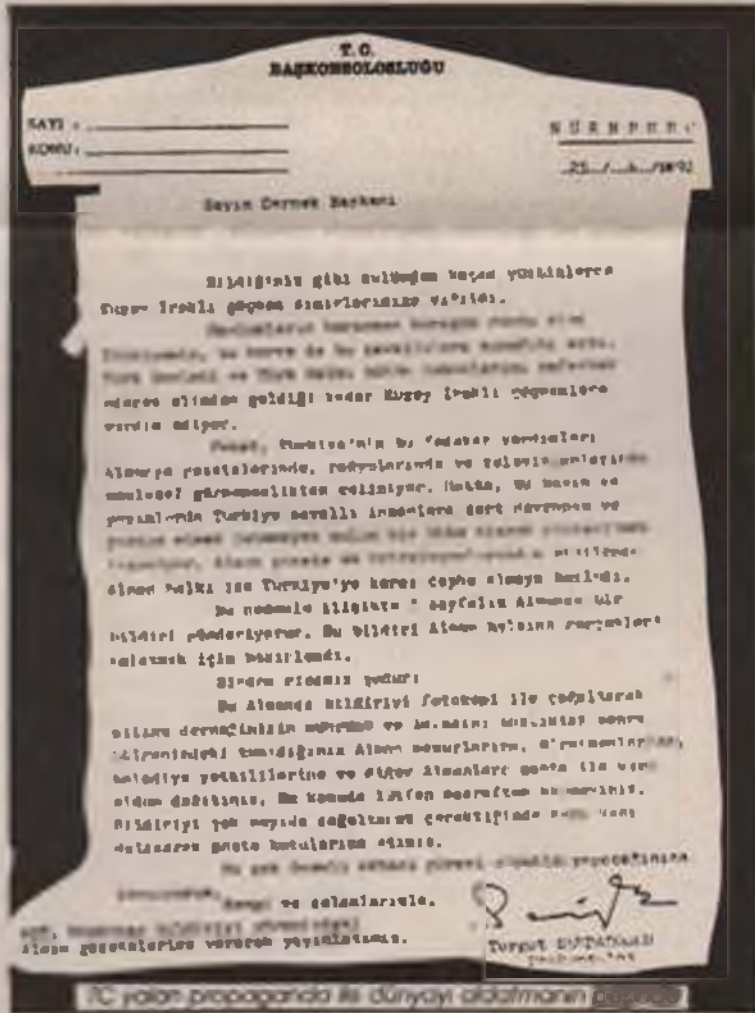
"Kürdistan halkının PKK öncülüğündeki mücadeleleri büyüyor. Bu durumda sonuna haftada iki günlük duruşma yeterli hale gelecektir. Belki bir tesadüftür, ancak izleyenler Alman televizyonunu dün akşam saat 19.10'daki programında da bu bildiriden haberdarlığını söylüyorlar. ARD'daki söz konusu haber programında belirtildiğine göre, sadece Cefra Bolan (Çiçre) çevresinde şimdi okuduğunuz bu çağrıya uyarak 500'ü aşkın köy korucusu silah bırakarak koruculuktan vazgeçmiştir. Görüyorsunuz ki, bildiri Kürdistan'daki kitleler üzerinde oldukça etkili olan bir bildirdir. Aynı şekilde TC üzerinda de etkilidir. Bu bildirinin etkinliğini zayıflatılmak için Türk devleti, geçtiğimiz günlerde sınırlı bir af çıkardı. Bir kısım tutuklu insanı siyasal yapmak üzere cezaevlerinden salıverdi."

"Dördüncü gibi, affetmenin ve topluma kazandırmanın koşulu olarak PKK, insanlara TC'ye ayalık ve koruculuk yapmamasını istiyor. TC ise, salıverdüklerinin hiçbir siyasal faaliyete katılmamalarını şart koşuyor."

"O nedenle bu bildirinin buraya da yansımış olman olağanüstü bir durum değildir. Günümüzde herkes Kürdistan'da yaşanan önemli olayları izliyor. Kürt halkı artık ne ABD ve müttefiklerine, ne de Barzani ve Talabani'ye inanıyor. PKK önderliğinde verdiği mücadele ile Kürdistan halkı dünya insanlığına yeni bir heyecan yaşıyor. Bu nedenle Kürdistan'daki gelişmeleri daha da yakından izlemeyi öneriyorum."

"1 Ocak 1991 tarihinde dağıtılan bir bildiriden bugün, yani 4 ay sonra haberdar olmanız, yakından izlemeyişinizi gösteriyor. Buna rağmen, geç kalınmış da olsa, bir PKK bildirisi burada okunduğu için teşekkür ederim."

Kısacası Federal Savcılığın son kuklası da fazla kavrak oyunlar çıkaramayacağını daha şimdiden ortaya koymuştur. Bu durum kendisine bel bağlayan dava sahiplerini daha büyük bir çıkmaza sürüklemiştir. Mahkeme heyeti şimdi bu çıkmazdan kurtulmak için yargılananlara ve onların avukatlarına üç neden yokken saldırmakta, avukatları davadan atmakta tehdit etmekte, böylelikle bir yere varacağını sanmaktadır. Oysa bu durumun kendileri için bir çıkış olamayacağını, bu abes davayı artık sürdüremeyeceklerini anlamalıdır.

yer aldı. TC'nin bu iğrenç sahtekarlığı, insanlık değerlerine bağlı ve saygılı her çevrede büyük bir tepki ve nefretle karşılandı.

Avrupa Parlamentosu neden çarketti?

Strasbourg (Berxwedan): Avrupa Parlamentosu'nun 18 ve 25 Nisan tarihlerinde Kürdistan'a ilişkin aldığı olduğu karar, özellikle Güney Kürdistan'da yaşanan son durumla birlikte Kürtler'e yarın için görünüşte birbirleriyle yarışır gibi boy gösteren Avrupa devletlerinin de, halkımızın haklarına gerçekten de ne denli saygılı olduğunu bir kez daha ortaya koydu.

Avrupa Parlamentosu, 18 Ni-

minde bir ifade konuldu. İnsan haklarına saygı ve demokrasi adı altında sergilenen bu saygısızlık, Avrupalı'nın tarihine yeni bir utanç belgesi olarak geçecektir.

Ayrıca söz konusu kararların alındığı oturumlarda yapılan tartışmalarda, kendisine solcu, sosyal demokrat ve ilerici diyen birçok partinin, ağır sağıcı Fransız Ulusal Cephe Partisi veya Alman Cumhuriyetçiler Partisi'nden bile daha geri bir tavır sergilemeleri de hayli dikkat çekici ve düşündürücüydü.

Avrupa Parlamentosu için, AT'nin vicdanı ve ahlaki organı deyimi kullanılır. Geneide böyle varsayılır. Bu karar, aslında Avrupa Parlamentosu'nun vicdan ve ahlaktan yoksunluğunu kanıtlamaktadır.

GÜNEY KÜRDİSTAN'DAKİ SOYKIRIMI PROTESTO SÜRÜYOR

ERNK'nin çağrısıyla yurtdışındaki Kürdistanlılar eyleme kalktı

Kürt insanı, emperyalizm ve sömürgeci güçlerden kaynaklanan yeni bir insanlık dramı daha yaşıyor. İşlenen bu insanlık suçunun temelinde yatan, Kürdistan halkının özgür bir toplum olmasını ve bağmaz bir vatana kavuşmasını engellemektir. Ama artık Kürt insanı bunun tam bilincindedir. Bugün, geleceğine yönelik aldığı insani insanlık onurunu koruyan bir toplum olmaya yürümektedir.

Bütün katliamlara ve sömürgeci barbar uygulamalara rağmen Kürdistan halkı yılmak nedir bilmiyor. Onurunu mülkete korumaya devam edeceğini emsalsiz bir azimle ortaya koyuyor. Güney'deki halkımıza yönelik soykırım karşısında da, humanist dayanışma biçimlerinin özü yaklaşımlardan soyul kalacağını yine bu çerçevede değerlendiren halkın yurtdışında yaşayan kesimleri de, dünyanın dışkılarını sorunun politik özüne çekmek ve esas olarak direniş hareketiyle dayanışma içinde olmak için insanlığa çağırıyor. Bu görevini, büyük bir inanç ve kararlılıkla uluslararası kamuoyunun gündemine yerleştirmede tedakikları sergiliyor.

Güney Kürdistan'da yaşananlar karşısında soruna bu temel öze yalıtılan yurtdışındaki insanlarımız, ERNK'nin yaptığı çağrılar üzerine soykırımın başlamasından bu yana eylemlerle eyleme yönelmekte; hem kamuoyu oluşturmada hem de topladığı yardımları ve edindiği destekleri Güneyli kardeşlerinin yararlarına sarmada temel bir güç olmaktadır. Yardımlaşma ve eylem alanında bunları yaparken, öte yandan emperyalizm ve özellikle TC sömürgeciliğinin oluşturmaya çalıştığı sahne atmosferi de parçalamada, oynamak istenen oyunları deşip ederek gerçekleri kamuoyuna mal etmektedir.

Son bir ay içerisinde yaşanan yoğun eylemlilik, bu bağlamın pratikteki somut göstergesidir. Geçen sayıda verilen eylem haberlerinden sonra gazetemize ulaşan diğer haberler şunlardır:

Berxwedan
muhabirleri bildiriyor

ALMANYA

15.000 kişi soykırımı protesto için yürüdü

Bonn: Dünyanın göderi önünde Güney Kürdistan'da eğne ender rastlanan bir soykırım daha yaşanıyor. İnsan hakları savunucusu okluklarını iddia eden çeşitli çevreler ise hala suskun kalabiliyor. Çeşitli çevrelerin soykırım karşısında gösterdikleri tepkiler tümahun görüşmelerini andırmaktan çoğu zaman öteye geçmiyor.

Gerçekler bir kez daha gösteriyor ki, Kürdistan halkı temel olarak kendi öz dinamiklerine dayanarak zorundadır. PKK öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, ortaya çıktığından beri Kürdistan halkının öz kaynaklarına dayanmayı kendine varlık gerekçesi saymış ve bugün, bir kez daha bunu Güney Kürdistan'daki halkımıza sahip çıkmada, yaralarını sarmada gösterdiği geniş kapsamlı yönelimlerde sürdürmekte, aynı zamanda bu halk adına yola çıktıklarını iddia edenlere de bunu kararlılıkla dayatmaktadır. Büyük bir dramı yaşayan halkımıza maddi ve manevi bakımlardan en soylu sahip çıkışı yine PKK, ERNK ve ARGK öncülüğünde birleşen çeşitli parçalardaki halkımız gerçekleştirmektedir.

Avrupa ülkelerinde de, başta yerel ve bölgesel yardım kampanyaları ve protesto eylemleriyle ERNK'nin başlatıldığı eylemlilik, giderek merkezî yaygın hareketlerine dönüşüyor. Bir yandan maddi destek kampanyaları, öte yandan kitlesel çıkışlar boyutlanarak sürüyor.

Bu ana kadar Güney Kürdistan'daki soykırımı protesto eden gösterilerin en muhteşemlisi, 20 Nisan günü Almanya'nın başkentli Bonn'da bir yürüyüş ve

miting olarak yapıldı. ERNK'nin, Türkiye devrimci-demokratik hareketinden 13 örgütle birlikte oluşturduğu eylem platformu, bu merkezi eyleme çağrıda bulundu. Yürüyüş hazırlıklarının bağlatılmasından bir hafta önce, reformist ve ilkel-milliyetçi Kürt grupların Bonn'da oluşturduğu eylem birliğine de ortak yürüyüş ya da yürüyüşe katılım çağrısı yapıldı. Ne var ki bunlar, izahı yapılamaz çelişkili bir yaklaşım ve son derece olumsuz bir tutum takındılar. Hatta, başta Bonn'da planladıkları kendi yürüyüşlerini de iptal ederek, daha sonra bunu Köln kentinde gerçekleştirdiler.

Kürdistan ve Türkiye halklarından tecrit olmuş, ancak gerici ve sağcı Alman parti, örgüt ve çevrelerin desteğine dayanan bu güçler, Alman makamlarının çeşitli organlarını da harekete geçirerek Bonn'da tertiplenen devrimci halk eylemini engellemeye çalıştılar. Yürüyüş günü bile, radyolara telefonla Bonn'daki yürüyüşün iptal edildiğini utarınmazca haber verdiler. Gösterinin etkilerinin azaltılması için, bin bir çare arayışı içine girdiler.

Ama tüm gerici engelleme çabalarına rağmen, 15 bini aşkın Kürdistanlı, Türkiyeli ve Almanyalı devrimci-demokrat Bonn'daki yürüyüş meydanına akın etti. Kürdistan'da yaşanan soykırım karşısında durdurulamaz öfke ve kinle dolu binler, meydanı tıklım tıklım doldurdu. Kadınlar, çocuklar, gençler ve yaşlılar örgüt ve partilerinin pankart ve bayrakları altında diz diz yerlerini aldı. Yürüyüşe katılımın ağırlıklı gücünü ERNK ve ona bağlı yurtsever birlikler oluşturuyordu. Meydanın dört bir yanında yükseltilen Parti, Cephe ve Ordu bayrak ile flamaları onurla dalgalandırılıyordu.

Çayırlik bir meydana yürüyüşe hazırlanan binler, daha sonra hareketlendi. ERNK kortejinin en önünde özel bir kesit yer alıyordu. Binlerce kadın ve çocuklardan oluşan YJWK korteji, YXK, HUNERKOM ve YKWK kortejleri, özel kortejin ardından kilometrelerce bir uzunluk oluşturuyordu.

Yürüyüş, önce Irak Büyükelçiliği ile diğer tüm yabancı ülke elçiliklerinin ve masayverilerinin bulunduğu semitten geçti. Sokaklarda gösteriyi izleyen Almanya vatandaşları, daha sonra televizyonların da belirttiği gibi, yürüyüşçülerin taleplerini destekliyor ve özünütlülerini paylaşıyordu. Birleşmiş Milletler Almanya Temsilciliği binası önüne varıldığında, toplu bir oturma eylemi de gerçekleştirildi. ERNK taraftarı kadın ve erkeklerden oluşan bir komiyon basınun eşliğinde, kapı önünde bekleyen BM temsilcisiyle görüşerek bir talepler dilekçesi verdi. Komiyon dilekçesinde, BM'nin Kürt sorununu salt humaniter bir sorun değil, dünyanın ciddi bir siyasi sorunu olarak görüp buna göre yardımcı olması gerektiğini vurguladı.

BM binası önünde 10 dakika kadar yapılan oturma grevinden sonra yürüyüş, miting meydanına doğru ilerledi. Miting alanında Kürtçe, Almanca, Arapça ve Türkçe konuşmalar yapıldı. Bonn-Kürdistan Zentrum'un çocuk korosu marşlar okudu. Yapılan kültür gösterileri ve okunan mesajlar sırasında, yurtsever ozanlar devrimci halk türkülerini sundu ve ardından eylem sonuçlandırıldı.

Bonn: 20 Nisan 1991. Newroz kutlaması.

Foto: Berxwedan

Yürüyüş ve miting baştan sona, çok sayıda basın mensubu, haber ajansı ve TV ekibi izledi. Yürüyüşü ERNK, ATİK, DİDE, TÜKP, TKP-ML Hareketi, EKİM, Dev-İlçi, TKP-Kuvilem, TKP-B, Direniş Hareketi, TIKB ve DKP düzenledi, TKP-ML de destekledi. Ayrıca SP, TKKKÖ ve Dev-Sol da katılımlarıyla dayanışmada bulundular.

Frankfurt: ERNK taraftarları, Yeşiller Partisi "Die Grünen", SPD (Sosyal Demokrat Parti), DGB (Alman Sendikalar Birliği), Türk Halkı ve Alman Yardım Komitesi "Deutsche Hilfskomitee" adlı örgüt ve kuruluşların çağrısıyla Aschaffenburg kentinde 15 Nisan'da düzenlenen protesto yürüyüş ve mitingine 600 civarında bir katılım oldu. Yürüyüşe katılanların sözcükleri yaptıkları konuşmalarda Kürdistan halkına gösterilecek dayanışmanın bir insanlık görevi olduğunu belirttiler.

Bir gün sonra ERNK taraftarları Wiesbaden-Thunaustraße kentinde Alman kamuoyuna yönelik bir bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdi. Bir ERNK temsilcisinin Kürdistan'daki durum ve

dayanışma sorunları üzerine yaptığı konuşmadan sonra, 150 kişinin katıldığı toplantı tartışmalar, müzik ve folklor gösterileriyle sürdü. Toplantı sonunda dinleyiciler, bu tür etkinliklerin sürdürülmesinden yana görüş ve taleplerini toplantı komitesine ilettiler.

Stuttgart: Yeşiller Alternatif Liste-GAL, Barış İnisiyatifi ve ERNK taraftarları 17 Nisan günü Göppingen şehir merkezinde pankartları altında açık havada dayanışma toplantısı yaptı. GAL adına kısa bir konuşmada bulunan Abel Utz adlı temsilci, kamuoyuna acil yardım ve politik çözümlerle dayanışma konularında çağrıda bulundu.

ERNK taraftarlarının girişimiyle 18 Nisan'da Karlsruhe kentinde bulunan Baden-Protestan Kilisesi papazlarından Klaus Engelhard, kilisede özel bir çağrıda bulundu. Kürdistan'daki soykırım karşısında kamuoyunu dayanışmaya çağırdı.

Erich Köstner Okul Birliği, Göppingen-Kürdistan Zentrum ile ortaklaşa Ealingen kentinde bir dayanışma gecesi düzenledi. 19 Nisan günü yapılan gecede, Kürdistan'ı tanıtıcı konuşmalar ve kültür gösterilerinden sonra,

Hamburg: Quickborn yerleşim biriminde ERNK taraftarlarının girişimiyle, Alman Gençler Birliği "Quickborn'lular Kürtlere yardım edin" parolasıyla bir dayanışma kampanyası başlatıldı. 24 Nisan'da başlayan kampanya, çok yönlü yardımları toplamaya devam ediyor. Gençlik birliğinin yönetim kurulu başkanı Christoph Schommer, gazetelere verdiği demecinde, Kürtlere yardım için bankada bir hesap numarası açtıklarını, kendi bölgelerinde her türlü çalışmayı yürüteceklerini, napalm ve fosfor bombalarıyla soykırımı uğrayan Kürt halkının yanında olduklarını, özellikle çocukların zor durumda kaldıklarını ve bu nedenle de yardımların yapılmasının insani görevi olduğunu duyurdu.

Kaltenkirchen kentli Barış Grubu da dayanışma girişimleri başlatı. Bu amaçla bir dizil bilgilendirme toplantısı düzenledi. ERNK taraftarlarının ortak girişimleriyle düzenlenen etkinlikler, başarılı bir şekilde sürüyor. 27 Nisan günü dayanışma girişimleri "Kürtlere yardım" parolası altında tüm bölgeyi kapsayacak şekilde genişletildi. Grup sözcüsü Uli Lau, basın yaptığı açıklamada şöyle dedi: "Kampanya için önce iş yoğun bul-

diri dağıtmakla başlayacağız. Çünkü Ortadoğu'daki savaş bitmemiştir. Kürt halkına yönelik terör hızla gelişiyor. Üstelik bu terör çeşitli güçler tarafından çeşitli biçimlerde geliştiriliyor. Başkan Bush'un BM desteğini de olarak 'Yeni Dünya Düzeni' adı altındaki girişimleri, sorunu daha çalışmalı boyutlara ulaştırmaktan başka bir iş yapamayacaktır. Çünkü ABD'nin aktif desteğini alan TC'nin, Irak teröründen kaçan Kürtler'e sınırları kapatarak katliama ortaklık ettiğini tüm dünya açıkça görmüştür."

27 Nisan günü ise, ERNK taraftarları Stade kentinde bir miting düzenledi. Yapılan protesto mitingine aralarında Alman ilerici-demokratların da bulunduğu 100 civarında Kürdistanlı yurtsever katıldı.

Aynı gün Hamburg'da NDR televizyonu ERNK'li yurtseverlerle kapsamlı bir röportaj yaptı. Son gelişmelerin yanı sıra Kürdistan ulusal kurtuluş sorununa yaklaşımın ve nasıl bir tavır içinde olunması gerektiğinin cevaplandırılmaya çalışıldığı bu röportaj, 2 gün sonra yayınlandı.

21 Nisan'da da ERNK taraf-

ırları Lâbeck kentinde bir protesto yürüyüşü düzenledi. Çeşitli Alman çevrelerinin de desteklediği eyleme 100 civarında bir katılım oldu.

Bochum: Çeşitli Alman grupları Türkiyeli örgütler ve ERNK taraftarları Kürdistanlılar 27 Nisan günü Witten kentinde ortaklaşa bir soykırımı protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. Emperyalizm, Irak ve TC sömürgecilerinin protesto edildiği bu eyleme de 100'ün üzerinde bir katılım oldu.

Ulm: 21 Nisan'da aynı anda iki ayrı yerleşim biriminde yapılan yürüyüşlerde kamuoyunun geniş destekleri alındı. Ulm kentinde yapılan birinci yürüyüş aralarında Alman dostlarının da bulunduğu 200'ün üzerinde Kürdistanlı yurtsever katıldı. İkinci yürüyüş ise Markdorf'da yapıldı. Bu eyleme de 60 ERNK taraftarı ve Alman dayanışmacı katıldı.

27 Nisan günü iki ayrı yürüyüş daha yapıldı. Kempten kentinde çoğunluğu Alman 350 kişi, Balingen kentinde de yine çoğunluğu Alman 350'nin üzerinde kişi protesto yürüyüşlerine katıldı.

Nürnberg/Münih: 6 Nisan günü ERNK taraftarları yurtseverler Ingolstadt kentinde düzenledikleri bir koreyan gösteriyle G. Kürdistan'daki soykırımı kınadılar. Koreyan gösteriye 100 civarında bir kitle katıldı.

12 Nisan günü de, Regensburg kentinde çok sayıda Alman ileri ve demokratın da katıldığı ERNK'li yurtseverler tarafından gerçekleştirilen protesto mitingine 200'ün üzerinde bir katılım oldu.

Aynı amaçla 13 Nisan günü Ingolstadt ve Münih'de iki ayrı protesto yürüyüşü yapıldı. ERNK'nin Ingolstadt kentinde düzenlediği yürüyüşte 500 kişi, ERNK taraftarları ile Türkiyeli örgütlerin ortaklaşa Münih'de düzenlediği yürüyüşte de 1.000 civarında kişi katıldı.

Aynı gün Regensburg ve Schweinfurt kentlerinde de etkinlikler oldu. Regensburg'da, "DDR ve Kürdistan" konulu Almanlarla ortaklaşa düzenlenen geceye 150'nin üzerinde bir katılım oldu. Schweinfurt'da ise ERNK taraftarları bir miting yaparak, alanda açtıkları enformasyon masalarıyla kamuoyunu bilgilendirerek başlıklar topladılar. 20 Nisan günü de yine bu kentte 200 kişilik kitle katılımıyla bir protesto yürüyüşü gerçekleştirildi.

Aachen: 17 Nisan günü ERNK taraftarlarının derneği, Bölgevi Partizan taraftarları ile Gençlik ve İşçi Dayanışma Grubu'nun ortaklaşa düzenlediği bir protesto yürüyüşüne 300 dolayında bir kitle katıldı. Alman demokratlar da yürüyüşte yer alarak dayanışmada bulundular. Yağmur altında yapılan yürüyüş, kamuoyuna yapılan çağrı konuşmalarıyla sonuçlandırıldı.

Hannover: Kröpcke semtinde 14-18 Nisan günleri arasında soykırımı protesto amacıyla YKK Örgütü bir açlık grevi düzenledi. 10 YKK ve 2 ATİF üyesinin katıldığı eylem, yapılan bir mitingle sonuçlandırıldı.

RTL, NDR, SAT 1 televizyonları, Neue Presse, Bild, Hannoverische Allgemeine gazeteleri,

DPA ajansı ve ffn Niedersachsen radyosu eylem haberlerini bir hafta boyunca defalarca verdiler. Niedersachsen parlamentosu da eylemcilerin girişimiyle Kürtler'e ilişkin bir oturum yaptı. Grevçiler adına bir komite de oturma katıldı ve tartışmaları izledi. Ardından Yeşiller ve SPD üyesi 5 kişilik bir parlamenterler heyetiyile görüşme yapıldı.

Eylem boyunca 10 binin üzerinde bildiri dağıtıldı. Rağla'nın yanısıra, 1,5 ton eya yardımı da toplandı. Onbinlerce insana hitap edilerek, Kürdistan sorunu hakkında duyarlılık sağlandığı gösterilen ligiden de anlaşıyordu.

Berlin: Güney Kürdistan'daki soykırım konusunda 28 Nisan günü Alman dostlara yönelik bir

Aachen, 17 Nisan 1991. Çocuklar en önde

Foto: Bernewed

bilgilendirme toplantısı yapıldı. Haşır çalışmalarına katılan 20 dolayında Alman dostun da katıldığı toplantının ardından, Alman Öğrenciler Birliği-ASTA'nın düzenlediği ikinci bir toplantıya da katılım oldu. 300 kişinin hazır bulunduğu toplantıda, Kürdistan Komiteleri'nin bir sözcüsü yaptığı çağrıyla, dayanışmaya katılmın genişletilmesini istedi. Toplantı, temsilcinin konuşması ardından sonuçlandırıldı.

AVUSTURYA

Viyana: Bu ülkede de Kürdistan sorunu politik gelişmelerin merkezinde yer almış bulunuyor. Nisan'ın birinci haftasında Avusturya Parlamentosu Kürdistan konulu bir dizi toplantı yaptı. Bütün basın-yayın kuruluşlarının ana gündeminin Kürdistan olması sürüyor. Parlamentoda Kürtler'e ilişkin bazı kararlar alınırken, TV'lerde de açık oturumlar yapılıyor. Buradaki Kürt örgütleri de çok sayıda protesto yürüyüşü, miting ve gösteriler düzenledi. ERNK Avusturya Örgütü, Irak Kürdistanı Cephe ve İran-KDP'nin çoğunlukla birlikte düzenlediği geçen sayımda verilenlerin dışındaki etkinlikler bunlardır.

6 Nisan günü ERNK taraftarlarının çağrısı üzerine Innsburg kentinde yapılan protesto gösterisine 1.000'i aşkın bir kitle katıldı. 10 Nisan günü de Graz kentinde 1.000'nin üzerinde bir kitlenin katıldığı bir protesto yürüyüşü ve miting yapıldı.

ORF televizyonunun 20-22 Nisan günleri arasında düzenlediği ve ERNK taraftarlarının da müzik ve folklor alanında desteklediği bir kampanya, Viyana'da başarılı sonuçlar elde ediyor. Kürdistan üzerine hazırlanan yedi saatlik programı yayımlayan televizyon, üç günlük kampanya süreci içinde 53 milyon gilingin toplandığını duyurdu. ERNK taraftarlarının güç verdiği bu kampanya sürüyor.

FRANSA

Chabéry: Güney Fransa'nın bu kentinde 12 Nisan günü ERNK taraftarları bir protesto yürüyüşü düzenledi. Yürüyüş bitiminde bir açlık grevi çağrısı yapıldı. Kürdistan ve Türkiyeli yurtseverlerin ve devrimci-demokratların birlikte yapmayı kararlaştırdıkları açlık grevi için yer bulmak amacıyla şehrin belediye binası işgal edildi. Belediye yetkilileri açlık grevi için bir yer tahsis ederek dayanışmada olduklarını açıkladılar. Eylem 27 Nisan'da sonuçlandırıldı.

Strasbourg: 15-26 Nisan günleri arasında faşist Irak rejiminin halkımıza karşı girişilen soykırımı protesto amacıyla 34

geci ve emperyalist güçler teğhir edildi. Emperyalizmin bölgede geliştirdiği politikalar ve gerici-lik ayakta tutma çabalarına karşı gelmenin önemine değindi. Çok sayıda Norveçli'nin katıldığı toplantı başarılı geçerken, Rogalan gazetesi de toplantı hakkında kamuoyunu bilgilendirdi.

DANİMARKA

Holstebro: 10 Nisan günü sömürgeci soykırımı protesto amacıyla şehir merkezinde bir yürüyüş ve miting düzenlendi. 100'ün üzerinde ERNK taraftarları sömürgeci Türk ve Irak rejimleri ile ABD emperyalizmini yeren sloganlar haykardılar. Atılan, "Biji Serok APO", "Biji Kurdistan", "Kahrolsun sömürgecilik ve emperyalizm" sloganlarıyla eylem sonuçlandırıldı.

İSVEÇ

Göteborg: 10 Nisan'da 800 kişinin katıldığı bir yürüyüşte Kürdistan halkına yönelik soykırım protesto edildi. Bu eylemin temelinde ABD'nin Kürt politikasının mahkum edilmesi bulunuyordu.

ERNK'nin düzenlediği bu yürüyüşte, kamuoyuna yapılan çağrıda şunlar vurgulandı: "Saddam rejiminin saldırıları sonucunda çoğu yaşlı, kadın ve çocuk, 2 milyonun üzerinde Kürt ölkesinden kurtarıldı. Eğer Irak rejimi ABD ve BM'den yeterli ıktı almasaydı, elbette Kürdistan bu soykırımı yaşamamıştı. Demokratik uluslararası kamuoyunu emperyalizmin oyunlarını boşa çıkarmaya, Kürdistan halkının özgürlük ve haklarını korumaya, Kürt halkının sorunu, uluslararası ve politik bir sorundur, bağımsızlık ve demokrasi sorunudur. Kürdistan halkı özgür olmadan Ortadoğu'da hiçbir barış sağlanamaz."

Yürüyüşte diğer Kürt gruplarından da katılanlar ve konuşmalarla bulunanlar oldu. KPML (r)'nin de bir temilci miting esnasında bir konuşma yaptı.

Bu eylemin ardından, bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. 70 civarında davetlinin katıldığı toplantıda bir ERNK temilci ve KPML (r) MK Üyesi Tedy-John Frank konuşmacıydılar. Konuşmalarda, Ortadoğu'daki gelişmeler ve bölgedeki güçlerle dayanışma sorunları ele alındı. Canlı ve ilginç tartışmaların da geliştiği toplantıda dinleyiciler, bu tür toplantıların tekrar edilmesi taleplerini dile getirdiler.

Stockholm: 25 Nisan'da ERNK taraftarları 60 kişilik bir grup TC ve ABD büyükelçilikleri önünde koreyan gösteriler yaptı. ABD emperyalizmi ve faşist Türk sömürgeci ordusunun Kürdistan'dan çekilmeleri istendi. TC'nin unır boylarındaki katliamları protesto edildi.

TC Elçiliği önünde 2 Türk bayrağı yakıldıktan ve çeşitli ulusal kurtuluşçu sloganlar atıldıktan sonra, ABD Elçiliği önünde ikinci bir gösteri yapıldı. İkel milliyetçi ve reformist Kürt çevrelerin övgü ve minnet besleyici tavırlarına alıkan ABD yetkililerine, yurtseverlerin haykardığı sloganlar, Kürdistan'dan çekilme talepleri ve ABD bayrağı yakma girişimleri karşısında oldukça şaşırdıkları görüldü. Eylem, ABD ve TC ordularının Kürdistan'dan çekilmesini hedefliyordu.

KIBRIS

Lefkoşe: Kürdistan'la Dayanışma Komitesi'nin koordinasyonu ile 11 Kürdistanlı yurtseverin katıldığı bir açlık grevi, 12-18 Nisan günleri arasında yapıldı. Eylem, Kıbrıs'ta bulunan tüm gazeteler tarafından resimlerle kamuoyuna yansıtıldı. Devlet radyoları eylemi haber olarak verirken, 1. ve 3. programlardan grevçiler ve komite temsilcileri demecleriyle dayanışma çağrılarını yaptılar. Proto, Super, Epistopo, Karavay ve Astra radyoları da hemen hergün eylemin haberlerini Kıbrıs halkına duyurdular. Devlet TV'si de eyleme büyük bir önem verdi. TV açlık grevini ve yapılan diğer gösterileri önemli haberler arasında görüntüleyerek yayınladı.

Grevin yapıldığı alanda başlıklar da toplandı. 10.000 bildiri dağıtıldı. Açılan imza defterini de en az 1.000 kişi imzaladı. Sosyalist Partisi Genel Sekreteri Taktis Hacıdimetriy ve iki MK üyesi açlık grevi yerine gelerek dayanışma ve yardımlaşma duygularını dile getirdiler, ayrıca deftere de imzalarını attılar.

Açlık grevinin ikinci günü olan 13 Nisan'da dayanışma komitesinin çağrısıyla, bir miting yapıldı. 50 kişilik Kıbrıslı ve Kürt yurtseverlerden oluşan bir grup, dayanışma komitesi bürosundan yürüyerek açlık grevinin yapıldığı miting alanına geldi. Diğer yönlerden gelen gruplar da alana varınca sayı 120'yi aştı. Miting, "Biji PKK, ERNK & ARGK", "Biji Serok APO" sloganlarıyla başladı. Yapılan konuşmalarında TC ve Irak sömürgeciliği kınandı. Bu ülkelerin bayrakları ve Saddam posterleri yakıldı. Miting sonuna doğru katılım 200 kişiyi aştı.

Mitingte yer alan Sosyalist Partisi Milletvekili ve Kürdistan'la Dayanışma Komitesi Üyesi Dimitris İlyadis ve komite üyelerinden Theofiles Georgiadis kısa konuşmalar yaptılar.

Yine Kürdistan'la Dayanışma Komitesi'nin çağrısıyla, aralarında Demokratik Parti Gençlik Kolu (NEDİK), Komünist Parti Gençlik Kolu (EDON), Sosyalist Parti Gençlik Kolu (EDEN), Demokratik Sosyalizm Gençlik Örgütü (ADISOK), Komünist Sendikalar Birliği (PEO), Sosyalist Sendika (DEOK), Komünist Kadın Hareketi (POGO), Sosyalist Kadın Hareketi, Karpas Koordinasyon Komitesi, POFNE, Çevre Hareketi, Kıbrıs Çevre Hareketi, Akamas Friends, Savaşa Karşı Hareket, Pan-Kıbrıs Barış Konseyi ve SD Hareketi gibi gençlik, sendika, kadın, çevre ve barış örgütlerinin bulunduğu 17 Kıbrıslı örgüt ortaklaşa olarak 16 Nisan günü ikinci bir yürüyüş gerçekleştirdi. Eylemciler 250 kişilik bir grupla açlık grevini de ziyaret ettiler. Yürüyüş ardından yapılan mitingte, AKEL-Komünist Partisi MK Üyesi ve Doğulşıklar Sorumlusu Donis Hristofinis de hazır bulundu.

Beş gün süren açlık grevi, yapılan bu etkili gösteriden sonra, hedefine ulaşmış olduğu inançıyla zehitlerin anısına yapılan saygı duruşuyla sonuçlandırıldı. Eylem boyunca Simerini, Fileleferos, Haravgi, Alithia, Elefterotipya, Agon, Proina Nea, Politya, Cyprus Mail (İngilizce) gibi dergi ve gazeteler çeşitli yayınlarıyla yoğun desteklerde bulundular.

Ayrıca 200 bin Rum göçmeni-

nü temsil eden Pan-Kıbrıs Göçmenler Komitesi soykırımı kınayarak, dayanışma içinde olduğunu açıkladı.

YUNANİSTAN

Atina: 13 Nisan'da 45 kişinin katılımıyla başlatılan açlık grevi 13 gün sonra yapılan bir yürüyüşle sonuçlandırıldı. Bu eylemlere TKP-B, TKP-Kıvılcım, 16 Haziran Hareketi, TKP-ML/TİKKO, Dev-Sol, TKP-ML, Dev-Yol ve Dev-Savaş taraftarları ile MLSPB gibi Türkiyeli güçler de katılmalarıyla destek sundular.

Yürüyüşte çeşitli Yunanistan sendikaları, barış hareketlerinden çevreler, kilise papazları ve diğer bazı güçler de katıldı. 1.200 civarında kitle katılımının olduğu yürüyüş, yapılan konuşmalardan sonra sonuçlandırıldı.

Açlık grevi sürecinde Kürdistan Komiteleri temsilcileri, Barış Hareketi AKE temsilcisi Peristerakis'in konuşmacı oldukları ve 60 Yunanlı'nın katıldığı bir bilgilendirme toplantısı, televizyonlarla röportajlar, bir çok belediye başkanları ve kuruluş temsilcileriyle görüşmeler de yapıldı.

Eylemlere paralel olarak başlatılan yardım ve dayanışma kampanyası da sürüyor. TV'ler, radyo ve gazeteler ile çeşitli tanınmış şahsiyetler büyük ilgi gösteriyorlar.

Selanik'te yapılan açlık grevi de, 7 Nisan'dan 21 Nisan'a kadar sürdü. Yapılan bir protesto yürüyüşüyle sonuçlandırıldı.

AMERİKA

Kaliforniya Eyaleti: 4 Nisan günü Newport Beach kentinde 1.000 civarında kişinin katılımıyla bir gösteri düzenlendi. Kürtler'in yanısıra, Amerikalı ve Iraklı dostlar da gösteride hazır bulundu. Göstericiler, Başkan Bush ve ABD'yi ziyaret eden Japonya başbakanının dikkatlerini Güney Kürdistan'da yaşananlara çekmeyi de amaçlıyordu.

ABD haber merkezleri gösteriyi geniş yer verdiler. Los Angeles Times gazetesi Kürt ailelerle yaptığı röportajları yayınladı.

Kamuoyunun dikkatlerini çekmek ve dayanışmalarını almak için ERNK taraftarları ayrıca, özellikle kiliseler ve okullarda yoğun tarzlarda bildiriler dağıtıyor, başlıklar topluyor. Yer yer çeşitli bilgilendirme toplantıları da yapılıyor.

13 Nisan'dan itibaren de "International Relief" organizasyonu ile birlikte başlatılan kampanya sonuçlandı. Aynı gün Yeni Zelanda uçakları ilaç götürmek için Kürdistan'a uçarken, Los Angeles Havalimanı'nda ERNK taraftarları bir basın toplantısı düzenledi.

BULGARİSTAN

Sofya: YXWK (Kürdistan Yurtsever Öğrenciler Birliği)'nin 5 Nisan'da düzenlediği ve ABD Büyükelçiliği önünde bir mitingle sonuçlandırılan yürüyüşten sonra, 13 Kürdistanlı yurtsever aynı gün bir açlık grevi de başlatmıştı. Açlık grevi eylemine 18 Nisan günü son verildi. Bulgaristan basın yayın organları eylemlere ilgiyle yaklaştı. Açılan unza kampanyası sonucunda toplanan 10 bin üzerindeki imza, Bulgaristan devlet başkanına BM'ye sunmak üzere iletildi.

Kürdistan halkının ulusal direnme bayramı Newroz kutlamalarında KAVGA DOLU YÜREKLER KENETLENMEYİ SÜRDÜRDÜ

Berrwedan muhabirleri bildiriyor

Almanya-Hamburg: ERNK-Kuzey Almanya Eyalet Örgütü'nün yanısıra 11 Türkiye ve Kürdistanlı Örgütün birlikteliğiyle 6 Nisan günü 2.500 civarında kişinin katıldığı ve TC ile ABD konsolosluk binaları önünde yapılan mitinglerden sonra da devam eden Güney Kürdistan'daki soykırımı protesto yürüyüşünün hemen ardından, kitleler büyük bir ulusal onur ve coşkuyla birlik, isyan ve direniş bayramlarını da kutladılar.

ERNK-Eyalet Örgütü'nün düzenlediği kutlama gecesine 4.000 civarında bir kitleli katılım oldu. Eylem Birliği Platformu'nda yer alan güçler, yürüyüşün Newroz kutlamasının yapıldığı salon önüne kadar sürmesi nedeniyle de dağılmayarak, yapılan geceye katılmalarıyla dayanışmada bulundular. Kutlamaya katılım sağlayan dost güçler, enformasyon masaları açtı, dayanışma mesajları sundular.

Danimarka-Arhus: Aynı gün, Kürdistan halkının aeshıldanlarla taçlanan birlik, isyan ve direniş geleneği Newroz, 500'ün üzerinde bir katılımla burada da kutlandı.

Şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başlayıp kültür gösterileri ve siyasi içerikli programla süren kutlama, "APO hate Hllwanê" halayı ile sonuçlandı.

Oldukça coşkulu geçen kutlamaya çeşitli Türk, Kürt ve Danimarkalı örgüt ve partiler, katılımları ve sundukları dayanışma mesajlarıyla destek oldular. Kutlamaya mesaj sunan örgüt ve partiler şunlardır: Kurtuluş Hareketi-Danimarka, Türkiye ve Danimarkalılar Dayanışma Derneği-Arhus, Danimarka ve Yabancılar Derneği-Odense, Türkiye ve Danimarkalılar Dayanışma Derneği-Randers, Türk-Danimarka Cemiyeti-Arhus, Kürt-Danimarka Kültür ve Dostluk Derneği-Oost ve TKP/ML-Arhus.

Hollanda-Den Haag: 7 Nisan'da yapılan Newroz kutlamasına 3.000 civarında Kürdistanlı yurtsever ve Kürt halkının dostları Hollandalı demokratlar katıldı.

Özel bir programla başlayan kutlama koroyla sürdü. Türkçe, Hollandaca ve Kürtçe siyasi konuşmalar yapıldı. Müzik ve folklor gösterileriyle süren kutlama, "APO hate Hllwanê" geleneksel halayı ile sonuçlandırıldı. Ancak halay çeken kitleler, gecenin geç saatlerine kadar salondan ayrılmayarak kutlamayı sürdürdü.

Çok sayıda basın-yayın kuruluş mensupları da kutlamayı izledi ve görüntüledi. Ertesi gün bu kuruluşlar izlediklerini haber olarak kamuoyuna yansıttılar.

Avusturya-Viyana: ERNK-Avusturya Örgütü'nün 13 Nisan'da düzenlediği ulusal direniş bayramı Newroz kutlamasına 3.000'in üzerinde bir katılım oldu.

Program sunusu ardından, özel programın içeriğini kapsayan Kawa'nın Dehak'a karpı direnişini simgeleyen gösteri ilgiyle izlendi. Çeşitli ozanlar ve mü-

Bonn 20 Nisan 1991

zik ekipleri devrimci-direnişçi halk ezgilerini sundu, folklor ekipleri de halk oyunları sergiledi. "Adı yasak-dili yasak ülke" adlı tiyatro oyunu büyük bir beğeni kazandı.

Kutlamada Avusturya Yeşiller Partisi milletvekilleri Peter Pilz ve Marijanna Gradiat sundukları sözlü mesajlarında Kürdistan halkıyla dayanışma içinde olduklarını belirttikten sonra, Güney Kürdistan'daki soykırımın sadece Irak rejiminin işi olmadığını, haçta AİHM ve TC olmak üzere çok sayıda gücün bunda suç ortağı olduğunu, sorunun Kürt halkının öz gücüyle yükseltildiği bağımsızlık mücadelesiyle çözüme kavuşabileceğini

Hamburg: 6 Nisan 1991

vurguladılar. Anti-Pağusler Komitesi adına da temsilci Anthofer, Kürdistan PKK önderliğinde kurtuluşa gidecek ve bağımsız Kürdistan kurulacaktır sözleriyle biten bir mesajı sözlü olarak sundu. YNK-Avusturya Temsilcisi de sözlü bir mesaj sundu. Örgütler ve demokrat şahısların sunduğu mesajlar da ayrıca okundu.

Avusturya TV'si "Seiten Blick" adlı programda kutlama gecesi-ne geniş yer verildi.

Almanya-Bonn: 20 Nisan'da yapılan merkezi yürüyüş ve miting ardından kitleler, Newroz bayramlarını da kutladı. 2.500'ün üzerinde katılımın olduğu kutlamada salon çok dar geldi. Kitlenin bir bölümü salonda yerleşirken, diğer bölümü ise kutlama alanından ayrılmayarak kurulan televizyonlardan programı izledi.

Kutlamanın başlamasıyla, Newroz özel kültür programı sunuldu. Güney Kürdistan'daki soykırım nedeniyle duyulan acı ortamında, kutlamanın genişliği içeren bölümlerinin iptal edile-

rek bütününü siyasi bir eyleme dönüştürülmesi kararı kitlelerce de onaylandı. Sunulan kültür programı, tiyatro ve diğer kesitlerin tümü Kürdistan'daki gelişmeleri ıçeriyordu.

Tiyatroda Kawa rolünü oynayan bir oyuncunun çağrısıyla salon lambaları tümüyle söndürülerek, bir anda yüzlerce mum yakıldı. Ozanlar, koro, tiyatro ve değişik müzik ekipleri programlarını ustaca sergiledi. Tüm bu büyük bir ilgi ve coşkuyla izlendi.

Kürtçe, Türkçe, Arapça ve Almanca yapılan siyasi konuşmalarda, Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde yükselen bağımsızlık mücadelesi ve Güney Kürdistan'daki durum üzerinde duruldu.

Sudan Halk Kurtuluş Örgütü İngiltere Temsilcisi Stevan Madutbeak, Jommu Kaşmir Kurtuluş Cephesi İngiltere Temsilcisi Zafar Khan, Islington'dan sendika başkanı Graham Campbell, Devrimci Komünist Grubu Sözcüsü Trevor Roynce, Kürdistan Dayanışma Komitesi, PKK Almanya Davası tutukluları, Yeni Ülke gazetesi, ERNK Bingöl, TKİH ve TKKKÖ Londra, TKP-ML TİKKO İngiltere, SP Londra taraftarları, Kürt-Türk Kültür Merkezi ve daha birçok yabancı dost ile örgüt yazılı ve sözlü mesajlarını sundular.

Çok sayıda basın-yayın kuruluş mensupları da hazır bulundu, kutlamayı görüntüledi. Kutlamaya Güney Kürdistan'dan çok sayıda yurtsever ve 250'nin üzerinde İngiliz dost da katıldı. Kutlama programı "APO hate Hllwanê" halayı ile sonuçlandırıldı.

İsveç-Stockholm: 20 Nisan'da Newroz, 700 civarında bir kitleli katılımı ile kutlandı. Güney Kürdistan'daki durumun güncelliği nedeniyle programda siyasi yöne ağırlık verildi. Konuşma yapan bir ERNK temsilcisi, Kürdistan sorununun ulusal bağımsızlık ve birlik sorunu olduğunu, öncelikle de denetlenmiş otonominin yeniden gündeme getirilmesinin Kürdistan halkının mücadelesine hiçbir şey kazandırmayacağını belirtti.

İsveç Sol Partisi MK ve Parlamento Üyesi Milletvekili Beeriht Eriksson, KPML (r)-MK üyesi bir temsilci, Güney Kürdistan'dan PASOK temsilcisi, Kürt Tarihçiler Derneği temsilcisi ve Doğu Kürdistan'dan politikacı Karim Hussami sundukları sözlü mesajlarında, PKK'nın yükselttiği kurtuluş mücadelesini selamlayarak dayanışmalarını dile getirdiler. Ayrıca TSK-Heviya Gel, çok sayıda İsveç parlamento üyesi ile Kürt, Türk ve İsveç parti ile kuruluşları dayanışma mesajları sundu.

Kültür programı koronun okuduğu marşlar, müzik ve folklor gruplarının gösterileri ve ozanların sunduğu devrimci halk türkülerinden oluşmaktaydı. Ulusal kurtuluş mücadelesini konu alan bir tiyatro da sergilendi.

Ayrıca; 27 Nisan'da Newroz bayramı Danimarka-Kopenhag ve Norveç'te de coşkuyla kutlandı. Kopenhag gecesine 700 civarında bir katılım oldu. Kutlamaya DKP, SP, TSK, I-KDP Devrimci Önderlik gibi örgütler dayanışma mesajları sundular.

İmanya'nın on büyük gehrinde ve Avrupa'nın değişik ülkelerinde YXK'nin bölgesel yıllık konferansları yapıldı. Bazı ülkelerde de konferanslara önmüzdaki haftalarda devam edilecektir.

Konferanslar Kürdistan gençliğinin yoğun olduğu yerleşim alanlarında yapıldı. Her konferansa YXK üyelerinin üçte iki çoğunluğu katıldı. Konferanslarda ulusal kurtuluş mücadelemizin içinde bulunduğu süreç ve gençlik olarak görevlerimizle ağırlıklı olarak geçmiş faaliyetlerin değerlendirilmesi üzerinde duruldu. Bölge YXK komiteleri konferanslar bir yıllık örgütsel-pratik faaliyet raporlarını sundular. Sunulan rapor çerçevesinde, yönedin ve delegeler tartışmalarıyla yetmezlikleri değerlendirdiler.

Bir örgüt için elverişli ve yetmezlikleri dile getirmek, tespit etmek önemlidir. Ancak bu yeterli değildir. Önemli olan uygulamayı güçlendirecek, geleceğe ilişkin içinde bulunduğu sürecin dayatıcılığı da dikkate alınarak gençlik konferanslarını, sıradan kitle toplantıları olmaktan çıkarıp, örgütsel gelişmeyi yaratacak toplantılar düzeyine kavuşturulmasıdır. Konferans karar ve çözümlemeleri, Kürdistan gençliğine kendi öz örgütünde birliğini yaratmayı, görev ve sorumlulukları üzerinde de yoğunlaşmayı dayatıyor.

Gelinen aşamada cephe ve birliklerin örgütsel inşası önemli bir temel görev olarak kendisini dayatıyor. Yapılan doğru tespit ve değerlendirmelerle birlikte sorun, teorik çerçevenin dışına taşınmış olup, pratik uygulama, pratik örgütlenmeye sorunu haline gelmiştir. Bunun için oldukça elverişli bir zemin ve ayrıca küçümsenmeyecek boyutlarda atılan adımlar vardır Kürdistan'da siyasal ve silahlı mücadele yığınları kurulmuştur. Yığınlara mal olan bu gerçeklik pratik yansımasını eylemde, serhıldanlarda ve gerillanın genişlemesinde ifadesini buluyor.

Toplumumuzun en önemli dinamiklerinden olan gençliğin birlik ve örgütlenmesinin sağlanması için 1987 yılında YXK-Yekitiya Xortên Sorêşgerên Welatperazên Kurdistan'-nin kuruluşuna gidilmiştir. YXK, kuruluşundan önce ülke ve metropolün bazı kentlerinde ve Avrupa alanlarında da kendini örgütlenme faaliyetlerine bağladı. Gelinen aşamada atılan adımların yetersiz olduğu ve hala milyonlarca genç insanımızın örgütsel çalışmaya ve eyleme kaldıramadığımız ortadadır. YXK komite ve temsilciliklerini tüm bölgelerde geliştirmediklerimiz gibi, komite ve temsilciliklerin bulunduğu bölgelerde de doğru bir çalışma tarzı, ilişki ve pratiğe ulaşamamıştır. Bunun nedeni açık ki, gençliğin örgüte gelmemesi değil, tam tersine bizim gençliğe ulaşamamamızdır. 1991 Newroz serhıldanında ERNK çatısı altında YXK de yerini alarak, üniversite, ilçe, fabrika ve şehirlerde yurtsever gençliği eyleme kaldırdı. Gençlik komiteleri, kendi özgöl pankartı, bildirisi ve afişleriyle gençliği gösterilere çağırarak, serhıldanlara öncülük etti. Bu da, gençliğin örgüt olayına ne kadar susadığını ve ulusal kurtuluş mücadelesinde örgütlenmesi gereken önemli bir potansiyel olduğunu gösterdi. Yani sorun gençliğin ulusal kurtuluş mücadelesindeki rolünün tekrar bir analizinden ziyade, devrim-

YXK bölge konferans kararlarını uygulayalım, Kürdistan gençliğinin örgütlü birliğini yaratalım!

min açısından önemli bir potansiyel oluşturan gençliğe devrimdeki gerçek rolünü oynatmaktır.

Avrupa alanındaki kitle potansiyelimizin önemli bir kesimini Kürdistan gençliği oluşturmaktadır. Gençliğimizin buradaki varlığı zaman ve konumu itibarıyla değişiklikler gösteriyor. Gençliğin Avrupa'ya çıkışının değişik sebepleri olsa da, en önemlisi TC'nin planlı özel savasıdır. Halkımıza dayatılan vatanı sözcüğüne hareketinin önemli bir unsuru gençlik oluyor. TC, böylelikle siyasal mücadele ve gerillanın en önemli dayanaklarından birini göç ve sürgün dayatmasıyla kurutmak istiyor. Gençlik bir daha dönmemesi ya da ulusal özünden boşaltılması için Avrupa'ya gönderiliyor. İşte Avrupa'da YXK Örgütü'nün kurulmasından bu yana en önemli görevlerinden birisi, TC'nin gençliğimize dayattığı özel savası boşa çıkarmaktır.

Avrupa'da Kürdistanlı gençli-

ğinin öncüsü olması gereken yönetim organı, sıradan üye konumuna düşmüştür. Ayrıca bölgedeki YXK üyeleri de üyelik sorumluluklarına bağlı kalmamış, faaliyetlere kendilerini yeterince katmadıkları gibi, YXK komitesinin çalışmalarını da denetlememiştir. İki ayda bir üye toplantılarının yapılması planlanmış olmasına rağmen, bunlara katılmada çözümleyici olmadan uzak kalmıştır. Dolayısıyla üye toplantıları bileşim itibarıyla dar kalmış gibi nitelik olarak da kitle toplantılarına aynamamıştır.

Konferanslarda YXK'nin özgöl pratiğinin geliştirilmediği üzerinde durulmuştur. Gençlik cephemizin pratik faaliyetlerine zayıfla olsa katılım gösteriyor. Ancak, YXK'yi örgütsel alanda geliştirip güçlendirecek çalışma tarzına ulaşamamıştır. Yani gençliğin sosyal ve politik konumuna uygun çalışma biçimlerine gidilmemiş. Oysa gençliğin bazı sorunlarını dile getiren toplantı ve

sağlayabileceğimiz gerçekliği bir kez daha kanıtlanmaktadır. Eğitimde en fazla ağırlık verilmesi gereken bir husus kaynağa dönüştür. Görevlerimizin başında gençliğimizin yönünü kutsal vatan topraklarına yönelmek geliyor. Mücadelemizin dağda, şehirde ve ovada kadro ve elemanlara ihtiyaç duyduğu gerçeğinden hareketle, gençliğimizi mücadelenin bu acil ihtiyacı için örgütlemeliyiz. Gençliğin kaynağa dönüşü ise dayatma temelinde değil, eğitim ve ilme temelinde olur.

YXK bölge konferanslarının eleştirdiği önemli bir husus da ülkeye yönelik faaliyet olmuştur. "Her şey ülke için" dememiye rağmen, pratikte bu alanda çok az şey yapılmıştır. Ülke ve Türkiye'de üniversite, ilçe, fabrika ve şehirlerde bulunan yüzbinlerce yakınımız olmaması rağmen, bizler bu yakınlarımızı o alanlardaki örgütlerimizle ilişkiye geçirmiyor ve onlara yayın, kaset ve bildiri gibi materyallerin yetkince ulaşımını sağlayamıyoruz. Konferanslarda bu eksiklik, aşılmaz yönünde bir kez daha dile getirilmiştir.

Bölge konferanslarının sonuçlarını değerlendirirken hiç birşey yapılmadı ya da mücadeleyle hizmet edilmedi denilemez. Yarattıkları sonuçlar, atılan olumlu adımlar da konferanslarda dile getirilmiştir. Amaç yetersizlikleri ve bunların ana kaynağını tespit edip, bunları aşma kararlılığına ulaşma olmuştur. Bu esprile bölge konferanslarımız 1991-92'ye ilişkin önemli kararlara da ulaşmıştır. Konferansların almış olduğu kararları özet olarak şu şekilde aktarabiliriz:

1- Örgütsel çalışmalara ilişkin: Avrupa'da yığınla Kürt gençliği var. Gençliğimiz örgütlenmediği oranda bir anlam ifade eder. Gelişme ve büyümenin esası örgütlenmedir. Bir örgütü ise örgüt yapan onun tüzük ve işleyiş kurallarıdır. Bu işleyiş ve kuralların işletilmesi ise örgütün gücünü göstermektedir. YXK komiteleri örgütsel işleyiş kuralları olan toplantı, eleştiri-özeleştiri, rapor-talimat ve disiplinli bir yaşam biçimi olarak geliştirmelidir. Bölge YXK komitesi ayda bir toplanır. İki ayda bir bölge YXK üye toplantısı yapılır. Komite ve komite üyeleri iki ayda bir üst örgüte raporlarını sunar ve birlik merkezinden gelen talimatları uygular. YXK komitesi, yerleşim alanlarını ve gençliğin yoğunluğunu da dikkate alarak altı komiteler ve temsilciliklere ulaşır. Gençlerle ilişkilerde salt erkekler değil, genç bayanlar da birliğe kazanılmalıdır. YXK komitesi, üye netleşmesine gider ve bir yıllık süreçte üye sayısını iki mabline çıkarmayı hedefler.

2- Ülkeye yönelik ve kaynağa dönüş ilişkisi: Avrupa'ya göç ettirilmiş gençliğe göç politikasının nedenlerini doğru bir yaklaşımla kavratma ve yurtseverlik olayının anlaşılır bir içerikte özümsetilmesi ve ülkeye dönmeye teşvik edilmesi; ülkeyle ilişkiler geliştirmek, güvenilir adresleri tesbit etmek ve bunları ülkedeki YXK komiteleriyle ilişkiye geçirmek; ülke ve metropoldeki yakın çevrelerle olan ilişkilerin ulusal kurtuluşçu düşünce çerçevesinde geliştiril-

mesi, telefon, bildiri, mektup, kaset vb. materyallerin gönderilmesi; kadrosal çalışmalara özgöl bir temelde yaklaşıp her bölgede mücadeleyle kadro aktarmak, Avrupa ortamında uzun süredir yaşayan gençliğimizi ulusal değerlere çekmek için özgöl eğitim ve eylemsel programların oluşturulması hedeflenir.

3- Kültür ve sportif faaliyetlere ilişkin: Gençliğin mücadele ortamına çekilmesi için kültür faaliyetlerinin geliştirilmesi, YXK olarak kültür değerlerinin toplanması için çalışmaların yürütülmesi; saz, dil vb. kursların açılması ve mevcut olanların düzene kavuşturulması, ulusal kurtuluş mücadelesi ile ilgili şiir, resim, makale vb. yarışmaların düzenlenmesi, bölgedeki spor takımlarının resmileştirilmesi ve Alman liglerine katılması; değişik spor dallarının geliştirilmesi ve tüm sportif faaliyetlerin bir komiteye kavuşturulması.

4- Eylemsel faaliyetlere ilişkin: Faşist TC'nin halkımıza yönelik komplo ve saldırılarına karşı düzenlenen yürüyüş, işgal, miting vb. eylemlere katılması ya da YXK olarak düzenlenmesi; Newroz, ordu ve ulusal direniş gecelerine gençliğin güçlü katılımının sağlanması, Hogir, Fırat vd gençlik kahramanlarımızın şahadet yıldönümünde ve YXK'nin kuruluş yıldönümünde gece, fest ve toplantıların düzenlenmesi hedeflenir.

5- Eğitim-propaganda-ajitasyon ve kitle çalışmalarına ilişkin: YXK bölge komitesi eğitimini düzenli yapar. Üye ve değişik gençlik kesimlerine yönelik devrevi eğitimlerin yapılması; her alanda okul, pansiyon vb. yerlerde okuma çevrelerinin oluşturulması, bölgesel gençlik seminerlerinin yapılması, yaz ayında oluşturulacak merkez gençlik kamplarına katılım sağlanması, çeşitli video, teyp kasetlerinin gençliğe ulaştırılıp gruplar halinde seyrettirilmesi; dağıtımının yayınlarımızın düzenli ve miktarının artırılması hedeflenir.

Bölge YXK konferanslarında genel olarak bu kararlar alınmasına karşın bölge örgütleri alan olarak ve güçlerine uygun değişiklik kararlara da ulaşılar. Ayrıca her bölgede üyelik aldatılarının iki mabline çıkarılması hedeflenirken, dış ilişki ve yabancı kamuoyunun bilgilendirilmesi ve şartların elverdiği bölgelerde gençlik derneklerinin kurulması hedeflenmiştir.

Konferanslarımız YXK örgütlenmesinde döneme uygun atılım yapmanın başlangıcı olmalıdır. Alınan kararları hayata geçirmek için başta bölge komitelerimiz olmak üzere, üyeler dayatıcı, denetleyici ve kararların takipçisi olmalıdır. Hızlı bir dönüşleme, derinleşme sürecine girmeliyiz.

Bölge konferanslarımızın giderek tamamlanmasıyla tüzük gereği YXK Avrupa Örgütü'nün 3. Kongresi'nin önü açılmıştır. Bölge örgütlerimiz ve tüm gençlik yığınlarımız örgütsel pratik faaliyetlerini önmüzdaki aylarda yapacağımız 3. Kongremize göre düzenlemelidir. Son olarak tüm gücümüzü bölge YXK konferans kararlarını uygulamaya ve Kürdistan gençliğinin örgütlü birliğini yaratmaya çağırıyoruz.

- Güçlü bir YXK için ileri!

30 Nisan 1991
YXK-Avrupa Merkezi

Foto: Berxwedan

ğın yoğun olduğu bölgelerde YXK komite ve temsilciliklerine ulaşılmıştır. Fakat bölge konferanslarının ortaya çıkardığı gözlemleme ve sonuçlara bakıldığında, ulaşılan düzeyin ülke mücadelesine denk düşmediği ve ulusal kurtuluşun genel taktiklerinin yakalanmadığı açık olarak görülmektedir. Diğer birliklerde olduğu gibi YXK'yi üstten alta doğru ayakları üzerine oturtmak ve özgöl pratiğini geliştirmek kendisini dayatan görevlerdendir.

Bölge konferanslarının sonuçları değerlendirildiğinde, her ne kadar tek tek bölgelerde yetmezlik ve gelişmeler kısmi değişiklikler gösterse de, genelde sorunların ortak ve benzer olduğu ortaya çıkmıştır. YXK örgütlenmesini yaratmada birinci derecede sorumlulukları olan YXK komitelerinin görevlerine sahip çıkmadıkları görülmüştür. Bölgede iki konferans arası en üst yürütme organı olan YXK komitesi, alanda gençliğin tüm örgütsel-pratik faaliyetlerine karşı sorumludur. Geçen yılki konferanslarda seçilen komiteler başlangıçta düzenli toplantılarını yapıp pratiğe yönelmiş, fakat daha sonra giderek faaliyet kendi haline bırakılmıştır. Ayrıca komite bünyesinde yapılan görev ve atama değişiklikleri de yapılan gençlik üye toplantılarına sunulmamıştır.

Bölge YXK komitesi olağan toplantılarını düzenli yapmadığı gibi, komite işleyişine uygun bir çalışma tarzı, ilişki ve yaşam tutturulamamıştır. Böylece genç-

eylem biçimlerini geliştirmek mümkün değildir. Ayrıca gençliğe yaklaşıp onu iyi tanımak gerekiyor. Komitelerimiz, gençliğin sorunlarını ve özelliklerini yeterince kavramaktan uzak kaldığı için, buna uygun bir ilişki ve yaklaşım da sergilememiştir. Örneğin ülke gerçeğinden uzaklaşmış ve Avrupa'da büyümüş bir gençle, yakın döneme kadar hala ülke ortamının sıcaklığını yaşayan bir gençle yaklaşımımızın farklı olması gerekiyor. Ajitasyon-propaganda da onların düzeylerini esas alarak ikna edici olmak gerekiyor. Bu bağlamda bölgelerde gençlerle ilişkilerimizin dar olduğunu belirtmeliyiz. Ülkede boyutlanan halk savası geniş gençlik yığınlarını etkiliyor, fakat komitelerimiz ise bunlara sınırlı ulaşıyor. Faaliyetlerimiz ve eylemlere katılan gençlikte fazla büyüme yok. Bunun nedeni ise gençliğe açılma çabretinin göstermeme ve hazırıcı olmadır. Oysa "gençlik nerdeyse YXK orda olmalıdır" esprisiyle hareket edilmelidir. Okullar, gençlik merkezleri ve pansiyonlarda binlerce gençimiz var ve bunların çoğu ilişkiye açıktır. Sorun katılım, sorun girişim sorunudur.

Gerek YXK komiteleri ve gerekse gençliğe yönelik yeterince eğitimci olunmadığı, bölgelerde görülmektedir. Komitelerimiz döneme uygun eğitimlerini süreklileştirmedikleri gibi, gençlik yığınlarına yönelik uygun eğitim programlarını da geliştirememiştir. Eğitim temelinde örgütsel ve pratik büyüme ancak

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Karlı dağları ve yemyeşil bağlarıyla tanınan bir beldemiz

ERZİNGAN

(Erzincan)

-I-

ADI NEREDEN GELİYOR?

Beldenin bilinen en eski adı Zuhma (Suhma)'dır. Bu ad Asur kaynaklarında geçer. Erzincan adının ise, bu bölgede zamanında kurulmuş olan Eriza kentinden geldiği sanılmaktadır. Tarihçilere göre o dönemde Eriza, Erzurum'un batısındaydı, Karasu üzerinde kurulmuştu.

Daha sonraları bölgeye gelen eden Selçuklu Türkleri'nin Eriza adını Erzincan olarak kullandıkları da Türk kaynaklarında geçer. Erzincan, zamanla Türkçe'de Erzincan biçimini almıştır.

Halkımız ise, Erzincan'ın ismini Erzingan olarak kullanır.

ha sonraları ise Romalılar, yöreyi Pontuslular'ın egemenliğinden aldılar. 385 yılında Roma İmparatorluğu yıkılınca, Erzincan'ı Bizanslılar ele geçirdiler.

Erzincan, İslamiyetin doğuşuna kadar Sasaniler, Ermeni kraları ve İranlılar arasında birkaç kez egemenlik değişti. İslamiyetin yayıldığı dönemlerinde Hz. Ömer'in orduları tarafından işgal edilen Erzincan, bir süre sonra tekrar Bizanslılar'ın eline geçti. 1071 tarihinde Oğuz Türkleri'nin işgaline uğradı. Daha sonraları çeşitli boyların egemenliğini yaşayan Erzincan, en son olarak Yavuz Sultan Selim'in Çaldıran Savaşıyla Osmanlılar'ın egemenliğine geçti. Birinci Dünya Savaşı'nda 1 yıl 7 ay kadar Çarlık Rusyası'nın işgaline uğradıysa da, tekrar Osmanlılar'ın eline geçti.

dideki çanağın güneydoğusunu Munzur ve Pülümür dağları kaplar. Munzur'un doruğunda yazık kar eksik olmaz. Yazları, bu doruğa çıkılıp kar getirilir. "Dağları karlı Erzincan." deyişi buradan çıkmıştır. Azametli bir görünümü olan Munzur'un etek-

çıkarmıştır. Armut, elma, üzüm, kiraz ve vişne en çok yetiştirilen meyveler arasındadır. Üzümlü kassabası, yetiştirdiği üzümden adını almıştır. Yetiştirilen meyve, yörenin ihtiyacını fazlasıyla karşılar. Ayrıca Kemaliye ilçesi meyve üretiminde oldukça geliş-

fabrikası dışında yoğun bir istihdam alanı yoktur.

Dağlık ve yüksek alanlarda, özellikle Tercan, Çayırli ve Pülümür taraflarında halk Dımıli (Zazaca) lehçesini konuşur. Bu ilçelerde tümünden Kürtler yaşarken, diğer ilçe ve ovalarda Kürtlerle

KISA TARİHÇESİ

Kesin kuruluş tarihi bilinmeyen Erzincan, Fırat'ın yukarı havzasında tarihin çeşitli dönemlerinde doğu-batı, kuzey-güney yönlerine doğru giden ticaret yolları kavşağında kurulmuştur.

Erzincan'ın yazılı tarihi Hititlerle başlar. Bu imparatorluğun bir parçasıyken, Asurlar'ın egemenliğine girdi. Daha sonraları ise Urartular bu toprak parçasına yerleştiler.

7. yüzyılda Asurlar'ı yenen ve

COĞRAFİK KONUMU

Erzincan, 11.903 kilometrekarelik yüzölçümü ile Giresun, Gümüşhane, Erzurum, Bingöl, Malatya, Fırat, Dersim ve Sivas şehirleri arasında yer alır.

Erzincan; dağları, çepit çeşitli meyvelerin süslediği bahçeleri ile tanınır. Şehir Karasu vadisinde kurulmuştur. Bir çanağa benzeyen vadiye üç kapıdan girilir. Bu kapılar, Karasu'nun giriş ve çıkış yerleri ile Ankara karayolu bağlantılarını sağlayan Refahiye boğazıdır. Bu karayolu Erzincan

leri bol sular, meyve bahçeleri ve ağaçlarla kaplıdır. Sarp yerlerinde yaban keçileri, kerkükler ve diğer hayvanlar bulunur. Eteğinde çıkan büyük bir su Gürelik dağlarını oluşturur.

Şehrin girişinde Muti köprüsü ile aynılan ve Akdeniz'e kadar uzanan yol, Pülümür dağına doğru tırmanan bir yola benzer.

mağdır. Bu ilçe folklor bakımından da yörenin en gelişkidir. Yörenin yetiştirdiği bol meyvelere, İstanbul'dan gelen tüccarlar ve yöredeki tefeciler verdikleri kredilerle ipotek koyarlar. Böylelikle bir yıl önceden meyve üreticilerinin eli-kolu bağlanır. Burada yetiştirilen üzümlü dermesyon fasulyeleri tüccarlar tarafından İstanbul'a ve oradan da dışarıya ihraç edilir.

Hayvancılık daha çok yüksek yaylalarda yapılır. Ayrıca her yıl Dersim'in Şavak yöresinden bu yaylalara göç edilir. Buralarda özellikle üretilen tuluş peyniri ve tereyağı gibi hayvansal ürünler meşhurdur. Tercan, Çayırli ve Refahiye hayvancılıkla birlikte tarım üretimini yapan ilçeler durumundadır.

Erzincan şehrinde, hemen her caddede ve pasajda istisnasız birkaç dükkanın vitrinleri mutlaka dolgan insanı durdurup baktıracak güzelliكتedir. Bu vitrinleri, altın parlaklığında bakır işlemeleri süsler. Özellikle de Kürdistan halkının halı, kilim ve çeşitli nesnelere işlediği motifler bakır işlemlerde hayat bulur. Bakır işlemler, dışardan verilen al-parçılara göre yapılır. Bu el ürünleri, dış ülkelerde ve metropol alanlarında büyük beğeni toplar ve önemli pazar bulur. Fakat, bu değerleri yaratan yüzlerce Kürdistan çocuğunun yaşamı ise, aynı parlaklıkta değil. Sendikası ve sigortası olmayan, atölye sahiplerinin insanına terk edilmişlerdir.

Kaliteli tuz deyince, akla Kemah gölü tuzları akla gelir. Kemah ovasında salyangoz ve kurbağa toplayan bir atölye, çeker ve bez

birlikte başka halklar da yaşar. Ovak alanlarda yaşayan Kürtler önemli oranda asimileye uğrarken, dağlık alanlardaki Kürtler ise anadillerini konuştukları gibi, gelenek ve göreneklerini de korumaktadırlar.

Yeraltı madenleri bakımından Erzincan, zengin sayılabilecek bir beldemizdir. En önemli madenlerden biri kromdur. Genellikle Tercan yakınlarında çıkarılan kromun varlığı 1.528.000 tondur. Yine ilçenin Pambegölü, Doğu Ezan, Batı Ezan ve Sulu yörelerinde de zaman zaman krom üretimi yapılmıştır. Beldenin diğer bir önemli madeni olan perlit ise, merkez ilçeye bağlı Mollaköy'de çıkarılır. İyi kalitedeki bu madenin toplam rezervi 71.600.000 tondur. Bu önemli yeraltı madenleri dışında demir, manganez, manganit madenleri ve linyit yatakları da vardır.

Erzincan'da, önemli toprak gruplarının tümü bulunur.

Tarihsel yapılar bakımından oldukça zengin olan Erzincan'ın çeşitli mezarlıkları, içmeler ve kaplıcaları da vardır. Bu mezarlıklarında mevsimine göre dinlenilir ve spor yapılır.

Erzincan'da kara iklimi hakimdir. Kışları çok sert geçer, yazları ise kavrucu sıcaktır. İklim, yüzyıllardır ve yükseltilere göre yer yer farklılık gösterir. Beldenin en sıcak ayları temmuz ve ağustos aylarıdır, en soğuk geçen ayları ise aralık ve ocak aylarıdır. En yağışlı aylar nisan ve mayıs, en az yağışlı aylar ise temmuz ve ağustos aylarıdır.

SÜRECEK

genişleyen Medler, Erzincan'ın egemen gücü haline geldiler. Yaklaşık bir asır sonra ise Pers İmparatorluğu bölgeye yerleşti. Yine Persler'den bir asır sonra da bölgeyi Büyük İskender ele geçirdi. Büyük İskender'in ölümünden sonra ise, Erzincan'a Ermeni kraları yerleştiler. Ermenilerin ardından Pontuslular yörenin egemen gücü haline geldiler. Da-

ğerlerinden ta Çin'e kadar, Karasu boyunca uzanan demiryolu ise Sovyetler Birliği'ne kadar gider.

Şehir yenidir. 1939 depreminin sonu kurulmuştur. Bu depremde, bir-lid bina dışında şehir yerle bir olmuştu; 40 bin insan ise hayatını kaybetmişti.

Köyler, dağlar ile vadinin birleştiği hat üzerinde kurulmuşlardır. Karasu'nun böldüğü va-

kın yol kenarındaki telefon direkleri bile kar ile örtülür. Bu nedenle direklere destek amacıyla yedek çubuklar takılır.

Gündüz bakışıyla Kemah boğazı güzeldiğinde, tren bir kaya deliğinden düşer gibi vadideki çehre iner.

Çevreyi oluşturan dağlardan ovaya akan buz gibi sular, buralarda bir bahçe üretimini ortaya

"Em tu caran ji gel bi dûr ve nakevin. Heya ku xwîn di canê me de heye, em ê ji bo serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurd bimeşin"

Serokê ERNK
Abdullah OÇALAN,
di roja 25'ê Adarê de
li pêşya weatparêzên
Kurdistanê di
Akademiya Mahsum
KORKMAZ de ji bo
pirazkirina Newrozê ev
axaffin pêşkêşî gelê
Kurdistanê kirye:

- *Dibêjin PKK dikeve nava xebata başûrê Kurdistanê. Helbet! PKK Partiya gelê Kurd û her çar aliyên Kurdistanê ye.*
- *Kesê ku bi navê bakur û başûr gelê Kurd ji hev biqetîne, ew xizmeta dijmin dike. Armanca me Kurdistanêke serbixwe ye.*
- *Em her demê dibêjin: Em hazir in, bi dijmin re rûnin û pirsê xwe bi siyaseta çareser bikin. Em ne li dijî lihevhatinê ne, lê hema, li ser çi bingehe û bi çi awayî divê ev çêbibe?*

Yênê Berxwedan

Newroza we pîroz be.
Em we tevan, bi hatina
sala serbilîdanê û serkevtinê
sêrê û pîroz dikin. Di van salên da-
wîyê de, bi taybetî di van herdu salên
dawîyê de gelê Kurd, ê ku hoyê niha
di xwe mirinê de bû, çavên xwe ji bo
jiyanê vedike. Çavên xwe ji bo serkevti-
nê vedike. Em niha gihane wê payê.
Ji bo ku gelê Kurd carekê din tîk neçe.
Divê mirov xwe ji bîrê neke. Çawa?
Çend salên berî wê salê, me digot
emê çawa baweriyê çêbûnê? Şer û
serbilîdana gel, xebatê û karê me yê
herî mezin ew bû, ku em xwe bi gel
bidin qebûl bikin. Niha ji hûn dibînin,
na bawerî tenê û haw, serkevtinê
mezin di bin seroketiyê de gellî de, ku
di cihanê de xwe bi xurtî nîşan dide,
darkerîne meydana. Belê, di wê demê
de, serkevtinê weha pêk tî. Ev sero-
ketî, ji bo ku em carekê din rebin û
nakevin, xebatê dîda meşandin. Bi
rastî, ne hindik e, ku serkevtinê bi wî
rangî di Kurdistanê de çêbûn. Di
van herdu salên dawîyê de, gelê Kurd
roj bi roj di Newrozê de dijî. Dijmin ji
wê yekê qebûl dike û dibêje, Kurdis-
tan di Newrozê de zaxmî de ye.

Bila xwarinê kem be, vexwarinê bin-
dik be... lê hema bila baweriyê neşewl
ya ji bo serxwebûnê û azadiyê, her û
ber xurt be. Bê baweriyê bi serkevti-
nê, mirina herî erzan e. Bi rastî ji,
heya niha gelê Kurd, di mirinê

erzan de bû. Hûn, niha tev dibêjin,
"Em Kurd in, Kurdistanê ya me ye..."
Ev, ji sedî sed rast e. Bêyî wê jiyana
mîrov nikare bimeşe. Ma bi xwe ji, ji
destpêkê ve, ji bo wê armanca dest bi
xebatê kirîye. Bi rastî, dema ku em
nûn rebin, imkânên ji jiyana şexsî re
gelek hûn. Lê, me nedikarî em şexsî
xwe bilind bikin. Çi di nava dewletê
de û çî ji di nava gelê de, me nedikarî.
Ew jiyana, ji hêla me ve nehati peşman-
dîn (qebûl kirin) û me xwe gihande
vir. Ez dixwazim bi we bidim nasî-
rin, çawa jiyana nûn çêdibe, çawa ev
jiyanê dibe ya gel. Niha jiyana serbi-
xwe û azadî ya gel. Ji bo wê ez
dixwazim binim her çavan, gelo me
bi çi awayî xwe gihande wê jiyana.
Eger mirov diroka xwe nezaniye,
nikare bi pêşî ve ji bikeve. Na wê rojê
dizane, ne ji rojê were. Hûn dibînin,
li hemberê dijminê mirovê Kurd xû di-
keve. Ji lew re ez dibêjim, divê mirov
roj bi roj xwe binirxîne û xwe ji bîr
neke. Gotina min, na ji ber ku rast e,
weha ye. Na! Divê mirov bi wî awayî
xwe çêbike. Ez ji ber wê wê dibêjim.

Nîha, dijminê dest davejê hinekan ji
nava Kurdistanê. Dibêje wan, "Werin ez
ê alîkariya we bikim. Lê hema li pê-
şya we wazîfeyek wê hebe. Eger hûn li
hemberê PKK binirxînin, em ê xwarinê,
peranê li heya çekanê ji bidîne we."
Sed îhyê! Hinekê dibêjin "perê", hinek
ji dibêjin, "Eman xwarinê." Gelo, ev çî

Kurd in, çî ku in? Eger mirov van nas-
naka, wê demê min derkeve pêşya me.
Xizî, xizî û xizîwarên di nava
Kurdan de, ji dijminê bêtir in. Ji dij-
minê bêtir, xizî û dijîninê gelê me
Niha ez dikarin wê bibêjin. Ma bi şe-
reki bi çûk, di van çend salên de gelê
Kurd, bi dijminê de qebûl kirin. Têvî
ku me nikaribû ji her hêlê ve bi valûbê
xwe şer bikin ji, dîsa me şer kir û
dijminê xizî nava tengaviyan. Niha ji
dijminê, neçarê dîtin ku bibêje, "Em
ji dixwazim bi siyaseta pîrsa Kurdan
çareser bikin." Dijminê ketiye nava
tengaviyê. Ji lew re wê yekê dibêje. Ev
gavê e. Berê digot, "Kurdanê ne we-
lîk wan ji nûnê ya." Derfet (imkân)
nûnê bû, ku yekê bibêje, "Ex Kurd in."
Lê hema ji bin re, dîsa dijminê dest
davejê pîranên xwe. Dest davejê hin-
ek Kurdên xizî ji û dibêje wan, "Fer-
sendê qebûl. Ji we re perê, çek û xwa-
rîn." Berê dijminê li dijî Kurdan şer
ekere dîda meşandin. Lê niha ji xwe
re valûbêkê din derxistîye. Bi navê Kur-
dan şer li dijî Kurdan dîda meşandin.
Çima? Ji ber ku derfet neman ew bi-
karibe şer bike, nikare ji. Kurdên xa-
yîn gelê in. Di nava me de hene. Di
nava PKK de ji hane. Eger derveyekê
(firîndekê) bibînin, wê di rojê de
xebatê PKK tev tîxîna bin destên xwe.
Ev kî ne û çî ne? Bi rastî, yê ku bin-
geha çavê Kurd nêzîkê wê wê xû bi-
bine. Li ser wê naxweyîyê dijminê, haw-

qezal seî in, em xizîna xwe mirinê. Li
ser me dikin daye meşand û jiyana ji
me re nehîştîye. Kesên li ser wê ne-
xweyîyê mezin bûne, gelek in. Dijmin
hinekê meşet reberî wan dike; parî-
yek nan dîda ber wan... be qeyd û
band, xwe deşona ser me. Gelek pê-
wîst e, ku mirov pêşî li ser van kesên
bişekîne û ne li ser dijminê ekere. Ji
ber ku hêzê teng û bê çare bîninê,
nikare minê berê sîyasetê mirinê li ser
gelê Kurd bimeşîne. Gava tu çare di
destê dijminê ekere de nemîne, ew
nikare bi çi awayî ji be, bi ser me de
were. Bê gumar wê li erdê bişkewe.

Di van herdu salên dawîyê yîn
serbilîdanê de, rastîyek derkeve holê.
Dijminê tî derxist, ku minê berê
nikare gelê Kurd bîtinê û serbilîda-
nê bişkîne. Tîqê ku di wê salê de
îspat bûyî, ev rastî bi xwe ye. Li şûna
sîyasetê xwe ya kuştin û qirîkirinê,
niha dijminê dixwaze çî bike? Sîyase-
tekê nûn derxist. Dibêje, "Me hebûna
Kurdan qebûl kir, Kurd hene. Em
Kurdistanê bawerî qebûl dikin, heya
çîkirina derkeve ferdên ji. Em
dixwazim serxwî Kurdan biparêzin..."
Kî wê dibêje? Kesê ku dibêje, heya
niha mirin û sîyasetê qirîkirinê li ser
gelê Kurd dimeşand. Serdestên Tir-
kîyan wê dibêjin. Heya niha dixwastin
me bi yek carê ji holê hilînin. Çima di
wê salê de xwe guhartin? Gelo hatine
guhartin an na?! Di rastîyê de

kurdistana dewletê ji binê nehatine
guhartin. Lê ji bo çî bi gotinan
diguherînin? Dibêjin, "Em Kurdan
qebûl dikin" û weha dixebîtin ku
Kurdan, binê bin "hîmayeta xwe."
Divê mirov li ser wê sîyasetê ji bişki-
ne. Çima? Ji ber ku dijminê, dixwaze
bi awayekê din mirinê li ser me bi-
meşîne. Divê mirov kûr bişkîne, na bi
zaroketî. Niha gelek hane, ku bi navê
weatparêziyê, bi navê Kurdîyê di-
kevîne nava şaxiyên mezin. Bi wî awa-
yî gelek wê bûkîne. Gelek ji, bi navê
weatparêziyê wê weatparêzan bikin
jine. Ji lew re ez dibêjim, girîng e,
mîrov berpirsiyariya xwe bi xizî û
heya xwe ji pêşveçûnan xweş hebe.

Bi hezaran malan e, ev dijmin
dixwaze me ji holê hilîne. Her şe-
weyên şerî, ji bo pêkanîna armanca
xwe, bi dijî me bikarînin. Çawa lîro
dikare bibêje, "Ezê Kurdan biparê-
zim." Ev, nêrîna û dîtinê rojîyan e.
Çawa? Dema ku rojî nikare bi yek
carê lêxe û nêçirê xwe bixwe, dixwa-
ze bi normayî xwe nêzîk bike û ji
nêçirê ve lêxe. Rewşa dijminê ji, ji bîr
wê, na tîqêkê din e, ew ji weke rojî
dike. Dijminê, di ku bi bîrê nikare
me li erdê bixê, lewma bi normayî tî
ser me, ji bo ku ji nêçirê ve me ji holê
hilîne. Heya dibêje, "Em bîrayên her
in, meragên mekin ez tu şiyarê nagî-
hînimê we." Wê dixwaze me nêzîkê
xwe bike, dema ku em nêzîk bîn ji,

wê dîsa derbeya xwe bikarbine.

Hinek hene, hîna jî, ji vî dijîmîni re dibêjin, "Dost, 'Dibêjin, 'Ev dostê me ye. Ev e, 30-40 sal in em bi hev re dost in. 'Ev ku dixwazin gelê Kurd têxîne deve rovi û guran. Ev malmîratan Kurd, xwe çî dihesibînin? Bi sedan mîlan peyva ji dijîmîni re kirin. Ber e. Nîha dema wan hêdî-hêdî derbas dibe. Ew, dewlemend bun, tîr swarî, vaxwari û xort ji bûn. Dixwazin gel bi hêz nebe û tim nola bere di bin destê wan de bînine. Ji ber ku, dema têkeve bin destê wan, dikeve bin destê dijîmîni jî, dijîmîni Tirk û Imperiyallîzma Emerîkî. Dixwazin peyaviye ji wan re bikin. Berê ji hîneke din re dikirin. Di nerîna wan de gelê Kurd pey e. Ew ji dixwazin vî peyê bîfiroşî Tirkîni fîşîstî Imperiyallîzma Emerîkî. Çima gelê Kurd xwîndî dijîmîni? Li bagûrê Kurdistanê, bînde delîve ji bo rabûnê peyda bûn. Do li pêşîyê nabin bend û dîwana! Bîla gele ma beha û nefesa serxwebûnê bikîşîne. Lê rê nadin. Ji xwe re bînerî. Berê li derveyî welat hîn, tu tîkîlîya wan bi gel re tune bû. Nîha, dema ku dîtî PKK xebatê li bagûrê Kurdistanê jî dimeşîne û gel ji radibe ser peyvan, bi lez xwe avetî welat. Bere dev ji gel berdestûn û reviyabûn der ve. Nîha dîsa bi navê seroketiyê hatîne welat. Dibe ku tev ne weha bin, lê herma hînek jê weha ne. Pîlana xwe bi dijîmîni re danîne û hatîne, da dîsa gelê me ji guran re bakîna parî. Divê mirov li ser van xurt bîfîkire. Ne li bagûrê Kurdistanê tone, li bakur jî, Ji sedî sed bi dewletê re na, ji wî re xizmetkar û berdestî. Ji min bêtir ji xwe Kurd dibînin. Piştî ku temenê (imr) wan bû 50-60 salî hingê Kurdistan hate bîra wan. Mîrov piştî 70 salan ji dibe welatparêz, dibe azadîxwaz û ji serxwebûnê hez dike, ev mîmkî e. Lê herma ev, bîla li ser nîyet û siyaseteke rast be. Hingê mirov wê wan bi rîmet bibîne. Lê dema ku welatparêziya wan ji bo berjewendîya kesanî be, bi her tiştî bîfîzî, ji dijîmînan peran bigirin û dîsa min berê xwe padîşah bibînin, hingê ew, pîlana dijîmînan dimeşînin. Divê haya mirov, ji kesen weha bag habe.

Li kîjan derê dibe bîla bibe, divê mirovê Kurd di vî salê de wan kesen ji berê bêtir nas bike. Ji berê bêtir nîha siyaseta rast ezkere bîye. Şer û meş gel ji xurt bîye. Ji hêla din, di nava me de yen bi navê dostaniyê dixwazin piştî me bîşînin ji hene. Hinde caran ji bi eşkertî erîş dikin. Di vî rewşê de, kesê ku xwe nas neke, xwe ji bir bike, wê di cih de bikeve. Wê dijîmîni bi serkeve. Ji ber wê ez tim dibêjim, divê mirov roj bi joj dîlîna xwe frehtir bike û yekîtiya xwe xurt bike. Ev gelekî pêwîst e. Divê ev bag were fîrî kirin.

Heya nîha ji dijîmînan bêtir, kesen ku digotin, "Em serok in" xizan gihandine gelê Kurd. Gele Kurd, heya nîha gelekî be serok rabû. Pîrîna seroketiyê nîha li her min e jî. Ez jê nerewîyam. Ne bi zanebûn û ne ji bi xebata xwe, ez jî pîrîna seroketiyê nerewîyam. Ez bi zanebûna xwe wê mesele ji gele Kurd re vedikim û bi kar ji pêk tînim. Lê herma her tiştî çareser bîye û we ji xwe gihandiye seroketiyê? Na! Hîna ji kîmîalîya berî mezin, di vir de ye.

Bi rastî marofo Kurd bûye girêk, greko hezaran salan. Her demê dijîmîni erîş gele Kurd kirîye, wî pelîxandiye. Kesê ku xwe bi rastî serok bihesibîne, divê wan girêkan ji bîbine û bîkaribe ji hev ji vake. Eger nekarî-be bîbine û weke, nikare seroketiyê jî bimeşîne. Rast e ku gele Kurd bi çav e, lê herma nebîne. Bi guh e, lê herma nabihîse. Ziman heye, lê herma nîza-ne pê deng bike. Ji sedî sed zimanê me ji bo dijîmîni diguherî, çavê me ji bo dijîmîni dibînin û wî diparêzin. Guhê me ji ji dijîmîni re dibihîsin. Tiştên rast nabihîsin, derewan dibihîsin. Em bi xurt li ser van tiştan

sekinin. Dema ku dibêjim, ez ji pir tiştan ne razî me, na ji bo şexsê xwe, ez dibêjim. Jiyanê ku em tîde, tu caran nayê qebûl kirin. Ji ber ku xizmeta dijîmîni dike. Bi her awayî xizmeta dijîmîni dike. Bi dîtin, bi bîhîstin û bi axavîne xizmeta dijîmîni dike. Me ji vî jiyandî çî fîrî kir, çî gîrî? Gelek ji we, ku xwe zana didîtin, ev jîyan dipejirandin. Nîha ji weha dikin û nayêne ser rastiya me.

Taybetiyêke we beye. Hûn xwe bi yek carê davêjîne nava avê, lê hûn bi avjeniyê ji nîzanin. Ji lew re hûn difîkîsin. Ez bi xwe, hebeke ditînim. Nola we bi cesaret xwe davêjîne nava avê. Tîrî ne jî me e. Caran hebî mirrov dîtin. Dibe ku avê ku bi rîmî bîzenîqîne. Lê herma hûn, xwe min çûkan davêjîne nava avê. Hûn bîletîsin, nefetîsin, hîç ji we re ji xwe ne xos e.

Ji destpêkê ve, dema me gava pêgemin avê, ez pîr bi hayîan dimeşîyam. Min digot, divê haya min ji dafîrî dijîmîni hebe. Me li dema xwe dîmerî; li gundê xwe, li mirovên xwe dîmerî û digot, ev jîyan ji bo wan ne bag e. Bi vî awayî me dest bi meşî xwe kir. Roj bo roj me xwe li ser vî dîlîne meşand û xurt kir. Me bi xurtî xwe gihandê van bilindahîyan.

Wêna Berxwedan

Nowroza vî salê bi serkevtinê hate pîroz kirin. Bi milyonan gîrîni gele Kurd, tevî xwepeşandan hûn û vî ji xwe re kirin jîyan. Pêşî, haya kesê jê tune bû, ev jîyan bi çî awayî çêbûye. Vaye hûn bi xwe dibînin; ji bo serxwebûn û azadiyê jiyaneke nû hîtiye afirandî. Di vî de ji divê mirov hesabê xwe bike. Ez bi xwe, rojê çî caran hesabê xwe dikim û li ser pîştan dîmekînim. Hûn ji herma careke li ser bîsekinin. Bi rastî berpîrîyariyêke pîr mezin e, dema ku mirov bi navê Kurdistanê bide ser re û bipeyive. Ji ber ku dijîmînan serdeste Kurdistanê gelekî hov in. Gava mirov minî zarokan tişfîgê hilgîrê û biçe ser wî, wê ew bêtir har bibe. Ji lew re bî-mabehtî mezin girîng e.

Nîha gele Kurd radibe ser piyan. Mîrovên Kurd, ji min bêtir diguşî. Lê herma zû dikavîni data dijîmînan. Ez dibêjim weha nabe. Bi zanebûnî rabî. Hûn di bîrî seroketiyê me de dikarin çîqas bimeşî? Heya ku ji min were ozê alîkariya we bîkî û we biparêzî. Lê dîsa ji bi min tene her tiştî naqede. Pîrîyariya cihanê ne dostê gelê Kurd e. Ne dor e, ku ji bîlekê bi we bîkînin û ji hêla din li we bidî. Gava bîkarîbin, bi navê hevêlî û welatparêziyê wê we bavêjin erde. Hem ji we ezkere li bidî. Ev rastî ne û rûkarîni wernî fîkarî kirin. Ev rastî li her çavan in. Lê ne wêlê ye, ku em nikarin van dafîrî ji hêla hîlînin. Eme di pêşerojê de, ji berê xurttir wan ji hêla bîlînin. Bi şerê li çîyan, li gundan, li bajarîni... emê ji her hêlê ve, wan rakî û hîlînin. Emê di bin seroketiyê PKK de bi rê ve biçî. Belê, divê em bi xwe, şerê xwe bimeşînin. Em nikarin ji kesekî din re bibêjin, wêre ji me re şer bimeşî. Heya nîha, di dîroka Kurdan de, şer

bi zanebûnî nehatiye meşandin. Serokê sexte derketine û gel ji dane dîv xwe. Ji ber ve sedeme em bi ser neketine. Em naxwazî ji nîha û gûn ve, weke berê seroketî were meşandin.

Çî li welat, çî ji li derveyî welat. Di xebata ku nîha em dimeşînin de, divê em careke di nekevîne nava şaşiyê weke berê. Ji ber vî, nîha em xebatê bi bîyarî dimeşînin. Min berê ji gotîye; divê mirov di rojê weha de kîr bîfîkîrê û hesabê min bide ber xwe û nehele zîyan peyda bibe. Dema ku lêxistin ne pêwîst be, divê mirov lêneze. Dema ku erîş û lêdan pêwîst be jî, divê mirov di cîhê xwe de neakîne, nêrîni pêwîst be kor neakîne. Ne xwe, zîyaneke mezin we bîgîhe mîrovî.

Bi rastî, eger meşî, meseleya şexsê min be, min ê bigotê, her tiştî ji min re amade ye. Ez ji her hêlê ve dikarin taybetiyê seroketiyê pek bîzim. Di warê dîroki de, olî, leşkerî, teorî û îdeolojî de, ez dikarin bi xurtî bimeşî û gel ji bi xwe re bimeşînin. Lê herma pîrî, tene bi min çareser nabe.

Nîha hevalên me, endamên PKK bi xwe ji nikarin min am dixwazin, seroketiyê bimeşînin. Hûn bi xwe jî vî yekê dibêjin. Ji lew re em bi xurtî li

xwe rake, nikare xwe ji gemara dîroki paqî bike. Divê mirov vî yekê bag bîzaribe. Çêkîrî, ne ji bo min tenê ye. Ez ji insanekî im, Kurdekî im. Lê herma hevwazî sal in, ez li ser xwe dîsekinim. Ez tim ji hevalan re dibêjim, eger hûn xwe çenekî, hûn ne hêjayê sîlveke jî ne. Li ser çî bîngehê sîlvê? Hûn hingê ne hêjayê tişfêkê ne. Kesê xwe çenêke, xwe li hembere dijîmînan neperêze, xwe neke şekî û perbetê ji bo gel, em tu rûmetê nadîne wî. Çima emê bidîne? Kesê ku nezanîbe kar bimeşî, nezanîbe seroketî çîye, ji bo çî wê bibe hevalê me?

Seroketî, bi wêlê, bi zagon (qanûn) û bi zanebûnê meşandin. Eger tu van nasnekî, tu nikarî bîsebidî û wê xebatê ji bîgîhîni serkevtinê. Heke tu lêgîhîlî bî, bîngê tu heya dawîye serokî. Lê herma tu bi zîmanê xwe zîyanê bîgîhîni me, bi çêza xwe ji dijîmîni bêtir me bîkî. Ew seroketî belayêke mezin e ji bo gelê me. Dibe ku tu bi dilekî pak jî bî. Lê belê, dîsa ji em dixwazin serokan weha jî hêla hîlînin. Berê, serokan sexte di nava Kurdan de gelek bûn. Bi seroketiyê dîstîni û dîketîni bin fermîna dijîmîni. Li gora dijîmîni seroketiyê xwe dimeşandin. Nîha dema wan çî. Rast e, berê serokan êl û ejîran, mal meşînan, azan, began hebûn. Bi navê şaxîyê gelekîni bi seroketiyê lîstin. Nîha, herma hema ji hêla rabûn. Heke hebîni, pîrî hîndî in. Eger mirov hay ji xwe hebe, tu tehlûkeyên mezin ji van kesen nikarin werin. Lê herma nîha di nava Partiyê de jî, kesen ku nikarin xwe bîgîhîniye seroketiyê be, kesên ku bi nava welatparêziyê zîyanê peyda dîtin hene. Divê mirov jî vî yekê bîtîne û ji bo çareserkirîna wê bîseze. Em bi xwe bi xurtî li ser dîsekinin. Di Kongreya (koncîvîni) çaran de jî, me ev pîrî bi dorîfîrî da ber çavan. Di dawiyê de me bîyarî jî, di demê wê de standî. Me got, kesên ku bi seroketiyê bîlîzin, derfetî nîme ew fîlah bibîni û min berê ji em delîveya jîyanê ji wan re nahîlin. Jiyanê wê li wan heram bibe. Çîqas sedem hebîni jî, ew nayîni pejirandin. Qasê bîrî! Kesê ku bi pîrozîyîna bîlîze, wê xwe bi xwe jî hêla hîlîna Seroketî her demê tişfêkê ji mirov dixwaze. Nola berê seroketî nabe. Bi xwe nekene, bi xwe nefîze, bi dema xwe nekene. Roj bi roj, kîlî bi kîlî, ji her tişfêkê re amade be. Ger tu şer bîxwazî şer, siyaseta bîxwazî siyaseta... bi her awayî, divê serok, minî şerîan hatîr be. Çîqas dijîmîni xurt be bîla be, divê tu jê xurttir bî. Xwe li herberê wî xwe bîkî agîr, bîkî bombe. Seroketî vî tiştî dixwaze.

Xwe bi paqî ve dan, ketin, divê tune be. Ji rastîyê, bi li rastî û çepê ve jî, divê xwe badan tune be. Her demê, divê tu bi pêş ve bîkî. Çîqas derfet û îmkînanê te hebîni, girîng e, tu li ser wan bimeşî. Seroketî ev e. Eger ev taybetî di kesbîna te de hebîni, sermo seroketiyê bimeşî. Na, ku tu ji seroketiyê re ne amade yî, bi sextekarî xwe naveze pêşîni me. Li pêşîni gel ji nebe bend û kelem. Vaye, ez ji gel re dibêjim, bi li pêşîni we bî kelem, wî bîperçîqîlîni û ji ser bimeşî. Hêza gel xurt e. Hûn nikarin bi sextekîrîya xwe, meşî gel rabîwestînin. Weke ku min gotî, derfetên dijîmîni min in, ku me bi ezkertî tune bike. Lewma destê davêje serokê sexte, wan li dîji me radîke. Girîng e haya me ji me hebe. Ji lew re em xwe bernadîni destê wazî. Karê me yê mezin jî, wê rakîrîni û hîmîna van serokan be. Serokan bi nîyeta pak jî çêdînin. Belkî hîna gelek bêtir ji çêbînin. Kesê nezan, negîhî, dixwaze bi dilekî pak li ser meseleyê bîsekin. Dixwaze bi gundîtiya xwe seroketiyê bike, lê weha nabe. Seroketî hêzek e, zanebûn e, serkevtin e. Kesê nekarîbe van taybetîyan rake, nikare di nava gel de bimeşî, nikare tişfîgê hilgîrê, çend hevalan bide poy xwe û bîbêje em gervan in. Kesê wêlê wê hem bi gel

bîlîze, hem ji jîyanê hevalan bide ber tehlûkeyan. Kesê weha ji gelek in. Nîzanîni tişfîg çawa dîtoqe, dibêjin em bîme serleşker. Nîzanîni du gotîni li ser hevîdîni dibêjin, dibêjin me çî gotî hîne weha bîkî. Çawa dibe? Tu nîzanîni tişfîgê bîtoqîni, emê çawa komîtanîya te bîpejîrîni? Kesê weha, di nava me û li derveyî me jî hene. Tiştê pêwîst ew e, ku mirov di xebatê xwe de seroketiyêke rast û durust bimeşî. Çî di nava gel de, çî ji di nava gerîla de.

Bînerîni! Li bagûrê Kurdistanê pêşîmergeyan nîzanîbîni şer bîkîni. Dîjîmîni bi ser wan de hat, di 24 meştan de revîyan. Dîrevîyan, lê dîçîni kîjan derê? Be guman, dîçîni cemê dijîmîneki din. Ji cem dijîmîneki xerab, dîrevîyan cem dijîmîneki xerabî. Di vî de, sedeme yekemîni seroketiyê wan bû. Mîrov jî vî û gûn ve, wê van kîmîalî û şaşîyan deyna ber çavan xwe. Bi vî awayî pêşîmergeyî, bi vî awayî şer, her demê tenê tîkîçîni û bîrîkîyîni çêdîke. Ev wêlê jî şerî, nikare Kurdistanê rîzgar bike. Wê te bibe hembêza dijîmîni. Ne tenê dijîmîni li Rojbîlata Navîn, na! Imperiyallîzma Emerîkî, dijîmîni herî xerab e. Ev dijîmîni, ji yen li Rojbîlata Navîn bêtir wê te bîhelînin. Belkî hînek malbata xwe rîzgar bîkî, lê herma gele Kurd bi vî rengî dîmîne. Ew rewa heya Ewropa, heya Emerîka, heya Sovyete, marîni peyda dîke. Ji ber vî ez dibêjim, divê mirov ji welatê xwe dernekeve. Heya serkevtinê li ser xaza welatê xwe bîmîne. Nebêje dijîmîni hov e, çêkîni kîmîi davêje û hîni nîzanîni çî! Divê tu hîsabe xwe bîkî. Dîjîmîni, wê çêkîni kîmîi bîvêje. Dema ku dijîmîni bîzanîbe te amadekîrîya xwe kîrîye, newêre bavêje. Lê herma gava dijîmîni bîzanîbe tu wê bîrevî, heftê wê bavêje. Ezkere dibêje, ez ji bajarîni demakevîni, ji jîni û zarokên xwe qut nabîni. Heke tu nikarî şer bîkî, te çîmîni destê bîsîsele kîrîye, tu çîmîni rabîyî? Bi vî rengî, tu wê li ber piyan bîçî. Ev rengê seroketîyê berê ye. Hîna ji bîni dixwazin bi wêlê berê, di nava gel de seroketiyê bi rê ve bîlîni û gel qir bîkîni.

Pêşîmergeyî çî ye? Tu nikarî xwe ji malbata xwe bi dor bîkî, tu wê çawa şerê gerîla bimeşîni. Dema dijîmîni dapo şer te, tu dîrevî. Dîçî kîjan derê? Cem dijîmîneki din? Berê bi hela rojbîlata ve dîrevîyan, nîha dîrevîni hela bakur, dîrevîni Emerîka û Ewropa. Emerîka heya dawiyê rê vekîrîye. Çima û ji bo çî Emerîka rê vekîrîye? Edî bes e ev pêkîniya bi xwe û xwe xapandîni. Ketîni nava bajarîni û gotîni, "Bîla gelî nabe û PKK ji xwe wêlêkê ve neke." Vî tiştî dibêjin. Ev çî mal in, te çî kîrê te çî anî serê gelî? Te gele me ji dijîmînan re kare peyî û kîle. Her rojêkê tu bi cem dijîmîneki yî û tu gelê me difîroqî. Çîmî? Tu nekarîbi serkevtinîni çêbîkî, dev ji seroketiyê jî berde. Ma heya kengê azadî? We tişfêk di gel de nehiştî. Bi ser da ji dibêjin, "Bîla PKK derbasî bagûrê Kurdistanê nabe." Divê mirov tu caran destûrê nade van kesan.

Heya nîha ev, xwe bi vî rengî serok dîhesibîndîni. Belkî ji nîha û gûn ve ji xwe serok bîhesibîni. Em ji van kesan re dibêjin: Belê, belkî nola berê hînek kes we îvedîni. Piştî bîdîni ber we; belkî hûn cesaretê ji wan bigîrîni, destê xwe bîdîni dijîmîni û bîxwazîni êrîqî PKK û gel bîkîni... ma heya kengê wê ev zîyanê berdewanî bike? We Kurdistanê perçî perçî kîrî. We bi êl û ejîran Kurdistanê û gelê Kurd jî bev qetand û bîkîyîni xîste nava Kurdan. Lê hîna jî hûn dibêjin, emê nola berê azetîya bimeşîni. Girîng e, ji nîha û gûn ve, haya me ji van kesan hebe.

Eger bi mîrovekî re paçêk welatparêzî hebe, ez bi xwe, qîmetake mezin didîni wî kesê, hîrmîna min heya dawiyê ji wî re baye. Ez dîroka dixwînim. Bi giranî li ser dîroka nîsewê Kurd dîsekinîni. Kê tişfêke bag kîrîbe, hîrmîna min ji wî re heya

Hûn dikarin bibijîn, çend hevalên PKK ev kar heya vir anîne, lê em gelek in. Em dikarin bi milyon caran xebatê pêş ve bibin. Bi rastî jî, eger gel xwe biko yek, xwe bigihîne siyaseta rast, wê tiştên ku heya niha çêbûne çêbibin. Mirovekî wekî min bê derfet, jar û bê cesaret, ji tînbûnê ev hevalan peyda kirîye û xebat heya vir anîye. Hûnê jî bi van imkanan jî vir û şûn ve karê xwe bibîne pêş. Hûnê bi van derfetên bîkewîne pêşya cihanê. Bi qehremani û rêveçûna PKK ev îspat bûye.

Mîna her demê, ez dîsa jî gel re dibêjim: rê nedin kesên ku bi navê hevaliyê bi xebata dîtin. Kî dibe bila bibe, dixwazi bila çavên te jî be, birjîna û li wi nepirne. Ez ji destûrê nadim tu kesê weha, kesê ku dixwazin bi navê min bi gel bilizin. Ez rehet li wan nakim. Bala li ber min negerin û felate nexwazin. Ez eskere jî wan re dibêjim, çeka xwe hildin û wana li herherê me bisekinin, lê ji bin re û bi dijî bi xebata Partiya û bi qodera gel nelizin. Kesên weha xerab, be rûmetên bê rûmetan in. Ez destûrê nadim tu kesê, ku bi navê min gel jî xwe re bike kole û axetiye bimeşîne. Ez eskere jî wan kesên re dibêjim, heke hûn vi karê xwe berdewan bikin hûnê bizanin. Hingê poymani fêde nake.

Ez bang li wan kesên nakim û cembeyan werin çeka hilgirin. Ew bi xwe tene. Ew bi xwe dibêjin em amade ne. Heke hûn amade ne, weke ku em dibêjin, hûnê bikin. Ji hevalên jî jor bigire heya yen jêr, kesên ku bi hebûna gel, bi xwina şehîdan bilizin, ez ê jî bi wan bilizim. Ez ê wan jî hebûnê hilnim. Ez ne zarok im. Ez bag dizanim me bi çî zehmetbûyê xebat gihande vir. Me xwina çiqas ciwanan herikandîye.

Pêwîst e, huya we jî van kesên hebe û destûrê nedin wan. Hûn jî bizanibin ulûma PKK, rengê serokatiyê çawa ye.

Sedema ketina Kurdan heya niha çî bû? Hûn tev diarzan, di dîroka de Kurd li herherê hev rabûn, bi hev ketin, bi hev listin, bi hev keriyân. Yekî dixwest ew bibe serok û yê din jî wi re bibe kole. Belê, belkî em dibêjin dijmin dixwest Kurd di wê rewşê bikevin. Lê hema di dawiyê de Kurdan bi xwe, xwe xistin û di encamê de jî dijmin biserket. Xebata me ew e, ku em wê li xêrê bîdan wextandîn. Pêşî di nava gel de, di nava Partiya de em a wê bîk û xapandîna rabîwestandin. Dûmîn di nava me de ye, ne li derveyî me ye. Dijminê der ve eskere li herherê me ye, em jî li herherê hevûdin in. Lê hema dijminê di hundirê me de, tu navê hevaliyê, bi jiyana malbatê û êperastiyê, bi kesbûna kevin a feudal û girêdayî zîyana mezin didin. Weha nabe. Ev kes nikarin bi me re bimeşin, wê xû bikevin. Divê kesên dixwazin hevaliya me bikin, heya dawiyê bi gel re bin. Wê li herherê dijmin wekî gûr he, ji hêla din jî li herherê gel wê gîr û şerhet bin. Weha nekin, tu carî nikarin bibijîn, em heval in.

Ev cûre kes, ne heval in. Dîtin li ser serê gel dibin axa. Dixwazin xwe bi vî awayî bikin serok. Gelo, kesên weha dibin serok! Werin ji min bipuîsin, heya ku me mirovekî jî xwe re dîktator, tiştek di me de nedima. Em bi malûn, bi gotinên şerî û xweq bi dîr wi kesî dîktator. Lê hema ev kes dixwazin bi wê axatiya xwe û bi yek carê bibin serok û fermatê li gel bikin. Kesên weha tu carî nahin serokên gel.

Di nava ganiya de jî yên wê hene. Bi navê serokatiyê, paşiyên dikin û jiyana bi sedan hevalên dîtin tehlûkeye, wan şebid dikin. Ji niha û şûn ve, em ê bi ser wan kesên de herin. Bila heya xwe hebîn. Her demê serokatî serkevtinê diafirîne. Hevalan bi pêş ve dixê. Gel diparêze. Nakeve fêq û dafên dijmin, Seroketî ev e. Lê hema tu xû bi dafên bikevî, hevalên xwe bixîzî, bi serkevtî, hingê mafê te tune ye, tu bibeqî ez serok im. Em tu caran ve jîyan û kesbûna kevin, rûzî û gerrî weha napejirînin. Bi vî awayî şerê jî bo serxwebûn û azadiyê

Wêne: Berxwerdan

"Me gelek caran ji wan re gotiye, worin em bi hev re bixebitin. Li ser şnor, li başûr û bakurê şnor, em bi hev re kar bikin. Em alîkariya te bikin, tu alîkariya me bike. Ji alîkariyê bêhtir em tişteke jî te naxwazin. Lê hema tu ji bo xatîrê dijminan xwina me birijî, em ê berê dijmin te ji holê hilînin. Divê berê dijminê eşkere, yê di nava me de were hilandin. Heke neyê hilandin, wê zirar û zîyanên mezin peyda bibin. Em naxwazin bi şer, bi ser wan de herin. Ev ne armanca me ye. Lê hema me mecbûr bikin û em tu çarman nebînin, em tu caran narevin. Li kîjan alî dibe bila bibe, em jî gel dîr nakirin. Em nahêlin gel ji texîna rîya zîyanetê. Em ê van tiştan eşkere ji wan re bibêjin. Qebûl kirin, kîrin, na ku qebûl nekirin, em bi şerê çekdarê jî amade ne. Em ê heft û tola hezar salî ji wan hilînin. Wan gelê Kurd û Kurdistanê xistine wê renga xerab. We cizayê wî tiştê bidin. Heke tu ji xerabiyê dernekevi, em ê pirtûka hezar salî wekin. Dema ku bixwazin, gel û PKK bitirsînin, em ê dafêra hezar salî wekin. Em a ji dêroka wê heya wê rojê wan mehkeme bikin. Em ê rahef wan bikin, PKK çî ye û hevalên PKK kî ne! Wê demê, wê kîjan dijmin wan jî me û jî gel biparêze? Bila wê bizanibin. Di hembêza dijmin de erîşî me dikin û bi dolarên dijmin xwe banker dibînin. Bi pereyên dijmin însanên me bikirin û wan di rîya mirinê de bikufin? Ev çî bê rûmetî ye, çî kare? Gereke bersîva we pîrse bidin. Heya niha van kesên Kurd û bi taybetî Kurdên başûr, zarok dihesibandin. Heya dawiyê bi wan listin. Bi navê malbata xwe, bi gel listin. Tu çî yî, tu kî yî? Heke malbata te bi rustî tiştek ji Kurdistanê re bikirî, me wê biguta, baş kir, min e qîmet bida we. Lê hema wê Kurdistan xerab kir. Mafê we tune ye, ku hûn nanekî Kurdistanê bixwî. We xizmeta kî kirîba herin cem wan, herin cem dostên xwe. We dijminatîya gelê Kurd kirîye, lê hûn nikarin mîna berê pî bilizin. Dîsa hûn dixwazin lîskan çêbikin? Gel nezan e? Hindekê jî PKK teng e? Pîlana xwe dafînin, ku gel qir bikin û PKK jî hilînin. Di nava wan de ev dîtina xerab heye. Lê hema, ez li vî eşkere dibêjim, xwe jî wî karî bi dîr ve bixî. Çî dibin, bibin; axa dibin, beg dibin, serokên eşîran dibin... û paşê dibin, bibin. Tenê daxwaza me ew e, ku hûn jî wê zîniyê bi dîr ve bikevin. Eger xwe bi dîr ve nexin nabe. Min berê digot em ê dostaniyê çêbikin. Lê niha ez dîsa dibêjim, eger hûn karê xwe berdewan bikin wêlê naha. Kesên, ku zîyanê bibînin jî, ne em in, hûn bi xwe ne. Gelê Kurd ne mîna berê ye. Rabûye ser piyan. Roj bi roj jî bêhtir radibe ser piyan. Gel wê kesên weha bifetîşîne, çî li bakur dibe û çî jî li başûr dibe. Her weha, çî li rojhilat dibe û çî jî li rojava dibe. Bila wê jî baş bizanibin. Kesên ku dixwazin dijmin jî xwe re bikin piştî û dîsa lîskan bimeşînin, wê wî hisabî bikin. Bila bizanibin, PKK dixwaze çawa karê xwe bimeşîne. Dikare lîskên wan bi siyasî û bi leşkerî hilîna. Gelê Kurd jî dikare karê xwe bike. Bi her awayî xwe jî lîskên wan re amade bike. Ez nabêjim bila salên di pêş de, bila bibin salên şerê di navbera me û wan de. Ev ne daxwaza me ye. Lê hema, bi ser me de werin, em bi her awayî amade ne. Bila wê yekê bidin ber çavên xwe."

maye meşadin. Li hêla din jî, hevalên me bi serxweya serketinê dikevin. Dikewin gundan û bi rojan tede dîmîna Nîzanê derkevin. Dibêjin em biserketin û serkevtin pêk hat. Dibêjin me rizgar kir. Ev ne ulûma gerrîla ye. Gerrîla li cîhekî bi rojan namîne. Çend seantan di gund de

binîne bes e. Di çend seantan de tu dikarin gundiyan raki ser piyan. Weke peşmergeyan neke. Cûdabûnê pîr mezin di navbera şerê gerrîla û peşmergeyê de heye. Ez jî gel re dibêjim, kesên weha nehlîn dakevin nava gundan. Tîfînge jî dest bigirî û bigewitînin. Ev jî biryara me ye. Ez

wan qehûl nakim, hûn jî qehûl nekin. Ji bo we ez van gotinan dibêjim. Divê hûn jî hûyar bin.

Eniya Rizgarîya Netewî Kurdistan (ERNK), xurt û fireh e. Xebata xwe bi xwe di nava Eniyê de bimeşînin. Li benda tu kesî nemînin. Di pîr cîhan de hûnê di nava serbîldanê de cih bi-

gîrin. Sala îsal ne weke sala biharîye. Xebat û hiyarboneke mezin heye. Zanebûn, yekîti, rextîstî û kesbûnêke porçegerî heye. Ez ê baş bimeşim. Hevalên PKK jî wê baş bimeşin. Lê herin giring e hûn bi xwe jî di nava rezen ERNK de bi xurtî bimeşin. Xebata PKK û ERNK hevûdin temam dikin. Hûnê bi xwe qodera xwe çêbikin. Hewarê jî me nexwazin. Lê dîsa jî em ê alîkariya jî we re bikin. Em ê pêşya we wekin, we biparêzin û bimeşînin. Meq a we ye. Hûnê bi lingên xwe bimeşin. Hûnê nebbîjin, bila yek were me rabûka û me hilde ser milên xwe. Weha nabe. Belkî hûn di destpêkê de nikarin bimeşin, lê dîsa jî tacerûbe bînin. Carekê, du caran, hûn bikevin jî, be guman e, hûnê carî sîlyan biserkevin. Ev jî karê we ye. Xwe li ser me nekin girani. Bi xwe barê xwe hilgîrin û nedin ser me tu kesê dine.

Gele ku ji bo hebûna xwe bixwaze bi meşê, pêşî du caran bikeve, we carî sîlyan biserkeve. Ji ketîneke netirsîn. Ji mirîneke, du mirînan netirsîn. Jiyana jî niha û şûn ve ye. Bizanibûn, gava xwe berêjin, ji bo tiştekî vala dilopek xwîn nerijînin. Bila dilopek xwîn ne di cih de neçe. Em ê weha bikin, hûnê jî bikin. Bi vî awayî em ê biserkevin. Ji serkevtinê bêhtir jî tiştek me rizgar nake. Ji bîlî serkevtina jî bo serxwebûn û azadiyê jiyana jî me herman e. Nefes ne jî bo serxwebûnê be, ew ne nefes e. Berê mîna ev jî bo hevalên PKK re digot. Nûha ez jî bo tevayî gelê Kurd dibêjim. Namûs û şereta mezin di serkevtinê de ye. Gelê me serbixwe û aza be, namûs wî jî tune ye. Ji xwarin û vexwarinê bêhtir, ev namûs jî marov re pêwîst e.

Berê kî dîhat û bi wê dîlatî, ji dijminan re hûn dikirin kole. Me rê li wan girtî, me rê li dijmin jî girtî. Ew dijminê ku kîjan demê bixwesta dîkarî bû wê bide ber lêdanê û namûsê we rîwa bike. Me rê li wan girtî. Ev jî serkevtinê e, mîna ku mirov dewletê bidomêzîne.

Me biryar daye, ku tu caran em jî gel bi dîr ve nekevin. Heya ku xwîn di carê me de heye, ji bo serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurd bimeşin.

Li dawiyê jî, ez bi navê PKK, hevalên PKK û serokatiya PKK, dikarin bibêjin, heya ku em hene, em ê wê biryarê bimeşînin. Em rê nadin tu kesî, ku bi me hilze. Me jî zanebûnê xwe gihande vir. Ji wê û şûn ve jî ne gengaz e (mînakî e), kes bîkaribe me ji biryara serxwebûn û azadiyê bi dîr ve bike. Ne bi zorê û ne jî bi Bîskan.

Li hîzûrê we, li hîzûrê gele Kurdistanê, li hîzûrê şehîdan, şehîdên ku ji bo jiyana gel, jiyana xwe bi gorî kirîna, ez salavê li we dikim. Bi rastî eger mirov şehîdan bîne ber çavên xwe, ne mînakî e, ku mirov şîrê bibe û bi paş ve bikeve. Em heya dawiyê li ser soza şehîdan in. Ji wê û şûn ve, em ê bi xurtî biranîna şehîdan jî xwe re bikin jiyana. Ji bîlî wê jiyana jî, em tu şyanên din napejirînin. Me pîr bi zehmetî xwe gihande wê rojê. Hûnê qîmetê wê rojê bizanibin. Xwe jî her tiştî qat bikin, tenê xwe jî we jiyana qat nekin.

Hûn dibêjin em heya dawiyê bi serokatiyê re ne. Em jî ji bo we ne. Ev 20 sal in, min jî bo we jiyana xwe ya şexal daye sekandîn. Me soz da û em heya niha jî li ser soza xwe ne. Bê rastî, di nava gele Kurd de kes nikare bi xurtî li ser soza xwe binimîne. Kurd bi sozan dîtin. Divê mirov heya mirinê li ser soza xwe be. Kesê ku ne li ser soza xwe be, wê bikeve. Em ê we tevan li ser soza egdî û mîraniyê bimeşînin. Netirsîn. Tîr mirî ye. Tîr çû ye. Ew jiyaneke gemerî bû, dijmin bi navê tîrê dabû ber me. Me ew jiyana çîrandîye.

Rojên li pêşya me, rojên gelê Kurdistanê ne. Ji bo wan rojan çî jî destê me were, em ê bikin. Bi hêza gel, marov dikare her tiştî bike. Cennetî û hebûn di vîr de ye.

Dîsa em heya dawiyê, bi azî, bi can û bi xwîn bi we re ne. Serkevtin jî, ji bo gelê Kurdistanê ye.

Kurdistana ku li Rojhilata Navîn bûye navenda cengê bi dijwarî dilerize û serûbin dibe

Bûyer û pêşveçûnên li başûrê Kurdistanê xwe lezandin

- *Rûpeleke nuh di raperina başûrê Kurdistanê de*
- *Bajar û navçeyên mezîn, ji ber qirkirinên rejima Iraqê hatine valakirin. Berxwedan li çiyar berdewam e*
- *Dora 2 mîlyon Kurd, li ber tixûbên bakur û rojhilatê Kurdistanê di bê çareyîtiyê de*
- *Ji ber êrişên Iraqê, ku çekên kîmî, bombeyên napalm û fosfor ji hatn hikaranin, her weha ji ber nexweşîyan, serma û birçîbûnê bi hezaran jin, zaro û kalên Kurdan rûberê qirkirineke bê hempa dibin*
- *Gele bakur û rojhilatê Kurddistanê destê alikariyê dirêji xuşk û birayên xwe dikin. Alikariyên navnetewan ji berfêreh bûne*
- *Serdestiya li qirexên tixûban gav bi gav kete destê DYE*
- *Berpirsiyarên Cepheya Kurdistanî çûn Bexdayê*
- *Li başûrê Kurdistanê xebatên li prestîja ARGK zêdetir dibin*

Berxwedan-Navenda Nûçeyan
Ji roja 1 a heya 15 e Nisane

Serhildana li başûrê Kurdistanê kete nava domaneke nuh

Dibê gotin ku alozi û cenga Giravê (Xelîçê), garêdayî bi pîrsa Kuweytê ve poql. Her çendî wêlê ji be, cihan tev dibîne ku navenda şerî niha bûye Kurdistan. Hîna ji rojên pêşîn ên vî şerî, em di we baweriyê de bûn, ku ev ceng wê xwe bikişîne Kurdistanê û di dawiyê de Kurdistan wê bibe navenda vî şerî. Ev rastî ji rojên pêşîn bag dihat zanîn û me bi xwe ji bala xwîna gelemperî (raya giştî) ya cihanê kşandibû ser vê rastiye. Ev bûyer niha di rastîniya jiyane de xwe barçav kiriya. Bi başûrê xwe û bakurê xwe ve, Kurdistan bûye navenda (merkeza) vî cengi ye rast.

Bag dihat dîtîn, ku ji ber pêşveçûnên li Rojhilata Navîn, serdestiya dagirkeran li ser Kurdistanê wê sist bibe û bilerize. Pêşeyn li başûrê Kurdistanê, piştî ku rejîma Saddamî lerizî û bejya, hinde hoy û jêrten nuh derketin holê. Li vî bîra (perçeya) Kurdistanê rabûn û raperînekê xwe da şanî kirin. Hoyên nuh kirin, ku serhildaneke gell bi rê ve bikeve. Lê çî heye ku ev serhildan, bi girani ji ber xwe bû.

Ji destpêka meha Avdarê vir ve, ev serhildan û raperîn geş bûn. Xwe belavî çarnodoren başûrê welat kirin. Her çendî ev serhildan na xurt û rêkxistî bûn jî, di demêke geleklî kin de pêşveçûn, xwe berfêreh kirin û pêtên xwe gihandin her ênîşk û qunçikeke. Zaxo, Xaneqîn, Dihok, Amadiye, Şarîzor, Hewlêr, Mosil, Çamçemal, Mergesor, Kerkûk û gelek bajar û navçeyên başûrê welat. Li dîv hev ketin bin serdestiya girsên gellî yên raperîbûn.

Piraniya serhildêran ji wan kesan bûn, ku berî niha hevkarîya destelatiya Saddamî dikirin. Çi amadekarî (hazîrî) an rêkxistinîyeke wan a jî dî û pêtîst nebû. Paqê, hinde gazên serokatîyên partiyên kevnare jî, xwe tevî pêşveçûnê kirin. Ev parti, hinde bûrîn hezên pêşmergeyî hinartin (gîyandin) derdor û navçeyên serhildanan. Bi vî awayî xweştin pêşengiya serhildanê di karvaniyê de bi destê xwe binîn û serdestiya xwe tîkûz bikin. Lê çî heye, amadekariyêke jî dî a van ji tune bû. Ji ber vî yekê jî, di demêke geleklî kin de berfêrehbûna

serhildanan, xwe neçandîn bîngeheklî xurt û serxwe. Her çendî naven-dên gelek bajaran ketibûn destê serhildêran jî, lê çî heye ku hisaba wê nehatibû kirin, ku ev bajar wê çawa wernî parastin û di destan de biştin. Ev rastî, ji pêşî ve bag ne hatibû dîtin û bîngeh li gora vî ne hatibû avêtin.

Lewma, gava roj xwe gihandin dawiya mebê, hinde buverên nuh pek batûn. Rejîma Saddamî lihevhatinek bi Dewletên Yekbûyî yên Amerîka-DYE re pek xat. Piştî ku Saddamî rawestandina cengê bi DYE re pejirandî, herê xwe da serhildana Kurdistanê. Bi her hebûnê xwe dest bi ênşan kir. Dîsa di demêke geleklî kin de ew hajar û deverên ketibûn destê Kurdan, jî destê Kurdan derketin. Rejîma Iraqê, jî bo dîsa serdestiya xwe li ser Kurdistanê ava bike, serî da qirkirineke hov û girseyî. Tevgerêke tînekirina milleteklî da destpêkirin. Bi mîlyonan mirovên Kurd, jî war û cîhan xwe, ji axa bav û bavpîrên xwe, ji hêlîn û xaniyên xwe qut bûn. Tofaneke dîn, ku di dîrokê de mîna wê kêm hobe, destpêkir. Kevî û qîrexên wan tixûbên ku dagirkeran di nivê welatê me de danîne, rûberê perîşanî û tîvanca Kurdên reben û belonqaz bûn. Ew qîrex û kevî, dîsa xwînê girîn û dîl û kezêban sohtandin. Gava ev dibû, hêzen haqir ji şerê xwe ye çekdarî hilkişadin çiyar û hewî dane xwe ku vî şerî ji çiyar bidomînin.

Ev bîryar ji aliyekê ve, ji bo berxwedan û serhildana başûrê Kurdistanê, dikare weke rûpeleke nuh were nîrxandin. Hoy û jêrten li vî bîrê welatê me, jî bo bîr û ramana berxwedaneke li ser bîngehên serxwebûn-swarziyê, bi vî awayî dikarin bag pêş ve herin. Derfet û gengaz bag hebe, ku tiştekî weha li başûr ji pêş ve bikeve. Berxwedaneke ku bi tevayî xwe li ser dînamîzmeya gellî bilind bike û piştî xwe bide hîma gellî ya zikmêklî, dikare di demêke kin de qezenc û kozên cengê yên pêwîst bi destê xwe ve bine. Niha li başûrê Kurdistanê berxwedan berdewam e. Di vî tevgera berxwedanê de pêşengiya PKK-ERNK û ARGK jî bi xurtî di digire. Poşide û giraniya vî pêşengiyê mohra xwe li pêşveçûnên dîrokî dide.

Gele me vî rojê rûberê êş û tîvan-cên mezîn bûye. Xwîna gele me, mîna ava co û coheran diherike. Lê dîsa ji gele me ne be hêvî ye, weke ku hinek dibêjin. Li heravîya vî, ger bedela wê bûna ji bo, jiyar bi xwe, rastî û qaşiyar bi çêweke başûrîn şanî gele me dike. Bi rastî jî, pêşveçûnên derketine holê,

vî derfetê bi fêrî dide ber gele me. Em dibînin niha gengazên bîrfêreh xwe didine pêş, da gele me bag bi-zanîbe û bîbine rîya rizgariya rast bi tîjan aliyê ye û li ser vî bîngehê çawa berê xwe bide rizgariya xwe.

Rawestandina şerî û "aşî" hêleka dîn a qirkirinê ne

Hinde rastiyên jiyane hebe, ku di dîroka gele me de bûne weke serpêhatin û adetekê. Bi taybetî gava li Rojhilata Navîn û li welatên cîranên Kurdistanê şerên derdikevin dîskî-nîn û şerên çekdarî digihin dawiya xwe, angû di dema ku bi nave "demên aşîyê" dihen navdan de, gele me jî rastî qirkirinan dibe. Ev dem, jî bo gele me dibin demên şikêstina milletê Kurd. Dewletên dagirker ên serketî-tên cengê yan jî bînekê û tîkçûyên cengê, bi pîrtanî piştî cengê berê xwe dadin Kurdistanê û dimenên xwînê daşîrînin. Ev dimen û tablo, bi destê dagirkeran li Kurdistanê her dema afirine. Piştî Şerê Cîhanê yê Yekemîn weha çêbû ye, piştî Şerê Cîhanê yê Duwemîn her dîsa wêlê çêbû ye. Gava em wan bûyerên li hemû bûrîn Kurdistanê bîhêrin bîra xwe û ji ber çavan derbas bikin, em dikarin bi heasî vî rastîya em dibêjin bibînin.

Bi rastî, hîç hewce tune ye ku em bere xwe bidin meşûyên hevqasî kevnare. Şerê di navbera Îran û Iraqê de nîmîneyê nêzîkîrîn e, jî bo vî rastî-tye. Gava di sala 1988'an de şerê di navbera van herdu dewletên dagirker de rawestiya, çî bi sere başûrê Kurdistanê hat? Tiştên bûne, hîna ji meşûyan dîr neketine. Ma qirkirina Helebçe jî ne di demêka "aşî"yê ya weha de çêbû? Hîngê jî, piştî ku şer hate sekandin, rejîma Iraqê ya fîşîst weke gava yekemîn êrîşî Kurdistanê kir. Qirkirinê hov pêk ani. Di encama vî de jî, ew afeta Helebçe kete rûpelên dîrokê yên gêmaz.

Gele me raweşta weha, niha dîsa li pêşîya xwe dibîne. Weke ku ev rewş, her demê hema tene dibe çarînivîsa gele me. Şerê Giravê hate sekandin. Hîna avreşka (hibra) lihevhatina di navbera dewleta Iraqê ya fîşîst û dagirker û hêzên împeryalîstî zûwa nebûyî, rejîma dagirker dîsa weke gava yekemîn berê xwe da Kurdistanê û dest bi qirkirinan û rîjandina xwîna Kurdan kir.

Di destpêka meha Avdarê de gelek hajaran Kurdan ketibûn bin hukmê gele Kurd a serî hildabû. Li gelek bajarên başûrê Kurdistanê şerên dij-

Alîna Berxwedan Arîfir

war û xwînredîne di navbera yek-nîyên Iraqê û pêşmergeyan de çêbûn. Di domana şerî de, dagirkerên Iraqê dîsa serî dan qirkirina gele me yê nivîl. Bi sed-hezaran Kurd jî bajar û gundan derketin, herê xwe dan deş, çol û çiyar. Xwe gihandin heya tixûbên bakur û rojhilatê Kurdistanê. Roj derbas bûn, lê ev lehiya mirovên Kurd a dîherîklî, rawestîya Hejî-mara mirovên dirovîn xwe gihande bi mîlyonan kesan.

Qesfeyên penahan bi giranî ji miro-ven birindar û nexweş, jî jînen ber zaro, şîrmîj û zarokan, kal û jînan çêbûne. Firok û balafîrên Iraqê jî erd û aşmanan êrîş dihanîn û bombeyên her cûre dibarandin. Mirovên Kurd, di bin bombe barandîne de şikêstin. Bi hezaran hatine kuştin û lehiya mi-rovên bi hewê canê xwe bi koşkê xwe avêtin qîrexên tixûbên bîrên Kurdistanê yên dîn. Gava ev mirovên nivîl dirovîn, firok û balafîrên Iraqê bi berlewami bombe barandin ser wan. Heya firokên xîraetê (kalûkîpê) jî dihatin dîkaranîn. Li kêleka bom-beyên napalmê, bombeyên bi fosforê û gazên asîtê jî hatin barandin. Nûçe-vaan me yen ku van dimenan bi çavên serê xwe dîtine, gotin ku mirov hînek peya, hînek pêxwîs, hînek bi mekîne û otomobîlan, hema çî hebûn bi wan ketibûn ser rîyan. Helîkopte-rên Iraqê jî êrîşî wan dikirin. Mirovên Kurd jî ber raweşta xwe, qêrloên xwe bilind dikirin, weke ku "roja qîyame-tê" hatibû. Nûçevanekî rojnameyêka Tirkîna weha ji ser vî raweşî nivîsibû: "Ma me çî dimenên mirovan û ser rîyan nedînin? Bi rastî dîlê mirovî li

ber raweşî nîkare hedar bike. Êş û şewat dikare cegeran. Ma tiştê weha jî li cîhanê dibin? Kalên ku xwe ji erdê ve dikişkişandin, jînen ber zaro yên ku bi çavên bê hêrî û dendarên xwe temaze dikirin û weha gava xwe bi giranî diavêtin, zarokên ku xuşk û birayên xwe yên çend mehî dabûn ber şîng û hembêrên xwe ku ev bi xwe jî penc-pes salî bûn, bi sed û hezaran birindar, kalêjînen û ber hewara yez-danî... belê tabloyêke afet û tîfana mirovahiya wê cîhanê... Cerekê min dît ev e helîkopterên Saddamî xwîya dikin. Mirovan dirovîn, li ser rîya jî asfaltê mîna hebûn dîzîbê rex bibûn û berê xwe dabûn bê dawîyê. Ew helî-kopterên Saddamî, destpêkirin ku bom-beyan bibarînin ser wan mirovên stûl û bêgûr. Di yek kêlîyê de çar-penc oti-bûrî û hîndê jî otomobîl, tevî mirovên di wan de şewitîn û çûn..." (Rojname-ya Mîlîyet, roja 14 e Nîsanê 1991).

Rojnamevanên Fînlândî Mirva Kesavaara û Marita Vihervoori, gotin ku me bi çavên xwe dît, jî qefiyên ku berê xwe dabûn tixûbên bakurê Kur-distanê. 20 hezar mirovên Kurd di encama bombebarandina helîkopterên Iraqê de jiyana xwe hunda kirin.

Ji hemû gund û bajarên bi hezaran mirov weha bi hovîti hatin qirkirin. Tenê ji bajarên Hewlêr, Mosil, Ker-kûk û Selahaddîn bi sed-hezaran mirov, di bin hoyên weha de, gava ketibûn ser rîyan hatin qirkirin û cendekên wan man li ser rîyan. Bê ku cûdahî di navbera şîrmîj û zarokan, kalêrên û kalejînan, jînen ber zaro û yên dîn de were kirin, rejîma Iraqê ya dagirker hema mirovên Kurd da ber

agîrê xwe yê qirkirinê. Tîştê dibû, bi yek gotinê "holocaust"êke nûb bû, ku Hitlerê faşîstê Almanîyê çêkiribû û Saddamî jî, wê di dîrokê de vedigerand. Tîştê dibû, bîlî tiştekî weha ne xwediyê çî taybetîyeka din bû. Bi hevîya xwe jî qirkirinê rizgar bikin û bi hewlê canê xwe, mirovên Kurd xwe avêtin ber tixûbên di nava Kurdistanê de. Lê wê carê jî bûyerên nûh, êg, tîvanc û keserê nûh, mirin û belakîyên nûh li benda wan rawestayî bûn...

Tîştê ku dewleta Tirk pêşkêşî galê me kirî: Ji teroran terora, ji mirinan mirinê jî xwe re hilbijêre

Çi kesek li wê gerdûnê carekê bûhetîye ku dewleta Tirk a dagirker rojekê xêra Kurdan xwestiye? Kesê li wê cihanê hema biqasî serê derziyê ji bawerî bi tiştekî weha anîbe yan jî li benda hêviyeka waha mabe, ew kes çimaqê berî çimaqê bi xwe ye. Vê rojê, ev ramî carekê din xwe li pêşîya tevîya cihanê lapaî kirîye.

Girsên galê Kurd ên sîvîl, ku jî ber êrişên Iraqê revîyan û xwe avêtin kevîya tixûbê bakurê Kurdistanê, wê carê jî rûberê terora dagirkerên dewleta Tirk bûn. Dewleta Tirk carekê dan tarmînîyên durû û sextekarîyên sêzin li ser hunera xwe, ku her demê ev, hunereke qirêj û gezmêr bûye di dîrokê de. Li pêşberê cihanê xwe kîrê parêzkar, xwe mina melaykete Kurdan jani kîr û weha xwest ku cihanê bozapîne. Di rastîniyê de, mirovên me jî ber hovên Iraqê û terora wan direvin, lê dewleta Tirk jî, bîlî pêşkeşkirina teroreka nûh biqasî tiştekî nodida ber mirovan me. Digot, "Werin, werin... lû ji were, kerem bikin wê mîrînê!"

banîyan belavokên tirsandinê û tehdîdê diavêtin ser penahên. Di belavokên bi Kurdî, Tirkî, Erebî û Farisî hatine navîn da weha dihe gotin. "Xwe nêzîkê tixûbî nekin, derbasî bakur nebin, baka hûn aî ya me nekin, emê we bîkujin..." Lê dewleta Tirk tenê bi tehdîten xwe yê derdî jî nema. Di karvaniyê de jî gotina xwe pêk anî. Di encama berîk (qorîn) barandana leşkerên Tirkî de, hîna di rojên pêşemîn de bi sedan Kurdan sîvîl a peşmerge bi hovîti bi destê leşkerên Tirkî hatin kuştin.

Dewleta Tirk, li pêşberê hemû bangên cihanê jî, bi tixûbî tixûbî venekir û destûr oada Kurdan perîşan ku derbasî bakur bibin. Heya niha jî tixûbî girdî hiştîye. Gava hinek xwestin xwe nêzîkê tixûbî bikin, leşkerên Tirk hema bi lez reşandin ser wan. Ji aliyê din, jî bo tirsandinê, bi berdevamî berikan berdan hewaye. Lê belê gelek caran, berî çêkirinê xwe rast û rast dan mirovên me yê sîvîl, weke ku jî wan re xweg nîşan û hedef peyda bûbûn. Galê me yê ku jî xwe di nava tîra, bizdan û panakê de bû, bi wî awahî kete nava tîrê û bizdaneke gelekî mezintir.

Dewleta Tirk tixûbî girdî hişt, lê dîsa jî bi sed-hezaran mirovên me xwe derbasî bakurê welêt kirin

Ji bo ku Kurdên sîvîl ên jî ber erîşên Iraqê direvin, nekaribin derbasî bakur bibin, dewleta Tirk gelekî hewl da xwe û xwe êxistê nava keftû-lafê mezî. Lê dîsa jî nekarî lehiya mirovan rabwestin. Ji xwe tiştekî weha, çî kirîba bîla bikira, ne bi derfetê û gengaz bû. Bi sed-hezaran mirov, li hemberê tehdîten jî helikopteran di-

Mirovên me yê derbasî Çelê bûbûn, di navbera tixûbî û gundê Deştan de hatin rawestandî. Li derveyî wê, li nêzîkê Deştan û li navçeya Kebûya Masîyan ku dikeve aliyê başûr jî, nezikê sed-hezar mirovî kombûbûn ku diwestin derbasî bakur bibin. Li derdorên Çemê Dîrêj navçeya Çelê jî nêzîka sed-hezar mirovî xwe komkiribûn.

Mirov bi çaxî nikare bibe, ku çend kes derbasî bakur bûn. Lê çikere ya, ku yê jî aliyên Qilaban, Çelê û Şemzînanê derbas bûn. Li dorê nîv-milyon kesî ne. Ji hêla din, hejmara kesên li ser axa başûr, anga li wî aliyê tixûbî mabûn jî, li dorê 300 hezar kesî bû. Li derveyî wan, hîna jî gelek mirov li ser rîyan bûn, ku bi peyayî ber bi aliyê tixûbî ve rêvodicîn. Kin were gotin, dawîya lehiya jî mirovan nedibit. Hejmara mirovên Kurd ên hebûn û dihatin aliyê tixûbê bakur ve, xwe digihand milyonek jî mirovan. Bêhîr jî van jî, berê xwe dabûn rojhilata Kurdistanê. Di navbera du milyan û nîv û sê milyan kesên de, mirovên Kurd kotibûn ser rîya revîna jî hovîyê.

Kesên bi hêviya jî mirinê xilaskirina canê xwe derbasî bakur bûbûn, dîsa xwe di nava lapan mirinê de dîtin

Kesên ku hema tebdîl û çaperên zehmetî li gûn xwe biqiribûn û karibûn xwe biqihînin tixûbî bakur, jî aliyê yekaniyên leşkerî yê dewleta Tirk bi lez hatin pêşandin. Girsên û pêwendiyên wan bi galê bakur re hatîye qedexe kirin. Li wan çîyan mirov li ser berfê, di serma û seqemê de, di binê tava baranê de, birçî û bê sîtar hatin hupîn. Di rojên pêşîn de bi

ve armancê gelek tişten xwarinê û cil, galê bakur di nava xwe de komkirîye û gihandîye nêzîkê tixûbî. Lê leşkerên Tirkî nahêlin ev alîkarî bigihînin mirovên me, derasî nadin ku em alîkariyan bigihînin. Dewleta Tirk bi xwe jî çî alîkariyekê nake. Kin were gotin ev mirovan me terkî mirîna hatine kirin."

Nûçevanê me yê li Şirnexê, roja 5'ê Nîsanê jî me re weha digot: "Komên mirovan ên min dît, jî Dihokê û Zaxo dihatin. Wele gotin min. Di nava wan de gelek Kurdên Êzîdî û Asîrî jî hebûn. Hema hema tev gotin ku jî tîra gerdî kîrî revîyan. Leşkerên Tirkîyan serokê mezin li ser wan digerin. Li ser rîyan bi dirîjî-ahya 30 kilometreyan komên mirovan ên mezin hene. Tîştên xwe, yê bi xwe re anîbûn, ji ber ku nekarîne biparêzin û hilgirin, her weha serwal û dewarên xwe li pîn xwe li ser rîyan hiştin. Têv derdewala xwe dane ber kervîyên tixûbî. Di nava wan de gelek jinên bi zaro jî hene. Pîranîya wan nîv-tazî ne, bi cil û sol in. Ji ber ku mirov nikarin tiştekî xwarin û vexwarinê peyda bikin, bi berdevamî berfê dîtin. Bi hezaran eskerên Tirkîyan ku tixûbî girdî û bi hezaran neşîyan bi nêrîyên 'parezkarên' gundan, berfê çêkirin xwe dihatin ser yê dihatin û diwazîna wan rabwestin. Gava nekaribûn mirovan bîstêkirin jî, bertîkên xwe berfê dihatin ser yê dihatin belav kirin. Nêzîkê 150 hezar mirov di sermayê li binê sîfrê 15 deravan de, anga di sermayê digerinê de bi çare mane. Ne xwediyê tiştekî ne, ku bikaribin xwe ji sermayê jî bîstêrin. Leşkerên Tirkîyan di wê rewşê de, wan wêlê dihatin.

Di hêlê de, çî kan an battanî û hêlê jî tune ne. Gelek mirovên bi çekan û jî ber mayînan birîndar bûn, hene. Mirovên zêdar birîndar, jinên zaro dihatin hene. Berpîstiyarên dewleta Tirk dibêjin, "Ji ber ku me hîna wan bi fermî nepeşkiribûn, em wan ramêkin nexwestanewê." Serleşkerêkê li Şirnexê gotîye eskerên xwe, "Kî bi ya we neke, bîkujin." Vê fermand, bi leşkerêkê daye leşkeran.

Bi rastî dîlê mirovî nikare li pêşberê rewşa heylêz bibe. Gelek zehmet e, ku hedare mirovê hebe. Bi hezaran birîndar, nexwej, birçî, tîra, westayî, perîşan, bi cil û bê parastin... bi sed-hezaran Kurdên bi mecal... Çî alîkariyekê nagihê wan, ser di hêlê xwe de mane. Bi yek gotinê mirov terkî mirîna bûn. Bi ser van tevan de jî, wêro mirîna ku leşkerên dewleta Tirk digirin... Gava ez li wê derê bûm, leşkerên Tirkîyan bertîk dîzandî der û dorên xwe. Hinek bertîk hatin ber tîngên min jî. Min got qey bi çeka G-3 dibarîna ser min jî.

Gava min ev rewş dît, bêhatri nîv saetê ne dest û ne jî tîngên min negerîyan. Demê min zûwabû, zîmê min negerîya, li cîhê xwe sar bûm, qurûm, hêk bûm. Hêr, nîfrî û hîna dîlê min keltiya. Çî tragodîveke mirovî nîv e ku weke wî be, tiştekî weha çî caran nedikerrî were bîra min. Heke qirkirînek hebûya, baka ev mirov tev li basîre wêlê bûmirîyan, belkî jî wê rewşê wê çêrî bûbûya. Bi rastî ez wêlê fikirî û min nekarî Iraq jî wê ramandêr bûm. Ji aliyêkê Iraq jî aliyê din Tirkîye, wê bi serê me Kurdan dihatin. Hêrso gelek bakur, ku wê rewşê dibîne, gelekî mezin e. Ev hêrso xwe dikolîne û dem bi dem bêtêrê berê xwe dide hovîtiya dewleta Tirk. Herdu dewletên dagirker, li pêşîya çavê cihanê qirkirînan bi nîje pêk dihatin. Gele me gelekî bay dîzane û dibîne, ku ev qirkirîna bi şirîkî dihe kirin. Li kîleka Saddamî, Ocal û Bush jî dihatin berxweh kirin. Deagê li dijî DYE gelekî mezin û bilind e..."

Berpîstiyarêkê jî Komeleya Maîna Mirovan-İHD, ku li aliyê Çelê hinde hûrkolîn li ser rewşa çêkirîye, tiştên dît, weîha berzîwan kir: "Derfetî nîv ye... nabe, nabe tiştekî weha. Rewşa mirovan barana bi hêdîtiyê dibarîne

dîlê mirovan û mirovan di bîrdanê de dîzaniyê. Ar nîv e. Mirov ara berfê a barandê bîkariyênin, wêdîwan. Çî alîkariyekê nagê belav kirin. Gava gelek bakur dîzwaze tiştekî bîka jî, dewletê li peşî digire. Lewma bi sed-hezaran mirov birçî ne, dihatin hêlêkê. Kesên mezin peşî daran û jiyayî dîzwîna Zarok jî axê dîzwîna. Ji ber wê yekê jî hejmara nexweşan her dîge zêde dibe. Bi taybetî mirov virkî dibin, nexweşiya di: anîrî jî bi lez û bez berfêrê dibe.

Pîrseka din a pîrîstî heye. Zarokên ku de û bawer xwe hunda kîrin, di û bawer ku zarokên xwe hunda kîrin... bi sedan û hezaran zarok hene, ku li wan deran jî xwe re di valahiyê de digerin. Kî ne xwediyê wan ne dîyar e. Bawer wan, dîyar wan hene, li kîjan derê ne, ne dîyar e. Kî xwedî li wan derdîkewe, ne dîyar e. Çawa dîjîn, ne dîyar e..."

Mirin pêşî bi qorîka şîmîj û zarokan girt

Ji hêlêkê birçîbûn a serma, jî hêlêkê nexweşiyên "epîdemî", bom-beharandî û qirkirîna Iraqê. Çî li şîmî mabûn jî, edî bi hezaran mirov kotibûn ber tehdîtan û pewayên mirîna. U mirin jî di rewşên weha de, minê her carekê, dîsa pêşemîn zarokan dibîne û bi wan ve digire.

Ji ber serma û birçîbûnê, hîna jî rojên pêşîn pe ve, zarok jikotin. Ji qelbeyên mirovan ên hatibûn Qilabanê tenê, di rojê de bêhîr 30 şîmîj û zaro jiyana xwe hunda dikirin. Jinên zarokên xwe anîbûn cihanê û zarokên wan tev jikotin. Hema hema hemû şîmîj mirin. Di wê rewşê de, ku mezin bi xwe jî dikotin nava zehmetiyên parastina xwe, jî xwe zarokên nûh dihatin jiyana nedîkarîna jiyana xwe bidomînin.

Di rojên pêşîn de zaro bêtîr jî ber serma û birçîbûnê man. Lê paqê, jî ber nexweşiyên bi şeweyeke berfê-rehîr mirin. Çî karen saxiyê, bejîk (dixor) û derman negihan wan. Di destê mirovan de çî derfetelek nebû ku bikaribin xwe ji nexweşiyên biparêzin. Li berravîya wê, derfet û rewşa hebûn, dikirin ku nexwejî bi lez berfêrehtir bibin û jiyana mirovan tebdîl bikin. Ji xwe derfeteke xwarinê jî tune bûn. Hoyên paqiyê liq nebûn, ava vexwarinê hîç nebû. Bi ser de jî mirov di nava serma û seqemê de bûn. Di encama van tevan de, pêşemîn di nava zarokan de, nexweşiya virkîna bi xwîna destpêkirî û bi lez canê mirovan stand.

Gava jî aliyekê tengasiyêke nebûn dermanan a mezin li hêlê bû, jî aliyê din dermanên dihatin, dakotin destê dewleta Tirk. Dewleta Tirk dest dani ser dermanan, ku galê me yê navçe û bajarên bakur dabû hevdu. Derman negihan cîhên xwe, dewleta Tirk tev li hinde qeroqolîn da ber dîzîbûnê. Nîmîne: Dermanan ku ji Cizîra Botanê û navçeyên derdorê hatibûn cîvandî, ohiştin biqihînin cîhên xwe. Heyva (Manga) Sohma Tirkî dest dani ser, lê ew jî nobîr kevîyên tixûbî. Biqihîtin Tirkîyan bi xwe jî, jî ve rewşê acîz bûn.

Pîrmanîya kesên mirîna, zaro-jîn û kul in. Ji roja 6'ê heya 13'ê Nîsanê tenê li derdorên Çelê bêtîr 500 mirovî jî birçîbûn, serma û nexweşiyên jiyana xwe hunda kirin. Li aliyê Qilabanê jî zarokên nûh hebûn dîne beya zarokên 12 mîl, bêtîr 1.000 şîmîj û zaro di çend rojan de, dîsa jî ber serma û birçîbûnê jiyana xwe hunda kirin. Li nêzîkê gundê Bîllîhê penc zarokên jinekê di çend saetan de mirin. Ji ber eq û tîvancê dîlê xwe ev jîna Kurd, xwe jî çiyê avête xwarê a kuqz. Bûyerên mirinan wê çendê zêde bûn, hema her rojekê li cîhê komên perahên mex ber û goristînan nûh dihatin vekirin. Ev goristînan jî di derveke gelekî kin de dihatin kolandî. Kell bi keli hejmara marîyan zedetî

Wêne: Berxwedan Agir

Qesîyên mirovên me jî bo demekê jî lapan mirinê xwe xilas kiribûn. Mirovên xwe gihandin tixûbî, li vir carekê din rastî hewar û tofanên nûh bûn. Dagirkerên Tirk dan bîstîstandî ku tixûbîna venakî û destê nadin çî kesekî, ku derbasî bakur bibe. Dagirkerên Tirk, bi wî awahî bend û diwarekî li pêşîya sed-hezaran jî mirinê direvin, ava kirin. Eskerên Tirkîyan li aliyekê mirovên me li ber tixûbî rawestandin, jî aliyê din derfetên nûh pêşkeşî xwarîyên Iraqê kirin, da çetîr bikaribin çêkirina xwe pekbînin.

Gava bîna qesîyên mirovan en pêşemîn xwe nêzîkê tixûbî kirin, berava xwe bi agir û bertîk reşandin leşkerên Tirkîyan hov û dirînde stand. Helikopterên dewleta Tirk jî, jî

hatin avêtin û berîkên dihatin barandin jî, guh nêdan tiştekî û tixûbî dan ber koteka xwe. Hîna di rojên pêşîn de derbasî bakur bûn û wê destpêkirina xwe bi rawestan domandin.

Derbasbûnê pêşemîn jî derdorên navçeya Qilabanê çabûn. Di rojê sîsê û çarê Nîsanê de, komên jî deh-hezaran derbasî Bîlîhê, Nîrwehê, Mergehê û Alûşê bûn. Li dorê wan gundan xwe cîvandî. Roj bi roj hejmara koman mezintir bû. Di dawiyê de hejmar xwe gihandin sed-hezaran. Ji aliyê din, jî gelek deverên Çelê, Êrtêşî, Deştan, Şemzînanê û gelek salên Çolamerge jî derbasbûn destpêkirin. Hejmara mirovên derbasî van devaran bûn, di demêke kin de xwe gihand sed-hezaran.

taybetî destur jî bo nîvaxmewanan jî nebû, ku bikaribin baran êrdimê. Ji ber wê yekê jî, di bin wan hoyên mirinê de çend mirov jiyana xwe hunda kirin, jî bîrî ne dîyar e.

Nûçevanê me yê li Qilabanê, rewşa mirovên di rojên pêşîn de derbasî bakur bûbûn, weha dihatî zîman: "Bi yek gotinê, rewşa mirovên li giraza tixûbî cîwîyane, sofan e. Têv ketine bin lapa mirîna. Di bin berfê a barandê de bi xanî û kon in, bi nan û av in, nîv-tazî bi bê pêlav in. Di nava wan de gelek nexwej û birîndar hene. Pîrmanî zaro, jin û kul in. Di nava wan de gelek şîmîj û jinên ber zaro hene. Di rîstê de jî dehan û sedan merdolan (zaro) dihatin. Gele me yê bakur dîzwazê alîkariya xûqê a bîrîyên xwe bike. Bi

dibe. Roja 11'ê Nisane berî nîvrojê cendekên 20 mirovan di nîzgefta Çêlê de hatin şûtin. Lê wê rojê 12 ji wan zaro cendekên 20 mirovan din anîbûn nîzgeftê. Ji ber pirtûbana mirîyan, êdî derfeta kolana goma ji bo her kesekî nemaye. Mirovên mezin dido-dîdo, zarokan ji pênc-pênc, şeş-şeş diêxin goman. Ev rewjê bagî şanî me dîke, ka bûyerên minnê mirovên me xwe gihandine kîjan sorpîlkan. Guman hene ku heya 15'ê Nîsane tene li Çêlê û Qilabane bahrîrî 20 hezar mirovan Kurd jiyanê xwe hundê kirine.

Bele, qirkirina Saddamê fîşekî, cîrekê ji bi van bûyeran têtûz bû.

Gelek nîşane hene ku Iraq çekên kîmî bikaranî ye

Di dema cerga Giravê de hovîtiya Saddamî gelek caran dihatin ser zimanan. Dihat gotin, ku dîsa destê wê ji wî re neyê dayin, da çekên kîmî bikar bîne. Digotin, destûr nînin e, da Saddam bikaribe êrîştin ji mirovanan pêk bîne. Belê, ev tev, bi caran li ser lavan digeriyan. Lê gava împeryalîstên DYE nekarî ji xwe re alternatîfên li derveyî Saddamî peyda bûn û li ser wê bîngehê ketin nava tengaza nîyêke uyasî, bi çarekê cîwarîniya Saddamî ji jî birin kirin. Çi kesekî dengê xwe demexist, gava ku rejîma Iraqê çekên kîmî, êrîk, balafir û helikopteran li hembere Kurdan bikar anî û bombeyên minnê barandî ser Kurdan. Ev lîva dûxellînek û gemar, ev dîwîlê û sextekarî bûn bîngehek, da Saddam ji hovîtiyên xwe yek nuh pêkve çihane bike. Guman nînin e, ku ev lîva sextekarî cîwarîniyê gelekî mezin daye rejîma Iraqê.

Gelek nîşaneyên jîndar hene, ku li hembere gele me yê bagûr çekên kîmî hatine gihandîn. Mirovên me yê xwe gihandine tîxûbên bakurê Kurdistanê li xwe îspata wê hovîtiyê ne. Bi taybetî bombeyên napalmê, fosfor û gazên asîdê bi berfirehî hatine barandin. Di laşên gelek mirovan me de şopên van çekên hene.

Nûçevanê me yê li Qilabane em agahdar kirin, ku gelek jin û zarokan ji ber napalmê burladar ketine, bi çavên xwe dîtiye. Nûçevanê me yê li Şîrîzê jî digot, ku li gundê Merwehe ji gelek birlodartên napalmê hene û navên da birayên hev. Rubar û Nezir Elî ji me re nimand. Laşên herdu birayên bi napalmê qewîlî ne. Berpirsiyarên pêşmergeyan ji digotin, ku ev çek ne tenê li hembere pêşmergeyan, li hembere gelê sivîl bi lavayî. Li heramberê jin û zarokan ji hatine bikarxistin. Sedema ku wê çende gelek mirî dane ser rîyan û bere xwe dane revîne ji, tîna ji ber çekên kîmî ye. Rejîma Iraqê li ser hinde bajarên gazên asîdê û bombeyên fosforê reşandiye. Lê ji aliyê din jî propagandaya hatîye kirin, ku ev tîpê wê bi serê gund û bajarên din ji were. Ev tev bane sedemen bîngahî, ji bo ku mirov ji war û saniyên xwe bîrin.

Gele bakur ji dil û can alkariyan komî ser hev kir û gihand ber tîxûbî, lê dawleta Tirk diwaran li pêşiya wê keferatê danî

Gele bakur-rojavayê Kurdistanê bi rihe yekbûn û hevkarîyê, destê alkariyê direjî xuşk û birayên xwe yek bagûrê Kurdistanê kir. Hemû mirov hewl dane xwe, ku tiştên pedîyê bigihînin xuşk û birayên xwe. Li bemû navê û bajarên bakur alkari hatin komkirin. Gelek komite hatin avakirin, da tiştên kombûyî bigihînin ber tîxûbî. Xebatêka mezin a mina mûrîyan destpêkiribû. Hema hema li hemû bajarên alkari ji dil û can dihatin komkirin. Çi kesek ji wê delamêrê xwe nedîda aliyekê.

Dagirkerên Tirk dihatin, ku hevka-

nyêke weha yekbûneke gelekî mezin di nava millete Kurd de dihatine. Bi tîna mezin destpêkirin ku wê bîrwestîna û tiştên dibin bikin karê xwe û bibêjin dewleta me wê yekê dîke. Li gelek navçe û bajarên komîteyan qodexa kirin. Dest danin ser tiştên kombûyî yek gele me. Ji aliyekê wan tiştên nebihandin mirovan me, ji aliyê din jî gava mecbûr dibûn van tiştan dabûn û digotin ev alkariyên dewleta me ne. Di rastîniyê de biqasî serê minqalê ji alkariyên mirovên me nekin. Êrîk birin ser endamên komîteyên alkariyê û hinekan ji girtin. Dan xweya kirin, ku tenê bi riya wailî û qeymqoman dikare alkari were komkirin, bi pêweyên din bi çareke qodexa ye. Nimune: li bajarê Amedê komîteyêke alkariyê hatibû sazîrîn. Wêlîye Elîbê qodexa kir, ku gelê me alkariyan kom bike. Ji her kesekî dihat xwestin ku alkariyên xwe teslîm dewleta Tirk bikin. Lê belê gele me li hemberê wê daxwaza dewleta Tirk li ber xwe da. Fermanên wê nepejirand. Gele me destpêkir, ku li goma tiştan bi dîzî diravan (poma) kombike û dîsa bi dîzî bigihîne tîxûbî. Bi vî awayî bi deh milyonê lîre hatin komkirin û tev ji gihan cihên xwe. Lê belê gele me ji bo komkirina cil û tiştên xwarinê ji li ber xwe da. Di rojekê de tenê ji Elîbê 250 ton cil û bûjên xwarinê hatin komkirin û gihan cihên xwe.

Li bajarên weke Cizîra Botan, Nîsêbin, Hezex, Weranqar, Bismil û cihên din, gele me xwe tevî kampanyayên sexte yek dewleta Tirk nekir. Di nava xwe de komîteyan çekir û gelek tiştan komkir.

Nimûne li Bismilê: Qeymqom kontoyêke alkariyê li bankê vekir, lê çî korekî dirav neqiyande ser wê kontoyê. Şêniyê Bismilê di nava xwe da, di rojekê de heft qemyon tişt komkir û gihand tîxûbî. Li Weranqarê qeymqom dest danî ser alkariyan, gele me li dîy rebû. Di dawiyê de qeymqom mecbûr û begav ma, ku dev ji kirîna xwe berde. Şêniyê Weranqarê bi derfetan xwe tiştan bire ser tîxûbî. Li Amedê her roje dora 30 qemyonî alkari hatin komkirin. Bi giranî tiştên xwarinê û bûtanî hatin komkirin. Kon di destê gele me de nebûn, her çendî gelek pedîvî bi wan hebû ji.

Gava gele Cizîra Botan agahdar bû, ku tiştên dihatin komkirin ragihînin mirovan, dewleta Tirk tahlîlî kir û got, "Heke hûn bi lez tiştan neqihînin

xuşk û birayên me, emê bi hezaran mekîne bidin pay hev û li qiraxên tîxûban bi deh-hezaran kesan dest bi xwepeşdanan bikin." Her ev gotin ji aliyê gele Şîrîzê, Çêlê, Gîrgehê Amedê û Qilabane ji hatin kirin. Gele me da xweya kirin, ku wê bi biryarî çeperên dagirkerîyê bigihîne û alkariyan bigihîne destê xuşk û birayên xwe. Bi rastî dewleta Tirk gelekî ji wê tehdîtê tirsiya. Ji xwe gelê Amedê, Weranqarê û Bismilê di karwanê de ji xwepeşdanan bikarxistibûn.

Ji Wanê heya Ruhayê, ji Dêrmîrê heya Çolamerzê, ji hemû deverên Kurdistanê karwanên alkariyê bî westan beran xwe dan tîxûbî. Heya ji bajarên Tirkîye yek weke Adana, Izmir, Mersin, Antalya, İstanbul, Konyaya û bwd., ji gelek bajarên metropolên Tirkîyê tiştên alkariyê ji aliyê Kurdan li wan bajarên hatin komkirin. Karwanên qerqoyan herêda ber tîxûbî.

Bi giranî ard, nan, çekir, lokom, biskovî, meqerme, kartol û bwd., angoy xwarinên hişk û cihlîvî û bûtanî, kon (çadır), cil û deman hatin komkirin. Tiştên hatin komkirin bi qemyonan kîjan din haya derin ku rê hebû. Paqê ji tîpê li ser hoşpan, qantîran û keran hatin barkirin. Gava ev ji nebûn, mirovan baran avêtin ser piştan xwe û gihandî gele me yê bagûr. Ev tev bi dûxwazîyê gelekî mezin hatin kirin. Tengasî, tene çeper û diwarên dagirkerên Tirk bûn. Ji bo ku gele me van ji bigihîne, keferatê mezin karê hunerê xwe.

Weke nûçeyên ji kevîya tîxûbî gihîna me, di destpêkê de hemû tiştên digihan tîxûbî dîketin ber destê yekalîyên leşkerî yek Tirkîyan. Ew ji digotin, de veqetîr, êdî emê bigihînin mirovan. Bi vî rengî dest dattan ser hemû tiştên dîwan komkirin. Gelek kêm tişt digihandin mirovên me û yek din tev didizîn. Paqê alkariyên Yekîtiya Netewan (YN-Koma Milletan) û sazîyên navnetewan ji destpêkirin. Gava endamên van sazîyan xwe gihandî tîxûbî, êdî leşkerên Tirkîyan ji kirîna xwe yek xûnê hindekî nîst kirin û tenê bi dîzî kirîna xwe domandî. Cîh bi cîh êdî destûr hebû, ku mirov bikaribin bi destê xwe tiştên komkiribûn belav bikin. Lê kirîna leşkerên Tirkîyan bi tevayî ji holê çî caran ranebûn.

Nimûne: berpirsiyarê Komeleya Mafên Mirovan, ku ji bajarê Wanê çûbû ser tîxûbî, di wê barê de, di raporeke xwe de weha nivîstibû: "Haya niha dewleta Tirk bi xwe çî alkariyê nekirin. Alkariyên kombûne hene, lê ev tev bi keferatê gele me kombûne. Belê ev alkari bikaribin

berîna pêdivîyan ji bo demêkê bidin. Lê bele dewleta Tirk dest danîye ser wan alkariyan, nabele ku wêrî belav kirin. Tiştên xwarinê yek kirine embaran, bi giranî rizî dibûn. Gava li pêşiya çawan me mirovên me ji birçînan û nexwestîyan dîtin, dewleta Tirk alkariyên ku girtî bakur daye herda, di qerqoyan de digirt û belav nake. Ev bi çî rengî nikare were fahmkirin, ev hovîtiyê bî nimûne ye..."

Alkariyên ji hêla gele bakur hatine komkirin bi destê leşker û cerdevanên di qerqoyan de hatin talan kirin

Ji aliyekê her rojekê bi sedem mirov ji birçîna û nemayê mîrin, ji aliyê din bi deh-hezaran mirovên bakur ên xizan û hejar, da bikaribin alkariyê bikin, ji nanê xwe xwestin alkariyê xuşk û birayên xwe bikin. Mirovên bakur ketibûn nava kefûlafekê da bikaribin cil û nan bigihînin tîxûban. Lê çî heye ku alkariyên dihatin komkirin nedigihan cihên xwe. Mirovên me bi hezaran zor û zehmetî li gûn xwe dihiştin heya xwe digihandin tîxûbî, lê gava digihan van deran, wê carê ji hemû tişt ji aliyê leşkerên dagirkerên Tirkîyan û cehşên wan ên cerdevan dihatin talan û tîjan kirin.

Weke me gotî, li cihên rê tîxûbî an ji mekîne tîxûbî, tişt li ser piştên mirovan dihatin kîgandin. Lê leşkerên Tirkîyan li dora her komeke mirovên me yê bagûr, qerqoyên xwe danîbûn. Cehşên bi navên "parêzgarî" gundan û ekerên Tirkîyan li wan deran dest dattan ser alkariyan. Leşker û cerdevan, tiştên bag ji bo xwe dattan aliyekê, ji xwe re dihişbiyarî û dîdizîyan. Tiştên dîman ji, bi diravan dihatin mirovan me yek ji bagûr. Tenê gava delîva wan nedîna û begav dîketin, tiştan didan mirovên me. Rastiya ku dewleta Tirk digot em alkariyê dikin, tenê ev bû.

Hûnên cerdevanên ku bi hinde serleşkerên Tirkîyan re hevkarîyê dikirin, bi wê ji nedîqediya. Dest dattan ser xer û zivên jinên Kurdan û ji xwe re didizîn. Gele me yê bagûr bi hezar zehmetîyan hinek aqal bi xwe re anîbû, canê xwe kiribû di cîran hebûnên xwe de, lê cerdevan û serleşkerên Tirkîyan bi buhaya çend nanan sewalên wan tev ji destê wan derxistin û mirovên em bi yekcarê gihandî. Hema dest danin ser her tiştekî. Ev talan û yezme gîha qonaxêke wêlî, ku cihan pê agahdar bû. Dewleta Tirk ji, da wê gemariyê ji ser xwe rake û

leşkerên xwe paqî şanî bike, bemû gumehan xiste stûyê cehşên xayin. Dî wê rihe de hinek cerdevanan ji girtî. Ji cerdevanên hatine girtinê, hinek ji gundê Babulê ne. 16 cerdevan li vî gundî hatibûn girtinê. Lê tenê miyayn existin gurîgehê û yek dîs berdan. Bi vî awayî bawer kîna, ku qerefê xwe hindekî paqî kirine.

Çekên ketine destê dawleta Tirk û bazirganiya çekan a cerdevanan

Mirovên xwe gihandî tîxûbê bakurê Kurdistanê, bi pirtûnî jin, zaro û kal bûn. Gelek ji wan nexwestî birîndar bûn. Lê li derveyî wan, hinde kesên çekdar ji di nava qerqoyên mirovan de hebûn. Ji van ên derbasî bakur bû bûn, hema hema tev, çekên di destê xwe de teslîm leşkerên dewleta Tirk kirin.

Nûçevanê me yê li Qilabane roja 2'ê Nisane weha digot: "Bi rastî ez nema tiştekî fahm dikim. Yekê, dengê jêrî dîyar û çekên ji bazîrê Kurdistanê digihînin heya gihîna me li wê derê. Lê malîmîrên hatine gundê Bîlîhê, yanî kesên çekdar, çekên di destên xwe de dihatin ekerên Tirkîyan. Bi rastî êdî ezê bîberim..."

Lê belê ev ne tenê li gundê Bîlîhê dibû. Tenê li Bîlîhê di 2 rojan de 300 çekên gertîyayî yek kalagnîkof ketin destê dewleta Tirk. Li deverên din ji kesên çekdar ên derbasî bakur bû bûn, çekên xwe dan Tirkîyan. Tenê li gundê Merwêbê di çend rojan de 1.500 kalagnîkof gihan demê leşkerên Tirkîyan. Ev kesên çekdar, hinde rê-şag bû bûn, ku êdî nedîhat bîra wan, ku çekên xwe hema li deverekê vegêrin ji.

Weke agahiyên gihan me, hinek pêşmergeyên derbasî bakur bûn ji, yan çekên xwe avêtin nêzîkê tîxûbî ser erdê bagûr an ji bi erzani firodî cehşên xayin. Ev ji bû sedemêke bag ji bo cehşên cerdevan, di barê bazirganiya çekan de. Hinek komên cerdevan derbasî xaz bagûr dibûn û çekên di destên pêşmergeyan de ji xwe re dikirin. 20 hezar Lîrên Tirkî dîdan kalagnîkofekê. Belê, weha bi erzani, angoy belag dikirîyan. Bi rastî ji, ev tişt nikare were têgihîştin. Vêca cerdevanên xayin wan çekên dihatin li qantîran sware kirin û derbasî bakur kirin. Li wî ji bi buhali firodî. Bi vî rengî ji ew çek tev kevin destê dewleta Tirk û xayinan, ku bi wan wê gelek xwîna Kurdan hîna were rijandin.

Nûçevanê me yê li Çêlê ji gelekî aciz bû bû. Ji ber wê yekê çî û bi komek pêşmergeyan re axil û gote wan, "Kurro me hîn derwar in, hûn çî dikin, ew çî chmeqî ye hûn dikin. Ma hûn nîzarin dîman wê berî wan çekên bîde kî?" Pêşmerge ji weha bersiv dan: "Welîk em bi dûxwazî nadin wan. Bê daxwaza dîle me ev dibe. Bi zor û kotekê ji me dîstînin. Ma em dikarin çî bikin?" "Bi rastî çî maneyeka van gotinan a bi heq û meil tune ye. Weke me gotî dikarin li deverekê vegêrin. Ev nodibû, dikarin bigihînin, bigewtinin. Ma ev ji nodibû? Di demêke weha de, ku her bi hemû germiya xwe didome, bi çî hîncetê be bila be, mirov çêta di destê xwe de nade dîmanan. Xwe dikuje, lê dîsa ji nade. Lewma çî kesek nîkare çî îzahêkê ji wê şagîvê re bîne!"

Liva Yekîtiya Netewan û hinde sazîyên navnetewan û xebatên avakirina "Êrdimeke Tamponî"

Gava gele Kurdistanê bi destê destlîmîtiya Iraqê ya fîşekî hate qirkirin, cihan dengê xwe demexist û tene temaqeyê bûyeran kir. Ew hêz û dewletên ku bori lîngê bi çend hefteyan digotin rejîma Iraqê xwînxwar, bo vî mirovîkî û dîwê di jîyanê de nemîne û van gotinên xwe bi sedem

caran dubare dikirin, paşê li pêşbera xwîngiriyê wê ya mezintir tev xwe kor û kehr kirin. Dengê xwe bi careke birtin. Ji bo Kurweytê lê, cihan tevî hev kiribin. Dema mirov van bûyeran dibîne pêşiyê çavên xwe, mirov dibêje qey tiştên dibin. di du gerdûnên ji hev cûde de çêdibin. Ev bîdengiya namirovî, gerrû û kirov, por êkhere ye ku girîngtiyêke di xwe de guncêna Saddamî de. Bûl vê çî waseyêke di nê ve rastîye tune ye. Gelek bag dibê zûn ku ew hezên guncêna, bi qend ton tiştan ji nêmanan avêtinê, nikarin wê rûçiyê xwe sipl bikin.

Lê gava em ji aliyê bîdengîyê weha dibînin xizmet, ji aliyê din jî divê em rastîye Kurd û Kurdistanê, her weha nêzîkbûna cihanê bi aliyê vê pîrê ji bîdengîyê xizmet. Egerê ye, ku li gora demên berê, nêzîkbûneke bag ber bi pîrê Kurdistanê ve, êdî li cihanê heye. Li ser ve bîngehe demêke dîre e, ku girîngtiyê Kurdistanê di pergala rojênîna ramaniyê cihanê de çîheke xwe peyda kiriye.

Dewleta Frensi, di destpeka meha Nisane de bangêke li Yekîtiya Netewan kir. Xwest, ku zor li ser Kurdistan naye bikarhate. dawî bi çewandana

taybetiyên bag û pozîfî bû, ji ber ku gelê me li ser ve bîngehê wê ji zehmetiyên heyl û qirkirîna ji bo herma demêke ji be, xilas bibûya.

Nêrîna duwemî ji ya dewleta Tirk û DYE bû. Li gora vê dîvîdê, bi dirêjahiya tîxûbêna başûr û bakurê Kurdistanê, bi aliyê başûr ve heya 30-40 kîlometreyan qaytêke tamponî bîhate avakirin. Dixwestin êrdimeke weha were avakirin û gelê me ji di vir de kombikin. Yanî dîvîdê gelê me bixin qempeki "koncentrasyonî" a dixwestin Kurd rastî jiyaneke weha bibin. Bi rastî ev pêşniyaz ji bîrê alaqa xwe bi parastina gelê me ve tune ye. Dixwestin van êrdên Kurdistanê, ku di demêke kin de wê tovan serxwebûnê ji wan biparastin, di bin nêve "Êrdima Tamponî" de bîzîvîrîna êrdêkî bin kontrola xwe û vê êrdimê ji taybetiyên xwe yê bag dîr bixin. Çêdîr were gotin, bi vê pêşniyazê xwe ev herdu dewlet, dixwestin û dixwazîna tekoşîna serxwebûn û azadiyê Kurdistanê birawestînin û xwe bigihînin armancê bi tevayî gîrandîna tekoşîna rizgarîya netewê Kurdistanê. Ji ber vê yekê ji ev pêşniyaz, heya were gotin tiştêkî bîrê û bi tehlûke ye ji bo gelê Kurdistanê.

rojêkê dewleta Tirk ku çî caran ji yê Iraqê ne piqîjtî e, çêdîr were nêrin:

● Girge Amo (Sîopl) dikeve pêşbera Zaxo. Ev herdu bajar gelek nêzîkê hevdu ne. Li nêzîkê Girge Amo bi bazaran mirov kombûbûn. Lê dewleta Tirk bi yekcarê destûr nêda ku çî kesek ji wî alî derbasî bakur bibe. Ki ji wî dîhat dibê hêdele qurînêna eskerên Tirkî. Roja 1'ê Nisane li dora gundê Be Mîrîne komêke pêşmergîyan xwest derbas bibe. Di destê wan de cawên sipl hebûn. Bi berdevkîna îşaretî dîdan û dostên xwe bîldabûn jorê. Lê leşkerên dewleta Tirk îşarî ji berîkan derbas kirin, nêve nêrîna û yê dîan ji bîgariyê vegeriyan. Roja dîvîdê ru ji, bi vî cîhî dîan çar pêşmergî ji aliyê leşkerên Tirkî hatin kuştinê. Paşê leşkerên Tirkî tîxûbî bi tevayî gîrtin û here yê dîhatin dan aliyê Qîlabanê, her çendî ev der gelekî dîr ji bû.

● Di destpeka meha Nisane de, ku hîna derbasbûn nêve desîpêkirîbûn, li nêzîkê gundê Bîbbê navçeya Qîlabanê leşkerên Tirkî roşandin ser komêke ku dixwest derbasî bakur bibe. Çar kîvî hatin kuştin, gelek ji bîrdar ketin.

ve dibazin, leşkerên Tirkî dîm berik roşandin. Dîm Kurdok hate kuştin û gelek ji bîrdar bûn.

● Roja 10'ê Nisane dîm li derdora Qîlabanê êrîk ji banîyan çadîr û kon avêtin xwarê. Mirovên me ber bi aliyê çadîr ketibûn ve bazin. Leşkerên Tirkî bî wîdan berîkan roşandin ser wan. Dora 35 kîvî bîrdar bûn. Hinek ji wan xedar bîrî gîrtibûn. Paşê hinek ji bîrdaran rakirin nexweşxaneyê Şîmexê.

*Berxwedan-Navenda Nûçeyan
Ji roja 15'ê heya 30'ê Nisane*

Di bin hikmê DYE de li "Êrdima Tamponî" konbajar çêdibin

Li "Êrdima Tamponî" ku hêzên imperyalîst bi navê "Qayîqa Parastîne" danîne, konbajar ava dibînin. Li herdu aliyên tîxûbê başûr û bakur, anga li her du aliyê "tîxûbê" di navbera Irak û Efrîkê û li gelek deverên başûrê Kurdistanê ku dîkevin bakurê xêza bi navê 36'an a cihanê, kontrol û serdestî di karvanîyê de gav bi gav dikeve destê Dewleta Yekbûyî yê

ku ji vir porçê Kurdistanê û berawestîna çêdîrê birawestînin. Bêla, daxwaza imperyalîstan ji aliyêkê ji li ser ve rastîye xwe bîlind dike.

Ji ber vê yekê ji hêzên imperyalîst, roj bi roj bîhîr serdestî û kontrola xwe xurtîr ava dîkin û pêş ve dibînin. Bi vê armancê, hêzên xwe yê leşkerî bi şeweyê lezîrîna dîkîlîna êrdimê û li wîr bi cîh dîkin. Nîha, hem li bakurê û hem jî li başûrê tîxûbê ku ji nivê Kurdistanê derbas dibe, serdestî û hikm bi tevayî ketîye bin destê DYE û hêzên imperyalîstan dîm. Çî dixwazîna, li gora dîla xwe wê li ser axa welatê me dîkin, bî ku tiştêkê ji gelê Kurdistanê bîpîrin. Weke ku ev axa welatî, erde berrê wan be. Ji aliyê din jî, rola leşkerên dewleta Tirk û Iraqê ji hêdî hêdî li vê êrdimê kêm dibe û ji hêdî radibe.

Roja 20'ê Nisane DYE ji Iraqê xwest ku leşkerên xwe yê li bakurê xêza 36'an bîkîlîna aliyê jêrîr, anga aliyê başûr. Imperyalîstan DYE, piştî rojêkê yekîniyên xwe yê leşkerî ji Pîra Xebere derbasî başûrê Kurdistanê kirin. Ji erdê ve yekîniyên zûrî û ji asmanan ji helîkopter ketin axa başûr. Yekîniyên leşkerî yê DYE ku ketin axa başûr, ji aliyê Amadê û Girge Amo berê xwe dabûn başûr. Li baregeha Indîrîkê jî, ku her demê tenê 2.000 esker hebûn, nîha 10 hezar esker bi armancê çûyîna başûrê Kurdistanê, hene.

Weke ku nûçeyanên me yê li qezax tîxûbî me agahdar kirine, heya roja 20'ê Nisane, hejmarê leşkerên hêzên biyanî û navgîrîna bi wan re berçav in. Tev bi hev re 7002 leşker, 50 helîkopterên bejî, 18 helîkopterên deryayî û 55 êrîkên barkêşîyê li Kurdistanê, 3 êrîk û 3 helîkopter ji li Skenderîne yê DYE. Hêzên dewletên din jî ev in: 725 leşker, 10 helîkopter û 3 êrîkên barkêşîyê yê Ingilîze; 154 leşker û 5 êrîkên barkêşîyê yê Frence; 120 leşker û 2 êrîkên barkêşîyê yê Kanada; 74 leşker û 3 êrîkên barkêşîyê yê Îtalya; 177 leşker, 8 helîkopter û 9 êrîkên barkêşîyê yê Almanîya; 364 leşkerên deryayî yê Hollanda û serleşkerekî îrtîbatî yê Îspanya. Hinek dewletên din jî, bi eynî armancê zîndekariyê xwe çêkirine, ku hêzên xwe yê leşkerî bîgîrîna êrdimê. Îspanya dixwaze hîna 600 leşkeran ji bîgîrîna. Hejmarê hêzên leşkerî yê li êrdimê, roj bi roj zêde dibe û hêzên biyanî xwe bi îrîkê bi cîh dîkin. Ev hezen biyanî ji gîralî li Amadê, Êlîh, Girge Amo, Şîmex û Zaxo bi cîh dibîne.

Imperyalîstên DYE û dagîrkerên Tirk dixwazîna bi riya serekên eşîran gelê me bînin bin kontrol û serdestîya xwe

Her çendî hêzên imperyalîst dixwazîna gelê me yê başûrê Kurdistanê li devers bi navê "Êrdima Tamponî" tacîrî bîkin û postdeyîna gelê me bîmalin jî, bîna bag bawerîya xwe bi rewşê nehanîne, ji ber ku hîna her tiştêkê neketîye bin kontrola wan. Gava ji aliyêkê pîlanên xwe yê bi vê armancê pêş ve dibînin, ji aliyê din jî dixwazîna bi tevayî bîzanîbîn ka rewş çî ye û çawa ne. Anga, ji bo ku serdestîyeke axîlîna li ser gelê me ava bîkin, herweya wan bi hîna tedbîrên din jî hêye û di vê barê de serî dîdîna hinde azîneyan. Rêxistîna îstîxarî û îstîxbarî yê imperyalîstan û dagîrkeran xwe dane xebatên îrîkê û tuwî. Servîsê dîzî yê NATO, tevî hevdîtinên di navbera CIA (Saziya îstîxbarîta Ewropîya Bakur) û MIT (Saziya îstîxbarîta Tirkî) de dibînin. Çûyîna û hatîna endamanên servîsê NATO li êrdimê, di van rojên dawîyê de gelekî berçav dibe û xebatê wan zêde dibe. Helbet derdora şyonîst jî, xwe ji vê xebatê dîr nagîrî.

Roja 21'ê Nisane di navê mîstîqarê

Wêne: Berxwedan Asîr

were nêrin û rîya dîroga bi Kurdan re were rakirin. YN li ser vê bange xwe cîvînd. Komîyê Parastîne ya YN, pêşniyareke bîrîna peşîrand, ku tede weha dîhat gotin, "Em azîneyên derî-mîrovahî yê Iraqê ku zîrîna qirkirî-nêkê li koçberkirîna bi and-hesaran mîrovîna protestî dîkin." Di vê navberê de dewleta Tirk jî bi hîlebazî serî da YN. Lê ji ber ku cîhan, vê sextekarîyê bag dîzanî, herwe nêdît ku daxwaza dewleta Tirk bîlîndîne.

Bîrîna Komîyê Parastîne ya YN, ku bi hejmarê 688 dîbê nêrin, bi hezari nêhat peşîrandin. Piştî ku hîna gîhartûnê Yekîtiya Sovyetî dî xwest hatin çêkirin, Yekîtiya Sovyetî wê peşîrand. Kuba, Yemen û Zîmbabwê li dîjî bîrîarî derketin. Çîna û Hindîstan jî bî-alîgir man. Di dema ra-dane de tiştêkê helez jî çêbû. Romanîya bi serîtişkî dîxwest, ku goîna "Kurd" jî bîrîarê were derînatî.

Ji aliyê din, YN xwest ku "Êrdima Tamponî" were avakirin, da bi mîlyonan mirovên ji cîh, war û xaniyên xwe quhbûne, li derêkê werin komîkirin û li wîr werin parastin. Li gora bawerîya YN, bi vî îrîkê Kurd we wîna parastîne.

Di vê pîrê de du nêrîna hebûn. Welatên Ewropî dixwestin ku gelê başûrê Kurdistanê vegere cîhê xwe, li bajar û gundan were parastin û jiyana xwe bîdomîne. Hêzên parastîne jî, dîvîdê yê N. bîna. Bi rastî ev pêşniyaz Ewropîyan xwediye hunde

Çend nîmûneyên dîna ji bikaranîna dewleta Tirk ên li ser tîxûbî

Leşkerên dewleta Tirk ên dagîrker bi navê alîharîya penahîna bayê terore-ke dijwar li ser mirovên me gerandin. Gele başûr terora dewleta Tirk di canê xwe de jîna û rûçakê vê dewleta çêdîr nêdî. Gelek mirov digotin, xwezî bi destê dewleta Iraqê em bîhateza kuştin û neketibûna bin destê dewleta Tirk a xwîngîr. Gelekîna digotin, me bîzanîbîna ev wê were sarê me, me dî mîrîna xwe li ser erdê xwe, ji xwe re bîbîlîjartîna. Weke ku mîrîna bi sedan kesên ji ber bîrîbûnê, sermê û nexweşîyan ne boe be, her rojêkê dewleta Tirk ji 10-15 mirovên me dîde bar berîkan û dîkîje. Li derveyî vê jî, dewleta Tirk bi hemû deran mayînan vedabû erdê. Ji ber mayînan dewleta Tirk jî di her rojêkê de gelek mirov hatin kuştin an ji qop û seqet bûn. Bi vî îrîkê jî nîl û lîngen gelek mirovên me bi banîyan ve îrîyan. Dîsa, herma her rojêkê ji ber hîncetên vala û bî sedam leşkerên Tirkî û çehên bîbexî bi dehan mirovên me dan ber berîkan xwe û wan kuştin.

Hema her rojêkê, li hemû deverên ku mirovên me kombûbûn, bîyeren weha xwe gîralî kirin. Ji wan, em dixwazîna çendekan ji bo nêmanê, peşkeşî xwendevanên xwe bîkin, da

● Roja 7'ê Nisane dîm li gundê Bîlîhê, leşkerên Tirkî roşandin ser gelê Zaxokê 7 mîl xedar bîrdar bû. Wî rakirin nexweşxaneyê Şîmexê.

● Li Çelê şewekê, ku gelekî sar bû, mirov herma ji sermayê diqerînin. Gelek jîna, ji bo ku herma bîkarîbîn zarokên di hembazan xwe de ji qerîsî-nê xilas bîkin, xwestin herin gundan derdorê. Lê eskerên Tirkî destûr nêdan. Ji aliyêkê ji zarok cîm dîdan. Êdî dayîk herma karîna debar bîkin, berên xwe dan gundan. Eskerên Tirkî jî bi lez roşandin ser wan. Du dayîkên dixwestin şîmîjîna xwe xilas bîkin, di cîhî de mîrîna. Gelek dayîk ji bîrdar bûn. Dayîkên bîrdar, di wê sermaye de bi bîrdar xwe va li wîr man.

● Leşkerên dagîrkeran jî bî nêrin û bî ehlaqîya ber cîreyî ji xwe dîr nakin. Ji aliyêkê mirovên me di derê xîlaskirîna canê xwe de ne, ji aliyê din leşkerên Tirkî bi bî ehlaqîyan xwe mîjîd dîkin. Roja 8'ê Nisane li gundê Bîlîhê, komêke eskerên Tirkî xwestin tecavûzê jîneka Kurd bîkin. Hinek mirovên me li hambêrê wan radibîn. Ev ji wan dîdîna bar çekan xwe. Yek hate kuştin, yek jî bîrdar bû.

● Li nêzîkê Qîlabanê, mirovên ku ji gelek rojan bî tiştêk nexwaribûn, gava traktoreke xwarîna dîbîna ku gelê bakur anîbû, bi eqq berên xwe dîdîna. Leşkerên Tirkî jî dîroşîna ser wan mirovên bîrî û jîneka dîbê kuştin.

● Roja 10'ê Nisane dîm li vî cîhî, gava mirov ber bi aliyê tiştên xwarîna

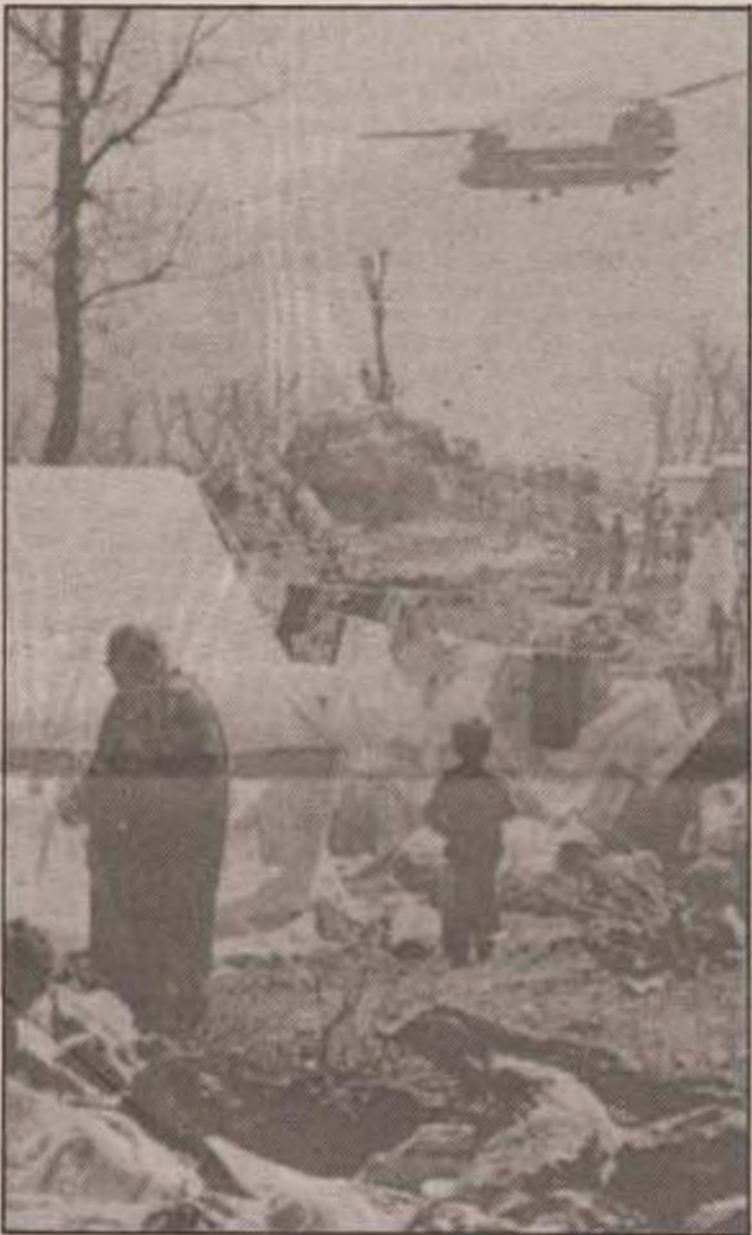
Emîrîka-DYE.

Li bakurê Kurdistanê li deverên Yekmêlê û Deştan ku girêdayê Çelê ne, li gundê Bîlîhê navçeya Qîlabanê û li Girge Amo konbajar çêdibin. Li başûrê Kurdistanê jî li nêzîkê Zaxo gundê Gîre Kober (Tîl Kober) qempe hate danîn. Bi wê hezaran mirov di konan de hatin bi cîh kirin. Li derveyî wan, gelek qempe hûr û gir çêbûne û gelek mirovên me di wan de qerê domandîna jîyana xwe bîlînd dîkin.

Bi navê bi cîh kirîna, xwedi kirîna û dî jîyîna de hîqîrîna, di rastîyê de hezen imperyalîst pîlanên tîrîkirîna pêşerojê gelê Kurdistanê danîne pêşîya xwe. Hinde herdevkîna hezên imperyalîst ên habetî, car bi caran hinde daxweyîyan dîrezeze dîkin. Di daxweyîyan xwe de, armancê û nîyetên xwe bi çêkerîna dîhîna zîmanî. Nêmanê, bîpîrîsîyê û berdevkîna hêzên imperyalîst weha dibêjin: "Di qayîqa parastîne de em destûr nêdîna, ku hêzên çêdîrê herbin." Çêdîr were gotin, dixwazîna vê bîbêjin. "Em li vê êrdimê destûr nêdîna xebatên pêşmergîyê li gîrîlîyan." Ev gotîna wan, armancê wan ên veqartî bag derdaxîna roshanîyê Hêzên imperyalîst gelek bag dîzanin ku ev êrdim, navendekî herî pêşketîyê ji bo berxwedana serxwebûnê xwazîyê. Ev êrdim, bîngeheke xurt e, ji bo pêşvebîrîna tekoşîna serxwebûn û azadiyê. Lê nîha hezên imperyalîst, daxwazîna wan deran bîzîvîrîna deverên weha,

MITê Tooman Komên û kargûzarê MITê serhezar Bunyamin Demir çûn DYE. Li wir hinde hevdişin bi berpirsiyaran CIA re çêkirin. Navroka hevdişinê, weke "Rewşa Kurden muhacir" hate dancane kirin. Ji aliye din berpirsiyaran leşkerî yê DYE, di aynî rojan de, li qirexên tixûbî civînên pay hev bi serêkên eqrên Kurdan re çêkirin.

Nûçeyanê me yê li Şîmexê roja 24'ê Nisane em saloxdar kirin, ku komeke ji serêkên eqrên Kurden bagûr tevî berpirsiyaran leşkerî yê DYE bi helikoptereke Îngilîzî firina bajarê Zaxo. Ger gelê bakur û ger ji gele bagûr, guman û şûphe dike, ku hinek leşkerok û pîlan diheşîstandin. Ji her wê gikê ji gelê me, gelekî be kef û hîzêr dibe.

20 hezar Kurden li Gîrgê Amo hatine bi cih kirin, tev ji eşîra Sîndî hatine noqandin (hîlîjartin). Bi taybetî ev bûyer, şûk û gumanê gelê me, şûpheyên hene, mezintir dike. Ji aliye din hêzên imperiyalist Gîrgê Amo ji xwe re zivirandine baregeheke berî pawa. Leşkerên Tirkên ji wir xwe dane aliyekê û yê DYE bi cih bûna Hundêrê qempê hatîye avakirin, zivirandine êrdimeke bi rûzama eşkêrî. Li piştê qempê ji baregeheke firak û helikopteran hatîye avakirin. Li vir, li derveyî leşkerên DYE, leşkerên Îngilîzî, Frensê, Holîlanda û Îtalya ji bi cih bûne.

Di serê eşîra Sîndî de, mobûsê Zaxo yê bi navê Emrê Bîgar Axa haya. Ev ken hevcebatkarekî bi navê û deng e. Berî nîha hevalbendîya Saddam dikir û bag bûnî hevcebatkariyê ji bûye. Gelek mirovên me dipeşîn, çima bi taybetî eşîra Sîndî di bin serokatiya Bîgar Axa de anîne Gîrgê Amo û destûr nadin mirovên ji eşîrê din; mirovên ji eşîrê din bi kotekê vedigerînin? Gelek mirovên me bi şûk û guman van pîranan dikin û dibêjin di dîkê me de hinde şûphe hene. Bi vî awahî ne di xweşiya xwe berziman dikin. Gelek dibêjin, ev guman dikin ku dewleta Tirk bi rîya eşîra Sîndî, dixwaze komployekê li dijî têkoşîna rizgariya netewê Kurdistanê amade

bûne. Ma gelo ev şûphe bi cihê yan ne? Têkull û pêwendiyên Bîgar Axa yê bi dewleta Tirk re ji gelekî bag in. Av di navbera wan de derbas nabe. Em bawer dikin ku dewleta Tirk dixwaze wê eşîrê li "Êrdîma Tamponî" ya Imperiyallîstan weke hêza leşkerî bi kar bîne û keli bi keli bezen PDK-î li herêmê têkoşîna berxwedana ser-xwebûnawaziye bi kar bîne. Ji tişten dibîne, tenê ev diha fahmkirin. Hema her kesek bag dibîne, ku dewleta Tirk taybetîyeke pêwîst dike qempe li Gîrgê Amo ku eşîra Sîndî di wê de hatiye bi cih kirin. Dewleta Tirk bi nermî, ziravî û baqî xwe nêzîkê wê opêrê dike. Gelê Gîrgê Amo dibêje, ku dewleta Tirk û hêzên imperiyallîst bi hevkarî li ser eşîra Sîndî hinde pîlanên çêdikin. Baweriya hemû mal-

Nisane Saddam bang li wan kiribû. Li ser banga Saddamî ev heyet çûye Bexdayê. Di heyetê de Serokê YNK Celal Talabani, berpirsiyare PDK-î Nêçîrvan Barzanî, Sekreterê Partiya Gelê Kurdistanê Samî Abdurrahman û ji Partiya Sosyalîsta Kurdî Resul Mamendî cih girtine.

Weke nûçeyên giştî me Saddam di banga xwe de gotiye. "Li derveyî domêrandina dewleta Kurdî ya serbixwe, ez hazîrîm ku bi Kurdan re li ser her pîrnekê bipeşîrin. "Cephêya Kurdistanî ji berîveke pozîtîf daye wê bangê... û hevdişîne li Bexdayê peşîrandiye. Paşê berpirsiyarekî YNK wê daxweyaniyê çêkir. "Di nêjîneke federatîf a Iraqê de, em di çarçîva peşîrandina xûd-muxtarîyeke berfirek de ji bo Kurdan û avakirina nêjîneke demokratîkî, bi pîr-pardî û zagonî li Iraqê, hevdişînê çêdikin." Di wê pîrê de berpirsiyarekî PDK-î ji weha got: "Emê bîxwazîn, ku peymanê 11'e Avdare 1970'an were peşîrandin û bîkarînin, ku ji Kurdan re xûd-muxtarî pêşkêş dike."

Bi rastî gelek tişî hene ku pêwîst e mirov li ser wê hevdişînê bibe. Berî her tişî, mirovên Kurd ên ji rêzê dijîbûna xwe ya tundi diheşîstandin û wê hevdişînê bi baqî bi nav nakin. Mirovên me hindekî ji bi giraniya hîsa dike xwe û ji her gewşta cegerên xwe, dikevin nava liv û ramaneke weha. Ji her ku hîsa dî û dûmanên herêdê belav nobûn, çûyîna Bexdayê li ser banga Saddamî, ji aliye mirovên me nayê fahmkirin û mîdeya mirovan wê bûyerê nahêre.

Ji aliye din, ev hêzên bagûr ku bi navê pêşîngiya Kurdan xwe diivînin, ji bi be bîla be gava bangê ji wan re dihe, hema bi lez dikevin ser rê û diçin. Hindekî ramandin û fikar, hevwabûna pîvanê ji, çî caran nayîn ber çavên xwe û hema bi lez dibezin. Di çûyîna cihê de ji, me bi xwe tiştekî weha careke din dît û dibînin. Di demekê de, ku li teviya cîhanê hîrmeta ji bo çarçîva gelê Kurdistanê, hîrmeta ji bo ku gelê Kurdistanê pêşîrojên xwe yê aza bi destê xwe ava bike, mezîn bûye, ev tişî dibe. Gelek dewlet û derdor di pîran damêrandina dewleta Kurdî de ji bûna xwediyê nêzîkbûneke bag û pozîtîf; Kurdistanê ji edî dadî û mafdar dibûn. Di demêke weha de hîna ji hêzên bagûr di derîna xwe ya weke "Em nîkartin bîbîn serbixwe, em nîkartin serbixwe bûn" de, bi serbixî li şîngên xwe di erde de dikutin. Ev liv ji, wan bîr û baweriyên me yê li derbarê van hêzan ku berî nîha bi gelek caran me azadî zîmîn, careke din teyid dikin û zelal nasî derdixînin. Nîha çêtir dihe dîtin û zanîn, ku ev hêz çiqasî ji rizgarîkirina gelê Kurd dîr in û çiqasî ji saxloşîna serokatiyê bî hay in, di rojê xwe de jî û ast in. Ev rastî, nîha ji aliye her mirovekî gelekî bagûr dihe zîmîn.

Ji aliyeke ji, em ji gelekî bag dibînin, ku hinde zehmetî û tengasiyên ji diî û can li holê hene, ku dibînin sedem ji bo hêzên bagûr û Saddam di nava xwe de hevdişîneke pêk bînin. Rewşa rojane herdu aliyên ji her bi lihevhatîna û hevdişînan ve didêfîn. Her aliyeke li gora xwe, di nava hezar tengasiyan de ne û ji begavîyê ji mabe, mecbûr dimînin bi hev re rûman ser maseya bazarê. Ji ber ku, herdu alî ji li rîyekê û çareyekê ji bo xwe digerin. Herdu alî ji ketîna nava rewşê zax û zehmet. Ji ber rewşa xwe ya zax û zehmet û tengasiyên xwe, çî rîyekê xwe derxistina ser xwe herdu alî ji xwe re nabînin û li ser wê bîngelî, em bawer dikin ku xwe nêzîkê hevdişînê û lihevhatînekê dikin. Ev ji rastîyek e; hêzên bagûr ên kevînpereyê û netewîperestîyê bujîwaziya xurdayî, angî meyîlên siyasî yê bi bagûr, ji xwe-daxwaze wan a weke serxwebûna wêlat çî caran nebû ye. Ji berê û heya nîha hedefa danîbûnê pêşiya xwe xûd-muxtarî bû û çî

caran ji xwe ji wê daxwazê pêşîvêr nebîrîna. Nîha ji rewşa wan weha ye. Lê hema tenê ji aliye pîvandîna zexmî ji bo, hevdişîneke bi wê jêweyê bi Saddamî re û rûniştîna bi wî re, ji nêzîk ve, girêdayî ye bi tengasiyên rojane û rewşa bê çare. Belê ev rewş ji bo Saddamî gelekîr weha ye. Saddam, ji bo xwe li ser şîngên bagûrê û rejîma xwe bîdomîne neçare bû serî bide gaweke bi wê nolê. Saddam bagûrê dizane, ku mayîna wî tenê bi gaweke weha bi derfet e û lewma meyleke weha ji aliye xwe ve da şîngê kirin.

Hîna bi berfirehî nehatiye eşkere kirin, ku hevdişîn çawa wê bigihînin dawiyê û encamên çawa wê xwe berçav bikin. Nîmune: em dibêjin hoyê ku di çarçîva xûd-muxtarîyekê de lihevhatînekê wê çêbibe. Eger rewş wê bo, ma gelo hêzên bagûr xwediyê îmkân an navgînekê ne, ku bîkarîbin xûd-muxtarîya xwe bîparêzin? Di peymanê de tiştekî weha cih girtiye yan ne? Ma gelo di wê lihevhatîne de, di çarçîva xûd-muxtarîya çêbibe de, hêzên Kurdî wê xwediyê hêzên xwe yê eskerî bin an ne? Ji aliye wan pîranan, hîna ne diyar e, kîjan bend hatine yan wê werin danîn. Heke Kurd nekarîbin bîbîn xwediyê hêzên leşkerî, heke Mosil û Kerkûk li derveyî peymanê bîmînin, em bawer dikin çî feydeyekê wê lihevhatîne ji bo gelê Kurdistanê wê nebe. Serketîna di peymanê de, girêdayê wan xalan bi xwe ye. Heya diha tenê hatiye gotin, ku ji aliye prentîbî lihevhatînekê çêbûye. Lê girsên gelê me ji, rast û rast di vir de, yanê di wê xalê de di nava şîk û şîphê de ne. Ev ji bîzdanekê di nava Kurden de digirtine. Em bi xwe gelekî bag fahmkirin, çima mirovên me di van pîranan de di nava tîrê de ne û hêvîya wan ji şîk û gumanan xilas nabe. Ji ber ve yekê mirovên Kurd dibêjin, heke li Bexdayê li hevhatînekê çêbibe, bîla di bin şewna Yekîtîya Netewan de be û Yekîtîya Netewan bîla garantîyekê bide peymanê ku wê çêbibe. Em ji dibêjin, daxwaza gelê me di vir de rast e û di cihê de ye.

Lê dîsa ji em dibêjin, çî otomîyêk an ji xûd-muxtarîyekê (hîkmê zati) ji bo gelê me nayê maneya rizgariyê. Ev diho ji wê bû, wê rojê ji wê ye, sîbe ji wê wê be. "Verisî-nên" weha çî caran nabînin rizgarî, netewê Kurd ji eşî û çêşîyê rizgarî nakin. Heke li Bexdayê li ser wê bîngelî peymanekê çêbibe ji, di damên pêşiya me de wê di karvanîyê de ji were dîtin, ku ev nabe çare û derman. Aliyeke bûyerê wîlo ye. Ji aliye din, gava em ji bo demêke kin rewşa rojane bînin pêşiya çavên xwe, encamên lihevhatîna û peymanekê weha wê gelekî çêtir bin. Ji hevkarîyê bi Imperiyallîstên DYE, dagirkerên Tirk û siyonîzme re. Ji ber ku em bagûrê dizanin, ev pîlanên bi hîle yê bi nîvan "Êrdîma Tamponî" û "Kembora Parastîna" ne kêr bi tehlûke ne ji daxwazên rejîma Iraqê. Ev ji rastîyek e li ber çavan e. Ji ber ku, hêzên imperiyallîst a dewleta Tirk, dixwazin piştê xwe bîdin netewîperestîya kevînpereyê a hevcebatkar û li ser wê bîngelî plana xwe pêk bîhînin. Ev pîlan ji, ne tenê ji bo gelê Kurdistanê, ji bo hemû gelên herêma yê din ji, heya were gotin bi tehlûkeyan dagirti ye. Li gora wê rewşê ji, nîha diwê mirov di serî de û berî her tişî, pîlan imperiyallîstê weke tehlûkeya mezîntîr bîzandî û bîngê.

Rewşa bi êş û tivanc a bi sed-hezaran mirovên me yê di qempan de berdewam dike

Li kevîyên tixûbên ku Kurdistanê perçê kirine, weke ku nûçeyanê me bi me didin zanîn, mirovên me di qempan de keferata di jîyanê de mayîna didomînin. Rewşa wan hîna ji diî û mîlîtan dîrobtîne. Lê dîsa ji pîranan di koman de bi cih bûna, îa

hema pîngîrêk û kêş bi wê nagihînin dawîya xwe.

Bi taybetî rengê belavîkirina xwarinê û alîkariyê din, bi serê xwe, bûna sedemên nîzînkirin û erzanî kirina Kurden perîşan. Bi rojan mirovan bîrçî û tazî diheşînin û paşê ji ji banîyan tişî ji helikopteran diheşîvînin. An ji ji qemiyonan nan û tişî din diavêjin ser mirovên me yê bîrçî. Paşê ji mirov, da bîkarîbin hema perçeyekê bi destê xwe ve bînin, dest bi erîşan dikin û gelek caran ji qerê hevêdu dikin. Kesen van tiştan diavêjin ser mirovên me, paşê ji bi kîfî tamagêyê mirovên me dikin. Rojnameyên Tirkê hov ji diivîştin, ku ev Kurd tev gelek peşîmayî ne û tenê dizanin hevêdu bixwînin. Bi vî awahî kenê xwe li mîlîetê me dikin, weke ku tişten dibînin tev ne honerên ber û hevîrên wan yê wêşî bin. Bi rastî ji wê live erzanîr û bê şerêşîr tiştek li wê cîhanê tune ye û hêzên imperiyallîst û dewletên dagirker ji, bîla bag bîzandî-bîla xwediyê wê erzanî û bê şerêşîyê ku kirîna humera xwe ew bi xwe ne. Cîhan tev dizane û heke nîzandî-bîla bag bîzandî, keşîya wê rewşê û bê nîzandîyê, ne be hodaî û bê sebrîya mirovên me ye. Wê metodê hêzên imperiyallîst û dagirker bi taybetî hîlîbî-jartîna û bi vî awahî tama "azbenî"-bûna xwe li ser lêvên xwe dagirtin.

Ger nûçeyanê me, ger endamên Komeleya Malên Mirovan û ger ji kes û sazîyên bayanî yê çîna cîmî mirovên me û li qempan gerîyana, tev bi pêwîstî balê dikişînin ser pîran çarçîyê ji. Dibêjin, heke ev rewş weha bîdomî, di demêke gelekî kin de nexweşiyên "epîdemî" we bi lez berfirehî bîhînin û ev ji wê bîdo sedemê qirkirîneke nûh. Ji ber ku pêdiviyên qodemgeyî û paqîjiyê hîna nehatine bi cih anîn. Ji aliye din, xîzmetên saxîyê ji ji bînd nayîn bi cih anîn. Ne dixîtor hene, ne ji derman. Roj bi roj dînya ji gerrîlî dibe. Gava em wê ji bînd pêşiya çavên xwe, heke çareyek neyê peyda kirin, nexweşî bi lez wê xwe serdestî û bi hezaran mirov ji jîyana xwe hunda bîkin. Ji nîha ve, cîh bi cîh, mirov rastî nexweşîya kolera bûne.

Li hinde qempan em dev jê berdin ku av ji bo paqîjiyê hebe, av vaxwarîna bi xwe ji rûn e. Pîran nebûna avê behîrîn ji qempe Bîlîhê mezin e. Ji aliye din qempe mezinîrîn ji ev e; nezikê 200 hezar mirov li vir dimînin. Ji bo van mirovan, rojê çend caran bi helikopteran av dihe anîn. Ma wê temî çî bike?

Roja 11'ê Nisane Serokê Çelemporî yê ÎHD Nevzî Helvacî daxweyaniyekê çêkir. Li ser mirovên di qempe Bîlîhê de ji tîhnan dimînin, wêlî dibêje: "Pîranîya jîna û zarokan hîna ji pêşîxwaz in. Di şîngên wan de bîrin hene. Jînekê şîmîyê xwe dabû ber şînga xwe û di bînya kervîrêkê rûniştîbû. Rewşa xwe ya bi êş û tîvancê diha ber çavên kesên ji wir dibûhîrîn... Em derbasî gîrînê pêşîvêr bûn û jor ve hikiştîyan. Me dît ku mirov ji tîhna hatine ber kaviya mîrîna. Li pêşiya çavên me şîv mîrî ji hebûn. Ji me re gotin. Li ser tîhna hîna gelek mîrîyên din hene, ku ji tîhnan mîrîna e."

Rewşa gelek qempan din ji, ji ya li Bîlîhê ne cûda û bi ferq e. Qempan ku rewşê wî bag e, tenê qempe li Gîrgê Amo ye, ku eşîra Sîndî bi cîh kirine. Li gora qempan din, ev qempan di "lûkê" de dî. Lê li wê ji, xwarîna didin pîranan berabêr û ne bag in. Mirovên di wê qempan de, ji protomîyê rojêke xwarînan rîjandin û greva bîrçîbûnê çêkînin. Ji ber ku eşkêrên Tirkan sabûne exîstûbûn nava xwarîna. Li gora wê rewşê, mirov di-kare çêtir haydarê bale penahîna bibe.

Mîrînê mîna qirkirîna berdewam dikin

Bi berdewamî mirov di qempan de hîna ji dimînin. Hema hema li her qempanekê, ji piçûk û mezînan her rojêkê mirov rastî bi dehan bûyerên

marinê dibe. Gava em hejmara qempan binin ber çavan, eşkere ya ku hejmara kesen dimarin di her rojekê de xwe digihîne sedan. Berwerî hebû, ku gava sermaye mirovan digestsand li ppe bimine, hejmara miriyan ji wê kemûn bibe. Lê ji ber ku hegen xwarinê û cinsaxiyê nehatine verimandin, ew kîmbûna ku dihat bêvi kirin, xwe şand nekirye.

Wêziriya Karên Dêrveyi ya DYE hinde statîstîk û bilançoyan daxweyan kir. Li gora van, hejmara kesen dimarin di rojê de bi ser 500 kesî ye. Wêziriya Karên Dêrveyi ya DYE, roja 23'ê Nîsanê eşkere kir, ku li ser tixûbê baqur û bakur tene, di rojê de de navbera 400 û 1.000 kesan de mirovan Kurd, ji ber nexweşiyên daper jiyana xwe hundê dikin. Tew bi hev re di rojê de bi kîrman 510 mirovan ma hîza ji qir dibin.

Nûçevanê me yê li Çelê dibêje, tenê da qempan li dora Çelê di rojê de ji 100 heya 150 kesî jiyana xwe hundê dikin. Ji aliyê din, di hê golin ku li ser tixûbê rojbilê Kurdistanê hejmara kesen dumarin bilindtir e. Iran li gora derfetan xwe alikariyan digihîne mirovên me, lê ji qada navnefwan pîr alikariyê naçin wê alî. Pîranîya alikariyan ji ser dewleta Tirk diben kirin, lê weke em tev dizaran, dewleta Tirk ji birekî pêwîst ji van alikariyan nagihîne mirovên me yê li kevîyan tixûban.

Terora dewleta Tirk didoma: Li Çelê leşkerên Tirkan êrîşî gelê me kirin, 5 Kurd hatin kuştin 8 jî birîndar bûn

Dagirkarên Tirk bi kîrman xwe yê li dijî gelê me yê baqur û bi terora xwe berdewama kuştinê xwe dikin. Tenê li Çelê heya nîha leşkerên Tirkan bi dehan mirovên me kuştinê û xwarin-jandana xwe dadomînin. Nexweşaneya Çolmêrgê bi birîndaran tijî dibe, ku tev bi destê leşkerên Tirk birin gortine.

Roja 21'ê Nîsanê li nêzîkê Çelê buyarêk serpehat. Leşkerên Tirkan rojandin ser mirovan 5 Kurd hatin kuştin, 8 jî birîndar bûn. Di nava birîndaran de, birîndarên xedar ji hene. Dagirkarên Tirk vê buyarê bi tevayî berwajî parî dan. Gotin, da tiştên alikariyê neyîn talan kirin eke- rên ma berdane hewayê û ji ber berfêkan peqilîne tenê kaxê jiyana xwe hundê kirîye. Bi van derewên xwe xwestin awira gihîya cihanê careke din bixapînin. Di rastîyê de pîveta û sedema buyarê bi tevayî ne wê ye. Nûçevanên me ji çûn cihê buyarê a van agahiyên gihandî me.

"Leşkerên Tirkan bayê terorekê di- gertin. Gelê me ji dîl nema debara vê terorekê dîke, li hembere radiweste. Di wê buyara dawiyê de leşkerên Tirkan xwestin dest biavêjin namîna. Hinek jana Kurdan di binê konan de xwe diçûn, leşkerên Tirk ji kîrman dora wan. Ji bo protesto kirina wê, gelê me meji ser leşkeran a xwest wan dîr bike. Paşê ji leşkerên Tirkan berfêkan xwe rojandin ser gelê me. Li hembere trîja hê a leşkerên Tirkan gîrê gelê bi kîrman a daran xwe parastin. Di encama berfêkan rojandinê leşkerên Tirkan de 5 Kurd hatin kuştinê û 8 jî birîndar kirin. Lê gelê me dîsa nêr- stiya, bi axtîfî parastina xwe domand. Gelek leşkerên Tirkan ji bi dar a kîrman birîndar bûne."

Dewleta Tirk li hembê devarên rûbere berxwedanê dibe, buxwaze û nexwaze PKK di hêna bîra xwe. Di vê buyarê de ji dîa got, "PKK wan mirovan xîst di a germ kir." Di van gotinên xwe de bi xwe dereng ji nebişî Berpirsiyaren dagirkaran di daxweyanîya xwe de weha gotine: "Ev karî PKK ye. PKK wan li hembere me radike û her tiştekê berfêkan dîke.

Endamên PKK ên ketine nava pen- han de, her weha dest danîne ser gelek çekên pîşmergeyan ji." Van gotinên xwe ji, bi dileke hayfê ji devên xwe derxistin.

Lê belê rastî çî ye? Em guhdariya Kurdekî ji baqur bûn, ku li ser terora dewleta Tirk çî dibêje: "Heke cendîr- meyan Tirkan me biparêzin, li jîna vegerina malê, ew mirinê ji xwe re hîbîjirin. Sedema wê ya yekîrman ev e: gava em derbasi Tirkîya bûn, leşkerên Tirkan qurşin rojandin ser me. Gelek mirovan me kuştin. Di demê belavkirina alikariyan de ji, gelek xîm a zorê li me kirin. Rojnameyan xwestin wêneyên van bûneran bûkî- nîn, lê ew dest danîn ser fîlmên wan ji..." (Rojnameya Cumbûrtiyet, 21'ê Nîsanê 1991).

Komeka ku xwe li çîyan veqatibû nuh hate dîtin

Di navbera Qelab û Çelê de, li çîyan, roja 25'ê Nîsanê komeka Kur- dan baqur a nuh hate peyda kirin. Nûçe gihan me, ku hejmara vê komê di navbera 300 û 500 kesan e. Ji ber ku ev kom heya nîha nebatibû dîtin, bîna çî alikariyêk ji nagihaye komê. Nezûka çar heftayan a, ku ev kom li çîyayê me a di nava berfê de dîtin. Jiyana xwe ev mirov, bi xwarina gihiyan domandine.

Pîranîya vê komê ji jîn, zaro û kal in. Hîna diyar nebûye, ku ji vê komê di çar heftayan de çend kes mirine. Lê guman heye ku biqasî yê nîna, bav- qal kes ji jiyana xwe hundê kirin.

Weke hatî gotin, ev kom ji komên peşemîn bû, ku berê xwe dabûn tixûbê. Gava nêzîkê tixûbê dibin, dibê- nîn ku leşkerên Tirkan berfêkan dî- rînin. Gava dibîna ku gelek mirov bi destê leşkerên Tirkan di hêna kuştinê, hema bi paş ve davevî û xwe hildî- gînin çîyayêkî bilind. Ji wê rojê ve xwe li ser bendeve çîyê vedigirtin.

Li hembere êrîşên talankar û ve- girtarên biyanî, bi dirêjahiya sedan- sanan mirovên Kurd xwe avêtine be- zû çîyan. Mîrov dikare bibêje, ev buyar, ji bo gelê Kurdistanê hema hema buye serpehatineke berdewamî. Di çîyan de war girtin, ji bo mirovê Kurd bûye liveke axtîfî û ev ji zivirîye formasyonêke nelevî û ev taybetî ji baypiran derbasî bawîr bûye.

Di vê buyara dawiyê de ji, komeka ji mirovên me maye di nava agirê Iraqê û dewleta Tirkan ên dagirkar de. Da xwe ji mirinê bi destê wan rizgar bike, berê xwe daye taybetiya mirovan Kurd a dîroki û li gora tay- betiya Kurdan a wêjî xwe liwendi ye.

Ev toma mirovan, ji aliyê mirovên di helîkopteran de roja 25'ê Nîsanê hatiye peyda kirin. Gava ev mirov hatin peyda kirin, hat dîtin, ku heya wê geotî zêf ketine û pîranî ji nexweşan gûra in.

Nîjadperestîya Tirkan xwe li hemû daran digorîne

Di nava Kurdên hatine ketya tixû- ban de, bi hejmareke kêm Tirkmen ji hene. Ji van, biqasî 10 hezar kesî, ji aliyê Şemzînanê derbasî bakurê Kur- distanê bûne.

Dewleta Tirk gelekî bi baqur xwe nêzîkê wan dîke. Bi lîva xwe, taybetiya xwe ya nîjadperest û derveyî mirov- biyê careke din dide pêşya çavan. Nûçevanê me yê li Şemzînanê em saloxdar kirin, ku Tirkmen ji roja pêşya heya nîha, bîna mîhvanên bi qymet ên dewleta Tirk. Gava ji aliyê- kê li hembere Kurdan terorekê di hê dagernadîn û bi dehan Kurd ji aliyê leşkerên Tirkan dîhan kuştinê, Tirk- men rastî alaqedariyêkê germ dibin. Kesên vê rewşê dibînin, nerazîbûna di hê xwe didin der û hêma wan mezintir dibe, ji ber ku standarteke coht dibê pîkanî. Her weha propa- gandayên bî bangêk ên dewleta Tirk

hene, ku dixwaze bi cihanê bide pejiandînin ku baqur alikariya Kurdan dîke, ji aliyê din ji hema tenê hovîtiyê bi serê Kurdan pêkdihêne; ev ji hêrê û kîna mirovên Kurd kîrtir dîke.

Nîha Tirkmenên li Şemzînanê xwediyê îmtiyazêkê tîkîz in. Tirk- men li Şemzînanê bi verbanî da nava sîkê da dîgerin, weke canê wan dixwaze xwe dîwînin. Hinek ji wan li Şemzînanê ji xwe re bawî ji avakirina û ev komeleya Tirkmenan xwe bi herêr pîrêrî Tirkmenan mîjû dîke. Ji hêlêkê ji, dagirkarên Tirk bî ku gelekî bidîne der, di nava qempan de dîgerin û yêr Tirkmen bi dîrî ji nava Kurdan derdîxistin û dibin bajarên. Paşê ji hêlêkê ji van dîgînin bajarên mîna Kayserî û hwd.

Tirkmen xwediyê wê derfêkê ne, ku bîkarbîn her tiştekê ji xwe re bîkî. Ji bo nîmone, yêr li Şemzînanê bi ekerê û potîman re nêdîbin û rûdînin. Gelek caran ji hîzûra gelê Şemzînanê der- vînin û dibin sedemên nexweşiyên me- zîn, ji ber ku dewleta Tirk wan mîna qempan ji xwe re dixebitîne.

Posldeyên û prestîja ARGK li başûrê Kurdistanê roj bi roj mezintir dibin

Gînan gel rewşa pêşengiyê li baqur bi van pêşveçûnên vê dawiyê çetir nasîne. Lawma ji nêzîkbûna ber bi tevgarî berxwedana berxwedûn- xwaziya ve ya di bin pêşengiya PKK, ERNK û ARGK de, her weha sem- patî û piştgirîya ji bo wan roj bi roj

pêşveitir diçe. Gerillayên ARGK di nava gîrêrî gelê de xebatên bi hîkarî dikin paya xwe û nîmûneyên ber- xwedanê yêr bi lebangî zivîrandine hunerên xwe. Ev ji buye sedemek, da gerilla bîkarbîn heya pîvaneke peş- kî, gelê me ber xwe ve bînin. Buyerên vê dawiyê cûdahiya di navbera geril- layan ARGK û beza dîna de baqur danîne pêşya çavan mirovan. Ev ji buye sedemek, da mirovên me behtir xwe nêzîkê ARGK bîkin. Welatperê- ze jîn, ku ji Dihokê hatibû û berî nîha li wêr mamostaya dîrîstanê (lîse) bû, weha gotiye nûçevanê me:

Pîranîya yêr serî Nîdabûn, çekş bûn. Gava ketin nava dagêr, dest bi talan a tîjandî kirin. Heya ketin ham- dîrî xarîyan ji a dest danîn ser her tiştekî ku hebû. Paşê di navbera 1.000 û 2.000'an de pîşmergeyan Mîna a Çelê hatin. Pîştî ku ew hatin, ji sîkê heya Ararî ji radyo li ser xerîbînê çekên kîmî axtîfîn. Gîrêrî gelê hatin dîsandin. Di şînameyan de fîlmên Helebçe alîdan şandî kirin. Rola vê di rojina me de gelekî mezîn e. Nîmûnê: kîna yek eşkerê Iraqê nehat- bû Dihokê, hem pîşmerge a hem ji gel, ji baqur derketin, ji ber ku serokên me gelê me dawetî revîndî kirin. Çî kaxekî

negor me, li ber xwe bîdîn a pêşniha- reke weha nehanî.

Ji aliyê din, gelek çekên mezin kîrbûn destan. Heke ew çek bîhatîna bîkarbîn, ne Iraq, sê dewlet nêdîka- rîn me bîsîkîrîn. Di wê demê de propagandayên ne baqur li ser PKK dihatin kîrîn. Lê paşê, gava me wan nasîrî, me baqur fahîrî ka dîrê pêşengî cawa be..."

Nîvîsçavêkî Kurd ji Hewlêrê ji, rewşa kesên dibêjin xwe am pêşeng in, weha dîhanî zimîn:

"Pîştî cenga Gîrêrî gelek rêkxistî- nêrî Kurdan hatin nava Hewlêrê. Di nava wan de rêkxistînan parastîkîrîn olî îslamî ji hebûn. Dîrîgmeyan wan, ku li ser dîwaran nîvîsîbûn, dîlîştin ku em bîzanîbîn, hejmara wan rêkxistî- nan gelek in. Her rêkxistîneke çî ji xwe re avahîyeke fermî vegîr. Biqasî 20 rojan kargêrî di dest wan de bû. Lê gava leşkerên Iraqê hatin a jîr dî- war bû, van destpêkîrî ku xwe paş ve bî- kîştîrîn. Bang li gel ji kirin, da ji Hew- lêrê derkeve. Ev mirovên bi mîhvanan ku li çîyan perîsan bîne, ew bîna go- rîrîn bîzîrîna wan rêkxistînan in paş..."

Belê, gelê me yê baqur nastiyên weha bi çavên xwe dîtiye. Lawma ji dîrî nîha, bi lez xwe ji propagandayên paş xîna dîka û berê xwe dide pêş- engiya PKK. Nûçevanêkî me, ku çend rojan li baqur mebû, tiştên dîlîbû weha dîhêne zimîn:

"Rewşa gerillayên ARGK gelekî baqur e. Gele baqur bi sempatî a evîndî li wan dînera. Gelek caran mirov, di pîrêrî xwe yêr piştîkîrî de ji, bi gerillayan dîgîrîrîn. Ez berî da rojan

dîrê rewşa ne. Yêr ez bi wan re axîfîn, behaq vê buyarê kîrîn. Baqur dîzanîna çîma helîkopteran DYE derdî- kîrîn kaxîfî a ji hembere vê andîrîrî xwe ji dîlîstîrîn."

Li ser rewşa gelê me yê li Zaxo ji, nûçevanê me weha got:

"Gîrêrî zana li dijî DYE li leşkerên DYE ne. Lê hinde dîdîrî herîzêba- kar ji, mîna hebîyêrê li wan dîrîrîn a xwe nêzîkê wan dîkin. Bi gîrêrî herîa li dijî Bush mezin e. Ev ji dîlîstîrî dîbîneke bi zanî a hembere îm- peryalîzmê. Gelê me pêşemîn a vê jîrê de baqur maye bîn parîstîrî gerillayên ARGK.

Ji axuyan Zaxo, mirovên endamên PDK-I yêr kîrîn Abdurrahman û Abdullâh Salîh di rewşê me baqur de ne. Ji hema lîvîn wan dîwar dîrê, ku amade ne herîkariya dewleta Tirk bîkin. Di serî wan de mîhvanî Mehîdî Salîh heye. Li cem wî kesî, pîşmer- geyekî bi navê Salîh Hayder heye, ku bi dîjîmînahîya PKK dîhê nasîn. Em bi wî re ji axîfîn. Eşkere dîgot ku wê herîzêbaqurîya dewleta Tirk bîke. Weha dîgot, Çîma em nakî? Arman- çekê me ji heye. Heke Tirkîya alîka- rîya me bîke, em ji nahêlîn ku a wan deran PKK bîmine.

Li dîlîstîrî astîrîyeke PDK-I ya ji dîlî tane a nîma ye. Stîrîlîn a dora Zaxo, behaq dîhên cem gerillayên ARGK. Bi dîlîbwazî kesek naçe cem PDK-I. Dîwarê gerillayan ji, ji bayarê heya ewarî li bîrîndar û nexweşan dînera. Gelê me bi evîneke mezin xwe nêzîkê gerillayan dîke. Pîşveitîrîn bi gelê re gelekî baqur in. Lê gelek nexweş a bîrîndar hene. Ev ji dîbe zahmetîyeke mezin li pêşya gerillayan.

Mîn ji nêzîkê vê dîr, ka gelê me çîqasî hîj gerillayan dîke. Kesên ez bi wan re axîfîn, ew dîgotin, xîlêrî me bîgîhî- ne Serok APO."

Cihan sextekariya dewleta Tirk danaqurtinê

Dewleta Tirk a dagirkarî a fahîs bi serbîşkî dixebite ku dîrî bîxapîne. Lê cihan tev dîzana, ku dewleta Tirk îrorekê li ser gelê me yê baqur bîkardihêne û gîrîkîrîna dîka hunara xwe. Ji aliyê din, gelê bakurê-rojwêrî Kurdistanê bi zebat û fîdakarîvîna mezin alîkariyan da bav û kîpanda ber dîrîbî. Lê dewleta Tirk dest danî ser alîkariyan a nebişî bîgîhîs gelê me. Ev rastî ji aliyê her mirovêkî baqur dîhê zanîn. Leşker a berpirsiyaren arwî ên Tirkîyê, alîkariyên hundarî a derveyî, ji xwe re zivîrandine karê bazîrganîyê û dest bi talan a tîjandî kirine. Darma- sîn hatine tev dîzîne. Heya gîrê zarokan ji nagihandin mirovên me a dest danîn ser a fîrotin.

Gava di rastîyê de rewş ev a, hîna ji dewleta Tirk dibêje, "Em nîkarîn bi nîrî xwe nêzî derwêjî bîkin." Li ser vê bîngêhê kamparyayên propa- gandayên derewî dide destpêkîrîn a dixwaze awira gelampêrîya cawne- toman bîxapîne. Lê cihan vê sexteka- riya danaqurtinê. Nîmûne, Kaxîlîya Nevnetewan a Xaça Sohr vê sexteka- riya dewleta Tirk bi zimankê bîgî gîrîkîrî kir a got, "Dewleta Tirk nahêlî ku alîkariya mirovan were kirin." Roja 23'ê Nîsanê Kaxîlîya Nevnetewan a Xaça Sohr di daxweya- niyêkê xwe de weha got:

"Leşkerên Tirk bi destîra Ankara xwe dîlîvîrîn. Ankara ji nahêlî ku alîkariya Kurdan were kirin. Tirk nahêlî ku ji Kurdan re kon werîrî danîn. Tîjîrî alîkariyê ji dî bazarê de dîhên fîrotin. Leşkerên Tirkan berfê- kan dîbarîrîn ser Kurdan ku dîhîn alîkariyan bîstîrîn. Gelek kes bi vî rengî hatine kuştin."

Ev daxweyanî di gelek rojname a gaxêr weqanên welatên Ewropî de çî gîrî. Her weha nastiyên vê nolê gelek hatin balavîrîn, di weqanên Ewropî de. Ev sextekariya dîrîdîneke a dewle- ta Tirk, rubêrî tîfîn a protomîya miro- vebîyê bû a bîrîva xwe ya rast gîrî.

Êrîşên gêrîlla dijwar dibin

Gelê me di bin pêşengiya PKK de ber bi serxwebûnê ve diçe

Destpêk di rûpela dawîya de jana me ya şêrîn rizgar bibe û me berdayê dijminan jî, ev pirsina hisabe we berdewarî be. "Ev gotin û livbaziya gêrîllayan, poşdeyên gelekî mezin dagerandî ser gelê me. Piştî ku bûyer ji bajar û navçeyên derdorê jî hatî bihîstîn, kîf û şahî xwe gihanî de banîyan.

Mîna Berxwedan

Welatparêzêkî ji Çewlîkê, ku agahdarê bûyerê bûbû, hisên dile xwe welatî ziman: "Navçeya Bongilan weke kofa destê min rast û dûr e. Ku gêrîllayên me di ronahiya rojê de avêtine navçeyêka weha, şanî me dike, ku dîdî dor hatîve bajar û navçeyên mezin jî. Ma gelo ew waliyê super yê dewleta Tirk wê kengî ji Kurdistanê bîrwe û bîkengî bibe?"

Hakîme ku di bûyerê de birindar xilas bûye, tencezarîya hêzên dijminî li hemberê ARGK weha mukur danî: "Bi karekî li wê derê ziman re, çek hebûn. Di dema êrîşê de jî, herî polîsên parêzkar li wê bûn. Lê çî karekî dîtîwe nedî, ku bîkarîbe çeka xwe bîkarîbe. Gava dengê çekên hat, min ji xwe avêtî binê masê. Lê dîsa jî ez, ji mîlê xwe birindar bîm. Gêrîlla jî di derîyan me dîgî ber rezandîneke berîkî jî çep û rastê."

KERBORAN

Gêrîlla dafeke dijmin di avê de birin

Kerboran (Berxwedan). Hêzên dijmin di her çarekî de, ku li hemberê yekîniyên ARGK dîkewîne, bi tîkîcûn û bînkîfînê diçûn bersiva xwe. Her çendî, hêzên dijmin jî aliyê navgîn û derfetên sendistîs in jî, her carê ledanên mezin duxwan. Lewma li hemû der û alîyan serî dadîn operasyonên berdewamî. Lê çî baya, ku çî encarek nakeve destê wan jî ber ku di encame de, dîsa ew rûberê ledanê dijwar dibî. Lewma bi rojan li xalên ku kêmînan dîtin dîkewîne nobedê û jî ber ku morala wan jorî sîfîrê bûye, newêrî xwe jî kozên xwe bilivînin. Gava wêca gêrîllayan dibînan, nikarin çî desthilatêkê şanî bîkî û dîsa tenê dibîne xwediyan hêviyên xawê.

Buyereke weha, roja 24'ê Nisanê li Kerboranê pêk hat. Li nêzîkê gundê Amarê, hêzên dijmin çend gêrîlla xistin dafeke xwe de. Lê gêrîlla, jî ber taybeniyên dijminî yê li jorê me nîmîndî, bî ku çî ledanêkê bigîrin, xwe jî cîhê dîkî bî dîr kirin. Bi vî awayî, careke din hêzên dijminî, tenê karî berîkên xwe berdin hewayê. Di rewşê wê de, mirvî dikare bîne pêşîya çavên xwe, de ku wêca çiqasî

morala askereyên dijminê dagîrker xwe hilkîşandîye xwarê.

Ji aliyê din, roja 21'ê Nisanê dora êvarî, di navenda Kerboranê de qode-ri nivîsîyê dengî çekan bilind bû. Dagîrker gotî ku tatbîqîyêk di-hate kirin, her çendî di destpêkê de bî serbîşkî xwe demake dirêj bî deng kiribûn jî. Lê paşê em agahdar bûn,

mirvîyên wî kes neçîye ser gorê.

Piştî êrîşa gêrîlla, nêzîka 20 welat-parêzan jî hêla leşkerên dijmin ve hatin girtin. Ji wan 7 jîn in. Ev girtin, li 5 gundan Midyadê çêdibî.

HEZEX

Li ser banga Kongreya PKK ya Çaran, 20 parêzkarên gundan, çekên ku dijmin dabûn wan, jî dest avêtin

Hezex (Berxwedan). Roja 22'ê Nisanê, 20 cerdevanan li gundê Xirabê Nêrîyan, berîva banga PKK dan û çekên ku ligirtibûn avêtin ser rûyê leşkerên di qereqolê de.

Ji sala 1987'an û heya berî pêkani-na bangê, van kesan jî dewleta faşîst a dagîrker re cerdevanî û sûxurî dîkî.

Ji ber ku dî wan nedixwestin xînzîyê bî gelê xwe bîkî û welatîro-gîyê bîpejîrlînin, leşkerên di qereqolê de, ew xîstîne hundir û bî hovîl ew dane bî ber stem û ledanê. Lê dîsa jî nikarîbûn bî zorê çekan li wan ve-gîrin. Lewma 7.540.000 Lîrên Tirkî cezayên peran dane wan.

Li Hezextê nêzîka 400 cerdevan bene. Ji bo ku leşkerên rejîma Tirk rê li wan bigîrin, ev her 20 gelekî dîgundî. Heya naha 10 jî wan girtîne û 10 jî di bin çavên de ne.

MÛŞ-PASÛR

Li hawîrdora Mûşê şer berdewam dike: 3 serleşker, 2 jî hêzên taybetî û cerdevanek hatin kuştinê

Amed-Mîq (Berxwedan). Ev nêzî-ka 2 hefteyan e, ku şer li navenda bajarên Mûş, Çewlîk û Amedê berde-wam in. Gêrîllayên ARGK gelek jî hêzên dagîrkeran kuştîne û gelekî jî birindar kirîne. Zîyaneke berî mezin gihanîyê dijmin.

Di hejmarê berî wê de, me nûçeyek li ser çarekî di navbera Zengok û Pasûrê belav kiribû. Lê me hingê hejmarê kuştî û birindarên jî dijminî nedîzanî. Niha em tîgîhîştîne, ku 3 serleşker, 2 kes jî hêzên taybetî û cerdevanek hatîne kuştinê. Tu zîrar û zîyan neçîyaye gêrîllayan. Gêrîllayên ARGK bi jîrî û desthilatî livbaziya xwe pêkaniye û birîne dawîye.

Di dafeke gêrîlla de, hêzên dagîrker zîyaneke mezin girtin

Ji 15'ê Nisanê û heya niha şer di navbera Pasûr û Mûşê de, berde-wam e. Şerekkî mezin di nava gêrîl-layan û hêzên dijmin de heye. Gelek caran gêrîlla, li pêşîya hêzên dagîr-keran da û kêmînan vedîdî.

Di roja 20'ê Nisanê de, yekîniyêke leşkerî ya dijminî dikeve dafa gêrîl-layan û 12 leşker tene kuştîne.

Carêkî jî, di roja 17'ê Nisanê de, şer di navbera gêrîllayan û hêzên dijmin de, li Gungurne derdikeve. Sê rojan ev şer berdewam dike. Nêzîka

50 leşkerên dijmin tene kuştîne, gelek jî birindar dîkewî.

Li gora ku nûçeyanê me dibêje, şerhiyên wê de, livbaziya gêrîlla bi qehremaniyê dinî ser zîmanê xwe.

ÇEWLÎK

Di dafeke gêrîlla de, li Germavê 24 leşkerên dijmin hatin kuştinê û gelek jî birindar ketin

Çewlîk (Berxwedan). Ji mehekê û vir ve ye, ku livbaziya gêrîlla, bi her awayî û jî her hêlê ve berdewam in.

Roja 19'ê Nisanê li Germavê çarek di navbera gêrîlla û leşkerên dijmin de derdikeve. Germav bi xwe, li dora 20-25 kilometreyan dûrî Çewlîkê ye.

Ji hêla din ve, gêrîllayan bi roket, bomba û gullebarandîyê êrîş birin ser wan. Li gora ku tê gotin, 21 leşker hatîne kuştinê. Ji wan jî bêtîr, birin-dar çêbûne. Ji hêzên dijminî, tu kesî neçîyaye xwe rizgar bike.

Li Cunekê, gêrîlla êrîşê birin ser qereqola dijmin û 9 leşkeran kuştin

Wekî ku tê zanîn li Çeme Eynê tabûreke dijmin ketibû dafa gêrîlla û hatibû tune kirin.

Piştî wê, dîsa gêrîlla êrîşek birin ser qereqoleke li Cunekê û 9 leşkerên dijmin hatîne kuştinê.

Ji bo ku dijmin heya xwe bîlîsa, dest bi zîlm û zorê kirîye. Êrîş bîriye ser şerhiyê Cunekê û ew dane ber lê-dane. Gelek girtîyên jî welatparêzan jî hene, ku dixwazin wan birin girtgehê.

NÛRHOQ

Li Nûrheqê êrîşên gêrîlla tunde dibin

Pazarêx (Berxwedan). Roja 7'ê Avdare li çiyayê Nûrheqê, çarek di navbera gêrîllayan ARGK û leşkerên dijmin de derket. Di vî çerî de 6 leşkerên dijmin hatîne kuştinê, gelek jî birindar ketîne. Çî zîyan neçîyaye gêrîlla, tu zîyan peyda nebûne.

Roja 2'ê Nisanê yekîniyêke gêrîlla bi roketan êrîş bîre ser qere-qola li Nûrheqê. Di vî êrîşê de gelek leşker hatîne kuştinê û gelek jî birin-dar ketîne.

Hinde welatparêzan agahî gihan-dîn me, ku dijmin kuştî û birindarên xwe bi helikopteran dîjîkandî. Lê rojan her carê dijmin hejmarê kuştî û birindarên xwe rast neda. Got ku leşkerêkî wan hatîye kuştinê.

Roja 1'ê Nisanê li Çiyayê Engîze-kê, gundê Umulû, zîvinga (mezîya) Çatalîç, gêrîlla darvên ser mezzîyê û dîtin bi kontrola xwe. Piştî ku dîtin bin kontrola xwe, êrîşê dîtin ser mala noker Mustafa Vural jî, wî jî hundirê malê derdixin u bî mirîne ceza dîkî. Kuştîna wî jî bî biryar gundiyan pêkhat.

Ev e demake dirêj e, ku gêrîllayên ARGK li vî êrdîmê ledanên dijwar li dijminî dîtin û vî jêhîrîyê xwe bi xurtî didomînin.

Nîşanên zelal hene, ku di pêş-erîşê de ev derdîr bî destê gêrîllayên ARGK, wê bîzîvîrîn kozên pêşveçu-na şerên dijwarî.

LICÊ

3 serleşker û 4 jî hêzên taybetî hatin kuştinê

Licê (Berxwedan). Di roja 22'ê Nisanê de, leşkerên Tirk, li Licê gundê Şeqelatê derketibûn nêçîrê.

Li hema şûna ku ew bîbîn nêçîrîvan bûne nêçîrî gêrîllayan. Ketin dafa şoreşgerên ARGK, 3 serleşker û 4 kes jî hêzên taybetî hatîne kuştinê. Rejîma Tirk a dagîrker kuştîyên xwe kîşand û bîre nexweşxaneyê bajare Amadê (Diyarbekrê). Weke nûçeyên gihane me, gava leşkerên artêşê dij-min li çiyayê li dora navçeyên Licê derketibûn operasyonê û dîxetan heke jî destê wan were, jangehên ARGK peyda bûkî û ledanêkê li gêrîllayan bûkî, ketin dafeke gêrîl-layan ku li pêşîya wan vedabûn. Di çerê derketî de, dijmin derbeyeka mezin û dijwar girtîye.

Ji hêlê din jî, di roja 24'ê Nisanê de gêrîllayên ARGK li ser rîya Licê û Amadê rê birîn dewrîyê kontrolê danî. Kesbûnê (nîfûsê) rêwîyan yekî yekî kontrol kirin. Ev livbazi gelekî li xweçîya rêwîyan dîhat, jî ber ku di jîyana xwe de cara yekemî e, dîtîne, ku dewrîyêke Kurdî nîfûs û nasnamaya rêwîyan jî ber kontrolê derbas dike. Vê yekê şahîyêke mezin da dilê wan, û dilê wan bi xweçîyê keland. Rêwî digotin, "Xwestî li hema aliyê welatî me, hêzên Kurdî dî bîkarîbana vî karî û gelek karî dî bîkarîbanan."

ELBISTAN

Gêrîlla êrîşî mekîneyeke cerdevanan kirin: 4 hatîne kuştinê

Elbistan (Berxwedan). Gêrîlla ê-rîşek birin ser mekîneyeke cerdeva-nên gundan Karahasanuşaxî. Di bû-yere de 4 cerdevan hatin kuştinê. Ji rêwîyan 2 kes ku xwestin xwe tevîl bûyerê bikin, ew jî hatin kuştin. Weke nûçeyên gihane me, bûyerê li Elbistanê wîlo pêk hatîye.

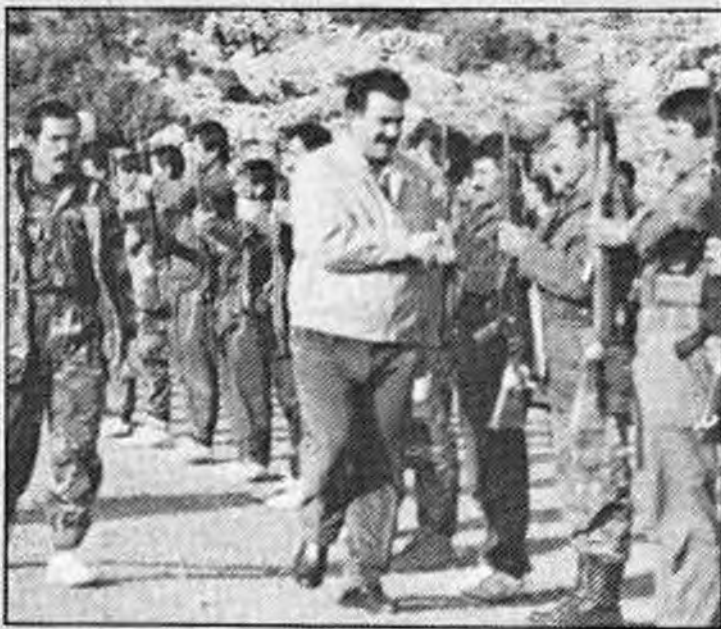
Mekîneyek ku cerdevan tê de bûn ji navçeya Elbistanê vedigeriya gund. Li nêzîkê gundê Kantarîya gêrîlla wê sekinandî. Hemû rêwîyan anîne xwarê. Xwestin jî nava wan cerdeva-nan cûda bikin. Pêşî kontrola kesbû-nê çêkirin. 4 cerdevan deranî. Gu-neh û suçên wan li rûyên wan û pêşîya hemû rêwîyan yekî yekî çêkere kirin. Gava gêrîlla vî dîkîrî, sê kes hewl dane xwe, ku gêrîllayan bigîrin. Lê gêrîlla amade rawestayî bûn. Bi care-kê berikê xwe reşandî ser wan her sê kesên bî mejî û her çar cerdevanan. Bi vî awayî jî van û cerdevanan pîranî bûn hodefên berîkan. Hinek mirîn hinek jî birindar bûn.

Gundê Karahasanuşaxî, gundekî li êrdîmê pêşgirtîyê dewletê dîkê ye. Ji aliyê şerhiyê gundên derdorê, rûnîp-vanên vî gundî nayîne heskirîne.

Ev êrîş jî, roja 15 Nisanê li dîlî hunde parêzkarên jî vî gundî hatibû amade kirin. Ji ber ku gelek caran gêrîllayan bang li van kiribûn, da nabî cerdevan û çekên jî dijminî girtîne, jî destên xwe biavêjî û vege-rînin ser dijminî. Lê van kesan dev jî kirîne xwe bernedan û bî hodefên hêzên şoreşê.

Êrîşên gêrîlla dijwar dibin

Gelê me di bin pêşengiya PKK de ber bi serxwebûnê ve diçe

Serokê ERNK Abdullah OCALAN:

"Em tu caran ji gel bi dût ve nakevin. Heya ku xwîn di canê me de heye, emê ji bo serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurd bimeşin"

Nivîs di rapelên 21-24'an de

Serokê ERNK Abdullah OCALAN dibêje:

Di malê de jîn çiyê, kîyê û çî dîmeşîne? ●

We gelek ji we di pêşerojê de biçin nava xebatê li welat. Heke hûn di karvaniyê de bikanbin polîtîka me bimeşînin, mîna ku em dixwazin bi rê ve bibin, guman nîn e wê welatê me bigihêje rizgariyê. Wê pîrsa me di çend salên kurt de çareser bibe. Dê rabin, mîna şêran dakevin nava xebatê.

Me jî we tevan re delîveya (fîsenda) xebatê payda kirîye. Dema ku hûn bi vê delîveyê bilîzin, yanî hûn bi delîveya dîrokî ya di dest me de bilîzin, bizanibin, heke ev fîsenda jî dest me biçe, tu caran em nikarin bi dest xwe ve binin. Lê dema ku em dest xwe jî bernadin û pê nêfîzin, hingê em ê serkevtinê bi dest xwe ve binin.

Ev bêtîrfî 20 sal in, ez kêfî bi kêfî li ser vê pîrsê dîsekinim, êdî hûn jî bizanibin wê pîrsa me çawa çareser bibe.

Ji niha û şûn ve, yê ku kêmasî bi wan re hene, xalên jêrbûnê di kesbûna wan de tîn dîtin û yê ku bi fîskên dijîmîn û peyayên wî hatine xapandin, ez bawerim wê xwe rast bikin û di nava PKK de cihêkî bi rûmet bigirin.

Em jî destpêkê û heya niha havalîyê di nava hevûdin de dimeşînin. Ez mîna hevalekî we me, hûn jî min jî xwe re wekî hevalekî bibînin. Çiqas zanebûn bi min re habe, ez jî we re pêşkêş dikim. Daxwaza min jî ji we ew e, ku hûn bi zanebûn bimeşin û nekevin şaşîyan.

Seroketîya ku ez dimeşînim, ne hewqas mezin e û hûn li hambarê bi çûk in, na! Ne weha ye. Ez jî seroketîyê tiştêkî fêhm dikim, çiyê? Di seroketîyê de em tev mîna hev in, tenê yek ji me berpirsiyar e. Di seroketîyê de em tev mîna hev in, ne yek ji me berpirsiyar e. Di tevayî partiyên û rêxistinên şoreşgerî de seroketî bi vî rengî ye. Di Partiya me de jî, em bi hev re seroketîyê dimeşînin, di meşandina wê seroketîyê de em hevalên hev in. Divê hûn jî seroketîyê weha fêhm bikin.

Tiştêkî din jî heye, girîng e, hûn bi xwe nêfîzin. Nebêjin em nayên guhartin û ev in taybetiyên me. Weha û bi vî rengî mirov nikare welatêkî mîna Kurdistanê rizgar bike. Bi kesbûna kevin em nikarin biserkevin, em ê her û her bikevin. Divê mirovê welatparêz û şoreşger xwe roj bi roj nuh bike.

Ev 12 sal in ez li vir im, kêfî bi kêfî li ser xebatê û li ser kesbûna xwe dîsekinim. Ez nebêjim, hema rabin û bi lez herin welat, na! Çûyina welat bi daxwaza we ye, em û hebûnên me jî bo daxwazên we ne.

Bi rastî, dema hûn rast û durust bimeşin, hûn bi hevalên xwe û girsên gelê me nekenin, bê şik û guman, wê ev meşa dîlsoz me bigihîne serkevtinê.

Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

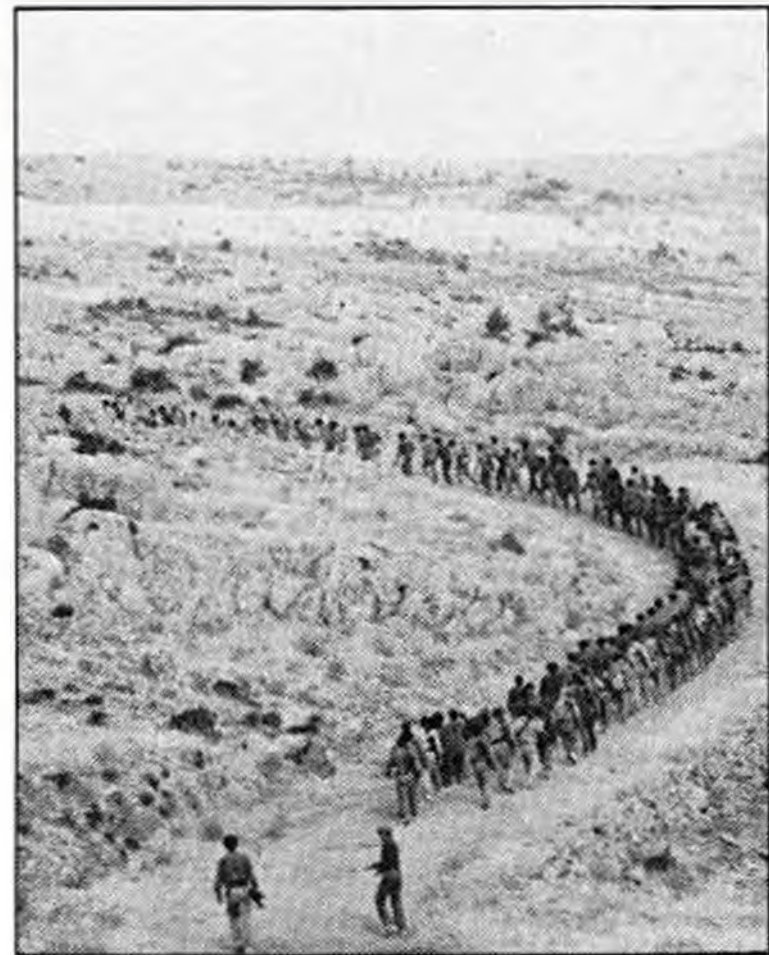
Sal 9
Hejmar 134
30 Nîsan 1991
Rêza 2.000 DM
Rîqamîya 11 nûgê

BONGILAN

**Qeymeqam û se
berpirsiyarên
dewletê yên din
ji aliyê
gêrîllayên ARGK
ve hatin kuştinê**

Çewlik / Bongilan (Berxwedan). Di van demên dawî de gerîllayên ARGK mîna bager û bahozê li aliyê Mûş û Çewlikê li dijîmînê dixin. Pêşînin li derdorên çiyên û li gundan erîşên rez bi rez pek ten û fedanên mezin li dagîrkerên Tirkên dikevin. Di vê dawî de gerîlla erîşeke birin ser navçeya Bongilane. Berpirsiyarên dewleta Tirk ên li vîra hema hema tev bersîveke mezin girtin û têkçûn. Berpirsiyarê dewletê yê mezinîrê e li navçeyê qeymeqam û nûnerên din, weke sawcî û dû memuren biînd hatin kuştin. Gelek jî birîndar ketin.

Rojê 28'ê Nîsane komeke gerîllayên ARGK a ji gelek kesan, ji gelek alîyan ve avête ser navçeyê. Di demêkê kin de navçeyê ani bin kontrola xwe. Gerîllayên ketin nava navçeyê, beren xwe dan hedefên xwe yê berî hingê ji xwe re hîlbijartibûn. Hedefa yekemîn avahîya qeymeqamî bû. Gerîlla bi lez û bezi dorê avaluyê peçan, lê dîtin ku qeymeqam ne li wir e. Paşê yekî ji şênî, bi gerîllayên dan nîşane, qeymeqam li kîjan derê ye. Qeymeqam û berpirsiyarên hukûmetê yê li navçeyê li cihêkî di civînekê de bûn. Gerîlla bere xwe dane wî. Di serî de qeymeqam gelek nûnerê sazîyên dewlete yê weke mîdûran û hwd. tev li wî bûn. Gava gerîlla ketin hûndîre avahiyê, bang li kesên ji şênî kirin, ku xwe bidin aliyekê. Berpirsiyarên dagîrkeran jî bo rizgarkirina canên xwe yê gemar xwe avetin binê maseyan. Ji aliyekê jî dest bi ax û emanê kirin. Le tev be hûda bû. Hisaba hemû eşan

wîna Berxwedan

ku bi gele Kurdistanê dane kuşandine, wê buhatana pîmîne. U wê ew hers û kîna gele me, ku dijîmînê disohtine ji devên çekên gerîllayan hari ser endamên dagîrkerên Tirk.

Qeymeqamê navçeyê Ersin Ateş, sawcî Mehmet Türksever, serokê karekî danstanan Ahmet Yener û yekî din, ku em agahdarî navê wî nebûne di cih de mînin. Yê navê em nîzandî mamûreklî polîsê parastîne ye. Her weha, mîdûre polîsan hakim, amîrên daîreyan û gelek polîs jî birîndar bûn. Em agahdar bûn, ku ji yê birîndar hinek rewşa wan xedar e. Hemû kesên birîndar birîne nexweşxaneyên li bajarên Çewlik û Amedê.

Komûtanê ARGK:
**"Emê hisaba hemû
êşan bi herdewami
bipîrsin"**

Yekniyên gerîlla ku bi lezî û jehatîbûnî erîşê pîkanîbûn, be ku hundabûnek bigehe wan, xwe ber bi baregehên xwe ve kişandin çiyên. Berî ku gerîlla ji navçeyê derbikevin, axaftinekê ji jî gel re çekîrîn ku xwe li dorê wan kom kiribûn. Komûtanê gerîlla weha gotê yêniyê Bongilazî: "Çi êşêke ku kirîne dîle we, be bersiv namîne. Hisaba wan êşan we were pîrsin. Heya ku Kurdîs-Dûmahik di rapelê 31'ê de

**Kurdistanê ku li Rojhilata Navîn bûye navenda cengê
bi dijwarî dilerize û serûbin dibe
Bûyer û pêşveçûnên li başûrê Kurdistanê xwe lezandin**

Nivîs di rapelên 25-30'an de